

Års- och hållbarhetsredovisning 2021

skandia:

Innehåll

Verksamhetsbeskrivning

Om Skandia	3
Året i korthet	4
Kommentar från styrelseordförande	5
VD har ordet	6
Vår omvärld	8
Väsentlighetsanalys	11
Så skapar Skandia värde	14
Strategi	16
Kapitalförvaltning	18
Skandias erbjudanden	20
Traditionell förvaltning	20
Fondsparande	24
Hälsa & Trygghet	28
Bank	30
Hållbarhet	32
Hållbart sparande	34
Ansvarsfulla banktjänster	36
Friska företag	38
Ett hållbart Skandia	39
Skandia Fastigheter	52
Förklaring av resultat- och balansräkning	54

Förvaltningsberättelse

Bolagsstyrningsrapport	56
Skandias fullmäktige	65
Skandias styrelse	70
Skandias ledning	74
Förvaltningsberättelse	75
Hållbarhetsrapport	80
Femårsöversikt	89
Förslag till vinstdisposition	92
Resultatanalys, moderbolaget	93
Räkenskaper	95
Resultaträkning	96
Rapport över totalresultat	98
Balansräkning	99
Rapport över förändringar i eget kapital	101
Noter	103
Underskrifter	169
Revisionsberättelse	170
Ordlista	174

Livförsäkringsbolaget Skandia, ömsesidigt Organisationsnummer: 516406-0948

Vill du bli kund eller komma i kontakt med Skandia?

Gå in på skandia.se eller ring Skandias kundservice 0771-55 55 00. Du kan också skriva till oss på Skandia 106 55 Stockholm.

Livförsäkringsbolaget Skandia, ömsesidigt, är moderbolag i Skandiakoncernen. När det i denna redovisning talas om Skandia avses Skandiakoncernen, om inte moderbolaget eller något av dotterbolagen särskilt anges.

Om Skandias års- och hållbarhetsredovisning 2021

Den hållbarhetsredovisning, som är en del av Skandias års- och hållbarhetsredovisning 2021, är Skandiakoncernens elfte, har upprättats för att uppfylla kraven enligt GRI Standards. Inom ramen för revisionen av Skandias års- och hållbarhetsredovisning 2021, har intygats att hållbarhetsredovisningen upprättats i enlighet med 6 kap. 12 § i ÅRL.

Skandia Fastigheter, helägt dotterbolag, ingår i de fall där referenser till bolaget förekommer.

Beloppen i denna årsredovisning är i svenska kronor, om inte annat anges. Föregående års siffror visas inom parentes.

This is our **Communication on Progress** in implementing the principles of the **United Nations Global Compact** and supporting broader UN goals.

We welcome feedback on its contents.

Det ledande pensionsbolaget som tar ansvar

Vi skapar trygghet för generationer genom högre pensioner, ett friskt arbetsliv och hållbara investeringar.

Vi erbjuder tjänstepension med förebyggande hälsoförsäkring för att våra kunder ska kunna bygga grunden till en trygg pension och vara friska på vägen dit. Vi erbjuder också bolån och sparande samt förenklar sparandet för våra kunder genom vår rådgivning. Vi har drygt 1,8 miljoner kunder vilkas behov och intressen vi vill tillvarata i utvecklingen av Skandia. Av dessa är 1,4 miljoner också våra ägare. Som ägare är man med och delar på det överskott verksamheten genererar.

Vi har drygt 800 miljarder kronor under förvaltning och långsiktiga åtaganden gentemot ägare, kunder och samhälle. Vi bedriver verksamheten på ett ansvarsfullt sätt för att säkerställa god avkastning och för att bidra till hållbart värdeskapande.

Året i korthet

Förenklat tjänstepensionserbjudande

Under året lanserade vi ett nytt prisvärt tjänstepensionserbjudande – det nya "Skandia Tjänstepension med Hälsa" – som ersatte våra tidigare tjänstepensionspaket. Syftet är att både förenkla och effektivisera erbjudandet till våra kunder. Förändringen innebär att de tidigare paketen Bas, Plus och Flex fasas ut och ersätts med ett heltäckande erbjudande, där det nu finns möjlighet för våra kunder att göra tillval som passar deras behov.

Vår bank växer mer än marknaden

I september 2021 visade statistiska centralbyråns siffror att Skandiabanken har vuxit mer än marknaden för bolån 12 månader i rad. Den totala bolånemarknaden hade en årlig tillväxttakt om 6,5 procent medan banken under samma period ökade sin bolånestock med 12,8 procent. Återhämtningen i den svenska ekonomin var stark under 2021 och bolånemarknaden utvecklades positivt. Det kan till stor del förklaras av en tro på fortsatt låga räntor samt ett fokus på den egna boendesituationen på grund av coronapandemin.

Investeringar om 40 miljarder kronor i klimatet

Som första svenska aktör anslöt vi oss till det danska offentligt-privata initiativet Climate Investment Coalition (CIC). CIC har idag ett gemensamt åtagande om 130 miljarder dollar riktat mot klimatinvesteringar, varav vårt åtagande inom ramen för CIC är 40 miljarder kronor. Åtagandet ligger i linje med vår klimatifärdplan där en ambition och ett delmål är att fördubbla våra gröna investeringar till år 2025.

40
miljarder kronor

Höjd återbäringsränta

Som en effekt av en mycket god kapitalavkastning och därmed hög kollektiv konso-lideringsgrad har vi kunnat göra fyra tillfälliga höjningar av återbäringsräntan på traditionellt förvaltad försäkringskapital under året. Totalt fördelade vi 13,9 procent i återbäringsränta till våra kunders försäkringskapital.

13,9
procent

Återbäring till ägarna

60
miljarder kronor

Sänkt avgift för en kvarts miljon tjänstepensionskunder

Skandia är ett kundägt bolag och vårt mål är att maximera värdet för våra ägare, det vill säga livbolagets kunder. Att vi är kundägda innebär att vinster som uppstår i verksamheten ska fördelas tillbaka till kunderna. Vi ser regelbundet till att avgiftsnivån är rimlig i förhållande till de administrativa kostnader vi har till försäkringarna. Tack vare minskade kostnader kunde vi sänka avgiften på tjänstepensionsförsäkringar med traditionell förvaltning med cirka 40 procent. Den totala avgiftssänkningen som berör cirka 250 000 kunder, uppgår till 237 miljoner kronor årligen och avser inbetalningar som gjorts fram till juni 2009.

250
tusen kunder

237
miljoner kronor

Traditionell förvaltning

600
miljarder kronor

SKI Tjänstepension

Utfall:

1:a
plats.

Skandias mål:
1:a plats.

SKI Försäkring privat

Utfall:

3:e
plats.

Skandias mål:
minst 3:e plats.

SKI Sparande

Utfall:

3:e
plats.

Skandias mål:
minst 3:e plats.

SKI Bolån

Utfall:

3:e
plats.

Skandias mål:
minst 3:e plats.

SKI Bank

Utfall:

3:e
plats.

Skandias mål:
minst 3:e plats.

Kommentar från styrelseordförande

Skandia har under året ytterligare stärkt positionen som ett stabilt, framtidsinriktat och finansiellt starkt bolag. Vår traditionella förvaltning har gett en mycket god avkastning och vi fortsätter att skapa långsiktigt värde för ägare och kunder.

Kärnan i Skandias verksamhet är tjänstepension med förebyggande hälsoförsäkring. Det handlar om produkter som ska trygga pensionen liksom hälsan. Därtill erbjuder vi bolån och sparande i olika former, där tyngdpunkten är traditionell förvaltning. Genom vår rådgivning vill vi också underlätta för våra kunder att fatta ibland svåra beslut om det egna sparandet.

Proaktivt hållbarhetsarbete och en aktiv röst i pensionsdebatten

Skandia är det ledande pensionsbolaget. Vi skapar värde för ägare, kunder och samhälle utöver att vi levererar en god och varaktig avkastning. Under det senaste året har ett flertal åtgärder genomförts i linje med vår klimatfärdplan för att förstärka en hållbar förflyttning inom vår kapitalförvaltning och vårt fonderbjudande. Genom ett gediget och proaktivt hållbarhetsarbete som ständigt utvecklas bidrar vi till den nödvändiga omställning som både skapar en positiv avkastning för kunderna och ger en reell effekt på samhället.

Skandia tar en aktiv roll i den svenska pensionsdebatten. Vi visar på pensionsavgörande livsval för våra kunder och belyser brister i pensionssystemet för beslutsfattare. Till exempel fortsätter vi att argumentera för en ny sparform för privat pensionssparande. Vi ser även att Skandia har en allt viktigare roll att fylla inom området hälsa. Befolkningen blir allt äldre, förväntningarna på vårdens kvalitet ökar liksom kraven på arbetsgivaransvar för medarbetarnas välmående. Samtidigt har den skattefinansierade välfärden svårt att möta dessa krav. Skandia kan med vårt unika erbjudande, Tjänstepension med Hälsa, fylla en central roll för individen, företagen och samhället. Vi kan med våra produkter bidra till att minska samhällsförlusten av sjukskrivningar samtidigt som den offentliga vården både tillförs resurser och avlastas.

Under året har vi även fokuserat på IT-säkerhet samt utvecklingen inom det arbete som nu pågår med transformationen av, och affärsutvecklingen inom, försäkringsområdet. För att kunna möta framtiden på bästa och effektivaste sätt, och därmed våra kunders behov av digitaliserade och relevanta erbjudanden, behöver vi utveckla våra bakomliggande strukturer. Det är ett omfattande arbete som vi ser som centralt för oss framgent.

Styrkan i att vara kundägda

Skandia är ett kundägt bolag som ägs av 1,4 miljoner kunder. I vår bolagsform finns ingen målkonflikt mellan ägare och kunder. En av de primära styrkorna med vår modell är att långsiktiga åtaganden är det som driver bolaget framåt. Enligt ägarinstruktionen från fullmäktige ska styrelsen se till att verksamheten bedrivs med långsiktighet och kundnyttan i centrum, sund öppenhet samt att vi är ett föredöme i arbetet med hållbarhet. Skandias ägarinstruktion och den kundägda bolagsformen står i centrum för styrelsens arbete och vi säkerställer att Skandias ledning följer detta, vilket de uppfyller till fullo. Vår relation till ledningen, fullmäktige och dess presidium präglas av transparens där informationsutbytet är mycket viktigt. Varje år utvärderas styrelsens efterlevnad av ägarinstruktionen inför bolagsstämman. Utvärderingen granskas av våra revisorer och är ett viktigt led i Skandias långsiktiga och transparenta styrning.

Under året har styrelsens arbete fortskridit bra och likaså samarbetet med ledningen som bygger på konstruktivitet och öppenhet. Detta framkommer även i den egenutvärdering som styrelsen gör varje år för att löpande se över och förbättra styrelsearbetet och arbetet som sker i styrelseutskotten. Styrelsen har haft en kontinuitet i sin sammansättning under åren, varmed alla ledamöter har en gedigen kunskap om

Skandia, vilket bidrar till ett givande styrelsearbete och utveckling av bolaget. Inom styrelsen finns därtill en god kunskap, om för oss mycket relevanta frågor, kring regelefterlevnad och risktagande. Styrelsearbetet präglas av stor öppenhet och förtroende för de enskilda medlemmarnas kompetens och erfarenhet och vi är mycket nöjda med det sätt som vd och ledning bedriver Skandias verksamhet.

Skandia är ett solitt och välskött bolag med ett högt medarbetarengagemang som dessutom klarat den stora omställningen under pandemin mycket väl. Den kundägda bolagsformen innebär att det som är bra för kunderna även är bra för Skandia. Jag ser med stor tillförsikt på framtiden för Sveriges ledande pensionsbolag.

Hans-Erik Andersson
Styrelseordförande

Hög avkastning, sänkta avgifter och klimatinitiativ med höga ambitioner

Skandia har ett framgångsrikt år bakom sig. Våra kunder har fått en mycket god avkastning, en kvarts miljon tjänstepensionskunder har fått sänkta avgifter och vi har tagit stora steg i vår klimatfärdplan. För fjärde året i rad har vi Sveriges nöjdaste tjänstepensionskunder enligt Svenskt Kvalitetsindex (SKI) och vårt medarbetarengagemang ligger på den högsta nivån någonsin.

2021 har varit ett utmärkande år på flera sätt. Trots att detta år har präglats av pandemin har Skandia fortsatt att utvecklas och levererat starkt för att möta våra kunders behov. Vår portfölj traditionell förvaltning hade en

totalavkastning på hela 18 procent, ett mycket bra resultat. En starkt bidragande orsak är den synnerligen starka utvecklingen inom onoterade bolag och venture capital, där Skandia genom ett långsiktigt strategiskt

och relationsskapande arbete byggt upp ett betydande innehav. Under 2021 var uppgången hela 89 procent i onoterade bolag.

Som det kundägda bolag vi är fördelas överskottet som uppstår i verksamheten

tillbaka till kunderna. Årets höga avkastning innebar därmed att våra kunder som sparar i vår traditionella förvaltning fick dela på 60 miljarder kronor i återbäring 2021. Det gav en genomsnittlig återbäringsränta på 13,9 procent, vilket är mycket högt i ett historiskt perspektiv. Därtill kunde vi genomföra en 40-procentig sänkning av avgiften på tjänstepensionsförsäkringar med traditionell förvaltning. Den totala avgiftssänkningen, som berör cirka 250 000 kunder, uppgår till 237 miljoner kronor årligen och avser inbetalningar som gjorts fram till juni 2009.

För fjärde året i rad har vi Sveriges nöjdaste tjänstepensionskunder enligt SKI. Det våra kunder främst värdesätter är vår service, rådgivning och kompetens. Extra glädjande är att våra kunder ger oss högst betyg när det kommer till förtroende. Ännu en gång visar vi att vi lyckats med vår strategi med ett starkt tjänstepensionserbjudande till våra företagskunder, och våra privatkunder är dessutom bland de nöjdaste i branschen.

Hållbarhet i fokus

Skandia stödjer de globala klimatmålen i Parisavtalet som strävar mot att begränsa den globala uppvärmningen till 1,5 grader. Vår bank har under året undertecknat FN:s principer för ansvarsfull bankverksamhet och vi ger vårt fortsatta stöd till FN:s Global Compact och dess tio principer för ekonomisk, social och miljömässig hållbarhet.

Vi har under året tagit stora steg i vår offensiva och konkreta klimatfärdplan vars syfte är att våra investeringar ska bidra till målsättningen i Parisavtalet. Våra målsättningar är att minska innehaven i fossila bränslen med 75 procent, fördubbla gröna investeringar till år 2025 och öka andelen fonder med hållbarhetsfokus. Vi vill bidra positivt till den klimatomställning som världen står inför samtidigt som vi därigenom står starkare och har bättre förutsättningar för att skapa god avkastning till våra kunder. I samma anda har vi under året, som första svenska aktör, anslutit oss till Climate Investment Coalition (CIC). CIC är en internationell koalition som främjar partnerskap och samverkan mellan offentlig sektor och privata aktörer inom området för gröna investeringar. Vårt mål är att fram till år 2030 allokera minst 40 miljarder kronor i klimatrelaterade investeringar, vilket vi presenterade under COP26 i Glasgow.

Vi flyttar fram vår position inom hälsa

Vårt erbjudande inom risk och hälsa är en viktig del i vårt helhetserbjudande med tjänstepension som vår kärnprodukt. Vi märker att våra företagskunder både vill och förväntas ta ett ökat ansvar för medarbetarnas hälsa. Därför är Skandias unika erbjudande, Tjänstepension med Hälsa, centralt för våra företagskunder.

Ett viktigt led i detta är att vi utökat vårt ägande i Sophiahemmet Rehab Center till 90 procent. Detta ger oss nu möjligheter att vidareutveckla våra tjänster ytterligare för att möta våra kunders behov – såväl under arbetslivet som efter pensioneringen.

Vi bidrar till samhällsutmaningar

Som ledande pensionsbolag är vi en konstruktiv kraft i de samhällsfrågor som ligger nära vår affär och som kan komma våra kunder till nytta inom exempelvis pension, hälsa och boende. Det svenska pensionssystemet har varit och är föremål för stor debatt. Vi fortsätter att driva frågan om en ny sparform för privat pensionssparande som ytterligare en viktig pusselbit för en bra pension. På pensionsområdet har vi under året bland annat lyft frågan om ålderism och de effekter detta samhällsfenomen kan få på pensionerna. Pensionssystemet premierar den som jobbar länge och krymper pensionerna för den som pensionerar sig tidigt. Därmed utgör ålderismen också en stor ekonomisk risk för alla som närmar sig pensionsåldern. Ett annat område vi belyst är sjukskrivningskostnaden för individ och samhälle inom olika yrkesgrupper med syftet att synliggöra behovet av förebyggande hälsoarbete. Vi har sett goda effekter tillsammans med våra företagskunder av minskade sjukskrivningar genom vår hälsokedja. Samhällsförlusten av sjukskrivningar kan minskas samtidigt som den offentliga vården avlastas. Vi ser även fortsatt stora utmaningar för unga att komma in på bostadsmarknaden. Med Skandias konstruktiva förslag om en amorteringstrappa, där kraven successivt ökar med åldern, skulle förutsättningarna kunna förbättras.

Transformation och ändrat arbetssätt

Med det övergripande målet att stärka kundupplevelse och effektivitet har vi startat en transformation av försäkringsverksamheten. Genom att vi implementerar ett nytt affärssystem skapas bättre förutsättningar för digitalisering samt snabbare utveckling och

effektivare förvaltning av produkter, tjänster och erbjudanden. Med detta arbete säkerställer vi att vi kan möta våra kunders behov idag och på lång sikt.

Pandemin har medfört förändringar i våra arbetssätt. Förändringar som till vissa delar kommer att leva vidare när vi nu välkomnat medarbetarna tillbaka till kontoret. Vi tror på kontoret som ett nav och en katalysator, där spontana viktiga möten äger rum och samarbeten sker tvärfunktionellt. En plats där kultur och genomförandekraft stärks och som är så attraktiv att man får energi av att vara där. Samtidigt är vi öppna för ökad flexibilitet som utgår från företagets, teamets och medarbetarnas bästa.

Det är glädjande att våra medarbetare fortsätter att uppskatta Skandia som arbetsgivare. Vårt medarbetarengagemang, som vi mäter genom Employee Net Promotor Score (eNPS), har under året gått från den redan höga siffran 34 till hela 42, den högsta någonsin. Jag vill tacka alla medarbetare för deras insatser och engagemang. Det är med stor tillförsikt jag ser att vi nu fortsätter att tillsammans ta steg för att befästa Skandias position som det ledande pensionsbolaget i Sverige.

När vi nu har gått in i 2022 bevittnar vi den allvarligaste geopolitiska händelsen i Europa sedan andra världskriget i och med Rysslands invasion av Ukraina. Det kommer att dröja innan vi ser hela omfattningen av det mänskliga lidandet som kriget för med sig. Vi bevakar utvecklingen noga, inte minst hur kriget påverkar finansmarknaden. Skandia har en stabil finansiell ställning vilket gör att vi står väl rustade för de ekonomiska konsekvenser utvecklingen kan innebära.

Skandias relevans i samhället har alltid varit stor och blir allt större. Trygghets- och hälsoområdet har aldrig varit viktigare i modern tid. Behovet av hållbara investeringar som bidrar positivt till klimatomställningen är stort. Skandia har en central roll att fylla, idag och framåt – för våra ägare, kunder och samhälle. Skandia skapar trygghet för generationer.

Frans Lindelöw
Vd och koncernchef

Omvärld och marknadstrender

För att skapa värde för våra ägare, kunder och samhälle genomför vi löpande analyser av vår omvärld. Nedan belyser vi ett antal trender som påverkar den omgivning som vi arbetar i och som har betydelse för vår verksamhet.

Genom kontinuerlig bevakning av trender som påverkar vår verksamhet kan vi ta tillvara på marknadsförändringar och investera i de tillgångsslag där det finns möjlighet till störst avkastning. Det görs också för att säkerställa att vi alltid kan ge våra kunder råd som är anpassade efter förändringar på de finansiella marknaderna. Vi genomför löpande omvärlds- och nulägesanalyser som bland annat behandlar ekonomiska utsikter, hållbarhet, politik, trender vi ser i effekterna av coronapandemin samt regelverksförändringar.

Rörelse på de finansiella marknaderna

Återhämtningen i världsekonomin var rekordstark under 2021. Inhållande förbättring av konjunkturen, offensiva stimulanser och fortsatt låga räntor ledde till ännu ett år med breda börsuppgångar. I och med Rysslands invasion av Ukraina har osäkerheten i de ekonomiska utsikterna ökat markant. Invasionen påverkar förtroendet bland hushåll och företag negativt och leder till brant stigande energipriser. Följden på kort sikt blir att tillväxten i världsekonomin försvagas samtidigt som inflationen ökar. De långsiktiga konsekvenserna är mer svårbedömda och kommer bero på hur kriget utvecklas framöver.

Vid sidan av det försämrade säkerhetsläget är stigande inflation en central fråga för de finansiella marknaderna. Centralbankernas balansgång ser ut att bli besvärlig. Å ena sidan behöver de tygla inflationen och förhindra att den biter sig fast djupare i ekonomin, å andra sidan behöver de väga in de hot mot ekonomin som kriget i Ukraina ger upphov till.

Marknadens prissättning indikerar räntehöjningar från flera centralbanker under 2022, men till följd av Rysslands invasion förväntas de gå mer försiktigt fram under kommande månader.

Ett drastiskt försämrat säkerhetsläge i kombination med inbromsning i konjunkturen och stramare penningpolitik skapar ett mer utmanande läge för börser och andra risktillgångar under det kommande året.

Valår i sikte

Det svenska politiska landskapet har genomgått stora förändringar de senaste decennierna och vilka politiska frågor som befolkningen tycker är viktigast har skiftat kraftigt. Frågor kring invandring, brottslighet och sjukvård dominerar nu den politiska dagordningen på medborgarnivå.

Under 2021 har pensionerna legat högt på den politiska agendan. Framförallt har det handlat om en höjning av de lägsta pensionerna genom bidrag eller skattesänkningar på pensionen. Det har även funnits kritiska röster till den parlamentariska pensionsgruppen i riksdagen och dess existens blir alltmer ifrågasatt, givet att en allt större del av riksdagen inte är representerad i gruppen. De mest aktiva partierna i pensionsdebatten har framförallt varit Socialdemokraterna (S), Vänsterpartiet (V) och Sverigedemokraterna (SD), där alla tre partier har haft tankar om politik för högre lägsta pensioner. Pensionsfrågan var under senhösten 2021 också en nyckelfråga i de förhandlingar som hölls mellan S och V kopplat till partiernas framtida samarbete. SD och Liberalerna (L) har å sin sida lyft fram att de vill se politiska åtgärder som stärker incitamenten för ett dedikerat sparande i pensionssyfte, en fråga som Skandia drivit under flera års tid. Från borgerligt håll har fokus framförallt varit på sänkt skatt på pensioner och lösningar inom ramen för pensionssystemet för att på så sätt förbättra situationen för landets pensionärer.

Den nuvarande regeringen har under mandatperioden tillsatt en utredning om privata sjukvårdsförsäkringar, vars betänkande presenterades under 2021. En viktig slutsats från betänkandet var att de inte kunde belägga några orättvisor (undandrängningseffekter) från förekomsten av försäkring i förhållande till den offentligt finansierade vården.

Trender i effekterna av coronapandemin

Hybridmodell på arbetsplatsen

Många anställda är nu vana vid ett flexiblere arbetssätt anpassat efter olika individers behov. Detta har visat sig fungera i praktiken

med hjälp av digitala möten. Det nya digitala arbetssättet har nu pågått så pass länge att en ny normalitet infunnit sig. Detta kan i sin tur komma att leda till en förväntansbild bland anställda att fortsatt kunna påverka var och hur man arbetar.

Förflyttning digitalt

Digitalisering som ett medel för att effektivisera vår vardag är här för att stanna, och det kommer att påverka privatliv såväl som arbetsliv. Möjligheter att kombinera digitala lösningar kommer troligen att efterfrågas än mer av både våra privat- och företagskunder framöver. Både kunskapsnivån bland medborgare och de tekniska förutsättningarna har accelererats och vi är idag 5–10 år längre fram i utvecklingen än innan pandemin. Förmågan att växla upp den digitala kundupplevelsen genom digitala verktyg, köpflöden och proaktivitet, ihop med bättre nyttjande och förståelse av data, kommer att vara avgörande för att kunna effektivisera marknadsföring och försäljning.

Klimatet i fokus för en hållbar utveckling

Sommaren 2021 släppte FN:s klimatpanel (IPCC) sin rapport som visar på att klimatförändringarna går fort och att 1,5-gradersmålet riskerar att överskridas redan inom ett till två decennier. Rapporten och klimatförhandlingarna under COP26 har lyft klimatfrågan högt upp på dagordningen och visat att behovet av omställning är akut. I och med pandemin har sårbarheten och krismedvetenheten ökat i vårt samhälle och satt fokus även på de sociala och ekonomiska aspekterna av en hållbar utveckling.

Regelverksförändringar

Att införliva regelverk på ett smidigt sätt i våra processer och rutiner är viktigt för att bibehålla en stark position och konkurrensförmåga. Det ställer i sin tur höga krav på kostnadseffektivitet och flexibilitet i den operativa verksamheten. Vi följer utvecklingen av kommande regelverk och deltar aktivt i den allmänna debatten.

Översyn av Solvens 2-regelverket

En omfattande översyn av Solvens 2-regelverket pågår, den så kallade 2020-översynen. EU-kommissionen kom i september 2021 med lagförslag till EU-parlamentet och Europeiska rådet med ändringar i Solvens 2-direktivet samt överväganden om ändringar i Solvens 2-förordningen. Förslagen avser bland annat solvenskapitalkrav, försäkringstekniska avsättningar, rapportering och offentliggörande samt förslag om införande av ett nytt direktiv för återhämtning och resolution. Förhandlingar om lagförslaget förväntas ske under 2022/2023.

EU:s reglering av hållbara finanser

EU-kommissionen lade år 2018 fram en handlingsplan för att inkludera hållbarhet i arbetet på den finansiella marknaden. Målsättningen är att i) styra kapitalflöden till hållbara investeringar, ii) integrera hållbarhet i riskhanteringen, samt iii) främja transparens och långsiktighet på kapitalmarknaderna. Av handlingsplanen följer nu ny lagstiftning, däribland taxonomin som är ett klassificeringssystem för hållbara investeringar och Disclosure-förordningen som behandlar upplysningar av vilken hållbarhetseffekt och potentiell påverkan som varje finansiell produkt har. Även befintlig lagstiftning såsom IDD och Solvens 2 påverkas. Implementeringen av de lagkrav som följer av EU:s handlingsplan är ett viktigt fokus för oss. Vi bevakar de förordningar vars innehåll fortfarande förhandlas eller vars nivå-2-regler fortfarande inte är fastslagna, och genom branschorganisationer lämnar vi löpande vår syn på förslagen.

Frågor kring flytt av livförsäkring

Frågorna kring försäkringstagares möjligheter att flytta livförsäkringar från ett försäkringsföretag till ett annat, och vilka kostnader som ett försäkringsföretag kan beakta vid fastställande av avgifter för flytten, har varit föremål för debatt de senaste åren. Flera förändringar har nyligen genomförts i lagstiftningen som medfört att flyttavgifterna sänkts och att det blivit enklare för försäkringstagare att flytta. Under 2022 förväntas riksdagen ta ställning till förslag som innebär att flytträtt ska gälla även för fond- och depåförsäkringar tecknade före 1 juli 2007. Vi är i grunden positivt inställda till flytträtt och har på eget initiativ sedan 2003 gått före lagstiftningen för att ge kunderna mer makt över sitt pensionssparande. Adekvat rådgivning är viktigt om man överväger att flytta sin livförsäkring.

IFRS 17 Försäkringsavtal

Den nya standarden som behandlar redovisning av försäkringsavtal, IFRS 17, träder i kraft den 1 januari 2023. Standarden innebär omfattande förändringar av hur försäkringsavtal redovisas och värderas. Den 22 november 2021 utkom Finansinspektionen med en remiss av årsredovisningsföreskriften för försäkrings- och tjänstepensionsföretag (FFFS 2019:23) där det föreslås att IFRS 17 inte bör tillämpas varken i juridisk person eller i koncernredovisningen för onoterade försäkringsföretag som tillämpar så kallad lagbegränsad IFRS. Skandia tillämpar lagbegränsad koncernredovisning sedan den 31 december 2021 vilket innebär att en tillämpning av IFRS 17 inte förväntas ske. Se även not 1 Väsentliga redovisnings- och värderingsprinciper.

Dialog och samtal med våra intressenter

För oss är det viktigt att lyssna på våra intressenters förväntningar och krav. Vi genomför löpande kvalitativa och kvantitativa dialoger med våra intressenter. Under året har vårt fokus varit att leverera på de områden som våra intressenter prioriterar högst: hållbara produkter, hållbar rådgivning, motverkan av finansiell brottslighet och affärsetik.

Våra intressentdialoger sker på olika nivåer och kan se ut på flera olika sätt, anpassade efter syfte och målgrupp. Under 2019 och 2020 genomfördes större intressentdialoger med syftet att få en bild av vilka förväntningar och krav våra närmaste intressenter har på oss, vårt hållbarhetsarbete och hållbarhetserbjudande. Under arbetet förde vi dialog med företagskunder, privatkunder, våra medarbetare, externa förmedlare, investerare, våra ägare representerade genom fullmäktige, egna rådgivare och politiker.

Finansiella produkter med hållbarhetsfokus efterfrågas

Enligt våra intressenter uppfattas vi som en ansvarstagande aktör. Vid val av tjänsteposition och privat sparande är högt förtroende

och anseende de viktigaste faktorerna följt av avkastning. Cirka en fjärdedel av kunderna anser att hållbara produkter är helt avgörande. Att vi för dialoger med företag vi investerat i för att de ska förbättra sitt hållbarhetsarbete, och att vi väljer bort investeringar i fossila bränslen, anses vara viktigast att ta hänsyn till i förvaltningen. Under 2020 sjösatte vi vår klimatfärdplan, ökade andelen hållbarhetsfokuserade fonder och fortsatte att göra investeringar som bidrar till en hållbar utveckling. Under 2021 har vårt fokus varit att leverera i linje med dessa ambitioner.

Fyra prioriterade områden enligt väsentlighetsanalysen

I den efterföljande väsentlighetsanalysen prioriterades fyra fokusområden som ansågs

vara mest värdeskapande för oss. Dessa områden var hållbara produkter, hållbar rådgivning, motverkan av finansiell brottslighet och affärsetik. Områdena finns med i vårt hållbarhetsramverk som presenteras närmare på sidan 32.

Kundnytta och ekonomisk trygghet viktigt för ägare och kunder

Den intressentgrupp som har störst påverkan på vår verksamhet är våra kunder, varav en majoritet även är våra ägare. Kundernas och ägarnas förväntningar är i huvudsak långsiktigt god avkastning, transparens och öppenhet, samt att vi ska vara ett föredöme när det gäller hållbarhet genom att agera ansvarsfullt och bidra till ett hållbart värdeskapande. Kunderna förväntar sig att kundnytta ska

vara centralt i affären och att de ska få sina behov uppfyllda vad gäller ekonomisk trygghet vid pension och hälsoproblem. Ett aktivt deltagande i samhällsdebatten från vår sida gynnar våra kunder liksom Skandias och samhällets utveckling.

Förväntan om samhällsengagemang

Från beslutsfattare och samhället finns en förväntan om att näringslivets aktörer ska bidra till samhällsutvecklingen. Vårt engagemang handlar framförallt om att ta ställning i frågor kopplade till pension, sparande, investeringar, trygghet, hälsa och hållbarhet. Vi bevakar frågor som är relevanta för försäkrings- och finansbranschen på den politiska agendan genom dialoger med politiker och företrädare för civilsamhället. Vi tar även initiativ till forskning och har en rad samarbeten i olika konstellationer. I vår stiftelse Idéer för livet agerar vi för ökad trygghet och bättre hälsa för barn och unga.

Medarbetarna värdesätter utveckling och möjlighet till påverkan

Medarbetarnas förväntningar på oss handlar framförallt om utvecklingsmöjligheter, inkluderande kultur där medarbetarna får påverka och att det ska finnas en hälsofrämjande arbetsmiljö. Dialogen med medarbetare sker löpande i den dagliga verksamheten, och vi har även andra verktyg för att säkerställa att medarbetarna når fram med sina synpunkter och förbättringsförslag. Tre gånger per år genomförs medarbetarundersökningar, så kallade ”Hur är läget”-mätningar, för att löpande fånga upp medarbetarnas välmående och uppfattning om sin arbetssituation. Vi frågar också kontinuerligt medarbetarna hur de upplever vårt arbete inom hållbarhet för att säkerställa god kunskap om, och delaktighet i, vårt hållbarhetsarbete. Vi har även löpande dialog med medarbetarna genom så kallade fokusdialoger, som en del av vår ”Performance Management Process”. Medarbetarna har även möjlighet att framföra

sina synpunkter genom fackliga representanter och den lokala arbetsmiljöorganisationen med förtroendevalda arbetsmiljöombud.

Samarbetspartners och leverantörer viktiga för affären

Våra samarbetspartners och leverantörers förväntningar på oss handlar framförallt om tydliga avtal och villkor för hur vi bedriver affärer med varandra, god affärsetik och ett konkurrenskraftigt och attraktivt erbjudande inom hållbara investeringar. Vår dialog med leverantörer och samarbetspartners sker löpande i den dagliga verksamheten. Vi följer upp nöjdheten bland våra distributörer genom att kontinuerligt följa affären per distributör och mäter den årsvis med hjälp av ett nöjdhetsindex.

Vi genomför kontinuerliga dialoger med alla våra intressenter. Tabellen nedan ger en överblick av de områden som prioriterats av våra intressenter.

Skandia för kontinuerliga dialoger med alla våra intressenter. Nedan tabell ger en överblick av de hållbarhetsområden som prioriterats av våra intressenter.

Intressent	Typ av dialog	Prioriterade områden
Företagskunder	Djupintervjuer Enkäter	Affärsetik Avkastning Hållbara produkter (pension och hälsa)
Privatkunder	Enkäter	Affärsetik Avkastning Hållbara produkter (pension)
Medarbetare	Workshops	Arbete mot finansiell brottslighet Arbetsmiljö och Hälsa Affärsetik Direkt miljöpåverkan Kompetensutveckling
Rådgivare	Djupintervjuer Enkäter	Hållbara produkter Samhällsengagemang
Ägare genom fullmäktige	Enkäter	Affärsetik (långsiktighet och transparens) Arbete mot finansiell brottslighet Samhällsengagemang
Distributörer	Djupintervjuer	Hållbara produkter Konkurrenskraftiga erbjudanden

Vi skapar värde för ägare, kunder och samhälle

Med utgångspunkt i samhällsutmaningar och intressenters behov och förväntningar

skapar vi genom vår affärsmodell

Samhällsutmaningar

Risk för låga pensioner efter arbetslivet

Befolkningens ökande medellivslängd, det sena arbetsmarknadsinträdet för stora grupper samt utmaningar för äldre att förlänga sina yrkesliv kan leda till ökad risk för låga pensionsnivåer.

Höga kostnader för ohälsa

Höga sjuktal för den arbetande befolkningen leder till ett större behov av sjuk- och hälsovård. Det medför långa väntetider i den offentligt finansierade vården med höga samhällskostnader i form av produktivitetsbortfall som följd. Istället behövs förebyggande insatser för att hantera ohälsa i rätt tid, vilket gynnar företaget, den anställde och samhället.

Behov av långsiktiga investeringar i samhället

Det finns en efterfrågan på innovativa och långsiktiga finansieringslösningar för samhälls- och miljönyttiga investeringar.

Intressenternas förväntningar

Ägare och kunder

Våra kunder, varav en majoritet även är våra ägare, förväntar sig långsiktigt god avkastning, sunt risktagande, transparens och öppenhet, samt att vi ska vara ett föredöme när det gäller hållbarhet genom att agera ansvarsfullt och bidra till ett hållbart värdeskapande.

Beslutsfattare och samhälle

Det finns en förväntan från beslutsfattare och samhället i stort att aktörer inom näringslivet bidrar till samhällsutvecklingen, Parisavtalets klimatmål och till att uppnå FN:s globala hållbarhetsmål. För oss som förvaltar pensionskapital följer ett stort ansvar.

Medarbetare

Medarbetarnas förväntningar på oss handlar framförallt om en hållbar arbetsplats där utvecklingsmöjligheter, hälsa och god miljömedvetenhet står i fokus. Därtill anser medarbetarna att det är mest betydelsefullt att vårt hållbarhetsarbete fokuserar på god affärsetik och hållbara erbjudanden.

Samarbetspartners och leverantörer

Samarbetspartners och leverantörers, däribland distributörers, förväntningar på oss avser främst tydliga avtal och villkor för hur vi bedriver affärer med varandra, god affärsetik och ett attraktivt erbjudande.

Vår affärsmodell

Kärnan i vår affär är tjänstepension med traditionell förvaltning, men våra kunder ska också kunna välja andra sparande- och trygghetsformer. Därför erbjuder vi privat pensionssparande och tjänstepensionsförsäkringar med flera förvaltningsalternativ, rådgivning, banktjänster samt lösningar för hälsa och trygghet. Finansiell styrka och långsiktighet är grunden i vår affärsmodell för att skapa värde för ägare och kunder. Attraktiva erbjudanden med god avkastning och konkurrenskraftiga priser är avgörande för vår förmåga att skapa och behålla långsiktiga kundrelationer. Härigenom skapar vi hållbart värde och ekonomisk trygghet för våra ägare och kunder. Genom vår affärsmodell kan vi erbjuda lösningar på de utmaningar som ägare, kunder och samhälle står inför. Utmaningar som lågt pensionssparande, höga ohälsotal och behov av samhällsinvesteringar kommer vi fortsätta att jobba för. En förutsättning för att vi utifrån affärsmodellen ska kunna skapa värde för ägare, kunder och samhälle är konkreta och uppföljningsbara koncernmål. Följande koncernmål har identifierats med syfte att uppnå vårt övergripande mål: maximera värdet för ägarerna, moderbolagets kunder, över livstiden av deras försäkringar.

Våra gemensamma koncernmål

värde för ägare, kunder och samhälle

Så här skapar Skandia värde		Utfall 2021
Vi ska kombinera en god och konkurrenskraftig avkastning i den traditionella livportföljen med ett sunt risktagande. Överskottet i Skandias livbolag fördelas genom en utjämnande återbäringsränta som skapar trygghet och stabilitet för våra ägare och kunder. Vårt mål är att ha högst totalavkastning bland jämförbara konkurrenter på ett femårssnitt.	Totalavkastning	18,0 (3,8)%
	Totalavkastning femårssnitt	8,3 (6,4)%
	Genomsnittlig återbäringsränta	13,9 (3,2)%
	Pensionsutbetalningar till våra ägare	22 (21) MDKR
	Solvensgrad	201 (171)%
För att vi ska bibehålla skalfördelar och skapa förutsättningar för en framtida god kapitalavkastning, krävs en lönsam tillväxt, konkurrenskraftiga priser och en god kostnadskontroll . Vårt mål är att ha en lönsam tillväxt inom samtliga affärsområden med fokus på sparförsäkringsaffären och bolån.	Premier	43 (36) MDKR
	Totala tillgångar under förvaltning	842 (714) MDKR
	Förvaltningskostnadsprocent¹⁾	0,37 (0,42)%
	Bolånevolym	84 (76) MDKR
Fokus på långsiktiga kundrelationer lägger för oss grunden till finansiell stabilitet och ökar möjligheten att skapa avkastning med nöjda och ekonomiskt trygga kunder . Vi ska uppnå hög kundnöjdhet genom konkurrenskraftiga, transparenta och relevanta erbjudanden. Vårt mål är att placera oss på en förstaplats i Svenskt Kvalitetsindex (SKI) mätning av vår kärnaffär, SKI Tjänstepension, samt i topp tre av SKI:s mätningar gällande kundnöjdhet i de kategorier vi deltar i.	SKI betyg	Se sid. 4
	Hälsa och trygghet samt stödja ett friskt och aktivt liv	Se sid. 28
	Fortsatt ökade investeringar i obligationer med hållbarhetsfokus	32 (22) MDKR
För oss är det viktigt att erbjuda en hållbar arbetsplats som ger möjligheter för våra medarbetare att växa och utvecklas. Det är tack vare engagerade medarbetare som vi skapar värde. Vårt mål för 2021 var att uppnå ett eNPS om 30.	Medarbetarengagemang (eNPS)²⁾	42 (34)

¹⁾ Föregående års siffra är exklusive engångsnedskrivning av förutbetalda anskaffningskostnader.

²⁾ Mer information samt definition av eNPS finns på sidan 34.

Vi skapar trygghet för generationer

Vår vision är att skapa trygghet för generationer. Vi ska maximera värdet för ägarna och moderbolagets kunder, över livstiden av deras försäkringar, genom att kombinera god avkastning med sunt risktagande. Det gör vi genom att erbjuda tjänstepension med traditionell förvaltning som inkluderar garanti och kompletterande produkter som fondsparande, försäkringar för hälsa och trygghet, banktjänster och rådgivning.

En strategi som bygger på våra koncernmål

Konkreta och uppföljningsbara koncernmål ska maximera värdet för ägarna. Kundägd och vinstutdelande verksamhet har olika lönsamhetskrav, och olika typer av produkter måste utvärderas separat. Resultat uppstår och mäts per bolag i Skandiakoncernen. För operativ styrning bryts resultaten ned på affärsområden och affärer utifrån hur vi möter kunderna.

För att säkerställa att vi har konkreta och mätbara mål på koncernnivå som är möjliga att bryta ned på en operativ nivå har vi sedan tidigare etablerat tre affärsområden; Försäkring, Bank och Kapitalförvaltning. Affärsområdena har som ansvar att förvalta och utveckla affären och verksamheten, att uppnå lönsamhetsmål genom att styra intäkter, kostnader och risker kopplade till affären

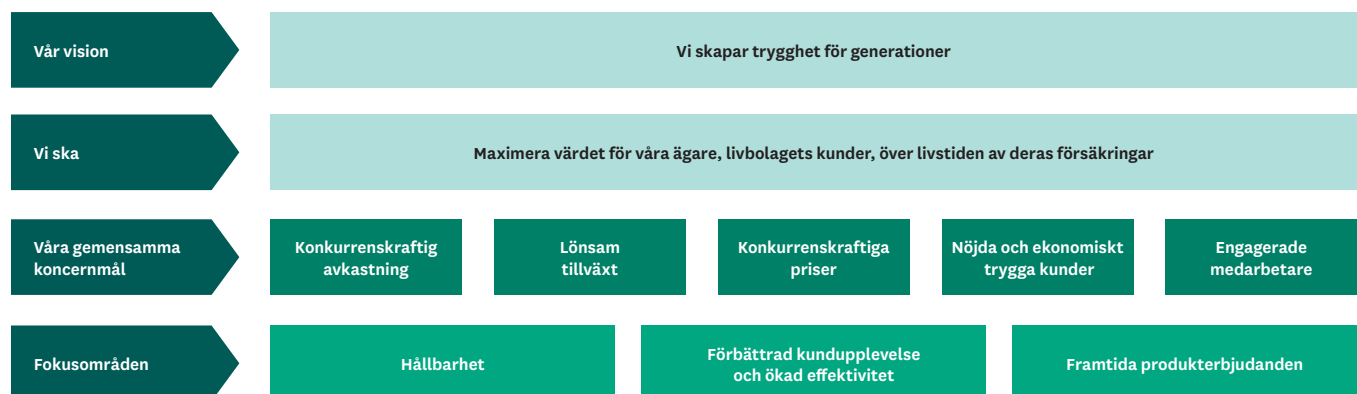
och att driva affärsområdets utveckling i enlighet med koncernstrategin. Fem huvudsakliga koncernmål har identifierats, som tillsammans med tre fokusområden ligger till grund för vår strategi.

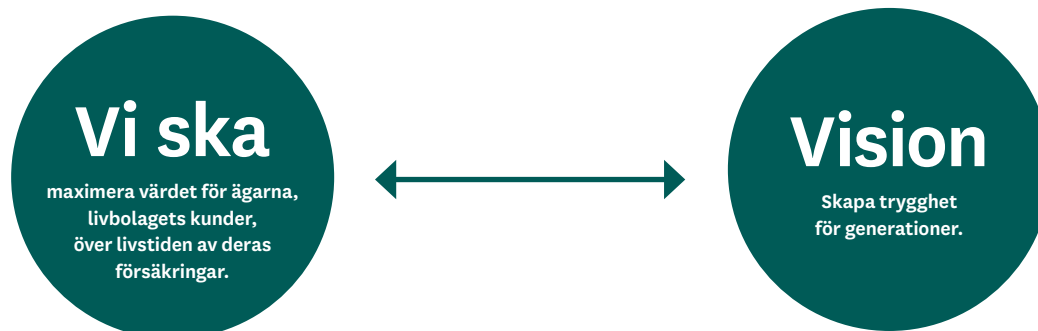
Under året har vi uppnått en god och konkurrenskraftig totalavkastning i portföljen traditionell förvaltning, 18 procent. I september 2021 visade statistiska centralbyråns siffror att Skandiabanken har vuxit mer än marknaden för bolån 12 månader i rad. Våra kontrollerbara kostnader, främst rörande drift, förvaltning och utveckling, har legat under plan för året och varit i stort sett konstanta de senaste fem åren. Detta bidrar till våra möjligheter att erbjuda konkurrenskraftiga priser. Inom engagerade medarbetare har det skett en markant ökning under året då medarbetarengagemanget (eNPS) har ökat från 34 till 42, vilket även överträffar

Skandias mål om 30. Därtill är våra kunder fortsatt nöjda och trygga, vilket utfallet i 2021 års SKI-undersökningar visar. Inom kategorin tjänstepension kommer vi på förstaplats för fjärde året i rad.

Attraktiva erbjudanden som bygger på Skandias styrkor

Skandias främsta styrkor finns inom vårt tjänstepensionserbjudande med såväl traditionell förvaltning som fond- och depåförvaltning, vårt hälso- och trygghetserbjudande samt vår kompetens inom pensionsområdet. Genom att arbeta för fortsatt integration mellan våra spar- och hälsoerbjudanden kan vi skapa maximalt kundvärde. Vår kapitalstyrka gör att vi har en hög förmåga att fullfölja våra garanterade åtaganden till kunderna och att bibehålla en attraktiv placeringsportfölj även i stressade lägen. Hur vi kontinuerligt

arbetar med vår riskhantering för att kombinera en god avkastning med ett sunt risktagande framgår av not 2 Risker och riskhantering på sidan 113.

Fokus på företagserbjudandet och företagets anställda

Vårt tjänstepensionserbjudande är också vår styrka i företagserbjudandet. Företagserbjudandet är vår kärnverksamhet där vi sedan 1990-talet tillsammans med distributörer och egna säljare har skapat stora affärsvolymmer. Idag utgörs den största delen av vår företagsaffär av icke-kollektivavtalad tjänste-

pension, men vi har som ambition att växa även inom den kollektivavtalade affären. Då den största delen av privatkunderna också har försäkring med traditionell förvaltning via sina arbetsgivare lägger vi stort fokus på att säkra en uthållig konkurrenskraft i företagsaffären genom ständig utveckling och modernisering av erbjudandena.

Traditionell förvaltning är grunden

Vår traditionella förvaltning är den dominerande sparformen inom både företags- och privataffären. Den ger betydande värde för våra kunder och differentierar Skandia på

marknaden. Vi kommer fortsatt att ha utgångspunkt i traditionell förvaltning och säkra långsiktighet i erbjudandet. Som samhället utvecklas ser vi att Skandia har en än viktigare roll framöver att erbjuda trygghet, inom ramen för ekonomi såväl som hälsa, till våra kunder - företaget, den anställda och privatkunden. Som det ledande pensionsbolaget som tar ansvar, kraftsamlar vi för att skapa trygghet för generationer. Med tjänstepension som bas kan vi erbjuda fler lösningar som möter behov inom pension, hälsa och boende. Det ger människor trygghet genom livets alla skeden och över generationer.

Vår kapitalförvaltning

Vår kapitalförvaltning är en central del i vår verksamhet och våra erbjudanden. Målet för kapitalförvaltningen är att skapa god avkastning med ett sunt risktagande för kunder i vår portfölj traditionell förvaltning och i våra fonder. Kapitalförvaltningen har ett av de största förvaltningsuppgifterna i Sverige, vilket kommer med ett stort ansvar. Vi ska vara ett föredöme inom hållbarhet och tydliggöra det hållbara värdeskapandet i investeringarna.

Kapitalförvaltningen förvaltar över 600 miljarder kronor i traditionell förvaltning och 137 miljarder kronor inom vårt fondbolag. Därutöver arbetar kapitalförvaltningen med fondurval och utveckling av vårt fondbjudande inom fond- och depåförsäkring, där det förvaltrade kapitalet är cirka 202 miljarder kronor. Det övergripande målet för kapitalförvaltningen är att maximera värdet för våra ägare och kunder genom att kombinera god avkastning med sunt risktagande. För att säkerställa en kostnadseffektiv förvaltning har kapitalförvaltningen under många år arbetat med att bygga upp, utveckla och skapa kostnads- och intäkts-synergier. Det har varit naturligt att bygga på kunskaper och kompetens från vår traditionella förvaltning. Ambitionen är att erbjuda attraktiva produkter som bygger på våra styrkor och som skapar kundnytta. Genom vårt egna fondbolag ansvarar kapitalförvaltningen också för att skapa kundnytta genom att utveckla och förvalta prisvärda fonder med konkurrenskraftig avkastning.

Investeringsfilosofi

Nyckelorden i vår investeringsfilosofi är långsiktighet och riskspridning. Långsiktigheten ger oss fördelar och kan höja vår avkastning. Vi kan göra investeringar som binder kapitalet över en längre tid, vilket oftast ger en bättre avkastning. Vårt stora kapital ger oss dessutom de nödvändiga resurserna som behövs för investeringar i alternativa tillgångsslag såsom fastigheter, infrastruktur och onoterade bolag. Innehaven i traditionell förvaltning består av olika tillgångsslag som ger en balanserad riskspridning och förutsättningar för en jämn avkastning. Vi söker en robust portfölj som ska stå emot oväntade händelser och sämre tider. I det dagliga arbetet analyseras, värderas och bedöms olika tillgångsslag utifrån risk-, avkastnings- och hållbarhetssynpunkt. Detta görs både övergripande för hela portföljen och även inom varje specifikt område, som till exempel aktieförvaltningen och fondförvaltningen. Vi har över tid haft en stark solvens och den finansiella styrkan ger oss möjlighet att fullt ut nyttja vår investeringsfilosofi. Inte minst möjligheten att investera långsiktigt i illikvida tillgångar som fastigheter och onoterade bolag.

Förvaltning utifrån bäst förutsättningar

Vi anlitar även externa kapitalförvaltare. Våra kunders kapital ska förvaltas av dem som har de bästa förutsättningarna och den yttersta kompetensen. Det betyder att vi som tillägg till vår interna förvaltning också har extern förvaltning. Storleken på kapitalet som vi förvaltar ger oss dock skalfördelar och kraft att bygga upp egen kompetens kring tillgångsslag istället för att – som mindre aktörer – behöva förlita sig på tredje part.

Hållbart värdeskapande

Kapitalförvaltningen ska vara ett föredöme inom hållbarhet och integrera hållbarhet fullt ut i förvaltningen. Vi ska skapa ekonomisk trygghet för våra kunder och samtidigt bidra positivt till FN:s globala hållbarhetsmål. En grundförutsättning är att vi beaktar risker relaterat till miljö, mänskliga rättigheter, arbetsvillkor och affäretik. Vår policy om ansvarsfulla investeringar och våra ställningstaganden tydliggör våra förväntningar på de investeringar vi gör. I klimatfärdplanen som vi tog fram under 2020 sattes tydliga och ambitiösa mål för hur våra investeringar ska spegla och stödja de globala klimatmålen i Parisavtalet.

[Läs mer om klimatfärdplanen på sidan 21.](#)

Förvaltning som främjar hållbarhet

Vår modell för hållbar förvaltning av kundernas sparkapital är uppbyggd i tre nivåer: ansvarsfulla investeringar, hållbara investeringar och lösningsinvesteringar (läs mer på sidan 34 under "Hållbart sparande"). Alla investeringar granskas för att välja bort tillgångar som strider mot Skandias ställningstaganden för ansvarsfulla investeringar, se sidan 19. En stor del av kapitalet förvaltas inom ramen för den traditionella livportföljen, där cirka en femtedel är exponerat mot företag som utmärker sig med en tydligare profilering och proaktivitet i förhållande till FN:s globala hållbarhetsmål och Parisavtalet (klassat som Hållbara investeringar). Cirka en tiondel av kapitalet är placerat i tillgångar som vi klassar som lösningsinvesteringar inom miljö, klimat, hälsa och social utveckling. Vi strävar efter att öka portföljens andel i hållbara investeringar och lösningsinvesteringar. Möjligheter till lösningsinvesteringar hittar vi främst inom ränteförvaltningen och de alternativa tillgångsslagen. Våra gröna investeringar är en delmängd av lösningsinvesteringarna, varför det gröna målet i klimatfärdplanen förväntas bidra till att andelen växer under kommande år. Över tid kommer vi också att redovisa den andel gröna aktiviteter som omfattas av EU:s taxonomi.

Skandias investeringar inom onoterade bolag fortsätter att bryta guld

Under 10 års tid har vi på Skandia utökat vår allokering mot private equity, det vill säga onoterade bolag i tillgångsslagen venture capital och buyout, men även inom infrastruktur. Den årliga avkastningen för private equity har varit god, med mer än dubbelt så hög avkastning jämfört med ett globalt aktieindex inklusive utdelningar. Även avkastningen inom infrastruktur har varit god;

14 procent årligen under de senaste 10 åren. Idag har vi Sveriges största portfölj av onoterade innehav, ett kapital på cirka 106 miljarder kronor, vilket motsvarar närmare 18 procent av vår portfölj traditionell förvaltning. Investeringar som genom åren har visat sig ge extra god avkastning är affärer med idag välkända jättar som Spotify, Klarna och iZettle.

Påverkan genom ägarengagemang

I vårt förvaltningsarbete finns ett antal olika vägar för påverkan som vi tar vara på genom aktiva strategier för reaktiva, proaktiva och tematiska ansatser. Omfattning och resultat av påverkansarbetet redogörs för i en årlig rapport som återfinns på skandia.se. Vi förväntar oss att bolagen vi investerar i följer etablerade internationella konventioner, normer och ramverk på hållbarhetsområdet. I de fall ett bolag avviker från riktlinjerna i vår policy om ansvarsfulla investeringar är vår grundinställning att i första hand verka för förändring och utveckling genom aktivt ägarskap i form av direkta dialoger med bolagen. Att rösta på bolagsstämmor och ta en aktiv roll i styrelserekryteringsprocesser är ett sätt att utöva vårt ägarinflytande och påverka bolag i en mer hållbar riktning. Ett aktivt ägarskap har betydelse för värdeskapandet inom portföljförvaltningen, vilket kommer våra ägare och kunder tillgodo i förlängningen. När analys av frågor på bolagsstämmor har genomförts finns vi på plats och röstar både för förslag som vi stödjer och mot förslag som avviker från vår policy om ansvarsfulla investeringar.

Transparens, proaktivitet och samarbete är nyckelord i vårt arbete med bolagspåverkan. Genom *Hållbart Värdeskapande*, ett samarbete mellan 16 av Sveriges största institutionella investerare, har vi varit drivande i ett initiativ för att uppmuntra över 200 bolag noterade på svenska börsen att stärka sitt arbete med mänskliga rättigheter och därmed även förbereda sig för kommande EU-lagstiftning på området. Brevet följdes sedan upp med ett webinarium för att visa på goda exempel samt att synliggöra hur rapporteringen används av investerare. Vi ser detta som ett konstruktivt sätt att dela kunskap med och inspirera fler aktörer på finansmarknaden att ta ett aktivt samhällsansvar.

Påverkansaktiviteter 2021 ¹⁾		
Skandias fondbolag och livbolag	2021	2020
Mänskliga rättigheter	587	207
Miljö & klimat	434	582
Arbetsvillkor	109	113
Affärsetik	100	85
Övergripande hållbarhetsstrategi	65	48

1) Avser påverkansaktiviteter genomförda av Skandia samt av analysleverantörer och samarbetspartners för Skandias räkning. För fullständig redovisning se skandia.se.

Bolagsstämmor och valberedningar

	Livbolag	Fondbolag
Deltagande i bolagsstämmor, antal	134	104
Deltagande i valberedningar, antal	4	2

Exkluderingslista Skandias fondbolag och livbolag

Antal bolag	2021	2020
Miljö	8	8
Mänskliga rättigheter	14	13
Kontroversiella vapen ¹⁾	31	26
Tobak	23	23
Kol	74	79
Cannabis	6	6
Antal exkluderade bolag	156	155
Klimat, bortvalda bolag	26	25

1) Med kontroversiella vapen avses klustervapen, antipersonella landminor, kemiska och biologiska stridsmedel samt kärnvapen.

Exkludering av bolag och länder

Inom ramen för den egna fond- och livförvaltningsverksamheten väljer vi bort investeringar i bolag som avviker från internationella normer utan att visa förändringsvilja. Vi väljer bort investeringar i bolag som producerar tobak samt i verksamhet som omfattar produktion eller distribution av cannabis för rekreationsbruk. Vi gör inga investeringar i bolag som utvinner kol för energiändamål och undviker helt att investera i tillverkare av kontroversiella vapen. Som en följd av vår klimatfärdplan väljer vi bort energibolag som, genom sin verksamhet och sitt beteende, vi anser är dåligt anpassade till Parisavtalets mål. Vi investerar inte heller i statsobligationer utfärdade av stater som underlåter att ansluta sig till grundläggande demokratiska principer, som systematiskt och allvarligt kränker mänskliga rättigheter eller där korruptionen är utbredd på en central nivå. I de fall vi är indirekt ägare kan exkluderingsbeslut i enlighet med ovan inte alltid garanteras. Vi arbetar, och gör löpande förändringar, för att implementera bättre lösningar för detta.

En förteckning över de bolag och stater som har exkluderats av vårt fondbolag och vårt livbolag finns på skandia.se.

Skandias ESG-forum driver på arbetet med hållbara investeringar

Vårt ESG-forum har den övergripande samordningsrollen för arbetet med hållbara investeringar. Här diskuteras och beslutas vår strategi för ansvarsfulla investeringar, målsättningar i arbetet samt ställningstaganden som påverkar vilka sektorer, bolag och länder som vi väljer att inte investera i. I forumet medverkar ledande befattningshavare från vår kapitalförvaltning och hållbarhetsavdelning. En särskild arbetsgrupp med hållbarhets-

specialister sköter det dagliga arbetet med hållbarhetsfrågor och bereder information till forumet. Arbetsgruppen driver utvecklingsarbetet och bistår vår portföljförvaltare med hållbarhetsanalyser. Syftet med denna struktur är att effektivisera beslutsfattandet och genomförandet i det operativa arbetet när det kommer till hållbara investeringar i förvaltningen av våra olika sparprodukter.

Tryggt sparande med god avkastning

Traditionell förvaltning är ett tryggt och enkelt alternativ för långsiktigt sparande. Vi förvaltar pengarna och ger en garanti om minsta framtida utbetalning. Kunder med traditionell förvaltning får också ta del av överskottet. Sparformen ger kunderna möjlighet till god avkastning till låg kostnad samtidigt som vi agerar ansvarsfullt och bidrar till de globala hållbarhetsmålen. Allt detta utan att kunden själv behöver lägga tid på att aktivt placera sitt sparande.

Traditionell förvaltning är kärnan i vårt erbjudande, en sparform med låg avgift och garanterad framtida utbetalning.

Traditionell förvaltning innebär att vi placerar kapitalet åt kunden och garanterar ett visst belopp för framtida utbetalning. Det gör att kunden har möjlighet till god avkastning till låg kostnad utan att själv behöva lägga tid på att aktivt placera pengarna och hantera oväntade händelser på kapitalmarknaden. Traditionell förvaltning av tjänstepension är ett långsiktigt uppdrag. Det innebär att en större del av tillgångarna kan placeras till högre risk, utan att riskera det garanterade beloppet. Långsiktigheten och god finansiell styrka möjliggör även för oss att investera i alternativa tillgångsslag som ofta är svåra och mer kostsamma för en

enskild sparare att få tillgång till. På så sätt kan traditionell förvaltning ge högre avkastning än många andra sparformer och samtidigt garantera trygghet i sämre tider. Sparformen gör det även möjligt för spararna att investera med ett miljömässigt och socialt hänsynstagande. Vi utvecklar kontinuerligt arbetet för att anpassa insatserna ändamålsenligt efter förutsättningarna i varje tillgångsslag.

Tack vare vår finansiella styrka, väldiversifierade portfölj och goda återbäring till våra kunder utsågs vi till Årets livförsäkringbolag av försäkringsförmedlaren Söderberg & Partners i deras Trafikljusrapport.

En ambitiös klimatfärdplan

Vår uppfattning är att avkastningen från våra investeringar kan påverkas av klimatrelaterade risker och att den möjliga finansiella påverkan som risken är kopplad till begränsas genom portföljens diversifiering. Vi hanterar denna finansiella risk genom att kontinuerligt analysera den traditionella livportföljen och beakta klimatrelaterade risker och möjligheter i såväl allokeringsbeslut som enskilda investeringsbeslut.

Vi antog under 2020 en ambitiös klimatfärdplan. Syftet med klimatfärdplanen är att våra investeringar ska spegla och bidra till den gemensamma målsättningen i Parisavtalet, som strävar mot att begränsa den globala uppvärmningen till 1,5 grader. Som en del i detta arbete anslöt vi oss under 2021 till Climate Investment Coalition (CIC), ett initiativ som arbetar för att accelerera insatserna för att nå målen i Parisavtalet genom att mobilisera investeringar i klimat- och energiomställningen till år 2030. Inom ramen för detta har vi åtagit oss att fram till år 2030 investera 40 miljarder i tillgångar som har en viktig roll att spela i klimatomställningen.

Vi anser att vi genom att finansiera verksamheter som bidrar till klimatomställningen kan bidra till en hållbar utveckling, samtidigt som investeringarna kan ge en god riskjusterad avkastning. Det innefattar även bolag och verksamheter som är under omställning och/eller stödjer övergången till ett koldioxidsnålt samhälle. Framförallt identifierar vi sådana investeringsmöjligheter inom ramen för våra investeringar i onoterade bolag, infrastruktur, obligationer och genom vårt helägda fastighetsbolag. Den typen av investeringar är utmärkande för vår förvaltning och innebär att vi tillskjuter nytt kapital och därmed möjliggör utvecklingen av klimatlösningar och faktiska utsläppsminskningar.

Klimatfärdplanen innebär att vi minskar investeringarna i fossila bränslen och ökar gröna investeringar inom områden som förnyelsebar energi, energieffektiv produktion, hållbara fastigheter och cirkulära affärsmodeller. Målsättningen är att till 2025 fördubbla våra gröna investeringar samtidigt som vi reducerar Skandias innehav i fossila bränslen med 75 procent. Vår ansats bygger på en avvägning mellan två perspektiv: bolagens förmåga att ställa om, respektive deras vilja att klimatanpassa sin verksamhet.

Vi väljer bort:

- Bolag som utvinner termiskt kol (om mer än 5 procent av omsättningen)
- Renodlade och/eller dominerande aktörer inom okonventionell olja (oljesand, norra Arktis)
- Kraftproducenter med hög andel kol i sin energimix
- Energibolag som motverkar Parisavtalet via omfattande lobbying

Vi väljer in:

- Förnybar energi och energieffektivisering
- Miljöcertifierade fastigheter
- Effektiv materialanvändning och återvinning
- Hållbart jord- och skogsbruk
- Vattenhushållning

Vi påverkar:

Vi för löpande dialoger med bolag i energiintensiva sektorer om hur de kan agera för att minimera klimatrisker och ställa om sin verksamhet mot bättre klimatprestanda. Vår uppfattning är att bred samverkan med andra investerare är centralt för att uppnå meningsfulla och varaktiga effekter inom klimatområdet, då klimatomställningen är systemkritisk och bygger på att hela marknaden agerar. Vi ställer oss bakom en ökad öppenhet kring klimatrisker och uppmanar företag att utveckla sin klimatriskanalys och klimatrapportering. Vi deltar exempelvis i Climate Action 100+, ett internationellt initiativ för att främja en snabbare omställning och ökad transparens kring klimatrisker.

I topp inom hållbarhet i år igen

För åttonde året i rad släppte Söderberg & Partners rapporten "Hållbara Pensionsbolag" som analyserar pensionsbolagens hållbarhetsarbete. Årets analys omfattar 12 pensionsbolag som bedöms i tre kategorier: process för hållbara investeringar, hållbarhetsambitioner och värdeskapande samt påverkansarbete.

Anledningen till att vi har lyckats placera oss i topp i år igen är de viktiga förflyttningar som gjorts det senaste året vilket har påverkat innehaven i livportföljen och transparens kring portföljens hållbarhetsprofil.

Utvecklingen under året

Under 2021 steg värdet på i princip alla våra tillgångar. Totalavkastningen i Skandias traditionella livportfölj uppgick till 18 procent. Det kan jämföras med de senaste fem årens genomsnittliga avkastning på drygt 8 procent. Våra onoterade innehav (private equity) utvecklades bäst och nästan fördubblades i värde. Uppgången för året blev 89 procent. Även noterade aktier hade en stark utveckling. Uppgången för svenska aktier var 36 procent och våra utländska aktier gav en avkastning om 21 procent. Lika stark utveckling hade våra investeringar i infrastruktur. Uppgången för våra fastighetsinnehav och råvaror var även den god. Kreditplaceringarna steg med 8 procent medan våra ränteplaceringar i princip stod stilla.

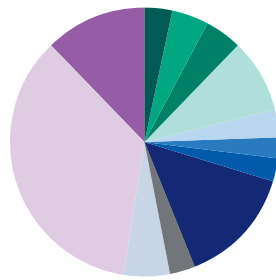
Skandias traditionella livportfölj har under en längre tid uppnått god avkastning vilket resulterat i god kollektiv konsolidering. Vid utgången av 2021 uppgick den kollektiva konsolideringen till 114 procent. Samtidigt var solvensgraden 201 procent, vilket innebär att vi har mer än dubbelt så mycket tillgångar som garanterade åtaganden.

Återbäringsräntan

För sparförsäkringar med traditionell förvaltning utjämnas överskottet över tiden och fördelas till kundernas försäkringskapital genom återbäringsräntan, medan totalavkastningen visar hur tillgångarna har utvecklats under året. Genom återbäringsräntan får kunden en stabil utveckling av sitt sparkapital eftersom den inte följer den faktiska avkastningens svängningar. Det hjälper även till att hålla pensionsutbetalningarna stabila, så att pensioner inte behöver sänkas.

[Läs mer om hur överskotts- och underskottshanteringen fungerar på sidan 78.](#)

Tillgångsfördelning i den traditionella livportföljen

Affärsstrategiska tillgångar	3,5 (4,3)%
Aktier i tillväxtmarknader	4,6 (4,7)%
Europeiska aktier	4,6 (4,1)%
Fastigheter	8,9 (9,6)%
Infrastruktur	3,5 (3,5)%
Krediter	2,5 (2,5)%
Nordamerikanska aktier	2,7 (2,2)%
Onoterade bolag	14,6 (9,9)%
Pacific aktier	3,1 (2,7)%
Realobligationer	5,4 (5,5)%
Råvaror	0 (2,4)%
Svenska nominella obligationer	33,9 (37,3)%
Svenska aktier	12,7 (11,3)%

10 största svenska aktieinnehaven

Investor	5 834	(0,97%)
Atlas Copco	5 055	(0,84%)
Volvo	2 803	(0,47%)
Hexagon	2 745	(0,46%)
Ericsson	2 289	(0,38%)
EQT	2 177	(0,36%)
Assa Abloy	2 174	(0,36%)
Sandvik	1 972	(0,33%)
Epiroc	1 884	(0,31%)
SEB	1 876	(0,31%)

10 största utländska aktieinnehaven

Apple	1 164	(0,19%)
Nestle	974	(0,16%)
Roche Holding	918	(0,15%)
Microsoft	840	(0,14%)
Asml Holding	826	(0,14%)
Novo Nordisk	732	(0,12%)
Alphabet	680	(0,11%)
Novartis	641	(0,11%)
Toyota	624	(0,10%)
Lvmh	611	(0,10%)

Diagram och tabeller ovan avser Livförsäkringsbolaget Skandia, ömsesidigt. Siffror i parentes avser i cirkeldiagrammet år 2020 och i tabellerna andel av de totala innehaven i den traditionella livportföljen 2021.

Den kollektiva sparformen

Vår modell för sparande med traditionell förvaltning bygger på en kollektiv delning av risker av olika slag, innefattande riskdelning mellan försäkrade, utjämning över tid och gemensamt riskkapital. Den kollektiva modellen ger upphov till en långsiktighet som bland annat möjliggör långsiktiga investeringar i den traditionella livportföljen. I en kollektiv modell placeras spararnas kapital i samma portfölj och försäkringstagarna delar på överskottet eller underskottet. Modellen syftar till att alla ska tjäna på den. Sparfor-

men har mål om högt värdeskapande i form av hög kapitalavkastning, låga driftskostnader och möjlighet till livslång utbetalning. Vi strävar även efter att inte behöva sänka pensioner under utbetalning, vilket är en av målsättningarna för hur vi fördelar överskott.

Värdet av ny affär

När vi säljer försäkringar möter vi ett behov hos den enskilda kunden samtidigt som vi skapar värde för befintliga kunder. Nuvarande kunder drar nytta av ny affär genom att det blir fler som kan dela på gemensamma

Miljardbelopp investeras i ny kreditfond med hållbarhetsfokus

Vi investerade 1,5 miljarder kronor när P Capital Partners reste en ny kreditfond med hållbarhetsfokus – P Capital Partners Transition Partner Fund. Fonden fokuserar på finansiering av koldioxidneutrala bolag, bolag med en cirkulär affärsmodell, bolag som behöver ställa om sin verksamhet i

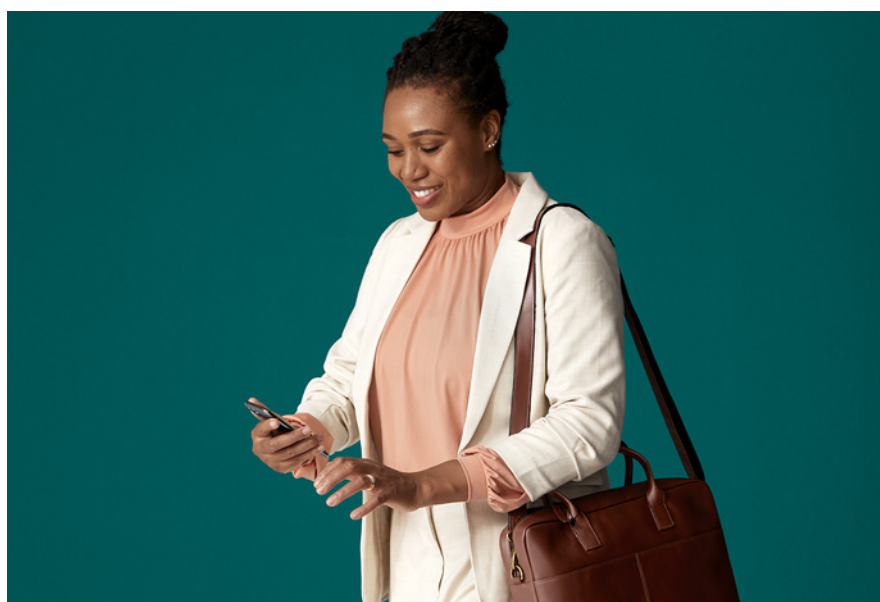
hållbar riktning och har trovärdiga planer för omställningen. Fondens fokus är förändring och omställning och tillhandahåller finansiering till företag som bidrar till målet att minska koldioxidutsläppen med 50 procent inom det närmaste årtiondet samt att nå netto-nollutsläpp till 2050.

En ytterligare målsättning handlar om minskad användning av naturresurser och att bolagen som finansieras ligger i linje med EU:s målsättningar om biologisk mångfald.

kostnader. Även nya tjänster, produkter och erbjudanden som utvecklas kommer alla kunder till del – såväl nya kunder som befintliga. Det är viktigt att de villkor som gäller för ny affär är utformade så att de är bra för såväl nuvarande som nya kunder. Vi arbetar löpande med att följa upp lönsamheten i och riskerna med ny affär. Uppföljningen syftar bland annat till att säkerställa ett positivt bidrag av ny affär för befintliga kunder.

Alternativa investeringar

Långsiktigheten i våra investeringar skapar möjlighet till investeringar som bidrar till nytta för, och utveckling av, samhället. Ungefär en fjärdedel av vår traditionella livportfölj utgörs av så kallade alternativa investeringar, till exempel fastigheter, infrastruktur och onoterade bolag, vilket skapar diversifiering och sprider riskerna. Denna typ av investeringar kräver ett långsiktigt perspektiv, vilket har varit en nyckelfaktor för vår framgång under såväl tidigare finanskriser som dagens lågräntemiljö. Vid investeringar i infrastruktur är frågorna rörande hållbarhet mycket viktiga och i vissa fall avgörande för om en investering ska bli lyckad. Miljöhänsyn och sociala aspekter spelar här en extra viktig roll för bedömningen då investeringen ska leva i symbios med samhället under lång tid och måste därför så långt som möjligt vara förankrad hos olika intressenter. Då investeringsåtagandet är långsiktigt med finansiella mått mätt är det viktigt att grunden för investeringen är noggrant genomarbetad. Omfattande arbete görs därför av våra förvaltare innan investering och under hela investeringens livslängd för att bedöma påverkan på samhälle och miljö.

Exempel på våra investeringar inom infrastruktur:

- Samarbete med Vattenfall kring fyra svenska vindkraftsparker
- Förnybar energi på den afrikanska kontinenten
- Utbyggnad av höghastighetsfiber i Europa för att främja smarta elnät och ökad digitalisering
- Infrastruktur för att möjliggöra fortsatt utbyggnad av förnybar elproduktion inom Europa
- Globala investeringar för att ersätta kol och olja i energiproduktion

Skandia Fastigheter

Skandia investerar i fastigheter. Det är en långsiktig investering som passar väl in med vår målsättning som långsiktig förvaltare. Fastigheterna är samlade i dotterbolaget Skandia Fastigheter, ett av Sveriges största privata fastighetsbolag. Fastighetsinnehavet utgörs främst av kontor, köpcentrum, bostäder och samhällsfastigheter. Ungefär hälften av den uthyrningsbara ytan består av fastigheter med högsta miljöklass, en andel som förväntas växa. Detta bidrar till Skandias mål för gröna investeringar.

[Läs mer om Skandia Fastigheter på sidan 52.](#)

Nyckeltal

MSEK	2021	2020
Förvalt kapital	599 907	509 428
Totalavkastning ¹⁾	18,0%	3,8%
Totalavkastning femårsgenomsnitt ¹⁾	8,3%	6,4%
Genomsnittlig återbäringsränta	13,9%	3,2%
Förvaltningskostnadsprocent ²⁾³⁾	0,36%	0,40%
Förvaltningskostnadsprocent inklusive kapitalförvaltningskostnader ²⁾³⁾	0,39%	0,43%

1) För definition se not 49.

2) För definition se sidan 91.

3) Föregående års siffra är exklusive engångsnedskrivning av förutbetalda anskaffningskostnader.

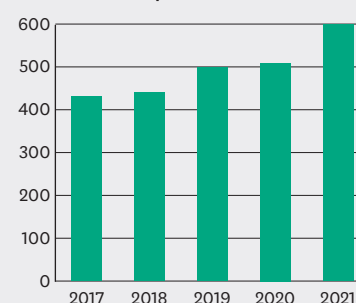
18,0%

Årets totalavkastning

17,8%

Ökat förvalt kapital i traditionell förvaltning

Förvalt kapital, MSEK

Kvalitetsgranskat fondutbud anpassat till våra kunders behov

Vi erbjuder fond- och depåförsäkring som en del av tjänstepensionserbjudandet men även för andra typer av sparande inom både bank- och försäkringslösningar. Fonderbjudandet bygger på att det ska vara enkelt och prisvärt att placera i fonder med god avkastningspotential och en god hållbarhetsnivå i ett brett utbud, anpassat till våra kunders olika behov. Vår ambition är att kunderna inte ska behöva välja mellan avkastningspotential, hållbarhet och låga avgifter. Vi ska erbjuda samtliga delar.

Inom våra försäkringslösningar och genom vår bank erbjuder vi cirka 200 fonder, varav omkring 100 kan tecknas inom fondförsäkring. Erbjudandet bygger på att det ska vara enkelt att placera i ett brett utbud av prisvärda fonder med god avkastningspotential och hållbarhetsnivå, anpassade till våra kunders olika behov.

Vårt fonderbjudande är en central produkt i vårt erbjudande där kunden kan spara i ett fondutbud av hög kvalitet, särskilt utvalt av våra erfarna fondanalytiker. I vårt tjänstepensionserbjudande finns flera tillvalstjänster så som Placeringsplan Exit, där vi hjälper kunden att hantera risk inför och under utbetalningsperioden, samt rebalansering som innebär att fonder köps och säljs automatiskt för att portföljen ska överensstämma med kundens valda strategiska fördelning.

Ett konkurrenskraftigt fondutbud

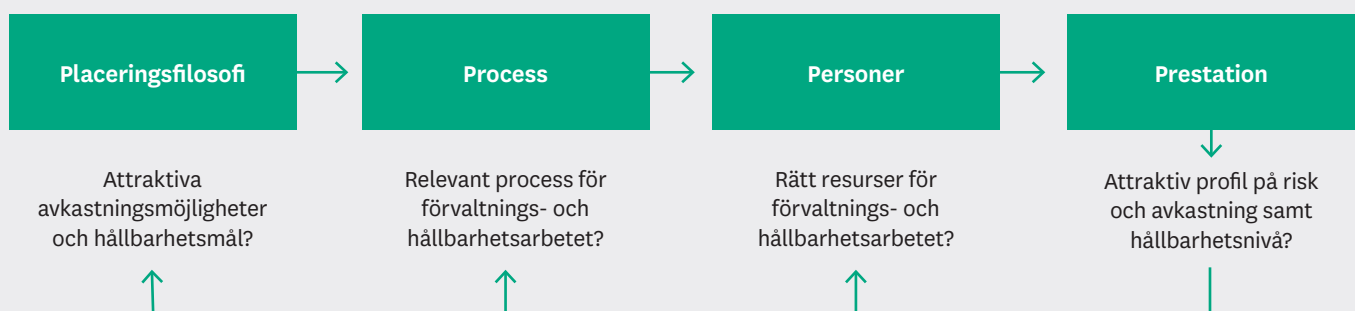
Vårt fondutbud är brett och består av aktiva och indexnära aktiefonder samt ränte- och blandfonder, varav flera har extra stort hållbarhetsfokus. Fondutbudet består av våra egna fonder samt fonder från ett stort antal marknadsledande fondbolag från hela

världen. Utbudet är högt rankat både när det gäller hållbarhet, avkastning och bredd på placeringsmöjligheter. Våra indexnära fonder täcker de stora aktiemarknaderna och har en hög hållbarhetsnivå med konkurrenskraftiga avgiftsnivåer. Vårt mål är att erbjuda ett brett och prisvärt utbud av fonder med hållbarhetsfokus så att alla kunder, oavsett placeringsbehov, kan välja ett hållbart sparande med god avkastningspotential.

Hållbarhet en viktig komponent i urvalet av fonder

Våra erfarna fondanalytiker granskar löpande vårt fonderbjudande för att säkerställa ett attraktivt utbud som bygger på enkelhet, kvalitet och förutsättningar för god avkastning till en rimlig avgiftsnivå. Fondutvärderingsprocessen är systematisk och inleds med en marknadsanalys av fondkategorins avkastningsmöjligheter och risker. Därefter söker fondanalytiker igenom fondmarknaden för att filtrera fram intressanta kandidater. Dessa utvärderas utifrån hur de bedöms bidra till attraktiva placeringsmöjligheter, prisvärdhet, avkastningspotential och hållbarhetsarbete. Fondanalytikerna utvärderar fonden löpande för att se till att den fortsätter att ha goda förutsättningar att uppnå avsedd kundnytta. Under 2021 hade huvuddelen av fonderna i vårt fondutbud högre avkastning än genomsnittsfonden inom jämförbara

Vår utvärderingsprocess 4P – hållbarhet i alla steg

fondkategorier på fondmarknaden. I vårt fondförsäkringsutbud är ytterligare en av utvärderingsparametrarna fondförvaltarnas förmåga att beakta hållbarhetsaspekter i förvaltningen. Vi gör en noggrann utvärdering av fondernas och förvaltarnas policyer och processer för att beakta hållbarhetsaspekter i investeringsprocessen och bedömer dem utifrån vårt egenutvecklade ramverk. Ett baskrav för alla fonder är att förvaltaren ska ha undertecknat FN:s principer för ansvarsfulla investeringar, ha en policy om miljö-, sociala- och bolagsstyrningsaspekter samt ha tillräckliga resurser för att kunna implementera ett robust arbete och redogöra för hur fonden beaktar relevanta hållbarhetsaspekter på ett adekvat sätt.

Utvecklingen under året

Premier för fond- och depåförsäkring uppgick under året till 11 292 miljoner kronor, vilket är en ökning med 25 procent jämfört med 2020. Resultatet för fond- och depåförsäkringsverksamheten uppgick till 1 626 miljoner kronor, jämfört med 1 385 miljoner kronor föregående år. Tillgångar under förvaltning

ökade, främst till följd av en positiv utveckling på världens börser, och uppgick till 202 miljarder kronor. Vi erbjuder även sparande via bankverksamheten, bland annat i investeringssparkonto (ISK). Det är precis som depåförvalttad försäkring en flexibel sparform som passar flera olika typer av sparande. Totalt sparkapital i ISK har ökat med 29 procent vid en jämförelse mot 2020. Det förvalttade kapitalet ökade alltså med 3 687 miljoner kronor under 2021 och uppgick då till 16 547 miljoner kronor. Av ökningen i sparkapital kommer 13 procent från nysparande och resterande 87 procent från positiv värdeutveckling av kundernas innehav.

Fondförsäkringsutbud som främjar hållbarhet

Vi utvärderar löpande hållbarhetsarbetet för samtliga fonder i fondförsäkringserbjudandet, i syfte att successivt öka hur fonderna beaktar och främjar hållbarhetsaspekter i sina investeringsprocesser. Fonderna betygssätts utifrån sitt hållbarhetsarbete, vilket vi återkopplar till fondbolagen. Under 2021 ökade snittbetyget för hållbarhet i vårt fonderbjudande, vilket är

ett resultat av förbättringar på fondnivå samt att nya fonder som valts in har ett bättre hållbarhetsarbete än de som nu tagits bort från erbjudandet. På fondnivå förbättrades eller kvarstod hållbarhetsbetyget för 84 procent av de externa fonderna. Utvärderingen fungerar som utgångspunkt för de löpande diskussioner som vi har med förvaltare om hållbarhet och är en del i den ordinarie regelbundna förvaltarutvärderingen. Fonderna ska visa vilja till en positiv förflyttning om vi identifierar brister eller förbättringspotential samt ha en trovärdig extern kommunikation inom detta område. Fonder som inte visar vilja att leva upp till våra hållbarhetsförväntningar avvecklas från fonderbjudandet.

Under 2021 ökade antalet fonder med hållbarhetsfokus i vårt utbud från 19 (2020) till 25. Vi erbjuder nu hållbarhetsfokuserade alternativ inom alla de större aktiemarknaderna, både inom aktiv och indexnära förvaltning samt ränte- och blandfonder. Ett flertal mer nischade hållbarhetsfokuserade aktiefonder erbjuds också för de kunder som önskar en mer specifik typ av investering inom exempelvis förnyelsebar energi.

Bredden i det hållbara fondutbudet innebär också att vi kan erbjuda våra kunder möjligheten att sätta samman portföljer av fonder med utmärkande hållbarhetsansats i linje med önskad risknivå.

För att underlätta för kunderna i valet hur de ska placera sitt sparkapital visar vi tydligt hållbarhetsnivå och klimatriskvärde för fonderna som ingår i fonderbjudandet. Den hållbarhetsinformation som vi tillgängliggör i fonderbjudandet tas fram av det oberoende analysföretaget Morningstar. I fondlistan på skandia.se finns ett enkelt filtreringsalternativ för kunder som vill välja bort vissa typer av investeringar, till exempel i bolag vars verksamhet kan uppfattas som kontroversiell.

Skandias fondbolag

Vårt fondbolag erbjuder ränte- och blandfonder samt aktiva och indexnära aktiefonder. Alla fonder tar hänsyn till hållbarhetsaspekter i förvaltningen. För att spararen ska kunna ha en överblick och kunna jämföra fonder beskriver varje fonds informationsbroschyr hur fonden arbetar med hållbarhet. Detta följs årligen upp med en hållbarhetsrapport för respektive fond. Vi har också undertecknat FN-initiativet Montreal Carbon Pledge, som förbinder oss att årligen mäta och redovisa koldioxidavtrycket i våra aktiefonder. Att agera ansvarsfullt som företrädare för andelsägarna är en viktig del av uppdraget. Fondbolagets arbete intensifieras nu för att arbeta fram ett relevant utbud av fonder med särskilda hållbarhetskriterier och på så sätt

öka andelen hållbara fonder. Antalet egna fonder med hållbarhetsfokus har under året ökat från 9 till 13. Totalt innebär det att 52 procent av våra egna fonder har utökade hållbarhetskriterier. Under året har Skandia Sverige Exponering gjort en hållbarhetsflyttning, samtidigt som tre nya hållbara mixfonder lanserats. Fler fonder med hållbarhetsfokus kommer lanseras under kommande år.

Fina betyg i externa analyser

Söderberg & Partners gör en årlig hållbarhetsanalys av fondförsäkringsbolag i vilken det bland annat bedöms hur hållbarhet beaktas i fondurvalet samt hållbarhetsnivån på utbudet. I deras senaste analys fick vi för åttonde året i rad grönt totalbetyg (högsta

betyg), vilket bara tilldelades tre bolag av de totalt fjorton som ingick i analysen. Vi hade gröna betyg på tre av fyra delområden. I Söderberg & Partners Trafikljusrapport som analyserar insatser för 2021 får Skandia utmärkelsen som Årets fondförsäkringsbolag tack vare utmärkta betyg i alla fem kriterier som utvärderas i analysen.

Institutionellt sparande

Sedan vi lanserade våra första institutionella fonder år 2014 har erbjudandet stadigt ökat i popularitet. Erbjudandet är fokuserat på så kallade alternativa investeringar och ger institutionella investerare möjlighet att investera tillsammans med vårt livbolag i ett antal utvalda tillgångsslag, där vi under en lång tid byggt upp betydande portföljer och kompetens med egna specialiserade förvaltningsteam. Idag förvaltar vi cirka 15,6 miljarder kronor åt institutionella investerare, efter nyteckning på cirka 2,2 miljarder kronor under 2021. Fonderna riktar sig till professionella investerare och är främst avsedda för större belopp. Som investerare i våra institutionella fonder får kunden exponering mot samma alternativa tillgångar och samma förvaltning som vårt livbolag, i nuläget främst fastigheter, banklån och onoterade aktier, så kallade buyout-investeringar.

Utökade hållbarhetskriterier antagna av vårt fondbolag I våra fonder med hållbarhetsfokus utesluts, utöver exkluderingsarna som gäller alla våra fonder, även investeringar inom konventionella vapen och fossila bränslen.

- **Konventionella vapen:** Bolag vars omsättning till 5 procent eller mer kommer från produktion eller utveckling av konventionella vapen samt bolag vars omsättning till 25 procent eller mer kommer från produktion eller utveckling av produkter/tjänster med militär tillämpning.
- **Fossila bränslen:** Bolag vars omsättning till 5 procent eller mer kommer från utvinning, raffinering eller kraftgenerering av fossila bränslen (definierat som kol, olja, gas) samt bolag vars omsättning till 50 procent eller mer kommer från stödande teknologi och tjänster till utvinning av fossila bränslen.

Avvikelse från uteslutna investeringar för fossila bränslen kan accepteras om ett bolag uppfyller våra kriterier för omställningsbolag. Med omställningsbolag avses att bolaget har ett tydligt åtagande i linje med en global uppvärmning på högst 2 grader, bolagets energimix består till stor del av förnybara källor eller att koldioxidintensiteten är linjerad med Parisavtalets klimatscenarier.

Tre nya Skandiafonder med hållbarhetsfokus

Vi har under året lanserat tre nya indexnära mixfonder med olika risknivåer. Med de nya fonderna har över hälften av våra egna fonder ett tydligt hållbarhetsfokus. De här fonderna passar de som önskar ett bekymmersfritt och hållbart sparande. Mixfonderna investerar i aktiefonder, främst våra egna indexnära exponeringsfonder och en räntepportfölj. Fördelningen mellan aktiefonder och räntepportföljen varierar beroende på fondernas risknivå. En högre risknivå innebär att det förutom exponeringsfonder ingår en andel aktivt förvaltade aktiefonder med hållbarhetsfokus. En lägre risknivå innebär att en stor del utgörs av en räntepportfölj med hållbarhetsfokus.

Skandias Sverige Hållbar har fem stjärnor

Skandia Sverige Hållbar har fått högsta betyg av det globala fondratinginstitutet Morningstar. Denna utmärkelse är unik då fem stjärnor endast ges till ett fåtal fonder som presterat bäst i en fondkategori. För att en fond ska få betyg av Morningstar ska den kunna visa en historisk utveckling under minst tre år, samt redovisa fondens innehav och inriktning. Betygssystemet låter spararen veta vilka fonder inom en fondkategori som lyckats bättre än konkurrenterna. Fonden vägleder till ett hållbart sparande, och till att fondförvaltaren ska använda kapitalet och ägandet för att påverka de företag som fonden investerar i att utvecklas i en mer hållbar riktning.

Nyckeltal

MSEK	2021	2020
Premier	11 292	9 063
Tillgångar under förvaltning	251 810	212 518
Fond- och depåförsäkring	202 210	173 249
Genomsnittlig värdeökning fond- och depåförsäkring	19,1%	5,3%
Fondsparande bank	20 028	16 441
Fondsparande fondbolag	29 572	22 828

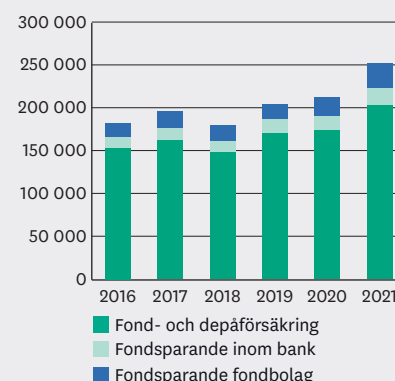
Skandia Sverige Hållbar

Vår fond får högsta betyg av det globala fondratinginstitutet Morningstar

19,1%

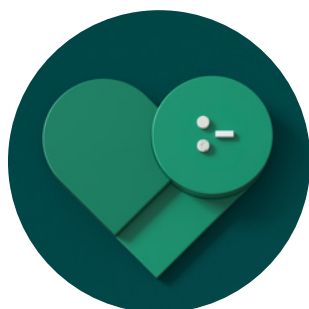
Genomsnittlig värdeökning fondförsäkring

Förvaltad kapital, MSEK¹⁾

¹⁾ Exklusive avvecklad verksamhet i Danmark för åren 2016–2018.

Förebyggande hälso- och trygghetstjänster

Vi erbjuder ekonomisk trygghet vid olycka, sjukdom eller dödsfall genom sjuk-, olycksfalls- och livförsäkringar. För våra företagskunder och deras anställda har vi också verktyg för att tidigt fånga upp ohälsa och bidra till en sund livsstil. På så sätt kan vi bidra till att företagen blir mer hållbara genom att undvika sjukskrivningar och kostnader som uppstår därav. Vi erbjuder också vårdförsäkring för rätt vård i rätt tid.

Friska medarbetare är en förutsättning för hållbara företag. Därför fokuserar erbjudandet till våra företagskunder inom hälsa och trygghet på förebyggande insatser och rätt rehabilitering. På så sätt hjälper vi företagskunderna att bli mer attraktiva som arbetsgivare och mer hållbara företag med lägre sjukfrånvaro.

Vi har en lång tradition av utveckling av tjänster för bättre hälsa och trygghet. Vårt erbjudande omfattar sjuk-, hälso-, vård-, olycksfalls- och livförsäkringar. Vår helhetssyn på hälsa där de proaktiva insatserna är en viktig komponent bidrar till att våra företagskunder och samhället kan spara in de kostnader för produktionsbortfall som sjukfrånvaro innebär. Det leder också till att medarbetare slipper inkomstbortfall och minskar mänskligt lidande.

Ett heltäckande hälsoerbjudande

Arbetsgivare åläggs ett allt större ansvar för att minska arbetsrelaterad ohälsa. Enligt Arbetsmiljöverkets föreskrifter förväntas chefer fånga upp tidiga tecken på ohälsa hos medarbetare och snabbt kunna erbjuda åtgärder. Företag ska, i samråd med den anställda, alltid ta fram en handlingsplan för att den anställda ska komma tillbaka i arbete senast 30 dagar efter sjukskrivning. Företag behöver med andra ord lägga mer tid på arbetsmiljöarbete. Efter att många har vant sig vid att mestadels jobba hemifrån under coronapandemin återgår samhället till en mer normal tillvaro med mer närvaro på kontoren. Däremot är det många företag som erbjuder sina anställda en mer flexibel hybridmodell, där man fortsatt ges möjlighet att jobba hemifrån en del av tiden. Här kan vi ge stöd och bidra med specialistkompetens för att underlätta för chefer och ledare att ta sitt arbetsmiljöansvar. Med vårt heltäckande koncept Hälsokedjan säkerställs att våra företagskunders medarbetare kan få rätt insatser oavsett hälsotillstånd. I Hälsokedjan ingår hälsoförsäkring, vårdförsäkring, sjukförsäkring och arbetsmiljö- och hälsotjänster. För de som har tjänstepension med sjukför-

säkring hos oss har vi adderat en kostnadsfri hälsoförsäkring. Bland våra kunder beror psykisk ohälsa nästan lika ofta på privata problem (61 procent) som arbetsrelaterade (56 procent). Vi ser att både upplevt tillstånd av stress och sömn förbättras med över 60 procent för de som använder vår hälsosoförsäkring. Chefer ger hälsoförsäkringen mycket högt betyg – nio av tio skulle rekommendera hälsoförsäkringen till andra.

Snabb tillgång till vård

Vår vårdförsäkring garanterar snabb tillgång till kvalificerad vård för den som blir sjuk. Försäkringen fungerar som ett komplement till den offentliga vården. Tillgänglig vård ökar chanserna för personer med hälsobesvär att tillfriskna snabbare. Det gagnar såväl individen som samhället i stort och hjälper arbetsgivare att hålla sina sjuktal nere då vi hjälper till att få medarbetaren snabbare tillbaka i arbete. Via vårdförsäkringen kan våra kunder enkelt komma i kontakt med sjuksköterskor, läkare, psykologer och fysioterapeuter när de behöver det. Vårdförsäkringen garanterar också operation inom 20 dagar för kunderna. Vi samarbetar med ett brett nätverk av mottagningar och sjukhus i hela Sverige för att säkerställa god tillgång till kvalificerad vård och specialistkompetens inom alla vårdområden. Bland våra samarbetspartners ingår såväl specialistläkare som naprapater. När en person som har blivit sjuk söker vård hos oss får han eller hon först prata med en erfaren sjuksköterska som bedömer personens besvär och sedan bokas en lämplig läkartid. För enklare besvär erbjuder vi digital vådrådgivning via mobil eller dator. Vårdförsäkringen kan tecknas av både privatpersoner och företag. I försäkringen ingår en tjänst för hälsorådgivning som finns tillgänglig dygnet runt och som kan användas både av kunderna själva och för deras barns räkning.

Utvecklingen under året

Resultat för vård- och gruppörsäkring uppgick under året till 163 miljoner kronor jämfört med 74 miljoner kronor föregående år. Det högre resultatet beror huvudsakligen på ökade premieintäkter samt antagandeförändringar kopplat till reserver för framtida skadekostnader.

Premieinkomsten för vård- och grupp-försäkring uppgick till 1 271 miljoner kronor, en ökning med 6 procent jämfört med 2020. Premier för liv- och sjukförsäkringar uppgick till 2 117 miljoner kronor, jämfört med 2 022 miljoner kronor 2020. Ökningen beror främst på ökat bestånd inom hela affären samt normal premieförändring kopplat till löner och åldrat bestånd. Detta produktområde uppvisade ett resultat på 1 112 miljoner kronor jämfört med 179 miljoner kronor föregående år. Det högre resultatet är främst hänförligt till en högre kapitalavkastning tack vare stark börs. En högre premieinkomst kopplat till premietillväxt samt positivt avvecklingsresultat bidrar även det till det förbättrade resultatet.

Hälsoslussen ger stöd till chefer och anställda

Vår Hälsosluss ger såväl anställd som chef som omfattas av vår Hälsokedja snabbt stöd och service. Hälsoslussen bemannas av personal med hög kompetens som rekommenderar lämpliga åtgärder utifrån kundens behov och omfattning av försäkring. Resultaten pekar på att det är ett framgångsrikt koncept då 8 av 10 använder hälsoförsäkringen förebyggande för att undvika sjukskrivning och sjuktagen hos våra sjukförsäkringskunder har minskat med cirka 60 procent under de senaste 15 åren.

Hälsoapp stärker erbjudandet inom förebyggande hälsa

Som en del av vårt arbete med förebyggande hälsa har vi ett unikt erbjudande där medarbetare hos våra företagskunder får tillgång till hälsoappen Virgin Pulse som kan hjälpa

användaren att leva hälsosammare, skapa bättre vanor och att hålla fast vid dem. Med Virgin Pulse får man, genom att endast lägga några minuter om dagen, koll på stress-nivåer, sömn, matvanor, vardagsmotion och

träning. Det är ett inspirerande sätt för medarbetare att förbättra sin hälsa. Genom att använda hälsoappen kan medarbetare få en hälsobonus från oss på upp till 1 000 kronor per år att använda till hälsotjänster.

Nyckeltal

MSEK	2021	2020
Premier vård- och grupp-försäkring	1 271	1 194
Premier liv- och sjuk-försäkringar	2 117	2 022
Totalkostnadsprocent ¹⁾ : Privatvårds- och grupp-försäkringsverksamheten	87%	94%
Liv- och sjukförsäkrings-verksamheten	92%	75%

1) För definition se sidan 90.

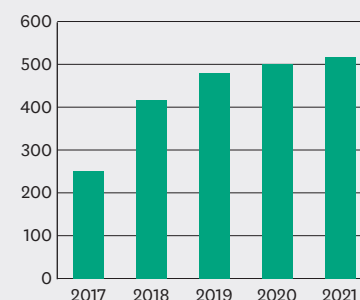
1,2%

Ökat antal vård- och hälsoförsäkringskontrakt (jämfört med samma period föregående år)

1 034 MSEK

Rabatterad premie till kunder inom liv- och sjukförsäkring

Vård- och hälsoförsäkringar, antal tusen

Digital fullsortimentsbank med fokus på bolån

Vi erbjuder bolån och tjänster för kundernas vardagsekonomi genom en fullsortimentsbank som vänder sig till privatmarknaden. Kunder har möjlighet att sköta sin vardagsekonomi och sitt sparande på skandia.se och i vår app. Vår kundservice erbjuder våra kunder möjligheten att nå banken via telefon och chatt.

Vi har lanserat Apple Pay

Från och med juni i år erbjuder vi våra kunder Apple Pay. Apple Pay är ett säkrare sätt att betala som skyddar kundernas kortuppgifter och integritet genom att undvika att lämna över sitt betalkort till någon annan eller på annat sätt exponera sina kortuppgifter vid köp.

Apple Pay accepteras överallt där du kan göra kontaktlösa betalningar, vilket gör att det fungerar i exempelvis matbutiker, taxi, restauranger, kaféer och klädbutiker.

Vi erbjuder digitala banktjänster som riktar sig till privatmarknaden i form av konton och kort, sparande och bolån. Därtill erbjuds våra tjänstepensionskunder särskilt förmånlig bolåneränta.

Ledorden för vårt bank- och bolåneerbjudande är transparens och kundnytta. För att underlätta för kunden att jämföra vårt erbjudande med andra bankers har vi transparenta bolånerabatter, en modell som är utmärkande för oss. Den innebär att vi erbjuder samma rabatt för alla som har likadana villkor. En kund behöver aldrig förhandla, vare sig när man blir bolånekund eller när lånet ska läggas om. Hos oss får alla rabatt på sin bolåneränta automatiskt utifrån sina förutsättningar. I vårt bolåneerbjudande premierar vi våra tjänstepensionskunder med en extra rabatt. Idag har närmare hälften av alla våra bolånekunder även sin tjänstepension hos oss. Erbjudandet är strategiskt viktigt och visar vår förmåga att erbjuda förmånliga tjänster till kunderna i två av deras viktigaste privatekonomiska beslut, det vill säga boende och pension. I mars 2021 lanserade vi ett samarbete med bostadskreditinstitutet Hemma, som specialiserat sig på grön finansiering av bolån med solrabatt. Samarbetet innebär att husägare som uppgraderar huset med en hållbar energilösning via Hemma kan finansiera sina solceller samtidigt som de flyttar sitt bolån till en låg bolåneränta. På så vis förbättras solcellskal-kylen med en lägre ränta hos Skandia. Vi hoppas genom samarbetet kunna skapa

förutsättningar för fler privatpersoner att installera solceller och uppgradera sina hus med en hållbar energilösning. Modellen med öppna rabatter utan behov av förhandlingar och prutande kvarstår. Det ska vara enkelt att förstå vad ett bolån kostar.

Löpande förbättringar för kund och medarbetare

Inom bankverksamheten arbetar vi kontinuerligt med att förbättra olika produktprocesser för att minska behovet av manuell hantering av handlingar hos oss och kund. På så vis skapas ökat kundvärde genom en snabbare och enklare hantering, samtidigt som bankens miljöpåverkan minskas genom att minimera dess redan låga pappersutskriften och postgång. Pappersaviet till våra bolånekunder skickas huvudsakligen digitalt och kunden behöver själv aktivt gå in och aktivera pappers-avi om de önskar ett fysiskt utskick.

Utvecklingen under året

Prismodellen för bolån och pension tas väl emot av såväl befintliga som nya kunder, vilket har medfört ett ökat inflöde av bolåneansökningar. Under året har utlåningen för bolån ökat med 8 335 miljoner kronor till 84 182 miljoner kronor. Inlåningen från allmänheten har ökat med 1 388 miljoner kronor till 45 095 miljoner kronor.

Bolån med solrabatt

Som ett led i vårt hållbarhetsarbete inledde vi under våren 2021 ett samarbete med Hemma, en ny hållbarhetsplattform för husägare. Den som uppgraderar sitt hus med en hållbar energilösning via dem erbjuds finansiering och rabatterat bolån hos oss. Vi vill underlätta för våra kunder att göra mer hållbara och miljövänliga val. Solrabatten hjälper hushåll att kunna finansiera sina solceller

samtidigt som de får en låg bolåneränta. Däröver bidrar en solcellsanläggning till andra besparingar, dels i form av lägre elkostnader, dels i form av intäkter från försäljning av överskottsel. På så sätt kan fler få tillgång till förnybar energi samtidigt som hushållet sparar in på sina elkostnader.

Nyckeltal

MSEK	2021	2020
Bolån	84 182	75 847
Inlåning	45 095	43 707
Räntenetto	834	855
Kreditförlustnivå ¹⁾	0,01%	0,02%
Total kapitalrelation ¹⁾	20,8%	20,7%
Kärnprimärkapitalrelation ¹⁾	18,8%	18,5%

1) För definition se sida 90.

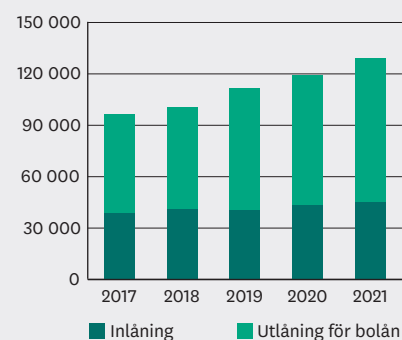
11,0%

Tillväxt i utlåning till bolån under 2021

2,5%

Högre rörelseresultat än föregående år

Affärsvolym, MSEK

Långsiktiga åtaganden förutsätter hållbart företagande

För oss som det ledande pensionsbolaget som tar ansvar är det långa och framåtblickande hållbarhetsperspektivet en naturlig utgångspunkt. För att nå våra långsiktiga åtaganden krävs däremot beslut och handling idag.

Vi bedriver verksamheten utifrån våra ägares instruktioner som definierar fyra värderingar: långsiktighet, kundnytta i centrum, sund öppenhet samt hållbart företagande. I linje med ägarinstruktionen fastställer Skandias policy om hållbart företagande att vår verksamhet ska bedrivas ansvarsfullt och bidra till ett hållbart värdeskapande. Hållbarhetsarbetet bidrar till Skandias förmåga att hantera risker och ta vara på möjligheter i verksamheten.

- Ett ansvarsfullt agerande innebär att Skandias verksamhet ska bedrivas med god affärsetik, med respekt för människor, samhälle och miljö samt att möta förväntningar som intressenter och samhälle har på koncernens verksamhet.
- Ett hållbart värdeskapande inkluderar erbjudanden som på ett tydligt sätt bidrar till både en god avkastning och ekonomisk trygghet för kunden, samt ett positivt bidrag till en mer hållbar utveckling i linje med FN:s globala hållbarhetsmål och av Skandia identifierade samhällsutmaningar.

Vi ska vara ett föredöme i hållbarhetsarbetet

Verksamheten följer FN:s Global Compact, OECD:s riktlinjer för multinationella företag, FN:s vägledande principer för företag och mänskliga rättigheter samt Parisavtalet.

För samverkan och transparens stödjer vi FN:s principer för ansvarsfulla investeringar (UN PRI) och FN:s principer för ansvarsfull bankverksamhet (UN PRB). Vi ställer oss även bakom rekommendationerna för redovisning av klimatrelaterade risker och möjligheter som definieras i Task Force on Climate-related Financial Disclosures (TCFD). Vår verksamhet ska även bidra till FN:s 17 globala hållbarhetsmål. Vi verkar för att tillsammans med övriga näringslivet vara en

positiv kraft för att målen ska uppfyllas och ser dessa som ledstjärnor i vårt arbete. Genom vår verksamhet har vi möjlighet att bidra till flera av de globala hållbarhetsmålen, framför allt genom investeringar, genom att påverka de bolag vi investerar i och genom att erbjuda försäkringar som bidrar till ekonomisk trygghet och hälsa.

Vi agerar ansvarsfullt och bidrar till hållbart värdeskapande

Inom ramverket för vårt hållbarhetsarbete prioriterar vi fyra för oss viktiga områden. Tre av dessa är direkt kundrelaterade. De utgörs av hållbart sparande, ansvarsfulla banktjänster och friska företag. Det fjärde området, ett hållbart Skandia, fokuserar på hur vi bedriver vår egen verksamhet och omfattar delområden som rör våra medarbetare, exempelvis miljöansvar, affärsetik och vårt arbete med att motverka finansiell brottslighet.

Hållbart värdeskapande genom långsiktiga kundrelationer

Att bygga långsiktiga kundrelationer och att vara transparenta gentemot våra ägare och kunder är högt prioriterat. Som kundägt bolag sammanfaller kund- och ägarintressen genom det delade målet om att skapa långsiktigt god avkastning. Vi värnar om våra kundrelationer och har en tydlig process för kundklagomål och förslag. Under 2021 registrerade vi 16 förbättringsförslag. Vi har redan åtgärdat 9 av dessa, exempelvis fler automatiserade processer med hjälp av Robotic Process Automation (RPA), fler centrala utskrifter, kraftigt förbättrade kundservicesidor på skandia.se i syfte att bli tydligare med information mot kund samt lansering av informationsuppdateringar vid inflyttsprocess. Information om vår process för hantering av kundklagomål och förslag finns på skandia.se.

Hållbart sparande

Vi har som målsättning att erbjuda våra kunder en anpassad sparportfölj som ger både en god riskspridning och en tydlig hållbarhetsprofil. Vår förvaltning och rådgivning ska alltid vara ansvarsfull, för att genom god avkastning i kombination med sunt risktagande säkra kundernas ekonomiska trygghet och bidra till hållbart värdeskapande i linje med Parisavtalet och de globala hållbarhetsmålen.

[Läs mer om Hållbart sparande på sidan 34.](#)

Ansvarsfulla banktjänster

Vi arbetar för att erbjuda våra kunder enkla, transparenta och hållbara produkter och tjänster inom bland annat lån och sparande som skapar nytta för såväl kunderna som för samhället och klimatet.

[Läs mer om Ansvarsfulla banktjänster på sidan 36.](#)

Friska företag

Med företag och deras medarbetare som huvudmålgrupp jobbar vi långsiktigt genom förebyggande hälsoarbete i syfte att verka för friska medarbetare och därmed reducera sjukfrånvaron hos våra företagskunder. På så sätt skapas möjligheter för våra företagskunder att bedriva sin verksamhet mer effektivt och till ett friskt och långt arbetsliv för deras medarbetare. Sammantaget är det till nytta för både ägare, kunder och samhälle.

[Läs mer om Friska företag på sidan 38.](#)

Ett hållbart Skandia

Vi arbetar aktivt med att skapa förändring i den egna verksamheten och i samhället i stort för att uppnå en social, miljömässig och ekonomisk hållbar utveckling till 2030. Det inbegriper exempelvis arbetsmiljö, direkta miljöpåverkan, affärsetik och vårt arbete med att bekämpa finansiell brottslighet.

[Läs mer om Ett hållbart Skandia på sidan 39.](#)

Ett sparande som bidrar till samhällets omställning

Hållbarhet utgör en central del i vårt sparerbjudande och vi har som målsättning att erbjuda våra kunder en sparportfölj som både ger god riskspridning och har en tydlig hållbarhetsprofil. Ett hållbart sparande innebär att vi agerar ansvarsfullt och gör investeringar och fondurval som får våra kunders sparpengar att växa. Samtidigt kan pengarna bidra till en mer hållbar utveckling i linje med FN:s globala hållbarhetsmål och klimatmålen i Parisavtalet. På så sätt skapas trygghet för generationer, samtidigt som pengarna jobbar för en positiv samhällsförändring.

Sparerbjudanden med en tydlig hållbarhetsprofil

Våra kunder har en långsiktig sparhorisont. Det skapar goda förutsättningar för att investera i tillgångar som på ett tydligt sätt bidrar till samhällsnyttan, samtidigt som sparkapitalet får bästa möjliga potential att växa. Vårt breda sparerbjudande möter olika kunders placeringsbehov med ett bekvämt sparande och tydlig hållbarhetsansats, låga avgifter och god avkastningspotential.

För att kunna leverera ett ledande sparerbjudande till kunderna strävar vi ständigt efter att utveckla koncernens arbete med ansvarsfulla och hållbara investeringar. De faktorer som vi beaktar inom hållbarhet är inte statiska utan utvecklas för att spegla omvärldens utveckling. Det innebär att vi kontinuerligt ser över de ställningstaganden som vägleder vårt arbete och vilka bolag vi väljer in och väljer bort. Våra kunder har pekat ut två områden som särskilt viktiga: begränsade investeringar i fossila bränslen samt att vi påverkar de bolag som vi investerar i att verka mer hållbart. Inom koncernen görs

samma bedömning, och dessa två områden är centrala för utvecklingen av vårt sparerbjudande.

Klimat har under flera år varit en viktig fråga i vår investeringsverksamhet. Under 2020 tog vi fram en klimatfärdplan som vägleder vårt hållbarhetsarbete och sätter tydliga målsättningar som bidrar till de globala klimatmålen. Klimatfärdplanen har förtydligat vår ansats och riktning för såväl traditionell förvaltning, fondförsäkring och fonder i vårt fondbolag. Vi har påbörjat en strategiskt viktig förflyttning och ökar antalet fonder med fokus på hållbarhet.

[Läs mer om vårt arbete under Kapitalförvaltning på sidan 18.](#)

Vi investerar utifrån tre olika hållbarhetsnivåer

Vi har utvecklat en förklaringsmodell för att förenkla och ge en bild av hur de investeringar vi gör är fördelade utifrån sina olika hållbarhetsnivåer. Med avstamp i ansvarsfulla investeringar rör vi oss kontinuerligt mot fler aktiva val och strategier som främjar hållbarhet: hållbara investeringar och lösningsinvesteringar.

Ansvarsfulla investeringar: I basen ligger våra generella principer och processer för ansvarsfulla investeringar, som bottnar i internationellt vedertagna normer och riktlinjer, som FN:s Global Compact. Vi väljer bort investeringar i vissa branscher, bolag och tillgångsslag och vi agerar som ägare för att bidra till en positiv förflyttning i bolag som brister i ansvar eller som har mer att ge på hållbarhetsområdet. Dessa processer omfattar alla våra investeringar.

[Läs mer under Exkludering av bolag och länder och vårt ägarengagemang på sidan 19.](#)

Hållbara investeringar: Utöver att ha passerat våra grundläggande granskningar utmärker sig en viss andel av våra investeringar genom en tydligare profilering och proaktivitet i förhållande till FN:s globala hållbarhetsmål och Parisavtalet. Det blir tydligt när vi systematiskt integrerar miljö-, sociala- och bolagsstyrningsaspekter (ESG) i analys och investeringsbeslut. Vår utgångspunkt är alltid en avvägning mellan vad ett bolag har för produkter och tjänster och hur de bedriver sin verksamhet för att hantera hållbarhetsrelaterade risker och möjligheter. I valet av externa förvaltare, både för investeringar i traditionell förvaltning och i externt fondutbud, söker vi så långt det är möjligt efter alternativ med en uttalad hållbarhetsprofil, vid sidan av goda avkastningsmöjligheter.

Lösningsinvesteringar: Slutligen söker vi investeringar som gör tydlig skillnad och bidrar till lösningar. Dessa investeringar är exempelvis investeringar inom fastigheter, infrastruktur samt obligationer och ger både en finansiell avkastning och bidrar konkret till positiva sociala eller miljömässiga effekter. Lösningsinvesteringar utgör en mindre men växande andel av våra investeringar. Vår ambition är att andelen ska växa i takt med att nya investeringsmöjligheter skapas på marknaden, men också som ett resultat av våra uttalade hållbarhetsstrategier och aktiva investeringsbeslut i det dagliga arbetet. Vi söker aktivt efter att kunna göra fler och bättre lösningsinvesteringar, eftersom de förutom avkastning även bidrar med mätbar miljö- och samhällsnytta.

Vi investerar i jobb och utbildning i Latinamerika

Under året har vi investerat 1 miljard kronor i en social obligation som syftar till att stärka unga människor i Latinamerika och Karibien genom utbildning och arbete. Obligationen, som heter "Education, Youth, Employment Bond (EYE Bond)" fördelas framförallt i Skandias livbolag men även i Skandias fonder.

Den 5-åriga obligationen emitteras av Interamerikanska utvecklingsbanken (IDB) och syftar till att finansiera insatser som ger vinster i form av stärkta lokalsamhällen och bättre förutsättningar för enskilda individer. Obligationen har en trippel-A rating av Standard and Poor's respektive Moody's och är den första obligationen under EYE Bond-programmet på den svenska marknaden.

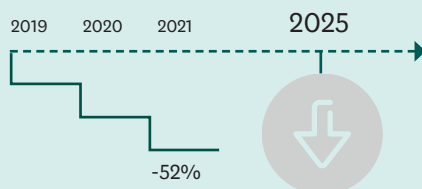
Investeringar som denna utgör exempel på Skandias arbete med hållbara obligationer. Hållbara obligationer utmärks av att ändamålet med den utlåning som görs är att främja miljömässig eller social hållbarhet. Vi har under de senaste åren kraftigt ökat det sammanlagda värdet investerat i hållbara obligationer. Vid utgången av 2021 uppgick den samlade investerade volymen till 32 miljarder kronor i den traditionella livportföljen och fonder.

Ansvarsfull rådgivning

Tjänsterna för sparande ska bidra till att skapa ekonomisk trygghet för kunderna och samtidigt generera värden som främjar de globala klimat- och hållbarhetsmålen. Här är förvaltningen av kundernas pengar grunden, men en annan viktig del av vårt erbjudande kommer med vår rådgivning. Hos oss ska det vara enkelt och tryggt att spara

hållbart. Under 2021 har vi fortsatt arbetet med att kontinuerligt höja kompetensen hos våra egna rådgivare för att de på bästa sätt ska kunna möta kundernas önskemål inom hållbart sparande. För att underlätta för kunderna att göra hållbara val presenterar vi även filtreringsverktyg och hållbarhetsinriktade fondportföljer.

Målet är att minska innehav i fossila bränslen med 75%

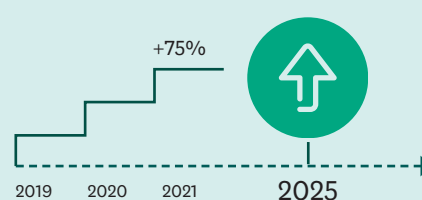

Vår ambition är att bidra till en klimatomställning i linje med Parisavtalet. Vi har sedan 2016 valt bort bolag som utviner kol och har numera en liten andel investeringar i fossila bränslen. Målet är nu att ytterligare minska innehaven i fossila bränslen med 75 procent till 2025. 2020 exkluderade vi 25 stycken energibolag. 2021 avvecklade vi råvaror som tillgångsslag, bland annat inom olja och gas.

Beräkningarna bygger på en egenutvecklad metod för att genomlysna den diversifierade portföljen. Då datakvaliteten varierar mellan olika tillgångsslag har vissa antaganden och estimat använts. Kriterier för vad som avses med fossila respektive gröna investeringar återfinns i rapporten Kapitalförvaltning för hållbart värdeskapande.

[Läs mer på Skandia.se](https://www.skandia.se/las-mer-pa-skandia.se)

Vi vill öka i gröna investeringar med 100%

Vi vill fördubbla vår exponering mot bolag som bidrar positivt till klimatomställningen, exempelvis inom utbyggnaden av förnybara energisystem, miljöcertifierade fastigheter, vattenhushållning, etc.

Vi har investerat 2,5 miljarder kronor i utbyggnad av förnybar energi.

Vi har sammanlagt investerat över 20 miljarder i gröna obligationer.

Skandia Fastigheter, som står för 9 procent av portföljen, har 44 procent miljöcertifierade fastigheter.

Mål och resultat för Hållbart sparande

Ambition: Förvaltning och rådgivning av våra kunders pengar sker ansvarsfullt för att säkerställa ekonomisk trygghet och för att bidra till hållbart värdeskapande i linje med Parisavtalet och de globala hållbarhetsmålen.

Övergripande långsiktiga mål: Minska vår andel av fossila bränslen med 75 procent och öka våra gröna investeringar med 100 procent för traditionell förvaltning, samt öka antalet fonder med hållbarhetsfokus i vårt fondbolag och vår fondförsäkring.

Exempel på initiativ 2021:

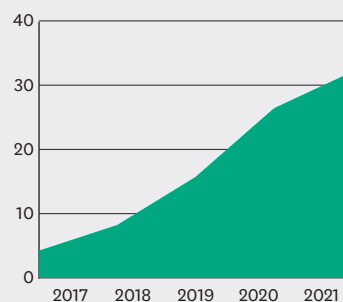
- Vi har som första svenska aktör anslutit oss till initiativet Climate Investment Coalition (CIC) och åtagit oss att allokera 40 miljarder kronor i gröna investeringar till 2030.
- Vi har fortsatt att realisera vår klimatfärdplan genom att bland annat avveckla råvarutermener, vilket inkluderar olje- och gas-termener, och öka andelen gröna investeringar.
- Utveckling av rådgivningsmaterial och riktade utbildningsinsatser för rådgivningskåren med syfte att öka kompetensen inom hållbarhetsområdet, bland annat genom att addera en certifieringsutbildning till swedsec och insuresec.
- Vi har utvecklat en förklaringsmodell (pyramiden) för att förklara och ge en bild av hur de investeringar vi gör är fördelade utifrån sina olika hållbarhetsnivåer.

Exempel på utfall 2021:

- Andel investeringar i tillgångar med koppling till fossila bränslen i traditionell förvaltning ligger strax under 2 procent, vilket är en halvering jämfört med 2018-12-31 (målsättning om minskning med 75 procent till 2025).

- Andel gröna investeringar i traditionell förvaltning är runt 8 procent, vilket är en ökning med cirka 75 procent jämfört med 2018-12-31 (målsättning om ökning med 100 procent till 2025).
- 13 (9) fonder med hållbarhetsfokus inom Skandias fondbolag.
- 25 (19) fonder med hållbarhetsfokus inom vår fondförsäkring.

Hållbara obligationer

Grafen visar den samlade investerade volymen av hållbara obligationer som Skandias kapitalförvaltning investerar i för Skandias traditionella förvaltning samt Skandias fonder. Vid utgången av 2021 hade Skandia nära 32 miljarder kronor investerade i hållbara obligationer. Investeringar i denna typ av obligationer medför inte bara en trygg avkastning utan även en möjlighet att positivt bidra till samhället. En hållbar obligation innebär enligt Skandias definition en öronmärkt utlåning riktad till projekt där pengarna används till en social eller miljömässig investering, eller där utlåningen görs till företag och organisationer som via sin kärnverksamhet erbjuder lösningar inom exempelvis miljö, hälsa och välfärd. Merparten av kapitalet är investerat i så kallade gröna obligationer öronmärkta till miljöförbättrande verksamheter. Skandia investerar i olika typer av obligationer där utgivarna är företag, offentlig sektor samt överstatliga organisationer.

Våra banktjänster skapar nytta för samhälle, miljö och klimat

Ansvarsfulla banktjänster är prioriterat i vårt pågående hållbarhetsarbete. Vi ska erbjuda enkla, transparenta och hållbara banktjänster som skapar nytta för såväl våra kunder som för samhället och klimatet.

Vårt arbete med ansvarsfulla banktjänster fokuserar på vårt erbjudande till kunderna och på vår riskhantering i bankverksamheten. Vi har som målsättning att kontinuerligt stärka det hållbara värdeskapande som banktjänsterna bidrar med till kunderna och samhället i stort. Att transparent kommunicera de framsteg som vi gör på området till tillsynsmyndigheter och andra intressenter är en annan viktig dimension av bankverksamhetens hållbarhetsarbete.

Transparent bolånemodell och ansvarsfull kreditgivning

Vi har en transparent prismodell för bolån där kunderna får ränterabatt utan förhandling. Vår prismodell har förbättrats ytterligare under året. Bolåneerbjudandet premierar tjänstepensionskunder men möjliggör nu också för fler kunder att få lägre ränta.

Som ett led i vårt klimatarbete har under året ”Bolån med solrabatt” tillkommit, vilket är ett omställningslån för kunder som installerar solceller och som därmed får extra rabatt på lånet (likställt tjänstepensionsrabatt) samtidigt som de investerar i en hållbar energilösning.

Bankverksamheten har ett långsiktigt perspektiv i sin bostadsutlåning där en ansvarsfull kreditgivning är central. Till följd av bankens restriktiva kreditgivning är kreditförluster och kunders belåningsgrader låga. Banken bevakar såväl den egna kreditportföljen som utvecklingen på den svenska bolånemarknaden och verkar för en hållbar samhällsutveckling.

[Läs mer om vårt omställningslån på sidan 30.](#)

Hållbart fondsparande

Bankens fondutbud består av våra egna fonder samt fonder från ett stort antal marknadsledande fondbolag. Genom en ansvarsfull produktstyrning vill vi göra det lätt för kunderna att välja rätt produkt. Olika hållbarhetsmärkningarna och filtreringsalternativ på vår fondlista ska göra det enkelt att välja ett hållbart sparande hos oss.

En aktiv röst i samhällsdebatten

Vi verkar för att alla grupper i samhället ska ha tillgång till viktiga banktjänster. För att bidra till ökad finansiell inkludering arbetar vi med att kartlägga och analysera samhällstrender som har bäring på vår verksamhet.

Amorteringstrappa kan hjälpa unga in på bostadsmarknaden

Att som ung vuxen komma in på bostadsmarknaden har varit utmanande under en lång tid. För unga vuxna är det svårt att köpa en lägenhet med bolånetak, amortering och bankernas kalkylränta. Vi vill vara med och bidra till att skapa en flexiblere bostadsmarknad. Därför tog vi fram en rapport under året, ”Amorteringstrappa – en lösning för unga vuxnas etablering på bostadsmarknaden”, som visar hur justeringar i amorteringskraven skulle kunna ge fler unga i karriären möjlighet att köpa en egen första lägenhet även i storstadsregioner. En amorteringstrappa som tar hänsyn till olika livssituationer, där unga amorterar mindre och amorteringstakten ökar senare i livet, skulle ge unga bättre möjligheter att etablera sig på bostadsmarknaden. Det skulle också innebära en lösning på den paradox som innebär att unga ska betala som mest i amortering under en period i livet då de har som lägst inkomster. Genom flexiblere amorteringskrav skulle unga vuxna exempelvis få möjligheten att prioritera eget pensionssparande och en privatekonomisk buffert som skapar långsiktig trygghet.

Skandiabanken undertecknar FN:s principer för ansvarsfull bankverksamhet

FN:s principer för ansvarsfull bankverksamhet ger den globala banksektorn ett ramverk för hur de tillsammans bör arbeta för en mer hållbar utveckling i linje med Parisavtalet och FN:s globala hållbarhetsmål. Vi ser vikten av en gemensam ansats för att effektivt kunna påverka bankers hållbarhetsarbete, varför det var ett naturligt steg i Skandiabankens fortsatta hållbarhetsarbete att signera FN:s principer för ansvarsfull bankverksamhet under 2021. Att underteckna och arbeta efter gemensamma principer stärker också förtroendet för bankens hållbarhetsarbete.

Genom undertecknandet av FN:s principer för ansvarsfull bankverksamhet vill vi skapa en positiv påverkan på samhälle och klimat där bankens verksamhet arbetar mot Parisavtalets mål. Undertecknandet innebär att Skandiabanken kommer att redovisa såväl negativ som positiv hållbarhetspåverkan samt redovisa vilka av FN:s globala hållbarhetsmål banken arbetar mot. Sammanfattningsvis innebär undertecknandet att vi anpassar verksamheten ytterligare så att våra banktjänster, förutom att fokusera på att skapa nytta för kunderna, är inriktade på att skapa nytta för samhälle och klimat.

Mål och resultat för Ansvarsfulla banktjänster

Ambition: Erbjuda enkla, transparenta och hållbara banktjänster som bidrar med positiva effekter för våra kunder, samhället och klimatet.

Övergripande långsiktiga mål: Öka vårt erbjudande av hållbara produkter och tjänster samt efterleva FN:s principer för ansvarsfull bankverksamhet.

Exempel på initiativ 2021:

- Som ett led i vårt klimatarbete inledde vi under våren ett samarbete med Hemma, en ny hållbarhetsplattform för husägare.
- Fortsatt samhällsengagemang genom rapporter som belyser ungas svårighet att ta sig ut på bolånemarknaden.
- Inom ramen för ansvarsfull kreditgivning, ansvarstagande och förtroendeskapande har vi, tillsammans med SBAB och Landshypotek Bank tagit fram en uppförandekod för förmedlare av bolån.

- Undertecknande av FN:s principer för ansvarsfull bankverksamhet genom vilket vi på ett mer konkretiserat sätt vill skapa en positiv påverkan på samhälle och klimat där bankens verksamhet arbetar mot Parisavtalets mål.

Exempel på utfall 2021:

- Kreditförluster (3 års rullande snitt) uppgick till 0,004 (0,003) procent av den totala bolånestocken.
- 13 (10) procent fonder med hållbarhetsfokus av totalt utbud.
- 28 (22) procent sparande i fonder med hållbarhetsfokus av total volym.

Friskare företag med förebyggande insatser

Ett viktigt mål för oss är att göra svenska företag och deras medarbetare friskare. Vi vill hjälpa våra kunder och samhället i stort till bättre hälsa och lägre sjukfrånvaro. Vår ambition är att skapa nytta för våra kunder genom lösningar som även gör samhället friskare.

Arbetsrelaterad ohälsa är ett växande problem och arbetsgivare förväntas ta ett större ansvar för medarbetares hälsa än tidigare. Vi hjälper företag att främja hälsa på arbetsplatsen för ett mer hållbart arbetsliv.

Ett helhetsgrepp om hälsa

Det mest effektiva och lönsamma sättet för att hantera hälsoproblem är att förutse och förebygga dem. Vi ser proaktiva insatser som en viktig del i att motverka ohälsa och i att stödja företag och individer.

Med försäkringslogiken som grund och över 100 års erfarenhet av proaktivt arbete är det naturligt för oss att agera på tidiga signaler. Vi kallar det Skandiamodellen – att förutse och förebygga för att skapa vinster både för människan och för samhället. Under de senaste 15 åren har vi tillsammans med våra kunder minskat kundernas sjuktal med cirka 60 procent.

[Du kan läsa mer om vårt hälsoerbjudande under Hälsa och trygghet på sidan 28.](#)

Sjukskrivningar kostar samhället 66 miljarder

För femte året i rad har vi undersökt vad sjukskrivningar kostar samhället. Årets rapport visar att kostnaden för sjukskrivningar uppgick till 66 miljarder kronor under 2021, jämfört med 59 miljarder kronor under 2015.

Samhällskostnaden för psykisk ohälsa uppgick till 30 miljarder kronor, medan den för somatisk ohälsa ligger på 36 miljarder kronor. Andelen sjukskrivningar som beror på psykisk ohälsa ökade trendmässigt från 30 procent under 2010 till 48 procent under 2019. Trenden pausades under 2020 då den somatiska ohälsan ökade relativt sett till följd av covid-19. Sjukskrivningar på grund av psykisk ohälsa hamnade under 2020 på 41 procent medan andelen återigen har ökat under 2021 till 45 procent.

I rapporten visar vi även på en samhällsvinst för 2021 på motsvarande 22 miljarder kronor om sjukskrivningsdagar med ersättning minskade med en tredjedel, lokalt och nationellt.

Stöd till forskning är en viktig del av vårt hälsofrämjande arbete

Stöd till medicinsk forskning ingår som en viktig del i vårt hälsofrämjande arbete. Vi initierar och finansierar forskningsprojekt i samverkan med flera ledande universitet. Syftet är att utveckla lösningar som kommer våra kunder och samhället till godo genom att bidra till fysisk och psykisk hälsa och hållbara välfärdssystem. Vi prioriterar forskning kring sjukdomar som är vanliga i försäkringskollektivet eller bland kommande kunder. Många av de projekt som vi stödjer fokuserar på förebyggande insatser och rehabilitering.

Mål och resultat för Friska företag

Ambition: Bidra till friskare individer genom vårt arbete med förbättrad företagshälsa.

Övergripande långsiktiga mål: Reducera sjukfrånvaron med minst 60 procent bland våra företagskunder som har våra tjänster inom Hälsokedjan och Sophiahemmet Rehab Center. Öka andelen kundföretag som aktivt arbetar med sina anställdas hälsa tillsammans med oss.

Exempel på initiativ 2021:

- Skandia Tjänstepension med Hälsa lanserades och ersatte våra tidigare tjänstepensionspaket. Syftet är att både förenkla och effektivisera erbjudandet till våra kunder genom ett heltäckande och prisvärt erbjudande.
- Rapporter: "Samhällskostnaden för längre sjukskrivningar: 66 miljarder" och "Sveriges sjukaste yrke: Jobben som har mest att vinna på mer förebyggande hälsoarbete".
- Digitalt hälsoseminarium för ledare och chefer på våra kundföretag med fokus på hybridkontorets framtid och effekter på hälsa och välmående.

- Marknadskampanj för att förebygga ohälsa, "Hur är läget?".
- Nytt koncept för kommuner och dess anställda, "Hälsoförsäkring Balans".
- Fortsatt implementering av beräkningsverktyg till våra tjänster på hälsoområdet som visar företagskundernas effekter av hälsoinsatser.
- Vi lanserade "Happy Workplace Challenge" i samarbete med Breakit för att hjälpa företag att få friskare och piggare medarbetare.

Exempel på utfall 2021:

- 8 av 10 kunder använder vår hälsoförsäkring före sjukskrivning.
- Kundundersökning som visar att 9 av 10 chefer rekommenderar vår hälsoförsäkring.
- Initiering och finansiering av forskningsprojekt i samverkan med ledande universitet, mer information finns i tabellen i avsnittet Samhällsengagemang på sidan 48.

Ett hållbart Skandia byggs av våra medarbetare

Vi arbetar aktivt med att kontinuerligt utveckla bolagets interna hållbarhetsarbete. Verksamheten ska bedrivas med god affärsetik och respekt för människor, samhälle och miljö.

Som arbetsplats ska vi utmärkas av en inkluderande miljö, och den direkta miljöpåverkan från verksamheten ska minimeras. En central del av vårt hållbarhetsarbete är att motverka alla former av finansiell brottslighet. Skandias interna hållbarhetsarbete innefattar även delområden som ansvarsfulla inköp och samhällsengagemang.

Affärsetik och motverka finansiell brottslighet

För oss innebär god affärsetik att vi alltid agerar ansvarsfullt, ärligt och med integritet för att skydda kundernas tillgångar och vårt anseende. Vi tar ansvar i hela vår verksamhet och ställer krav på att våra leverantörer och affärspartners också gör det.

Vi bedriver ett strategiskt arbete med att motverka penningtvätt inom bank- och försäkringsverksamheten. Till grund för arbetet ligger en riskbedömning som används för att identifiera risker, kartlägga metoder och prioritera insatser.

[Läs mer på sidan 41.](#)

Miljöansvar i vår egen verksamhet

Vi har en långsiktig strategi för att införliva miljöhänsyn i alla delar av bolagets verksamhet. Frågan är högt prioriterad för oss, även om den direkta miljöpåverkan från vår egen verksamhet är begränsad. Vi strävar efter att hushålla med resurser för att minska den totala belastningen på klimatet och miljön i stort.

[Läs mer på sidan 45.](#)

Hållbarhet i leverantörskedjan

Vi ska ta ansvar i hela vår verksamhet och ställer även krav på att våra leverantörer gör det. Därför säkerställer vi att våra inköp sker i enlighet med våra värderingar och med ett tydligt hållbarhetsperspektiv. Våra leverantörer ska skriva under vår uppförandekod för leverantörer och ta hänsyn till ett antal hållbarhetsparametrar i vår upphandlingsprocess.

[Läs mer på sidan 47.](#)

En inkluderande och utvecklande arbetsplats

Vi ska vara en inkluderande arbetsplats, där alla ska känna sig trygga att bidra med sin kompetens och kunna vara sig själva. Ingen kränkande särbehandling accepteras och vi har nolltolerans gällande all typ av diskriminering. Vi ser lärande och kompetensutveckling som en naturlig del av vår vardag och vill möjliggöra en sund livsstil med ett starkt hälsoerbudande till alla medarbetare.

[Läs mer på sidan 43.](#)

Samhällsengagemang

Genom våra erbjudanden spelar vi en viktig roll som ett komplement till de offentliga försäkringssystemen i samhället. Vi bidrar även genom våra stiftelser, däribland Idéer för livet, som långsiktigt stödjer forskning, metodutveckling samt lokala projekt med fokus på att förebygga ohälsa och skapa tryggare närsamhällen. Våra medarbetare har också möjlighet att engagera sig i Idéer för livet.

Därutöver ska vi enligt vår ägarinstruktion agera aktivt i samhällsdebatten från Skandias sida. Ett aktivt engagemang gynnar våra kunder.

[Läs mer på sidan 48.](#)

Mål och resultat för Ett hållbart Skandia

Ambition: Arbeta aktivt med god affärsetik och med hälsa, lärande och miljö i fokus.

Övergripande långsiktiga mål:

• Affärsetik och motverka finansiell brottslighet

God affärsetik genomsyrar hela vår verksamhet. Alla medarbetare inklusive uppdragstagare ska signera Skandias uppförandekod.

Vi ska motverka finansiell brottslighet genom stärkt branschsamverkan och effektivt internt arbete inom Skandia.

• En inkluderande och utvecklande arbetsplats

Vi ska ha ett fortsatt högt medarbetarengagemang (eNPS). Vårt omdöme som arbetsgivare ska vara högt och våra medarbetare ska känna att det finns goda möjligheter att utvecklas på Skandia. Vi ska ha en fortsatt låg sjukfrånvaro och nolltolerans avseende kränkande särbehandling. Vi ska bibehålla jämställd könsfördelning, mellan 40–60 procent, samt öka andelen jämställda yrkesgrupper.

• Miljöansvar i vår egen verksamhet

Vi ska arbeta mot nettonollutsläpp i linje med Parisavtalet genom minskad energiförbrukning och koldioxidutsläpp från tjänsteresor samt minskat avfall. Vår målsättning är att halvera våra totala koldioxidutsläpp samt våra avfall fram till 2030, med basår 2019.

• Hållbarhet i leverantörskedjan

Alla inköp i koncernen ska göras i enlighet med våra värderingar och leverantörerna ska signera vår uppförandekod för leverantörer.

• Samhällsengagemang

Vi ska arbeta aktivt med samhällsfrågor som ligger nära vår verksamhet.

Exempel på initiativ 2021:

- Framtagande av rapporter och beräkningar som pekar på konstruktiva lösningar på samhällsutmaningar nära vår verksamhet.
- Fortsatt implementering av ett nytt transaktionsövervakningssystem inom bankverksamheten.
- Dialog i respektive arbetsteam avseende nytt arbetssätt och digital arbetsmiljöutbildning för våra chefer.
- Stärkt fokus på utbildningsinsatser, exempelvis genom en extern certifiering rörande hållbarhet i finansbranschen som 593 anställda genomfört.
- Internt mentorprogram för nya chefer för att stärka ledarskap i linje med Skandias kultur och värderingar.
- Med hjälp av en extern konsult har det genomförts en analys av hur Skandia utifrån miljöledningssystemet ISO 14001 hanterar vår direkta och indirekta miljöpåverkan för att säkerställa att vårt arbete är i linje med standarden.
- Fortsatt effektivisering av pappersutskick till kund, exempelvis genom fler webb-formulär, fler anslutna till elektroniska betalflöden och ökad notifiering av handlingar på vår portal.
- Installerat solpaneler på vårt huvudkontor i Stockholm.

Exempel på utfall 2021:

Utfall för *Ett hållbart Skandia* återfinns i respektive avsnitt som följer på sidorna 41–51.

Affärsetik och motverka finansiell brottslighet

För oss innebär god affärsetik att agera ansvarsfullt, ärligt och med integritet och gott omdöme, för att skydda kundernas tillgångar och verksamhetens anseende. Det innebär också att förebygga affärsetiska risker och motverka finansiell brottslighet.

God affärsetik och en hög etisk standard ska genomsyra hela koncernen och prägla relationen till kunder, leverantörer och partners. Hur vi agerar definierar vilka vi är och formar oss som bolag. Vårt anseende är och kommer alltid att vara en av våra viktigaste tillgångar. Vi ska förvalta och upprätthålla det stora förtroende vi får. Det handlar inte bara om att befinna sig på rätt sida av lagen, utan även om att följa våra värderingar och att agera som föredöme.

Vår uppförandekod tydliggör våra förväntningar

Vår uppförandekod tydliggör vilka värderingar och förväntningar som gäller för våra medarbetares och uppdragstagares uppförande och agerande i stort. Den beskriver förväntningarna på de som agerar i Skandias namn och ska hjälpa till att göra rätt samtidigt som ett respektfullt agerande sker mellan medarbetare och omgivning. Hos oss är ett sunt risktagande en väsentlig förutsättning för vår affär. Vi eftersträvar en företagskultur som tar hantering av risker på stort allvar och där öppenhet, högt i tak och ärlig dialog bibehålls och värderas högt. Alla medarbetare och uppdragstagare ska ta del av och signera uppförandekoden vid tillträde i tjänst. Därefter tar man löpande del av eventuella justeringar och uppdateringar via existerande process för återkommande kunskapsuppdateringar (ÅKU). Av nyanställda och bemanningskonsulter som tillträtt sina tjänster under året hade 92 procent av dessa signerat uppförandekoden vid utgången av 2021.

Utbildning stärker medarbetarnas affärsetik

Utbildning och regelbunden kompetensutveckling är ett viktigt led i vårt arbete med att säkerställa att våra medarbetare alltid agerar i linje med de regelverk och normer som omgärdar vår verksamhet. Samtliga medarbetare genomför obligatoriska utbildningar i frågor som exempelvis motverkande av penningtvätt, hållbart företagande, visselblåsning och incidentrapportering, identifiering och hantering av intressekonflikter, bedrägerier och mutor samt fysisk säkerhet och informationssäkerhet.

Motverkande av finansiell brottslighet

Vi bedriver ett strategiskt arbete med att förebygga, upptäcka och rapportera finansiell brottslighet. Till grund för arbetet ligger en riskbedömning som används för att identifiera risker, kartlägga metoder och prioritera insatser. Eftersom våra tjänster kan utnyttjas för finansiell brottslighet som penningtvätt och finansiering av terrorism är det av allra största vikt att vi arbetar aktivt med att förebygga denna typ av brottslighet så långt det går. Ett nära samarbete mellan branschen och tillsynsmyndigheterna är nödvändigt för att nå framgång. I bedömningen av risk för penningtvätt tar vi hänsyn till produkter, distributionskanaler, data om våra kunder, kriminellas tillvägagångssätt samt information från myndigheter och branschorganisationer.

När en affärsförbindelse etableras med en ny kund tar vi in kundkännedomsuppgifter och riskbedömer kunden. Uppföljning och övervakning sker sedan under affärsförbindelsens gång för att upptäcka avvikande beteenden. Eventuella avvikelser bedöms och om misstanke om penningtvätt eller finansiering av terrorism upptäcks görs en misstankerapport till Polismyndigheten och nödvändiga åtgärder vidtas för att förhindra att vi utnyttjas av kriminella. Den yttersta åtgärden för oss är att avbryta affärsförbindelsen med kunden.

Vi arbetar löpande med att förstärka åtgärderna mot penningtvätt och finansiering av terrorism. Bland annat kommer detta att ske genom det pågående arbetet med införandet av ett nytt övervakningssystem för transaktioner inom vår bankverksamhet.

Vi främjar en sund konkurrens och accepterar inte mutor eller annan otillbörlig påverkan

Vi följer regler som gäller för sund konkurrens och konkurrensbegränsande åtgärder. Situationer som ska undvikas är till exempel förslag från eller diskussioner med konkurrenter om att dela prisinformation, eller annan konkurrens- eller marknadsföringsinformation. Marknadsmissbruk är insiderhandel, marknadsmanipulation eller försök till detta och vi är skyldiga att upptäcka samt rapportera misstänkta fall. Om våra anställda skulle komma i kontakt med insiderinformation måste den hanteras strikt konfidentiellt och det är förbjudet att fatta investeringsbeslut baserade på informationen.

Alla former av mutor och korruption är olagligt och oetiskt samt har en skadlig inverkan på samhället. Mutor eller misstankar om mutor kan också allvarligt skada vårt varumärke. Vi följer Näringslivskoden från Institutet Mot Mutor.

Riskminimering och incidentrapportering

Vi arbetar med att minimera risker i verksamheten på ett systematiskt och proaktivt sätt. Ett exempel på hur vi utför detta arbete utgörs av koncernens rutiner för rekrytering. I rekryteringsprocessen görs alltid en grundlig bakgrundskontroll av ansökande samt konsulter. Sedan år 2014 har vi en kvalitetsnämnd som hanterar internt anmällda regelavvikelser inom distributionsorganisationen. Arbetet i nämnden syftar till att säkerställa närvaron av ett kundperspektiv och kundskydd i samband med avvikelser med avseende på rådgivning, dokumentationskrav eller andra centrala skyddsfunktioner.

Vi har även en inarbetad process för hantering av brister och incidenter som inträffar i verksamheten. Om en incident inträffar informeras omedelbart alla berörda kunder genom kanaler som hemsidan, sociala medier och kundtjänst. Vi informerar alltid om vad man som kund ska vara uppmärksam på och ger rekommendationer kring lämpliga skyddsåtgärder.

Krav på distributörer

Vi arbetar aktivt med att säkerställa hög kvalitet bland våra externa distributörer, bland annat genom att upprätthålla en löpande dialog mellan distributörerna och dedikerade kontaktpersoner hos oss. Vi säkerställer alltid att de distributörer som vi arbetar med har Finansinspektionens tillstånd att bedriva försäkringsförmedlarverksamhet och att de uppfyller alla relevanta kunskapskrav, exempelvis genom Swedsecs certifiering för rådgivning.

Hantering av intressekonflikter

I den typ av verksamhet som vi bedriver kan intressekonflikter uppstå. En intressekonflikt är en situation där två eller flera intressen som inte kan tillgodoses samtidigt ställs mot varandra. Vissa typer av intressekonflikter kan påverka våra ägare och kunder negativt. Vi har därför rutiner och processer på plats för att identifiera och hantera intressekonflikter. En viktig del av vår värdegrund är att kundernas intresse ska sättas först. Identifiering av möjliga intressekonflikter är ett obligatoriskt moment vid förändringar i vår organisation och när nya tjänster tas fram.

Ersättning måste främja långsiktig kundnytta

Vi anser att rådgivning har ett högt värde för våra kunder och ska kompenseras, men utformningen av ersättningen måste främja långsiktig kundnytta, inte kortsiktiga och snabba affärer. Vi betalar inte ut någon rörlig ersättning till anställda, med undantag för rörlig lön till våra rådgivare, resultatandelsstiftelsen Skandianen och en resultatpremie till anställda i Skandia Fastigheter. Våra rådgivares rörliga lön är baserad på prestation och motsvarar i genomsnitt cirka 25 procent av den totala ersättningen (fast lön och rörlig lön). Skandias ersättningsstruktur bedöms vara förenlig med verksamhetens arbete med hållbarhetsrisker i förvaltning och rådgivning till våra kunder.

Visselblåsarfunktion

Inom Skandiakoncernen har vi etablerade rutiner för visseblåsning i syfte att uppmärksamma och hantera brister i verksamheten som kan påverka kunder, medarbetare och andra intressenter. Visselblåsning är en benämning på en rutin där personer verksamma i Skandia ges möjlighet att vid sidan av de ordinarie rapporteringsvägarna, rapportera misstänkta missförhållanden och överträdelser av externa eller interna regler. Rapporteringen sker till utsedda personer eller funktioner och kan göras både öppet och anonymt.

Visselblåsning är reglerat i lag och personer som larmar om missförhållanden har ett särskilt skydd mot repressalier. Under året har en ny lag om skydd av visseblåsare trätt i kraft varvid Skandia har uppdaterat interna regler och rutiner för att säkerställa efterlevnad av den nya lagen. Rutinerna har fastställts av styrelsen.

Rutinerna för visseblåsning har kommunicerats i organisationen bland annat genom den årliga kunskapsuppdatering (ÅKU) som är obligatorisk för alla medarbetare samt genom lättillgänglig information på intranätet. Uppföljning av medarbetarnas förståelse om rutinerna har inkluderats i en av årets medarbetarundersökningar.

Under året har en visseblåsning rapporterats. Denna har utretts och relevanta åtgärder har beslutat vidtas.

Skattehantering

I Skandia finns en centraliserad funktion för hantering av skatter och skatterisker. Skattehanteringen styrs av en av vd beslutad skatteinstruktion som uppdateras årligen och som beskriver vårt etiska förhållningssätt till skatter i koncernen. Skandias övergripande mål med verksamheten är att maximera värdet för ägarna, moderbolagets kunder, över livstiden av deras försäkringar. Som generell princip gäller därför att Skandia ska ha en affärsmässig inställning till skatt. Vi strävar efter att upprätthålla höga etiska standarder i hela verksamheten, vilket även gäller skatteområdet.

Målet för skattehanteringen är att rätt skatt ska betalas i rätt tid. Skandias agerande i skattefrågor ska alltid vara i god tro och inom ramarna för gällande lag. Aggressiv skatteplanering genom förfaranden som kan vara på gränsen till skatteflykt får inte förekomma. Koncernens kontakter med skattemyndigheter och skattedomstolar ska utmärkas av transparens och respekt.

Den skatt Skandia betalar är en del av vårt sammanlagda bidrag till samhället. Stora delar av vår verksamhet är föremål för så kallad avkastningsskatt, andra delar för konventionell bolagsskatt. Skandia bedriver i stor utsträckning verksamhet som inte är momspiktig. Det innebär att den moms som Skandia betalar vid inköp av varor och tjänster inte blir avdragsgill utan stannar som en kostnad i koncernen (ej avdragsgill ingående moms).

Skandia bedriver verksamhet i Sverige där den huvudsakliga verksamheten är livförsäkringsverksamhet. Vår bankverksamhet är internetbaserad med enbart privatkunder och fokus på vardagsekonomi samt bolån. Detta innebär att risken för att Skandia bidrar till skatteflykt genom sina kunder är låg. I koncernen finns också ett Luxemburgbaserat bolag som fungerar som en alternativ investeringsfond. Kapitalet i investeringsfonden ägs av investerarna och fonden/dotterbolaget konsolideras inte i koncernens resultat- och balansräkning. Mer information om innehavet framgår av årsredovisningens not 48.

Skatterapport 2021

År 2021 uppgick Skandiakoncernens skattekostnad till 2 894 (1 031) miljoner kronor. Se sidan 129 not 17 för uppdelning av skattekostnaden på typ av skatt samt fördelning per land. Skandiakoncernen betalade 2021 även sociala avgifter och särskild löneskatt till ett värde av 299 (461) miljoner kronor samt fastighetsskatt och energiskatt om 206 (224) miljoner kronor. Koncernens kostnad för betald men ej avdragsgill moms har under 2021 uppgått till cirka 358 (339) miljoner kronor.

En inkluderande och utvecklande arbetsplats

Engagerade medarbetare är ett prioriterat område för oss. Engagemang innebär en stark vilja att utvecklas och tillsammans prestera med kunden och affären som drivkraft. För oss är det viktigt att vi erbjuder en inkluderande och utvecklande arbetsplats som ger möjligheter för våra medarbetare att växa och utvecklas. Medarbetarnas engagemang är avgörande för vår förmåga att skapa affärs- och kundnytta.

Vi verkar i en föränderlig bransch och har högt satta mål för koncernens verksamhet. För att lyckas nå våra mål behöver vi därför vara en attraktiv arbetsgivare för att säkerställa att vi kan attrahera, behålla och utveckla rätt kompetenser.

För oss är en viktig del i att vara en attraktiv arbetsgivare att skapa en inkluderande arbetsmiljö med hög delaktighet. Alla medarbetare ska känna sig trygga att bidra med sin kompetens och uppleva att de kan vara sig själva. Eventuella konflikter inom Skandia ska hanteras aktivt och konstruktivt. Vi accepterar inte kränkande särbehandling, och koncernen har nolltolerans för all typ av diskriminering.

Vår företagskultur bygger på engagemang från alla medarbetare, en vilja att lära sig nya saker och en förmåga att ta ansvar för att teamet ska uppnå våra mål. Våra medarbetare erbjuds olika möjligheter för kompetensutveckling.

Coronapandemins inverkan på Skandia

Vi anpassar kontinuerligt verksamheten efter nya förutsättningar och förändrade kundbeteenden. Coronapandemin innebär en snabb omställning till ett mer flexibelt arbetssätt där användningen av digitala samarbetsverktyg spelade en viktig roll och ökade i snabb takt. Vårt övergripande ställningstagande är att vi tror på kontoret som vårt nav och katalysator. Vi bejakar samtidigt ökad flexibilitet, givet att det fungerar för kund, team, samarbeten och individen. Nivån av flexibilitet sätts av varje chef som tillsammans med sitt team bäst bedömer hur arbetet ska bedrivas för att uppnå våra gemensamma mål. Vi gör även förändringar på våra arbetsplatser för att möta nya arbetssätt, till exempel genom fler samarbetsytor och flexibla rum för digitala möten. Våra medarbetare har löpande gett uttryck för att vi som arbetsgivare har hanterat coronapandemin på ett föredömligt sätt, med hög proaktivitet, tydliga anpassningar av lokaler och arbetssätt samt löpande och lättillgänglig kommunikation.

Fokus på hälsa

Hos oss vill vi möjliggöra en sund livsstil för alla medarbetare, och hälsoerbjudandet som finns för våra kunder erbjuds även till våra anställda. Våra medarbetare har tillgång till en hälsoförsäkring som fungerar proaktivt utöver sjuk- och vårdförsäkringen och erbjuds även den digitala hälsoappen Virgin Pulse.

Vi genomför årligen en arbetsmiljöundersökning, som under 2021 gjordes

digitalt. Att följa upp hur medarbetarna upplever sin arbetsmiljö har varit särskilt viktigt under ett år som fortfarande har påverkats av coronapandemin. Årets rond visar att medarbetare överlag är nöjda med arbetsmiljön – såväl fysisk, digital, social som organisatorisk. Förbättringsbehov som fångas upp hanteras av cheferna i sina team och genom fokusdialoger. Under 2021 minskade sjukfrånvaron i relation till budgeterad tid till 2,47 procent, vilket är hänförligt till fortsatt färre långtidssjukskrivningar samt minskad korttidsfrånvaro.

Medarbetarundersökningarna visar på stort engagemang

Ett annat exempel på hur vi fångar upp medarbetarnas uppfattning om sin arbetssituation är de medarbetarundersökningar vi gör tre gånger per år, så kallade "Hur är läget-mätningar". Svartfrekvensen är hög, runt 85 procent, vilket tyder på ett högt engagemang bland våra anställda. Särskilt utmärkande är att Skandias eNPS (Employee Net Promoter Score), som anger i hur hög utsträckning våra medarbetare vill rekommendera Skandia som arbetsgivare, har ökat markant under året, från 34 till 42. I våra medarbetarundersökningar frågar vi även årligen efter våra medarbetares engagemang och delaktighet i koncernens hållbarhetsarbete. Resultatet av den undersökningen ligger på 3,75 av 5 och kommer fortsättningsvis följas som vägledning för vårt arbete framåt.

Mångfald och jämställdhet

Vi följer regelbundet upp nivån av mångfald och jämställdhet i verksamheten för att säkerställa att vi är en inkluderande arbetsplats. Detta görs med utgångspunkt i lönekartläggningar och genom analys av olika jämlikhetsvariabler. I utvärderingsarbetet tar vi hjälp av det externa jämförelseverktyget Jämix. I 2021 års medarbetarundersökning framgår det att våra medarbetare uppskattar att kvinnor och män har likvärdiga möjligheter, 4,6 av 5 i betyg, och att det går bra att kombinera arbete och föräldraskap, 4,6 av 5 i betyg. Vi har även en plan för aktiva åtgärder mot diskriminering som uppdateras varje år. Könsfördelningen i Skandias koncernledning och bland medarbetare på chefsposition är god. Däremot finns utmaningar i enskilda personalgrupper där könsfördelningen inte är tillräckligt jämn.

Nolltolerans mot mobbning och sexuella trakasserier är en viktig grundprincip för att skapa en positiv arbetsmiljö. Olämpligt beteende är oacceptabelt och något som vi arbetar kontinuerligt med att förebygga. Vi tydliggör nolltolerans mot all typ av mobbning, trakasserier och diskriminering samt förväntan på medarbetare att aktivt ta ställning mot olämpligt beteende, både i uppförandekoden som signeras vid anställning samt årligen i samband med uppföljning av medarbetarundersökningen.

I 2021 års medarbetarundersökning syns fortsatt låga nivåer på förekomst av mobbning, trakasserier och diskriminering. 16 personer, motsvarande 1,0 (1,0) procent, uppgav att de utsatts för mobbning, och av dessa har 11 tagit aktivt stöd i frågan, främst via närmaste chef eller en kollega. 2 personer, motsvarande 0,1 (0,1) procent, uppgav att de utsatts för sexuella trakasserier där 1 person tagit aktivt stöd i frågan. 14 personer, motsvarande 0,7 (0,7) procent, uppgav att de upplevt någon form av diskriminering under året vilket är samma nivå jämfört med föregående år.

Stöd och professionell utveckling på arbetsplatsen

Vi arbetar strukturerat med våra medarbetares kompetensutveckling vid introduktion, inom nuvarande roll samt inför nya roller. Vi ser dock att större delen av kompetensutvecklingen sker som lärande i vardagen. Ansvaret för kompetensutvecklingen ligger på våra medarbetare där chefens roll är att stödja och skapa förutsättningar.

Vi följer löpande upp prestation, motivation, upplevd arbetsmiljö och utveckling genom fokusdialoger mellan chefer och medarbetare. Samtalen är avsedda att stödja våra medarbetare och bidra till professionell utveckling på arbetsplatsen.

Fackligt engagemang

På lokal nivå för vi en nära dialog med de organisationer som representerar medarbetarna. Detta sker genom såväl medbestämmandeförhandlingar (MBL) som andra former av facklig samverkan. Alla Skandias medarbetare omfattas av kollektivavtal. På central bransch-nivå finns två avtal; mellan Försäkringsbranschens Arbetsgivareorganisation (FAO) och Forena samt mellan FAO och Sveriges akademikers centralorganisation.

	Skandiakoncernen	
	2021	2020
Medarbetare, %		
Kvinnor	48%	46%
Män	52%	54%
Chefer, %		
Kvinnor	39%	41%
Män	61%	59%
Företagsledning, %		
Kvinnor	39%	41%
Män	61%	59%
Styrelse inkl. arbetstagar-representanter, %		
Kvinnor	38%	36%
Män	62%	64%
Fullmäktige, %		
Kvinnor	67%	71%
Män	33%	29%
Medelantal anställda	2 101	1 993
Total sjukfrånvaro, %	2,5%	2,7%
Personalomsättning, %	12 %	10,6%

Miljöansvar i vår egen verksamhet

Vi arbetar aktivt med att bidra till samhällets klimatomställning. Störst inflytande har vi möjlighet att utöva genom investeringsverksamheten, men vi arbetar också aktivt för att hela koncernens verksamhet ska minska sin miljöpåverkan.

Vi har en långsiktig strategi för att införliva miljöhänsyn i alla delar av bolagets verksamhet. Även om den direkta miljöpåverkan från vår egen verksamhet är begränsad, är miljö en prioriterad fråga för oss. Vi arbetar kontinuerligt med att minska verksamhetens negativa miljöpåverkan och för att främja miljövänliga lösningar. Ett arbete som bedrivs både internt och i samarbete med våra leverantörer och partners. Att arbeta aktivt med miljöfrågor är också viktigt för att vi ska vara trovärdiga för våra kunder samt för att skapa engagemang hos våra medarbetare.

Vi förtydligar våra ambitioner genom tydligare målsättning

De globala klimatförändringarna är av särskild vikt att beakta och samlad forskning ska vara vägledande för vårt arbete. För att ytterligare förtydliga vår ståndpunkt samt ambition i vårt arbete beslutade vår koncernledning under 2021 mål för vår interna miljö- och klimatpåverkan som stödjer globala målsättningar. Vi ska fram till 2030 sänka våra totala koldioxidutsläpp med 50 procent respektive minska vårt avfall med 50 procent (med basår 2019).

Miljökrav på våra kontorslokaler

Vid nyetableringar och ombyggnation av kontoren ställer vi tydliga krav på fastigheternas miljöstandard. Vi har länge strävat efter att enbart använda förnybar el i våra kontorslokaler, och idag står förnybar energi för 99 procent av elförbrukningen i lokalerna där vi arbetar. Vårt huvudkontor i Stockholm samt våra storarbetsplatser i Linköping och Sundsvall är miljöcertifierade, 89 procent av våra kontorsytor i Sverige har gröna hyresavtal och lokalvärden på våra kontor är Svanenmärkt. Under 2021 installerades även solpaneler på huvudkontoret.

Utöver ovan arbetar vi kontinuerligt för att effektivisera resursanvändningen och minska miljöpåverkan på våra arbetsplatser genom exempelvis:

Avfallshantering: Vi arbetar främst med att minska våra avfall, men även med att öka vår grad av återbruk och återvinning. Vi återvinner redan idag cirka 89 procent av vårt avfall, men vi söker hela tiden nya möjligheter till att öka återvinningsgraden. Återvinningen möjliggör att återvunnet material kan användas istället för jungfruligt, vilket sparar både resurser och energi. Skandias återvinning under 2021 motsvarar 26 ton koldioxid i utsläppsbesparingar enligt vår avfallsleverantör Stena. Under 2021 påbörjade vi arbetet med att ytterligare förbättra möjligheterna till återvinning och på huvudkontoret i Stockholm samt storarbetsplatsen i Göteborg återvinner vi numera även våra pappershanddukar. Framöver kommer vi att se över möjligheten att återvinna pappershanddukar på våra övriga storarbetsplatser, en möjlighet som delvis påverkas av respektive stad eller kommuns avfallshantering.

Svanenmärkt personalrestaurang: Sedan december 2010 är vår personalrestaurang på Skandias huvudkontor i Stockholm en av de få Svanenmärkta i landet. Stora delar av den mat som serveras kommer från närliggande gårdar och är eko- och kravmärkta. Matsvinn mäts

och restaurangen arbetar aktivt för att våra medarbetare inte ska ta för mycket på tallriken och slänga mat. Det matsvinn som ändå uppstår tas om hand och blir till biogas och biogödsel via Stockholms Stad.

Återanvändning en viktig lösning i klimatarbetet

Den absolut största klimatpåverkan från exempelvis IT-produkter och kontorsmöbler uppstår under tillverkningsprocessen. Det innebär att varje produkt som kan återanvändas och ersätta en nyproducerad blir en vinst för klimatet. Våra kontorsmöbler återanvänds därför till största del och går endast till återvinning om de är trasiga och obrukbara.

När IT-produkter såsom datorer och skärmar tjänat sitt syfte och vi inte kan återanvända dessa i någon del av vår verksamhet använder vi oss av en extern återtagstjänst där produkterna kontrolleras noggrant. De produkter som anses sakna värde eller inte kan användas återvinns i största möjliga utsträckning, medan mer värdefull utrustning behandlas för återförsäljning. Under 2021 var vårt IT-återtag 100 procent, där 69 (66) procent utgjordes av återanvändning medan 31 (34) procent gick till återvinning.

Våra mobiltelefoner hyrs, vilket innebär att mobiltelefoner återlämnas till leverantör efter hyresperiod. I första hand rekonditioneras mobiltelefonerna för återförsäljning eller så används de för reservdelar.

Ändrade arbetssätt minskar vår klimatpåverkan

Vi arbetar aktivt med att minska den miljöpåverkan vår verksamhet orsakar och det är därför viktigt att allt onödigt resande minimeras. Vår riktlinje för resor förespråkar möten som inte kräver fysisk närvaro eller resor, då detta sparar både värdefull tid och skonar miljön. Vi erbjuder exempelvis lånecyklar på flera av våra kontor, som anställda kan använda som alternativ vid kortare resor.

Sedan coronapandemins start i början av 2020 har vi på kort tid ställt om vårt arbetssätt till mer digitala samarbeten och mötesformer. Detta nya arbetssätt är ett viktigt bidrag till att kunna minska våra klimatavtryck utan att för den sakens skull minska vår effektivitet eller kundnöjdhet. Under 2021 fortsatte våra utsläpp från tjänsteresor att minska med 60 procent. Vi har som ambition framåt att hålla nere våra utsläpp från tjänsteresor även om de senaste åren kan ses som extraordinära år.

Minskat klimatavtryck genom digitaliserad kommunikation

Vi arbetar bland annat med att minska den direkta och indirekta klimatpåverkan från verksamheten genom att digitalisera kommunikationen med kunder. Idag görs cirka 70 procent av alla kundutskick digitalt.

Till följd av en större andel webb-formulär, fler anslutna till elektroniska betalflöden och ökad notifiering av handlingar på vår portal har vi under 2021 minskat våra fysiska utskick med 15 procent. Denna minskning motsvarar cirka 380 000 utskick vilket är en miljöbesparing på 140 ton koldioxid enligt vår printleverantör CGI:s beräkningar.

Avier till våra bolånekunder skickas huvudsakligen digitalt och kunden behöver själv aktivt gå in och aktivera pappersavi om de önskar ett fysiskt utskick. Vidare signeras allt fler blanketter digitalt, eventinbjudningar är oftare digitala och fullmakter inhämtas digitalt. Under 2022 kommer vi ta större steg i vårt digitaliseringsarbete genom ökad volym av notifieringar och fler heldigitala flöden genom E-signering.

Klimatkompensation för våra utsläpp

Vi klimatkompenserar sedan 2012 för de utsläpp som vår egen verksamhet ger upphov till. Vi satsar alltid på kvalitetscertifierade klimatkompensationsprojekt som bidrar till en hållbar utveckling med mätbara effekter. För koldioxidutsläppen 2020 bidrog vi under 2021 med medel till projektet Kariba REDD + som skyddar nästan 785 000 hek-

tar skog och djurliv i ett område nära gränsen mellan Zimbabwe och Zambia. Utöver miljöskydd stödjer projektet en rad andra aktiviteter, exempelvis förbättrad hälso- och sjukvård, infrastruktur och skolsubventioner. Detta projekt röstades fram av våra medarbetare. Vår klimatkompensation ersätter inte ett fokuserat arbete med att fortsätta minska våra egna utsläpp.

Miljönyckeltal

Energiförbrukning

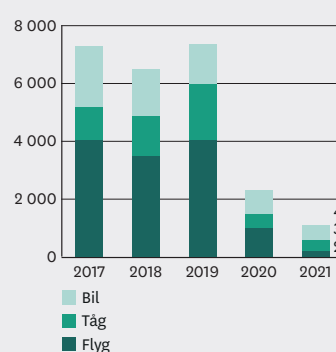
	2021	2020	2019
Elektricitet (MWh) ¹⁾	3 949	3 918	3 477
Varav förnybart, %	98,8	99,2	99,6
Fjärrvärme (MWh) ²⁾	2 922	2 500	6 740

1) Från 2020 har, förutom verksamhetsel, även fastighetsel räknats in för samtliga kontor.

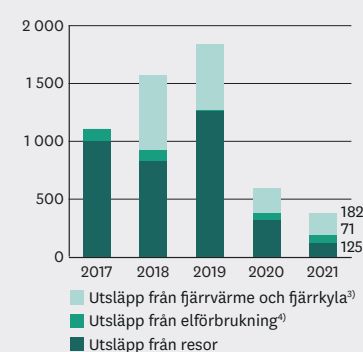
2) Från 2020 rapporteras faktisk förbrukning istället för schablon.

Från och med 2019 avses den svenska verksamheten. Utfall avser hela Skandiakoncernen förutom Skandia Fastigheter som redovisas separat på sidan 52.

Resor (tusentals km)

Koldioxidutsläpp, ton CO₂

3) Från och med 2018 inkluderas fjärrvärme och från 2020 även fjärrkyla.

4) Från 2020 har utsläpp från scope 3 inkluderats, avseende exempelvis utsläpp för byggnationer av förnybara elkällor och för förluster i elnäten.

Hållbarhet i leverantörskedjan

Vårt ansvarstagande i hållbarhetsfrågor ska omfatta hela leverantörskedjan. Vår indirekta miljöpåverkan kommer från inköp av produkter och tjänster till verksamheten – som IT-produkter och tjänster, lokalvård, kontorsmaterial och mat.

Bedömning av leverantörer

Alla inköp i koncernen ska göras i enlighet med våra värderingar och leverantörerna ska signera vår uppförandekod för leverantörer som definierar våra förväntningar. Identifierade hållbarhetsfrågor tas upp i dialog med berörda leverantörer under samarbetstiden. Vårt långsiktiga mål är att samtliga av våra 100 största leverantörer ska ha signerat vår uppförandekod. Under 2021 hade 84 (73) procent signerat. Sett till det totala utbetalade beloppet till våra leverantörer, är vårt långsiktiga mål att 100 procent av inköpsvolymen från våra avtalade leverantörer ska omfattas av uppförandekoden. Under 2021 uppgick denna andel till 81 (75) procent.

För att underlätta bedömningen av en leverantörs lämplighet som samarbetspartner har vi utvecklat en modell med fokus på självdeklaration och riskanalys. Självdeklarationen är utformad med utgångspunkt i uppförandekoden och tar fasta på leverantörens riktlinjer, processer, mål och uppföljning vad avser till exempel arbetsvillkor och antikorrupcion. Vi gör sedan en bedömning med utgångspunkt i faktorer som leverantörens bransch, var verksamheten sker och leverantörens förmåga att hantera hållbarhetsfrågor. Vid bedömningen vägs olika hållbarhetsaspekter samman och utgör en del av den övergripande analysen av leverantören och leveransen. Om en aktuell fråga ger oss anledning att aktivt hantera en hållbarhetsrisk i leverantörsledet sker det i dialog med leverantören och i samråd med vår hållbarhetsavdelning.

Metoden för hållbarhetsanalys av leverantörskedjan är integrerad i vår inköpsprocess. Under året har vi inte avslutat samarbetet med någon leverantör på grund av identifierade hållbarhetsrisker. Vi har dock valt att utesluta leverantörer från upphandlingsprocessen utifrån riskanalysen inom hållbarhet.

Samhällsengagemang

Vårt samhällsengagemang har sin utgångspunkt i de tjänster som koncernen erbjuder. Genom vår verksamhet och våra erbjudanden fyller vi en viktig samhällsfunktion. Våra tjänster bidrar till att skapa ekonomisk trygghet i samhället och stödjer ett hälsosamt liv för våra kunder.

Vi arbetar aktivt med flera samhällsfrågor som ligger nära vår verksamhet. Vi ska enligt vår ägarinstruktion agera aktivt i samhällsdebatten. Ett aktivt engagemang gynnar våra kunder. För våra kunder är det av stor betydelse att villkoren för pensioner och pensionssparande – genom bland annat lagstiftning och regelverk – på lång och kort sikt får en för den enskilde individen eller företagaren så stabil och gynnsam utformning som möjligt.

Ett sätt för oss att aktivt delta i samhällsdebatten är bland annat genom att ta fram rapporter och studier som ger konstruktiva lösningar på aktuella samhällsutmaningar. Dessa ger även kunderna mer information om teman som ligger nära vår kärnverksamhet, bland annat pension, hälsa, investeringar, bolån och hållbarhet. Under året har vi tagit fram och kommunicerat följande beräkningar och rapporter:

- Värde av ett tidigt sparande: Om ränta på ränta-effekten.
- Den bortglömda avkastningen: Pensionssparandet kanske slutar vid pensioneringen men dina pensionspengar behöver förvaltas hela livet.
- Pensionsåldersdilemmat: Om hur ett införande av riktåldrar påverkar pensionerna för framtida generationer.
- Lika arbete – olika pension: Så påverkas pensionen av deltidarbete efter familjebildning. Om jämställda pensioner.
- Amorteringstrappa: En lösning för unga vuxnas etablering på bostadsmarknaden.
- Nästan 7 miljarder kronor: Så mycket betalar svenska låntagare för mycket i boränta varje år.
- Pensionsskuden i kommuner och regioner: Återkommande sammanställning.
- Ålderismens effekt på pensionerna: En rapport om åldersdiskrimineringens prislapp.
- Akademikernotan: Examensålderns effekt på den framtida pensionen.
- Sveriges sjukaste yrke: Jobben som har mest att vinna på mer förebyggande hälsoarbete.
- Samhällsförlusten av sjukskrivningar. Fokus på kostnaden för uteblivet arbete.

Sammantaget ligger fokus för vårt samhällsengagemang på att främja kunskap om privatekonomi hos allmänheten, att utbilda om vikten av sparande samt att stödja forskning och samhällsinsatser för ett tryggare samhälle och ett friskare liv.

En katalysator för samhällsförändring

Vi har en lång tradition av nytänkande och engagemang när det gäller viktiga samhällsfrågor. Våra stiftelser och forskningsresurser har alla en koppling till de samhällsutmaningar som vi ser att våra kunder möter i sin vardag. Genom att initiera forskningsprojekt, bidra med medel till forskning och metodutveckling, samt genom regelbunden utgivning av rapporter som syftar till att sprida kunskap om frågor som berör vår verksamhet fungerar vi som en katalysator för samhällsförändring. Vårt aktiva samhällsengagemang och de forskningsinsatser som vi driver eller stödjer bidrar bland annat till att skapa ökad trygghet för barn och unga och till utvecklingen av en hållbar finansmarknad. Det gör skillnad både för våra kunder och för samhället i stort.

Stöd till forskning för ett friskare samhälle

Vi investerar långsiktigt i forskning med fokus på ett friskare samhälle. Stöd till medicinsk forskning ingår som en viktig del i vårt hälsofrämjande arbete. Vi initierar och finansierar forskningsprojekt i samverkan med flera ledande universitet i syfte att utveckla lösningar som kommer såväl våra kunder som samhället till godo.

[Läs mer på sidan 49.](#)

Vi är huvudpartner till Cancerfonden, och under 2021 samlade vi tillsammans med våra kunder in 14 miljoner kronor till förmån för svensk cancerforskning. I drygt 30 år har våra sparare i Skandia Cancerfonden bidragit med över 185 miljoner kronor till svensk cancerforskning.

Stiftelsernas bidrag till samhället

Vår stiftelse Idéer för livet stödjer forskning kring trygghet och hälsa för barn och unga. Idéer för livet stödjer även lokala projekt och verkar i större partnerskap med andra organisationer för att skapa positiv samhällsförändring. Stiftelsen strävar efter att nå ut till barn och unga med tidiga och förebyggande insatser för bättre fysisk och psykisk hälsa. Under 2021 nådde stiftelsens insatser 50 000 barn och unga genom de projekt och organisationer som mottog stöd från stiftelsen.

Bland våra övriga stiftelser finns till exempel Skandias stiftelse, Amphionstiftelsen, nattvandring.nu, Skandias 100-årsstiftelse samt Skandia Livs 100-årsstiftelse. Dessa stiftelser ger stöd till forskning och projekt inom specifika områden och ändamål som rymmer inom respektive stiftelses stadgar. Fokus ligger för närvarande på allmännyttig forskning inom ekonomi, långsiktigt sparande, arbetslivsrelaterad hälsa och utvecklingen av en hållbar finansmarknad. Vi har även en stiftelse som verkar för trygghet i hela Sverige genom att tillsammans med andra aktörer arrangera regelbundna nattvandringar.

Ålderismens effekt på pensionerna

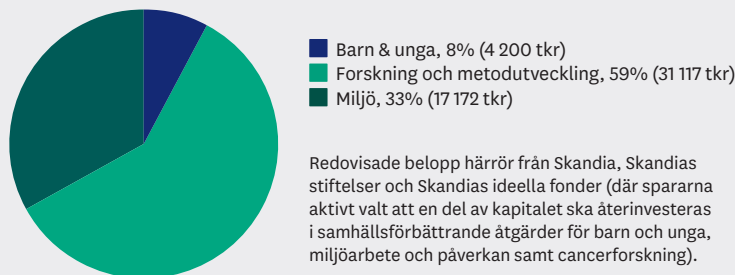
Om man drabbas av arbetslöshet i slutet av karriären visar forskning att jobbsökandet tar längre tid än om man drabbas som ung, vilket kan få konsekvenser för pensionen. Bland de som är över 55 år är det vanligare att perioder av arbetslöshet varar mer än ett halvår, jämfört med de som är yngre. Som ett ledande pensions-

bolag vill vi belysa alla de faktorer som påverkar hur omfattande ett yrkesliv blir, då det har en avgörande effekt på storleken på den framtida pensionen. I rapporten ”Ålderismens effekt på pensionerna” belyser vi den diskriminerande struktur som riskerar att drabba äldre och som kommit att kallas ålderismen.

Område	Projekt	Lärosäte
Hälsa	Jämförande studie mellan traditionell diabeteskost, måttlig och strikt lågkolhydratskost.	Karolinska institutet
Hälsa	Test om individanpassad livsstilsbehandling baserad på funktionsmedicinsk modell har klinisk effekt vid behandlingsrefraktär IBS.	Karolinska institutet
Hälsa	Studie av kostbehandling av icke-alkoholorsakad fettlevversjukdom.	Karolinska institutet
Hälsa	Verktyg och handbok för evidensbaserade komponenter inom hälsa och sociala kompetenser för ökad effektivitet i program och progression hos deltagare.	Uppsala universitet
Hälsa	Fysisk aktivitet för främjande av hjärnhälsa bland skolungdomar, undersöker förhållandet mellan fysisk aktivitet, sömn, kost och hälsosamma hjärnfunktioner.	Gymnastik och idrottshögskolan, GIH
Hälsa	Förskolebarns fysiska aktivitet och hur pedagoger undervisar fysisk aktivitet.	Högskolan Kristianstad
Hälsoekonomi	Cost benefit-verktyg att beräkna sociala värden, hälsoeffekter samt ekonomiskt värde av förebyggande insatser. Omfattar insatser såväl med som utan evidens.	Uppsala universitet, Umeå universitet
Hållbar utveckling	Ändamålet är att underlätta omställningen av svensk industri till att bli klimatneutral.	Stockholm Environment Institute (SEI), Stockholm Sustainable Finance Centre (SSFC), Research Institutes of Sweden (RISE)
Ekonomi/finans	Forskningsprojekt för utveckling av en kvantitativ makroekonomisk modell i syfte att förstå långsiktigt sparbeteende hos de rika.	Stockholms universitet
Pension	Forskning om det svenska pensionssystemet med syfte att studera effekten av Sveriges reformerade pensionssystem på hushållens sparande.	Uppsala universitet, Stockholms universitet
Ekonomi/finans	Forskning kring förhållandet mellan bostadspriser och hushållens konsumtion.	Stockholms universitet
Ekonomi/finans	Projekt initierat av svenska staten genom Vinnova, Handelshögskolan i Stockholm och den privata finanssektorn i Sverige. Målet är ett nationellt centrum för finansforskning som är konkurrenskraftigt på högsta internationella nivå.	Swedish House of Finance
Hållbar samhällsbyggnad	Framtagning av ny kunskap om hur det svenska samhällsbygget fungerar och hur det kan förbättras. Exempelvis vad gäller bostadsbyggande, infrastruktur och vårdens organisering.	Studieförbundet Näringsliv & Samhälle (SNS)
Forskning om ekonomiska relationer	Avser forskning med bäring på fem branscher: bank, försäkring, pension, fastighet och revision samt deras kunder med fokus på små och medelstora företag. Inkluderar även nätverksarbete rörande arbetstillfällen, kompetensförsörjning och kompetensutveckling.	Centrum för forskning om ekonomiska relationer (CER), Mittuniversitetet

Utfall 2021

Skandias ekonomiska bidrag till samarbetspartners 2021

Idéer för livet

Idéer för livet är en stiftelse som Skandia bildade för att skapa trygghet och hälsa bland barn och unga. Stiftelsen stödjer insatser som genomförs av lokala projekt runt om i landet, utveckling av nya metoder och verktyg för nationell spridning samt forskning kopplat till förebyggande insatser. Stiftelsen strävar efter att vara en katalysator för positiv samhällsförändring och därigenom bidra till ökad framtidstro.

Idéer för livet strävar efter att skapa ett hälsosammare och tryggare samhälle. Stiftelsen agerar som en katalysator för att skapa fler och effektivare förebyggande insatser för barn och unga genom att initiera och stödja lokala projekt, metoder och forskning. Styrkan i stiftelsen är förmågan att vara snabb och handlingskraftig.

Stiftelsens medel skapas genom årlig avkastning från det grundkapital som Skandia tillförde när stiftelsen Idéer för livet grundades och från fonden Skandia Idéer För Livet där två procent av det årliga värdet går till verksamheten. Fonden är dessutom fri från förvaltningsavgifter. Skandia står för stiftelsens kostnader för administration och kansli.

Nya verktyg för bättre effektmätning

Effektmätning av värdeskapande är centralt för att fler effektiva och förebyggande insatser ska kunna genomföras. Idéer för livet arbetar aktivt med att ta fram effektiva och relevanta verktyg och metoder för att mäta effekter av förebyggande insatser. Som första aktör i Sverige har Idéer för livet utifrån Barnkonventionens artikel 12 (Barn har rätt att uttrycka sina åsikter och få dem beaktade i alla frågor som berör dem) tagit fram en vägledning om hur enkäter ska utformas när de riktas till barn och unga. Barnkonventionen är sedan två år tillbaka svensk lag och för att underlätta arbetet i att efterleva lagen behövs fler verktyg. I arbetet med guiden har stiftelsen varit i kontakt med Barnombudsmannen som bidragit med råd och synpunkter utifrån barnkonventionen.

Som katalysator har vi örat mot marken och kan agera tidigt

Stiftelsen har i 34 år bidragit till fler än 4 300 projekt och genom att analysera alla ansökningar som skickas till stiftelsen går det att dra

paralleller till den svenska samhällsutvecklingen. Projekt som beviljats stöd kopplas mot barnkonventionen och de globala hållbarhetsmålen vilket innebär att förändringar i närtid synliggörs. Insikterna från den årliga trendspaningen kan ligga till grund för framtida beslut gällande barn och unga. Under 2021 kunde vi se en ökning av ansökningar inom ämnesområdet mångfald med fokus på jämlikhet. En förklaring till ökningen kan vara att Sverige 2021 firade 100 år av demokrati. Det går också att konstatera att pandemin satt spår i föreningslivet då många verksamheter tvingades pausa sina aktiviteter.

Större insatser efter pandemin

Flera studier visar att den psykiska ohälsan hos unga har ökat under pandemin. Idéer för livet ser alla pausade verksamheter som en stor risk för framtida ohälsa. Under 2021 har stiftelsen därför satsat på tre särskilda insatser för att motverka en nationell hälsokris bland unga.

En meningsfull fritid genom aktivitetsbank och matchning som bidrar till bättre hälsa

Genom att fortsatt uppmuntra aktiviteter utomhus och ta tillvara på den beteendeförändring som många gjort genom fler utomhusaktiviteter har ett samarbete med Scouterna inletts. I aktivitetsbanken finns närmare 800 aktiviteter för familjer, skolor och föreningar att använda. Scouterna ska också ta fram ett material på temat ”Drömmen om en hållbar värld” för unga att engagera sig i.

Att hjälpa unga tillbaka till föreningslivet har lett till ett samarbete med SPARKS Generation. Sparks app matchar utbudet av fritidsaktiviteter och de ungas intresse. Syftet är att få fler unga att hitta något som de brinner för. Appen är framtagen tillsammans med unga och lockar unga att hitta och prova på nya aktiviteter, och sedan rejta vad de tyckte. Denna app kan varje kommun ansluta sig till för att hjälpa unga att minska stillasittandet och hitta sin passion.

Ökad satsning på föräldrastöd

För att skapa ökade förutsättningar för barn och unga så har vi genomfört en satsning som riktar sig till föräldrar, som har en viktig roll att fylla. Tillsammans med Motivationslyftet har vi tagit fram en digital stödbank som tar upp ämnen som ensamhet, skärmtid, stillasittande och läsläsning för att ge tips och råd i hur man pratar med små om stora saker.

Forskning om hjärnhälsa hos skolungdomar finansieras av Idéer för Livet

Svenska ungdomar rör sig lite och sitter för mycket, samtidigt säger allt fler unga att de lider av psykisk ohälsa och mår dåligt. Redan i tidig ålder finns ett tydligt mönster av social ojämlikhet i hälsa men också i vilken utsträckning som föräldrar stöttar sina barns skolarbete i hemmet. Mot den bakgrunden har Gymnastik och idrottshögskolan (GIH) tilldelas 2,9 miljoner kronor till ett tvåårigt utvärderingsprojekt om hjärnhälsa hos ungdomar. Forskarna kommer att studera vad förlängda skoldagar med schemalagd extra tid med fysisk aktivitet och läsläsning gör för skolresultat och välbefinnande. Studien bedrivs på 60 högstadieskolor runt om i

landet sedan starten 1 januari 2021. Skolor som erbjuds att delta kommer att variera i storlek, geografiskt område och socioekonomi för att få med ett representativt urval. Resultatet kommer att ge handfasta slutsatser om hur en skola kan arbeta förebyggande och hållbart med fysisk aktivitet och läsläsning för att nå bäst effekt på hjärnhälsa och för att minska ojämlikhet i hälsa och lärande. GIH och Idéer för livet ser att denna forskning kan vara en del av en lösning i det förebyggande arbetet för barns hälsa och utveckling.

Fastighetsbolagets bidrag till ett hållbart Skandia

Vårt fastighetsbolag Skandia Fastigheter arbetar aktivt för att bidra till en hållbar utveckling av verksamheten och branschen med utgångspunkt i tre fokusområden: klimat och resurseffektivitet, levande stadsmiljöer och hälsa. Genom arbetet bidrar bolaget till fem av FN:s globala hållbarhetsmål.

Verksamhetens påverkan på klimat, miljö och människors hälsa beror till stor del på hur bolaget förvaltar och utvecklar sina fastigheter och stadsmiljöer. Viktiga delar är effektivt nyttjande av ytor, energi-användning och byggmaterial. Vi strävar efter att minimera negativ påverkan från den energi och de material som används samt att bidra med en positiv påverkan på klimat, miljö och människors hälsa. Skandia Fastigheter äger, förvaltar och utvecklar fastigheter inom segmenten kontor, köpcentrum, bostäder och samhällsfastigheter.

Vid årsskiftet 2021/2022 förvaltade bolaget 121 fastigheter till ett sammanlagt värde av cirka 65 miljarder kronor och med en uthyrbar area om cirka 1,1 miljoner kvadratmeter.

Klimat och resurseffektivitet

Vår verksamhet är beroende av energi och material och den resursanvändningen medför en förhållandevis stor klimatpåverkan. Ett aktivt arbete bedrivs för att minska resursanvändning, utsläpp av växthusgaser och miljömässigt fotavtryck. Bolaget samarbetar med bland andra Byggherrarna, Fastighetsägarna, Sweden Green Building Council (SGBC), Lokal Färdplan Malmö (LFM30) och Byggvarubedomningen för ett hållbart samhällsbyggande.

Verksamhetens utsläpp av växthusgaser beräknas enligt Greenhouse Gas Protocol. En stor del av bolagets utsläpp tillräknas fastigheternas fjärrvärmeanvändning. En betydande del av utsläppen härstammar från de material som används i nyproduktion, ombyggnationer och renoveringar. Dessa utsläpp står för 63 procent av bolagets klimatpåverkan.

För att nå bolagets långsiktiga klimatmål behöver verksamheten ställas om för minskad klimatpåverkan. Bolaget har under året påbörjat ett arbete med att utveckla processer, bygga kunskap och satsa på innovation. Flertalet avdelningar har genomgått en klimatutbildning och fastighetsutvecklingsavdelningen har genomfört en fördjupad utbildning inom klimat och byggprojekt. Under året har vi även medverkat i två pilotprojekt inom LFM30 för att bygga kunskap inom klimat. Ett arbete har genomförts för att utveckla den projekthandbok som styr bolagets projektprocess för att integrera styrning av byggprojektens klimatpåverkan. Projektprocessen har uppdaterats för att hantera klimatmål och klimatberäkningar i respektive projekt.

Vi arbetar också för att öka återvinningsgraden, reducera avfallsmängderna och minska den negativa miljöpåverkan som uppkommer i verksamheten till följd av avfallsgenerering.

Eftersom verksamheten är energiintensiv bedrivs ett systematiskt arbete för att minska energianvändningen. Arbetet består i energipåföljning, energioptimering och framtagande av energiplaner med förbättringsåtgärder. Den el vi köper till våra fastigheter utgörs av lika delar vind och vatten. 3 procent av bolagets elanvändning tillgodoses av egenproducerad solenergi. Bolaget har haft som mål att minska den klimatkorrigerade energianvändningen med 1,5 procent årligen. Under 2021 ökade den med 1,6 procent. Användningen av energi och media har påverkats till följd av ändrade beteenden i samband med pandemin. Inom delar av lokalbeståndet har mängden energi för uppvärmning ökat, främst på grund av minskad ventilationsåtervinning med anledning av minskad närvaro på kontoret.

Genom miljöcertifieringssystem kan vi systematisera vårt arbetsätt kring miljöfrågor och hälsa, samt garantera fastigheternas hållbarhetsprestanda. Alla ny- och ombyggnader certifieras enligt Miljöbyggnad eller BREEAM-SE. Vid årsskiftet 2021/2022 var 45 procent av fastighetsbeståndet certifierat.

Levande stadsmiljöer

Att aktivt utveckla stadsmiljöer är en del av vår affär. Det görs såväl löpande, genom en engagerad förvaltningsorganisation, som i samband med större projekt inom fastighetsutveckling. Genom att stärka de sociala kvaliteterna och jobba aktivt med utveckling av miljöer i och kring fastigheterna ökar platsens attraktivitet och trygghet vilket leder till bättre mötesplatser för de människor som vistas på platsen. För att optimera denna process har bolaget ett platsutvecklingsverktyg som döpts till Placemaker. Verktyget kan användas för att skatta befintligt och potentiellt stadsliv samt identifiera åtgärder och aktiviteter som kan stärka platsen. I nyproduktion och större fastighetsutvecklingsprojekt arbetar vi utifrån vår projekthandbok som ställer krav på växtlighet och dagvattenhantering för att bland annat främja biologisk mångfald.

Hälsa

Vi har länge arbetat med att främja såväl den egna organisationens som hyresgästernas hälsa genom utformning av fastigheter och lokaler, samt genom hälsoinriktade personal- och kundvårdsaktiviteter. Inga miljö- eller hälsofarliga material ska förekomma i bolagets byggnader. För att kontrollera detta miljöcertifieras byggnaderna och material används som är klassade av Byggvarubedomningen. Under året har vi genomfört ett arbete mot en certifiering av vårt huvudkontor i Stockholm enligt WELL Building Standard och i verksamheten har man fördjupat sig i hur erbjudandet för att främja hälsa och välbefinnande i kundled kan stärkas. I dialog med kunder har också ett ”hälsolabb” utvecklats, där bolaget bygger kunskap, relationer och utvecklar affärer inom hälsa.

Virtuellt kraftverk på Väla bidrar till ett renare elsystem

På vårt köpcentrum Väla i Helsingborg uppförs nu Sveriges första virtuella kraftverk – ett flertal sammankopplade energiresurser som kan tillföra eller ta ut effekt från elsystemet, likt ett fysiskt kraftverk. Under perioder av kapacitetsbrist i elnätet kan Väla med hjälp av detta avstå eller tillföra effekt till förmån för andra behov och aktörer i lokalnätet. På så sätt kan vi bidra till upprätthållandet av elsystemet och till viss del minskat användande av mindre rena energikällor. På Väla är energiresurserna utspridda på mer än 53 000 kvadratmeter kommersiell yta, och utgörs av ventilationsaggregat, kylmaskiner, en reservkraftsgenerator och ett batteri. I ett nästa steg kan fler energiresurser som exempelvis laddningsstolpar, belysning och värmepumpar komma att integreras i det virtuella kraftverket.

Placemaker bidrar till aktiv och levande stadsmiljö i Sundbyberg

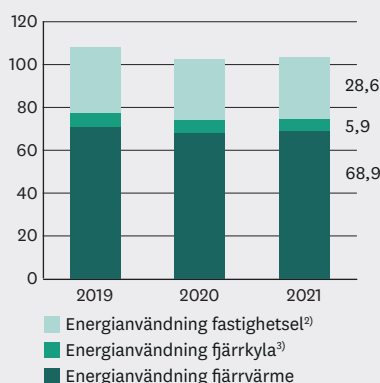
Levande stadsmiljöer är ett viktigt fokusområde för oss – med potential att skapa värden för både människorna som besöker platsen och för fastighetsvärden. Placemaker – bolagets egenutvecklade platsutvecklingsverktyg – lanserades under 2020 och tillför nu bland annat attraktionskraft, hälsa och trygghet i flera utvecklingsprojekt. Ett sådant är Fabriksparken i Sundbyberg, som växer fram och blir en sjudande del av staden, med bostäder, arbetsplatser, skola, service och mycket mer. Mitt i området fanns en 3 000 kvadratmeter stor grusgrop, som ska bebyggas om några år. Med hjälp av Placemakers process har den nu aktiverats i form av en mångsidig aktivitetspark, med fokus på rörelse och samvaro. Bland annat finns här faciliteter för såväl padel, pingis och basket som styrketräning och yoga. Utöver de fasta stationerna finns också planer på att aktivera parken ytterligare med food trucks, tillfälliga matmarknader, jympapass och dylikt.

Mål och resultat

Skandia Fastigheter har ett långsiktigt mål att minska den klimatkorrigerade energianvändningen i fastighetsbeståndet med 1,5 procent årligen fram till 2050. Under 2021 ökade energianvändningen med 1,6 procent.

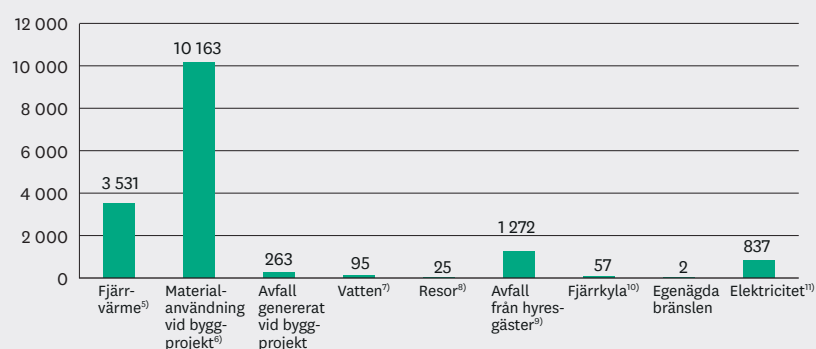
Utfall 2021

Energianvändning (kWh/ kvm Atemp)¹⁾

- 1) Atemp är den tempererade arean – den golvarea i temperaturreglerade utrymmen som ska värmas till över 10 grader celsius.
 2) El avser fastighetsel. Från och med 2019 har verksamhetsel för hyresgäster exkluderats. För de fastigheter där mätare saknas har en skattning av verksamhetselen gjorts.
 3) Från och med 2019 rapporteras fjärrkyla.

Utsläpp av växthusgaser (tco2e)⁴⁾

- 4) I enlighet med definitionerna i GHG-protokollet (Greenhouse Gas Protocol), en global standard för mätning, hantering och rapportering av växthusgasutsläpp.
 5) Emissionsfaktorer för fjärrvärme hämtas från Energiföretagen och avser 2020. Emissionsfaktor för klimatkompenserad fjärrvärme hämtas från leverantör och avser 2021. All förbrukning avser 2021.
 6) Skattas genom årets projektkostnad multiplicerat med en omräkningsfaktor som baseras på LCA-beräkningar från två av våra byggprojekt.
 7) Inkluderar även avloppshantering.
 8) Resor med flyg och privata fordon.
 9) Inkluderar ej mat- och hushållsavfall.
 10) Emissionsfaktorer för fjärrkyla hämtas från leverantörer.
 11) Emissionsfaktorer för el hämtas från bolagets elhandlare.

Förklaring av resultat- och balansräkning

Resultaträkning

MSEK	2021	2020 ¹⁾
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat	163	74
1 Premieinkomst	30 687	26 255
2 Kapitalavkastning, netto	90 141	17 986
3 Försäkringsersättningar	-16 638	-15 786
4 Förändring i andra försäkringstekniska avsättningar	-1 334	-15 301
5 Driftskostnader	-2 855	-4 991
Övrigt tekniskt resultat	1 654	1 398
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat	101 655	9 561
Kapitalavkastning, netto	-28	-16
6 Resultat bankverksamhet	311	304
Resultat övrig rörelsedrivande verksamhet	89	54
Övrigt icke-tekniskt resultat	-605	-615
Periodens resultat före skatt	101 585	9 362
Skatt	-2 894	-1 031
Periodens resultat	98 691	8 331

1) Omräkning av 2020 har skett med anledning av nya koncernredovisningsregler. Se vidare not 1 Väsentliga redovisnings- och värderingsprinciper.

Resultaträkning – förklaring

1 Premieinkomst

Här visas de pengar som Skandias kunder betalat in under året. Inom fond- och depåförsäkring visas inte kundernas inbetalningar i resultatet.

2 Kapitalavkastning, netto

Kapitalavkastningen är avkastningen på våra kunders kapital. Avkastningen påverkas främst av hur kapitalet är placerat och hur marknaden har utvecklats. Via återbäringsrätten fördelar Skandia preliminärt eventuellt överskott till kundernas försäkringskapital. På så sätt får kunderna en stabil utveckling av sitt sparkapital eftersom återbäringsrätten inte följer den faktiska avkastningens svängningar.

3 Försäkringsersättningar

Består till största delen av de utbetalningar som Skandia har gjort till våra kunder under året. Försäkringsersättningar visar de faktiska utbetalningarna och skiljer sig därför från det preliminärt allokerade försäkringskapitalet som framgår av årsbeskeden.

4 Förändring i andra försäkringstekniska avsättningar

Förändringen visar nettot av premier och utbetalningar, effekt av ändrad marknadsränta samt påverkan av antagandeförändringar avseende exempelvis dödlighets-, skatt- och driftskostnadsantaganden.

5 Driftskostnader

Visar Skandias kostnader som är kopplade till försäkringsverksamheten. Skandias verksamhet är kunskapsintensiv och den största delen av kostnaderna utgörs av personalkostnader. Andra kostnader är exempelvis försäljnings- och IT-kostnader.

6 Resultat bankverksamhet

Här visas resultatet från Skandias bankverksamhet. Det största bidraget till resultatet kommer från räntenettot. Räntenetto består av intäkter och kostnader för utlåning och inlåning av kapital.

Balansräkning**MSEK**

	2021	2020 ¹⁾
1 Immateriella tillgångar	3 074	3 689
2 Placeringstillgångar	826 659	708 334
3 Tillgångar i bankverksamhet	93 508	86 171
Övriga tillgångar	23 729	20 262
Totalt Tillgångar	946 970	818 456
Eget Kapital	294 230	207 101
4 Försäkringstekniska avsättningar	504 951	474 396
3 Skulder i bankverksamhet	88 743	81 657
Övriga avsättningar och skulder	59 046	55 302
Totalt Eget Kapital, avsättningar och skulder	946 970	818 456

1) Omräkning av 2020 har skett med anledning av nya koncernredovisningsregler. Se vidare not 1 Väsentliga redovisnings- och värderingsprinciper.

Balansräkning – förklaring**1 Immateriella tillgångar**

Immateriella tillgångar är icke-fysiska tillgångar. Värdet på tillgångarna testas varje år och tillgångarna skrivs av enligt en bestämd avskrivningsplan.

2 Placeringstillgångar

Här finns kundernas kapital som Skandia ansvarar för. Den största delen av kapitalet sköts av Skandias kapitalförvaltning som placerar i flera olika tillgångsslag. Större delen av kapitalet är placerat i noterade aktier och obligationer men kapitalet placeras även i exempelvis onoterade aktier och fastigheter. Här ingår även kapitalet inom fond- och depåförsäkring där kunden själv, eller tillsammans med en rådgivare, bestämmer hur kapitalet ska placeras.

3 Tillgångar och skulder i bankverksamhet

Tillgångarna består till största delen av utlåning till privatpersoner, där den absoluta merparten är bolån. Skulderna utgörs främst av inlåning från bankens kunder samt värdepapper som banken gett ut för att öka sin likviditet.

4 Försäkringstekniska avsättningar

Här finns de avsättningar som Skandia har gjort för att kunna infria sina åtaganden gentemot kunderna. Hur stora avsättningarna är beror på vilka antaganden som används i värderingen, exempelvis antagande om diskonteringsränta, livslängd, dödlighet och driftskostnader.

Bolagsstyrningsrapport

Skandias livbolag är ett ömsesidigt försäkringsföretag som ägs av sina kunder. Bolaget skiljer sig därmed från många andra bolag på finansmarknaden genom att kundintresset sammanfaller med ägarintresset. Det övergripande målet för verksamheten är att maximera värdet för ägarna, som samtidigt är Skandias livbolags kunder. Verksamheten ska styras utifrån ägarnas instruktioner där fyra värderingar står i fokus; långsiktighet, kundnytta i centrum, sund öppenhet och hållbart företagande. Värderingarna innebär att verksamheten ska bidra till ekonomisk trygghet för ägare och kunder, men även till en mer hållbar utveckling i samhället och FN:s globala hållbarhetsmål.

God bolagsstyrning för värdeskapande

God bolagsstyrning handlar om att styra ett bolag så effektivt, ansvarsfullt och hållbart att bolaget kan möta de målsättningar, förväntningar och krav som bolagets ägare, kunder, medarbetare och samhället i stort ställer på verksamheten. En övergripande målsättning med styrningen av Skandias livbolag är att styrningen ska överensstämma med de värderingar som ägarna har ställt upp. Dessa värderingar uttrycks i ägarinstruktionen och skapar – tillsammans med övriga centrala externa och interna styrinstrument som bolaget har att följa – basen för bolagsstyrningen. En effektiv bolagsstyrning förutsätter en tydlig ansvarsfördelning mellan de olika bolagsorganen och effektiva verktyg för intern kontroll, regelefterlevnad och riskhantering. Genom regelverk och andra styrinstrument fördelas ansvaret för styrning, kontroll och uppföljning av verksamheten mellan ägare, styrelse och verkställande direktör (vd). Det är styrelsen i Skandias livbolag som är ansvarig för bolagets organisation och förvaltningen av dess angelägenheter. Vd och koncernchef ansvarar för att den löpande förvaltningen av bolaget sker i enlighet med styrelsens riktlinjer och anvisningar. Genom denna bolagsstyrningsrapport redovisas strukturen för Skandias livbolags bolagsstyrning men även frågor som varit föremål för behandling av bolagets organ för styrning under verksamhetsåret 2021.

Mer om bolaget och Skandiakoncernen

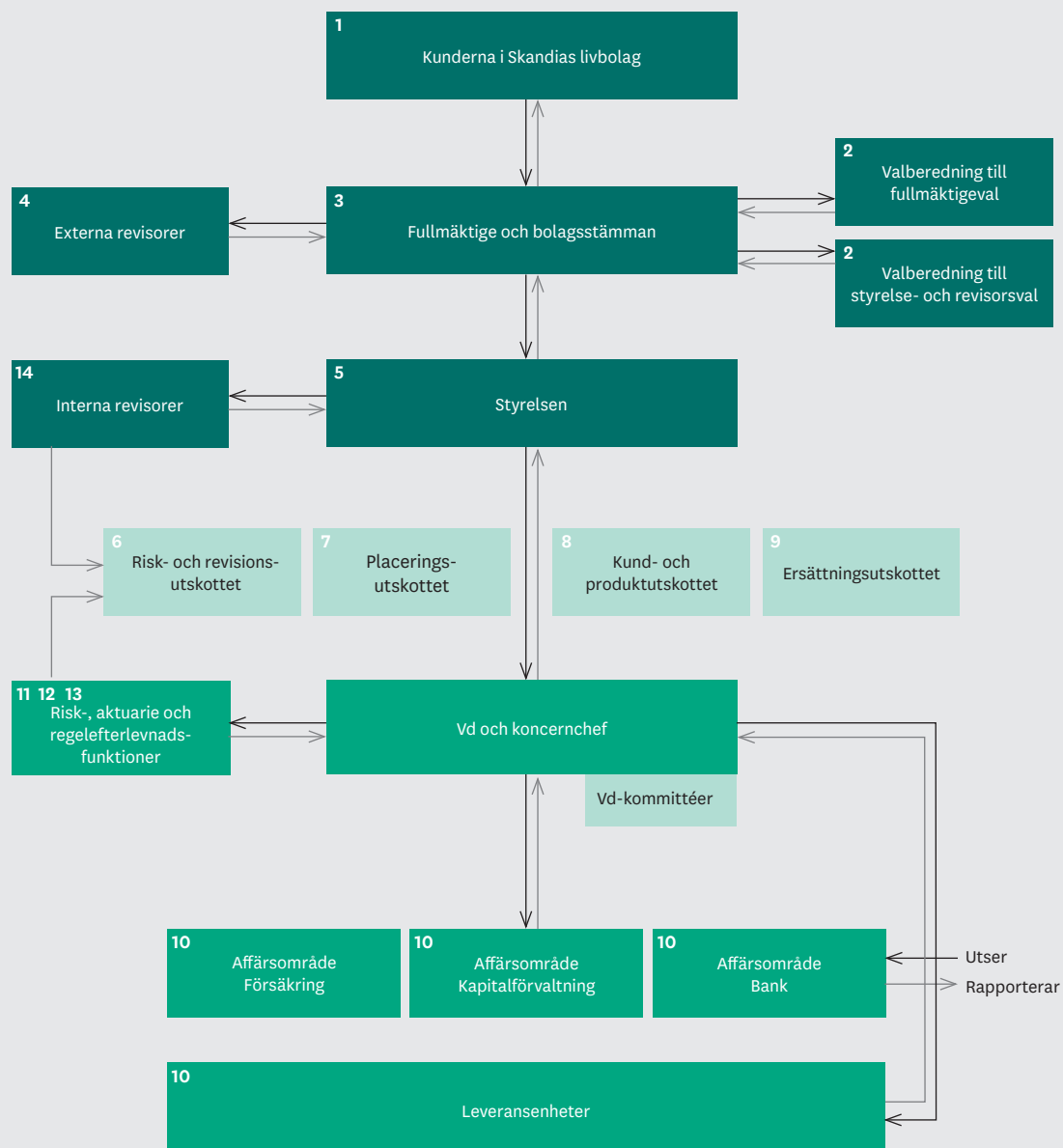
Livförsäkringsbolaget Skandia, ömsesidigt (nedan Skandias livbolag eller moderbolaget) är ett svenskt ömsesidigt livförsäkringsföretag och moderbolag i en grupp av bolag (Skandiakoncernen eller Skandia) som tillhandahåller försäkrings-, bank- och fondprodukter på den svenska marknaden. Genom att företagsgruppen innehåller företag som bedriver verksamhet inom både försäkringssektorn och bank- och värdepapperssektorn, är Skandiakoncernen ett så kallat finansiellt konglomerat. Skandiakoncernen omfattas i huvudsak av Skandias

livbolag med dotterbolagen Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ) (Skandias fondförsäkringsbolag) och dess dotterbolag Sophiahemmet Rehab Center AB (SRC), Skandiabanken AB (publ) (Skandiabanken), Skandia Fonder AB (Skandias fondbolag), Skandia Investment Management AB (Skandias kapitalförvaltningsbolag), Skandia Fastigheter Holding AB (Skandias fastighetsbolag) och Skandikonbolagen. Av dessa är Skandias livbolag, Skandias fondförsäkringsbolag, Skandia-banken, Skandias fondbolag och Skandias kapitalförvaltningsbolag tillståndspliktiga bolag som står under Finansinspektionens tillsyn.

De centrala styrinstrumenten

De centrala externa regelverken för Skandias livbolags bolagsstyrning återfinns i lagen om ekonomiska föreningar, försäkringsrörelselagen, Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd och svensk kod för bolagsstyrning (Koden) (se avsnitt 5). Skandias livbolag bedriver både tjänstepensionsverksamhet och övrig livförsäkringsverksamhet. För övrig livförsäkringsverksamhet beräknas kapitalbas och kapitalkrav enligt Solvens 2-regleringen medan bolaget för tjänstepensionsverksamheten följer den övergångsreglering som innebär att kapitalbas och kapitalkrav beräknas enligt Solvens 1. Skandias livbolag kommer senast vid utgången av år 2022, när övergångsregleringen upphör, att tillämpa Solvens 2-regelverket för beräkning av kapitalbas och kapitalkrav för hela sin verksamhet. Den interna styrningen av verksamheten utgår redan idag från Solvens 2. Utöver de externa regelverken har Skandias livbolags ägare och bolaget beslutat om ett antal centrala interna styrinstrument som bolaget ska följa. Dessa består av den av fullmäktige på bolagsstämman beslutade ägarinstruktionen och instruktionen till valberedningen till styrelse- och revisorsval (se avsnitt 3), styrelsens arbetsordning, instruktioner för styrelsens utskott, vd-instruktionen, ägarinstruktioner till dotterbolagen samt internt regelverk främst i form av policyer beslutade av styrelsen (se avsnitt 5) och instruktioner beslutade av vd (se avsnitt 10).

Genom illustrationen nedan åskådliggörs den formella strukturen för Skandias livbolags bolagsstyrning. Rutornas nummer hänvisar till motsvarande numrerade avsnitt som följer nedan i bolagsstyrningsrapporten.

1. Kunderna – ägare och ägarstyrning

Skandias livbolag ägs av sina kunder. Dessa utgörs av cirka 1,4 miljoner privat- och företagskunder som utövar sitt formella inflytande genom att nominera och rösta på kandidater till Skandias fullmäktige. Fullmäktige består av 21 ledamöter. Dessa väljs för tre år i taget med val varje år av sju fullmäktigeledamöter. Varje fysisk eller juridisk röstberättigad ägare har en grundröst. Därutöver har kunder som har försäkringar som innehåller ett inslag av sparande och ett anspråk på överskottet i moderbolaget ytterligare nio röster, det vill säga totalt 10 röster. Skillnaden i antal röster grundar sig på att sparförsäkringskunderna i högre grad står risken för värdeförändringarna i bolaget. Fullmäktige är det högsta beslutande organet i Skandias livbolag och rösträtten på bolagsstämman utövas i sin helhet av fullmäktige. Fullmäktiges främsta uppgift är att utöva ägarfunktionen. Vid varje ordinarie bolagsstämma fattar fullmäktige beslut om en ägarinstruktion (se avsnitt 3).

2. Valberedningarna

I Skandias livbolag finns två valberedningar; en valberedning till fullmäktigeval och en valberedning till styrelse- och revisorsval. I koncernen finns även valberedningar till vissa dotterbolags styrelser. Valberedningen till fullmäktigeval utses av bolagsstämman och har som sin viktigaste uppgift att besluta om kandidater till det årliga fullmäktigevalet. Valberedningen ska säkerställa att kandidaterna uppfyller de krav på kompetens och erfarenhet som framgår av bolagsordningen. Valberedningen lämnar också förslag på arvode och ersättning till fullmäktige. Valberedningen till fullmäktigevalet består efter den ordinarie bolagsstämman 2021 fram till och med ordinarie bolagsstämma 2022 av Agneta Wallmark (ordförande), Dan Brännström, Bo Källstrand, Elisabeth Nilsson och Lars Bergendal. Valberedningen till styrelse- och revisorsval utses även den av bolagsstämman och har till uppgift att föreslå kandidater till bolagsstämmans val av styrelse och revisor. Valberedningen ska säkerställa att styrelsen och styrelsens ledamöter såväl från ett helhetsperspektiv som enskilt uppfyller de formella krav på lämplighet, kompetens och erfarenhet som krävs för uppdraget. Styrelsen ska ha god insikt i och förmåga att leva upp till de krav rörande bolagsstyrning och riskhantering som ställs på styrelsen i ett moderbolag för ett finansiellt konglomerat där moderföretaget är ett stort livförsäkringsbolag med långsiktiga åtaganden. Styrelsens sammansättning ska ha en god bredd i fråga om kompetens, erfarenhet och bakgrund. Bolagsstämman har utfärdat en instruktion till valberedningen angående lämplighetsprövning av styrelseledamot och av styrelsens samlade kompetens som anger de kriterier och processer som ska användas vid bedömningen. Lämplighetsprövningen av styrelsen och styrelseledamöterna utförs av valberedningen vid förändringar av sammansättningen och annars när det behövs. Formella fördjupade bakgrundskontroller av ledamöter genomförs vid nyval och därefter åtminstone var tredje år. Valberedningen har även fokus på att styrelseutskotten ska ha en adekvat bemanning. Valberedningen till styrelse- och revisorsval består efter den ordinarie bolagsstämman 2021 fram till och med ordinarie bolagsstämma 2022 av Karin Eliasson (ordförande), Dan Brännström, Ulf Troedsson, Kajsa Lindstahl och styrelsens ordförande Hans-Erik Andersson.

3. Fullmäktige och bolagsstämman

I Skandias livbolag är det ett kundvalt fullmäktige som håller bolagsstämma och är bolagets högsta beslutande organ. Fullmäktige utövar ägarfunktionen och pekar ut riktning och mål för bolaget. Fullmäktige utser också styrelsen. Fullmäktige består efter den ordinarie bolagsstämman 2021 fram till och med ordinarie bolagsstämma 2022 av Dan Brännström (ordförande), Karin Eliasson (vice ordförande),

Ulf Troedsson (vice ordförande), Marianne Dicander Alexandersson, Monica Caneman, Bertil Carlsén, Ebba Fähræus, Leif Hansson, Magnus Henrekson, Therese Johansson, Lena Larsson, Sara Lemke, Kajsa Lindstahl, Anne Ludvigson, Eva Lindqvist, Helena Nelson, Irma Rosenberg, Sofie Schough, Lena Sellgren, Elisabeth Thand Ringqvist, Ingela Tengelin, Alexander Kristiansen, Christer Wachtmeister, Karin Lagerstedt Woolford samt Ylva Yngveson. Fullmäktiges ordförande tillsammans med dess två vice ordförande utgör även fullmäktiges presidium. Presidiet är en samordnande grupp vars uppgift är att underlätta informationsutbytet mellan styrelsen och fullmäktige. Presidiet håller löpande kontakter och möten med styrelsens ordförande och vd. Presidiet kan kalla till extrastämma och efter delegation från fullmäktige bestämma om regler rörande delägares och andras insyn och inflytande på bolagsstämma samt närmare regler om nominering av kandidater till fullmäktigevalet. Presidiet föreslår också kandidater till bolagsstämmans val av ledamöter i valberedningen till fullmäktigeval och ersättning till dessa samt en kandidat från fullmäktige att ingå i valberedningen till styrelse- och revisorsval. Under 2021 har presidiet sammanträtt vid sju tillfällen. Bolagsstämmans uppgift är att besluta i ett antal frågor där enligt lag endast bolagsstämman får besluta såsom ändring av bolagsordningen och fastställande av års- och hållbarhetsredovisning. Andra centrala uppgifter för bolagsstämman är att bevilja ansvarsfrihet och utse styrelse respektive revisorer. Övriga beslut angående bolagets angelägenheter fattas av styrelsen eller vd (se mer avsnitt 5 och 10). Stämman kan dock genom stämombeslut ge direktiv till styrelsen, till exempel i form av en sådan ägarinstruktion som beslutats av stämman och som beskrivs nedan.

Fullmäktiges arbete under 2021

Ordinarie bolagsstämma hålls en gång per år. Därutöver kan extrastämma hållas vid behov. Vid den ordinarie bolagsstämman 2021 fastställdes resultat- och balansräkning samt koncernresultat- och koncernbalansräkning. Vidare utsågs revisorer och ledamöter i styrelsen. Det beslutades också om arvoden till ledamöter i fullmäktige, valberedningarna, styrelse och revisorer, samt om ansvarsfrihet för styrelse och vd. Stämman fastställde även att rörelseresultatet skulle överföras till konsolideringsfonden (en fond bestående av försäkringstagarnas överskottsmedel som är bolagets riskkapital). Någon extrastämma har inte hållits. Utöver att sammanträda vid den beslutsfattande ordinarie bolagsstämman, har fullmäktige under verksamhetsåret haft fyra informella möten med bolagets styrelse och ledning i informationssyfte. Därutöver har fullmäktige informerat om verksamhetens utveckling och ekonomiska resultat i samband med hel- respektive delårsrapporten.

[Läs mer om fullmäktiges arbete under "Fullmäktiges verksamhet 2021" på sidan 65.](#)

Styrdokument som beslutas av bolagsstämman

Bolagsstämman beslutar om bolagets bolagsordning. Skandias livbolag har enligt bolagsordningen till föremål för sin verksamhet att meddela direkt och indirekt försäkring i huvudsak inom liv-, olycksfalls- och sjukförsäkringsklasserna. Bolaget har också till föremål att förmedla andra företags finansiella tjänster som har ett naturligt samband med försäkringsrörelsen. Bolagsordningen innehåller även en bestämmelse om att bolagsstämman varje år ska besluta om en ägarinstruktion som anger de värderingar och övergripande principer som ska vara vägledande för bolagets verksamhet. Ägarinstruktionen ska vara utformad på ett sådant sätt att den inte genom alltför detaljerade föreskrifter inkräktar på styrelsens exklusiva kompetens. Ägarinstruktionen anger i huvudsak att styrelsen ska se till att verksamheten bedrivs enligt de grundläggande värderingarna; långsiktighet, kundnyttan i centrum, sund öppenhet och hållbart företagande.

Dessutom anger ägarinstruktionen att verksamheten ska genomsyras av vissa grundläggande principer vad gäller bland annat risktagande, hur affärsmålen för verksamheten ska kommuniceras till kunderna och fullmäktige, samt hur Skandias livbolag ska agera som arbetsgivare. Bolagsstämman fattar också beslut om riktlinjer för ersättning till moderbolagets vd och andra i Skandiakoncernens ledningsgrupp. Riktlinjerna anger bland annat att den enskildes samlade totala ersättningar ska vara marknadsmässiga och endast ges i form av fast lön, pension, risk- och sjukvårdsförsäkringar och sedvanliga förmåner, exempelvis förmånsbil. Rörliga ersättningar, såsom bonus, ska inte förekomma. Beslut om ersättningar till ledande befattningshavare ska fattas av Skandias styrelse efter beredning i styrelsens ersättningsutskott.

4. De externa revisorerna

De externa revisorerna är oberoende granskare av bolagets räkenskaper och avgör om dessa i allt väsentligt är korrekta och fullständiga samt ger en rättvisande bild av bolagets finansiella ställning och resultat. Revisorn ska också granska att räkenskaperna är upprättade enligt gällande lagar och rekommendationer. Revisorn granskar även styrelsens och vd:s förvaltning. Vid den ordinarie bolagsstämman redogör revisorn för revisionsberättelsen och beskriver granskningsarbetet. Revisionsbolaget KPMG, med den huvudansvarige auktoriserade revisorn Mårten Asplund, utsågs vid den ordinarie bolagsstämman 2021, genom omval i enlighet med risk- och revisionsutskottets rekommendation, till revisorer i Skandias livbolag till utgången av 2022-års ordinarie bolagsstämma. I syfte att inte riskera externrevisorernas opartiskhet och självständighet har styrelsens risk- och revisionsutskott antagit en riktlinje för så kallade icke-revisionstjänster, det vill säga andra tjänster än revisionstjänster. I riktlinjen, som gäller för samtliga bolag i koncernen, fastställs bland annat en process och rutin för rapportering och upphandling av icke-revisionstjänster och gränsvärden för dessa. De externa revisorernas arbete är koordinerat med Skandias internrevision och övriga kontrollfunktioner (centrala funktioner) som beskrivs nedan.

5. Styrelsen

Styrelsen i Skandias livbolag är ytterst ansvarig för bolagets organisation och förvaltning. Styrelsen beslutar om den strategiska inriktningen, utser vd och beslutar om styrinstrument i form av interna regelverk som i Skandiakoncernen benämns policyer. Styrelsen ska bland annat se till att det finns lämpliga interna regelverk för riskhantering och riskkontroll. Till styrelsens uppgifter hör också att se till att det finns en tillfredsställande kontroll över redovisning och medelsförvaltning. Styrelsen följer löpande Skandiakoncernens verksamhet, ekonomiska resultat, kapitalförvaltning och regelefterlevnad. Vidare hanterar och beslutar styrelsen i frågor som rör ersättningar till ledande befattningshavare i Skandiakoncernen. Skandias vd, tillika koncernchef, samt bolagets Chief Financial Officer (CFO) är adjungerad utan beslutanderätt till styrelsens sammanträden. Härtill är vissa befattningshavare i Skandiakoncernen adjungerade utan beslutanderätt i den utsträckning som bedöms nödvändigt. Styrelsen i Skandias livbolag består av Hans-Erik Andersson, ordförande, Peggy Bruzelius, Hanna Jacobsson, Reinhold Geijer, Lena Herrmann, Niklas Johansson, Christer Löfdahl, Per Nordlander och Jonas Persson. Härtill består styrelsen av arbetstagarrepresentanterna Andreas Jönsson, Jane Olofsson och Bo Malmsjö.

Styrelsens hantering av ägarinstruktionen

Styrelsen följer årligen upp efterlevnaden av ägarinstruktionen. Styrelsens sammanfattade bedömning vid årets utvärdering är att moderbolagets och Skandiakoncernens verksamhet bedrivs och

genomsyras av den värdegrund och de principer som fullmäktige har fastslagit i ägarinstruktionen, samt att styrelsen har fullgjort sin skyldighet att tillhandahålla information till fullmäktige om verksamheten. Styrelsen har skriftligen redogjort för sin bedömning till fullmäktige och denna rapport är granskad av bolagets revisorer. Av ägarinstruktionen framgår att Skandias livbolag ska följa Kodens. Syftet med Kodens regler är att utveckla bolagsstyrningen och främja förtroendet för näringslivet. Kodens riktlinjer riktar sig till noterade bolag men lämpar sig även för Skandias livbolag som är kundägt med ett stort antal ägare och kunder som står för bolagets riskkapital. Grundprincipen är att tillämpa Kodens genom "följ eller förklara", det vill säga att avvikelser från Kodens är tillåtna men måste förklaras. De regler som styrelsen vid tillämpningen av Kodens dock valt att avvika från och förklaringarna till detta följer nedan:

- Koden anger att bolagets externa revisorer ska granska redovisningen (punkten 7.6). Styrelsen har beslutat att revisorernas granskning inte ska omfatta halvårsrapporten eftersom bolaget inte är ett aktiemarknadsbolag och i syfte att begränsa kostnaderna för försäkringstagarna.
- Koden anger regler om ersättningar till ledande befattningshavare (punkten 9.1 – 9.4 i Kodens samt de från den 1 januari 2021 gällande reglerna om ersättningar till ledande befattningshavare och om incitamentsprogram (Ersättningsreglerna). Styrelsen har gjort bedömningen att reglerna i punkten 9.1 i Kodens inte ska följas eftersom bolaget har ett legalt krav på sig att följa Solvens 2-regelverkets regler om ersättningsystem. Vidare att Ersättningsreglernas avsnitt I-II och IV.2 inte ska följas då reglerna kring incitamentsprogram inte är relevanta för ett ömsesidigt försäkringsföretag samt bolaget inte heller omfattas av kravet på att upprätta en särskild ersättningsrapport enligt aktiebolagslagen.

Styrdokument beslutade av styrelsen

Styrelsen har beslutat om en arbetsordning, inklusive mandat för vd och instruktioner för styrelseutskotten. Motsvarande styrdokument, med anpassningar till den egna verksamheten, har antagits av styrelserna i samtliga dotterbolag som verkar under tillstånd från Finansinspektionen. Styrelsen har även beslutat om ägarinstruktioner till dotterbolagen för att kombinera god styrning och kontroll med möjligheten till en effektiv och flexibel förvaltning av hela verksamheten inom Skandiakoncernen. Instruktionerna fastställer ramarna för bolagsstyrningen och innehåller bland annat krav på att vissa affärsändelser ska eskaleras till styrelsen i moderbolaget eller dotterbolaget för beslut, beloppsmässiga begränsningar i beslutanderätt och riktlinjer för arbetet i styrelser, kommittéer och forum. Styrelsen har

också antagit en policy som beskriver de övergripande principerna för Skandias företagsstyrning. Den närmare omfattningen av principernas tillämpning för dotterbolagen specificeras i respektive dotterbolags ägarinstruktion. Företagsstyrningssystemet syftar till att knyta ihop Skandias strategi med de interna regler och processer som Skandia använder för att styra sin verksamhet på ett sätt som möjliggör effektiva beslutsprocesser och rapporteringsvägar genom hela verksamheten. Systemet bidrar till att skapa struktur och systematik i företagsstyrningen för att säkerställa en sund styrning och ledning av Skandias livbolag och koncernen i dess helhet. Företagsstyrningssystemets ändamålsenlighet och effektivitet övervakas av styrelsen och utvärderas minst en gång om året.

Ett axplock av andra viktiga styrdokument i form av policyer som har beslutats av styrelsen är Skandias policy om internt regelverk, Skandias policy om etik, mutor och visseblåsning, Skandias policy om hållbart företagande, Skandias policy om intern styrning och kontroll, Skandias policy om regelefterlevnadsfunktionen, Skandias policy om internrevision, Skandias riskpolicy, Skandias ersättningspolicy, Skandias policyer om investeringar i olika tillgångar, Skandias policy om ägarstyrning, Skandias policy om intressekonflikter, Skandias policy om behandling av personuppgifter, Skandias policy om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism och Skandias policy om säkerhet, med flera regelverk. De grundläggande normerna och värderingarna som gäller för Skandias verksamhet och som uttrycks i dessa regelverk, men även i andra interna regelverk, har även sammanfattats i Skandias uppförandekod beslutad av Skandias livbolags vd (se avsnitt 10).

Styrelsens arbete under 2021

Styrelsen har under 2021 haft 10 sammanträden. Inför varje ordinarie sammanträde har styrelsen från vd fått en skriftlig rapport som behandlat viktiga händelser i såväl Skandia som branschen i övrigt. I enlighet med en i förväg fastställd plan för styrelsens arbete har styrelsen under året behandlat bland annat följande frågor: kontinuerlig uppföljning av koncernmål och affärs- och kapitalplan, budget- och prognosrapporter samt fördjupning inom vissa verksamhetsområden och dotterbolags verksamheter. Särskilt kan här även nämnas att styrelsen i februari 2021 beslutat att den så kallade standardformeln ska utgöra det legala kapitalkravet efter det att övergångsregleringen för tjänstepensionsverksamheten löper ut vid utgången av 2022. Styrelsen har vidare behandlat frågor som uppkommit under året såsom att fortsatt bevaka coronapandemins påverkan på verksamheten ur såväl ett operationellt som ett finansiellt perspektiv. Ifråga om utbildningar har styrelsen under året genomgått fördjupad utbildning avseende kapitalregim, hållbarhet, distribution, digitalisering samt riktlinjer för säkerhet och företagsstyrning avseende informations- och kommunikationsteknik (IKT-riktlinjer). Styrelsen har även löpande uppdaterats i frågor med avseende på penningtvätt och finansiering av terrorism. Det kan även nämnas att styrelsen under året även beslutat om en ny visseblåsningsrutin som definierats i policy om etik, mutor och visseblåsning. Som en del av de nya rutinerna har det inrättats en särskild visseblåsningskommitté.

Ordförandens roll

Ordföranden leder arbetet i styrelsen och har kontinuerliga kontakter med vd. Dessa kontakter syftar till att ordföranden ska fungera som samtalspartner till vd samt kunna följa bolagets löpande utveckling och frågor av strategisk karaktär. Ordföranden ansvarar för att styrelsens arbete är välorganiserat och bedrivs på ett effektivt sätt. Det innebär bland annat att styrelsen regelbundet uppdateras om Skandiakoncernens verksamhet, får ändamålsenlig utbildning och tillräckliga beslutsunderlag för att arbetet ska kunna fungera effek-

tivt. Ordföranden ska kontrollera att styrelsens beslut verkställs och ta initiativ till styrelsens årliga utvärdering av sitt arbete. Ordföranden ska också enligt ägarinstruktionen, tillsammans med vd och i samråd med fullmäktiges presidium, säkerställa att fullmäktige på ett lämpligt sätt löpande får information om hur verksamheten utvecklas.

Arbetsfördelningen inom styrelsen

Styrelsen har fyra utskott vars huvuduppgifter beskrivs under avsnitten 6–9 nedan. Utskotten är beredande och fattar inte beslut annat än i de fall då styrelsen delegerat beslutanderätten till utskottet. Utskottens uppgifter är fastställda av styrelsen i särskilda instruktioner. I den utsträckning en dotterbolagsstyrelse har utskott, överensstämmer instruktionerna – med viss anpassning till verksamheten – med moderbolagets utskottsinstruktioner. Särskilda regler finns beträffande ordförandeskap i utskotten. Det ställs också krav på ledamöternas oberoende i förhållande till bolaget. Vissa befattningshavare i Skandiakoncernen är adjungerade utan beslutanderätt till utskottens sammanträden och deltar i den utsträckning som bedöms nödvändig.

Utvärdering av styrelse och vd

Styrelsen genomför årligen en omfattande utvärdering av sitt arbete i syfte att utveckla styrelsens arbetsformer och effektivitet. Utvärderingen baseras på ledamöternas återkoppling i ett digitalt verktyg, men även på enskilda intervjuer med varje ledamot. Resultatet av utvärderingen redovisas för valberedningen till styrelse- och revisorsval och resultatet presenteras även i sammanfattande form för fullmäktige. Utvärdering sker också av vd:s arbete och utvärderingen behandlas på ett styrelsemöte.

6. Risk- och revisionsutskottet

Risk- och revisionsutskottet är ett permanent utskott inom styrelsen. Utskottet ska övervaka och kvalitetssäkra bolagets och koncernens redovisning, företagsstyrningssystem, riskhanteringssystem och internkontrollsystem. En central del i utskottets ansvar är att övervaka att moderbolagets företagsstyrningssystem säkerställer att företaget styrs på ett effektivt, sunt och ansvarsfullt sätt. Utskottet ska också hålla sig informerat om revisionen av års- och hållbarhetsredovisningen och koncernredovisningen och övervaka den externa revisorns opartiskhet. Risk- och revisionsutskottet består av samtliga styrelseledamöter och en i Kodens mening oberoende styrelseledamot som utses av styrelsen är ordförande i utskottet. Under verksamhetsåret har Christer Löfdahl varit utskottets ordförande. Vd, CFO, riskchef, Chief Compliance Officer, ansvarig för aktuariefunktionen, andra ledande befattningshavare i bolaget, internrevisionschefen samt representanter för de bolagsstämmovalda revisorerna ska delta i den utsträckning utskottet bestämmer. Under verksamhetsåret har utskottet bland annat behandlat egen risk- och solvensbedömning (ORSA), Solvens 2-rapportering, verksamhetens riskrapportering, rapporter från de centrala funktionerna, internt regelverk och regelverksuppfyllnad. Utskottet har även sammanträtt med bolagets externa revisorer.

7. Placeringsutskottet

Styrelsens placeringsutskott har ett särskilt ansvar för förvaltningen av Skandias livbolags finansiella placeringstillgångar. Utskottet förbereder styrelsebeslut i strategiska placeringsfrågor, fattar beslut om den övergripande tillgångsfördelningen inom de ramar som styrelsen beslutar och i enlighet med tilldelat riskmandat som beslutas utifrån styrelsens solvensriskpolicy, registerföring i förmånsrättsregister samt utvärderar löpande förvaltningens resultat och risktagande. I beslutsprocessen rörande den övergripande fördelningen av till-

gångsslag ska utskottet beakta solvensrisk- och konsolideringspolicyer samt legala och avtalsenliga restriktioner, säkerställa att portföljrisken ligger inom det riskmandat som ALM-kommittén rekommenderat, fastställa avkastningskrav och förvaltningsstrategier för tillgångsslag samt fatta beslut om rebalanseringspolicy och kreditinstruktion. Placeringsutskottet ska bestå av minst fyra ledamöter från styrelsen som utses av styrelsen. Även ordförande i utskottet utses av styrelsen.

Vd är föredragande i utskottet. Under verksamhetsåret har utskottet bestått av ledamöterna Peggy Bruzelius (ordförande) Hans-Erik Andersson, Niklas Johansson, Christer Löfdahl och Per Nordlander.

8. Kund- och produktutskottet

Kund- och produktutskottet har till uppgift att inför styrelsemöten bereda strategiska frågor med särskilt kundintresse. Hit räknas även beredning av principiella frågor rörande över- och underskottshanteringen i den mån frågorna inte ligger inom ramen för risk- och revisionsutskottets ansvarsområde. Kund- och produktutskottet ska bestå av minst tre styrelseledamöter ur styrelsen som utses av styrelsen. Styrelsen utser även ordföranden i utskottet. Vd, ansvarig för aktuariefunktionen, cheferna för produkt- och affärsenheterna och andra befattningshavare i bolaget ska delta i den utsträckning utskottet bestämmer. Under verksamhetsåret har utskottet bestått av ledamöterna Jonas Persson (ordförande), Hans-Erik Andersson, Reinhold Geijer, Lena Herrman och Hanna Jacobsson. Frågor som hanterats av utskottet under året har bland annat avsett flytt, justerad konsoliderings- och utbetalningspolicy, distributionsstrategi, Skandias tjänstepensionserbjudande samt frågor relaterade till analys och implementering av nytt affärssystem inom Skandias försäkringsverksamhet (Next).

9. Ersättningsutskottet

Utskottet förbereder styrelsens beslut om ersättningsfrågor rörande bland annat ledande befattningshavare i Skandiakoncernen. Bland utskottets uppgifter ingår att bereda och föreslå ersättningsvillkoren för vd samt vd:s förslag om ersättningar till ledande befattningshavare i moderbolaget. Utskottet godkänner vidare styrelsebeslut som tagits om ersättningar till de verkställande direktörerna i dotterbolagen. Under verksamhetsåret har utskottet även särskilt granskat kompetensförsörjningen inom Skandia. Ersättningsutskottet ska bestå av minst tre styrelseledamöter som utses av styrelsen. Styrelsen utser även ordförande i utskottet. Styrelseledamöterna får inte ingå i ledningen av något bolag inom Skandiakoncernen. Under verksamhetsåret har utskottet bestått av ledamöterna Hans-Erik Andersson (ordförande), Reinhold Geijer och Niklas Johansson. Vd och HR-chefen är adjungerade i den utsträckning som utskottet begär. Särskilt utsedda ledamöter från dotterbolagen kan vara adjungerade som ett led i förberedelsen av väsentliga ersättningsfrågor. Vidare kan riskchefen vara adjungerad avseende utvärdering och uppföljning av ersättningspolicyns påverkan på risker som Skandia utsätts för och hanteringen av dessa.

10. Vd och koncernledning

Vd, som även är koncernchef i Skandiakoncernen, ansvarar för bolagets löpande förvaltning enligt de riktlinjer och anvisningar som styrelsen meddelar. Vd är den tjänsteman som ytterst ansvarar för att styrelsens strategiska inriktning och andra beslut implementeras och följs i affärsenheter, leveransenheter och dotterbolag, samt att riskhantering, styrning, IT-system, organisation och processer är tillfredsställande.

Skandia har tre affärsenheter på koncernnivå 1) Försäkring; 2) Bank; och 3) Kapitalförvaltning. Varje sådan enhet benämns affärs-

område. Affärsområdescheferna ansvarar inför vd för den dagliga verksamheten inom respektive affärsområde. Skandia har vidare sex koncernövergripande leveransenheter: 1) Finance; 2) Försäljning; 3) Juridik (som även omfattar Fullmäktiges kansli); 4) Strategisk kommunikation; 5) HR; och 6) IT (som även omfattar Koncernsäkerhet inklusive Privacy Office). Enhetschefer ansvarar inför vd för att ge stöd åt vd, affärsområdena och andra leveransenheter med expertkunskap samt regelverksbevakning inom sitt respektive ansvarsområde.

Vd representerar Skandiakoncernen externt i olika angelägenheter och vd:s arbete utvärderas fortlöpande av styrelsen. Vd kan delegera beslutanderätt till en underordnad medarbetare, både inom ramen för sitt beslutsmandat för den löpande verksamheten och inom den beslutsrätt som vd därutöver anförtröts av styrelsen. Den underordnade medarbetaren kan i sin tur delegera den beslutanderätt som delegerats till honom eller henne. Även om en delegering har gjorts ligger ansvaret för ett delegerat beslut eller uppgift hos den som har delegerat beslutanderätt eller uppgiften såvida inte annat framgår av tvingande lag.

Koncernledningen

Vd har utsett en koncernledningsgrupp och ansvarsuppdelningen inom denna regleras i mandat för respektive befattningshavare. Vd leder arbetet i koncernledningen samt fattar beslut efter samråd med dess ledamöter. Vd har inte delegerat någon beslutanderätt till koncernledningen varför det ytterst är vd som fattar beslut i ärenden som hanteras av koncernledningen. Koncernledningen utgörs, förutom av vd av enhetscheferna för Finance, Försäljning och IT, samt cheferna för affärsområdena Försäkring, Kapitalförvaltning och Bank. Utöver de ordinarie medlemmarna är enhetscheferna för Juridik, HR, Strategisk kommunikation samt cheferna för riskfunktionen och regelefterlevnadsfunktionen ständigt adjungerade till koncernledningens möten.

Koncernledningen träffas regelbundet och behandlar frågor som bland annat rör strategi, större projekt och bolagsstyrning. Vidare förbereder koncernledningen ärenden som fordrar beslut av styrelsen enligt styrelsens arbetsordning samt bistår vd att verkställa beslut av styrelsen.

Kommittéer inrättade av vd

Vd har inrättat sex tvärfunktionella kommittéer för hantering av frågor som berör flera affärsområden och/eller leveransenheter: ALM-kommittén, Bokslutskommittén, Försäkringskommittén, Penningtvättskommittén, Produktallokeringskommittén och GRC-kommittén. GRC-kommittén är en inom områdena "Governance, Risk & Compliance" till vd rådgivande kommitté som inrättades under 2021 i den tidigare Riskkommitténs ställe. Kommittén bistår vd i frågor som rör den samlade riskbilden för icke-finansiella risker, regelefterlevnad samt utvärdering av riskhanteringssystemet och företagsstyrningssystemet.

Styrdokument beslutade av vd

De övergripande principerna för Skandiakoncernens bolagsstyrning framgår som beskrivits i texterna ovan av ägarinstruktionen beslutad av Skandias livbolags bolagsstämma, styrelsens arbetsordning och ägarinstruktionerna till dotterbolagen samt av styrelsen beslutade interna regelverk som benämns policyer. Därutöver har även vd beslutat om interna regelverk som benämns instruktioner och som ger mer detaljerade regler främst avseende styrnings- och organisationsstruktur. Här kan nämnas Skandias instruktion om vd:s styrning av Skandias verksamhet med mandat till ledande befattningshavare, Skandias instruktioner om finansiell styrning och rapportering, Skandias instruktioner om informationssäkerhet och informations-teknologi, Skandias instruktion om skatt, Skandias instruktion om

varumärkes- och ryktesrisk, med flera regelverk. Vd har även beslutat om en uppförandekod där de grundläggande värderingarna och normerna som kommer till uttryck i Skandias interna regelverk sammanfattas. Uppförandekoden skapar ett ramverk och en etisk kompass för vilket beteende som förväntas av den enskilde medarbetaren och är ett kompletterande verktyg för intern styrning och kontroll.

Riskhantering och intern kontroll – tre försvarslinjer:

Ett försäkringsföretag ska enligt försäkringsrörelselagen ha ett system för riskhantering och intern kontroll för vilket styrelsen ytterst ansvarar för. Skandiakoncernens riskhantering och interna kontroll bygger på en verksamhetsanpassad tillämpning av principen om de tre försvarslinjerna. Försvarslinjerna har till syfte att samverka för att säkerställa uppfyllelse av affärsmål, god riskhantering och regel efterlevnad.

- *Den första försvarslinjen* utgörs av den operativa verksamheten samt de stödfunktioner som inrättats av verksamheten och är direkt underställd vd. Här återfinns själva affärsverksamheten som äger och hanterar de risker som uppkommer i den egna verksamheten, vilket bland annat innebär ett ansvar att implementera åtgärder samt att löpande följa upp iakttagelser som rapporterats av någon av kontrollfunktionerna (de centrala funktionerna) som beskrivs nedan.
- *Den andra försvarslinjen* utgörs av de centrala funktionerna som stödjer, följer upp och kontrollerar verksamhetsstyrningen och kontrollen av risker och regel efterlevnad i första försvarslinjen. I Skandiakoncernen utgörs andra linjens centrala funktioner av riskfunktionen, aktuariefunktionen och regel efterlevnadsfunktionen, även de direkt underställda vd.
- *Den tredje försvarslinjen* består av funktionen för internrevision som är underställd styrelsen och som utvärderar den samlade hanteringen av risk och regel efterlevnad i den första och andra försvarslinjen. Internrevision granskar och utvärderar även centralt funktionsansvarig för penningtvätt samt Data Protection Officer (DPO).

De centrala funktionerna riskfunktionen, aktuariefunktionen, regel efterlevnadsfunktionen och internrevision beskrivs närmare nedan under avsnitten 11–14. Funktionernas arbete är koordinerat och de granskningar funktionerna utför följs löpande upp av styrelsens risk- och revisionsutskott genom en ”assurance map” som bland annat innehåller delkomponenterna i företagsstyrningssystemet.

11. Riskfunktionen

Riskfunktionen ansvarar för att utveckla, förvalta och övervaka Skandias riskhanteringssystem samt att kontrollera och utvärdera verksamhetens riskhantering och riskrapportering. Funktionen ska ge en självständig och samlad bild av Skandias väsentliga risker och incidenter. Funktionen ger råd och stöd i frågor som omfattas av funktionens ansvar till vd, ledning, verksamheten och styrelse för att bidra till att riskhanteringssystemet fungerar effektivt. Chefen för riskfunktionen (riskchef) är ordförande i GRC-kommittén som inrättats av vd under 2021 (se avsnitt 10).

12. Aktuariefunktionen

I moderbolaget finns en aktuariefunktion som bland annat samordnar och svarar för att bedöma kvaliteten i de försäkringstekniska avsättningarna samt bidrar till riskhanteringssystemet. Aktuariefunktionen utvärderar även försäkringstekniska metoder och parametrar som används inom bolaget, till exempel för fastställande av premier och fördelning av överskott. Detta görs utifrån vedertagna aktuariella

principer samt att dessa och försäkringsvillkoren är förenliga med skälighets- och kontributionsprincipen och med bolagets övriga styrdokument, såsom ägarinstruktionen med flera. Aktuariefunktionen rapporterar minst halvårsvis till vd och styrelse.

13. Regelefterlevnadsfunktionen

Regelefterlevnadsfunktionen utför riskbaserade utvärderande aktiviteter av regelefterlevnaden i bolaget. Funktionen lämnar även råd och stöd i regelefterlevnadsrelaterade frågor till styrelsen, ledningen och relevanta personer i verksamheten. Det utvärderande arbetet inom funktionen utgår från en årsvis riskbaserad kontrollplan beslutad av styrelsens risk- och revisionsutskott. I regelefterlevnadsfunktionen ingår även bolagets Data Protection Officer och centralt funktionsansvarig. Funktionen för regelefterlevnad lämnar kvartalsvisa skriftliga rapporter avseende verksamhetens regelefterlevnad till vd och styrelse samt närvarar vid de risk- och revisionsutskottsmöten där rapporterna sen behandlas. Skandias livbolags regelefterlevnadsfunktion interagerar regelbundet med motsvarande funktioner i övriga koncernbolag.

14. Internrevision

Till hjälp i uppföljningen av verksamheten har styrelsen internrevisionsfunktionen som är oberoende i förhållande till verksamheten. Skandias livbolags internrevision är direkt underställd styrelsens risk- och revisionsutskott och är organisatoriskt separerad från verksamheten. Internrevisionens arbete är riskbaserat och utförs enligt en flerårig revisionsplan som fastställs av styrelsen. Arbetet omfattar att granska och utvärdera systemet för och effektiviteten i den interna styrningen och kontrollen, inklusive risk-, regelefterlevnads- samt aktuariefunktionerna. Samordning sker med moderbolagets externa revisorer och övriga centrala funktioner. Internrevisionsfunktionen utövar även oberoende granskning inom penningtvättsområdet. Chefen för internrevision rapporterar direkt till styrelsen, avger periodiska rapporter till styrelsen samt informerar vd löpande. Rapporter till styrelse och vd omfattar såväl resultat av granskningar som rekommendationer till följd av granskningar. Internrevisionsfunktionen utvärderas årligen av styrelsen.

Styrelsens rapport om intern kontroll avseende den finansiella rapporteringen

Skandias arbete med risk- och internkontroll avseende den finansiella rapporteringen baseras på det ramverk som har etablerats av Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (COSO). Ramverket har utformats för att säkerställa att finansiell rapportering och redovisning i all väsentlighet är korrekt och tillförlitlig, i enlighet med tillämpliga lagar och förordningar, redovisningsstandarder samt övriga krav. I Skandiakoncernen benämns Finansiell Internkontroll (FIK). Skandias livbolags CFO fungerar ytterst som kravställare och beslutsfattare för FIK. Ramarna för arbetet regleras i av CFO beslutade koncerngemensamma riktlinjer om internkontroll i finansiell rapportering. Riktlinjerna omfattar Skandias livbolag, Skandias fondförsäkringsbolag, Skandiabanken och Skandias fastighetsbolag och bygger på nedan fem internkontrollkomponenter.

Kontrollmiljö

Kontrollmiljön är basen för den interna kontrollen eftersom den innefattar den kultur som styrelse och ledning kommunicerar och enskilda medarbetare arbetar efter. Kontrollmiljön utgörs av Skandiakoncernens etiska värderingar och integritet, kompetens, ledningsfilosofi, organisationsstruktur, ansvar och befogenheter, policyer och instruk-

tioner samt riktlinjer. Den bygger även på den enskilda medarbetarens risk- och kontrollmedvetenhet och dennes förmåga att upprätthålla god internkontroll i sitt dagliga arbete. Styrelsen har fastlagt ett antal policyer och vd ett antal instruktioner för att upprätthålla en god internkontroll över finansiell rapportering, till exempel policy om EU-gemensam tillsynsrapportering, policy för reservsättning och hantering av reservsättningsrisker, instruktion om finansiell rapportering, instruktion om attest och utanordning samt instruktion om skatt.

Riskbedömning

Utgångspunkten för riskbedömningen är en analys av resultat och balansräkning i syfte att identifiera samt bedöma vilka poster som är väsentliga för den finansiella rapporteringen och där det därmed finns risk för väsentliga fel. Utifrån denna analys sker en avgränsning med avseende på vilka processer och IT-system som är väsentliga för Skandia. För varje process finns en utsedd processansvarig som ansvarar för att väsentliga risker inom processen är identifierade och tillräckligt hanterade genom effektiva kontrollaktiviteter.

Kontrollaktiviteter

Kontrollaktiviteterna, som syftar till att förebygga, upptäcka och rätta till felaktigheter och avvikelser, finns på alla nivåer och i alla delar av organisationen. Inom FIK-ramverket finns tre kontrollkategorier; företagsövergripande kontroller, finansiella kontroller (i stöd- och affärsprocesser) och IT-generella kontroller. Till varje kontroll finns en utsedd kontrollägare som löpande utför kontrollen och dokumenterar denna. Kontrollägaren utvärderar löpande utformningen av kontrollen, det vill säga dess förmåga att möta risken (design), och utförandet av kontrollen (operationell effektivitet).

Information och kommunikation

Policyer, riktlinjer och handböcker kopplat till den finansiella rapporteringen publiceras internt på Skandias intranät. En effektiv intern informationsspridning är viktig för att säkerställa en korrekt finansiell rapportering. Brister i ramverket och inträffade incidenter fungerar som en naturlig källa för förbättring av kontroller och kommuniceras löpande till processansvariga samt CFO. Risker, incidenter, brister och kontroller hanteras samlad i ett koncernövergripande så kallat Governance-, Risk- och Compliancesystem för att möjliggöra en samlad riskbild över den finansiella rapporteringen.

Uppföljning

Skandias livbolags CFO följer upp effektiviteten i FIK för att upptäcka brister och ställa krav på kompenserande kontroller och förbättringsåtgärder. CFO rapporterar halvårsvis denna uppföljning till styrelsens risk- och revisionsutskott som övervakar effektiviteten i Skandias ramverk för finansiell internkontroll.

Övrigt

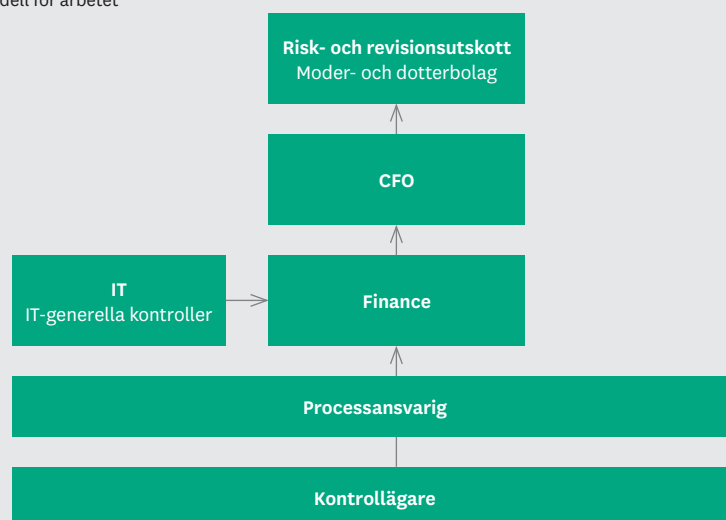
Mer information om Skandias bolagsstyrning finns på skandia.se.

Där finns bland annat:

- Skandias livbolags bolagsordning
- Ägarinstruktionen
- Instruktion till valberedningen till styrelse- och revisorsval
- Bolagsstämmoprotokoll från årsstämmor
- Information om ersättningar i Skandias livbolag samt utvärdering av riktlinjerna för ersättning till dess ledande befattningshavare
- Skandias uppförandekod

Styrmodell

Figuren visar Skandias styrmodell för arbetet med finansiell intern kontroll.

Fullmäktiges verksamhet 2021

Vid bolagsstämman 6 maj 2021 utsågs jag till ny ordförande i Skandias fullmäktige. Det är följaktligen första gången jag författar denna rapport i Skandias års- och hållbarhetsredovisning.

Att Skandias livbolag, som utgör moderbolag i koncernen, är ett kundägt försäkringsbolag innebär att Skandia ägs av sina kunder. Det råder därmed ingen konflikt mellan ägar- och kundintressen. Själva ägarrollen utövas av ett kundvalt fullmäktige bestående av 21 ledamöter som tillika är kunder.

Fullmäktige beslutar i alla frågor som förekommer på bolagsstämman. En central uppgift är att utse en styrelse som på bästa sätt verkar i kundernas intresse. Vid varje ordinarie bolagsstämma fattar fullmäktige även beslut om en ägarinstruktion. Där anges den värdegrund och de övergripande principer som ska vara vägledande för Skandias verksamhet, utan att för den skull rubba styrelsens och vd:s ansvarsområden.

De värderingar som kommer till uttryck i ägarinstruktionen är långsiktighet, kundnytta i centrum, sund öppenhet och hållbart företagande. På det sistnämnda området slås fast att Skandia är en viktig samhällsaktör. Med det följer ett ansvar att engagera sig i samhällsfrågor nära bolagets verksamhet. Verksamheten ska vidare bidra till uppfyllande av bland annat FN:s globala hållbarhetsmål. Styrelsen ska också utveckla riktlinjer för hur ägandet genom kapitalförvaltningen ska utövas i ett hållbarhetsperspektiv.

För att kunna fullgöra ägarrollen och fatta välgrundade beslut på bolagsstämman måste fullmäktige ha tillräcklig kännedom om Skandias omvärld, verksamhet och strategi. I syfte att underlätta planeringen av fullmäktiges verksamhet och informationsutbytet mellan fullmäktige och styrelse har fullmäktige inom sig inrättat ett presidium bestående av ordförande och två vice ordförande.

Fullmäktige sammanträder normalt fyra gånger varje år. Vid dessa tillfällen uppdateras fullmäktige av styrelsens ordförande och vd, ofta tillsammans med andra ledande företrädare för Skandia, på aktuella och relevanta områden. På agendan finns regelmässigt även en belysning av arbetet inom något av styrelsens utskott med respektive utskottsordförande som föredragande. Vidare rapporterar Skandias revisor till fullmäktige om såväl sin riskanalys och planering som slutsatser från revisionen. I anslutning till de olika presentationerna förs alltid en dialog till gagn för Skandia och bolagets kunder. Därutöver har fullmäktiges presidium löpande kontakter och möten med styrelsens ordförande och vd.

Under 2021 har områden som engagerat fullmäktige handlat om att:

- Följa styrelsens arbete och bolagsstyrningen i övrigt
- Fördjupa förståelsen för Skandias strategi på en föränderlig marknad
- Orientera sig i större satsningar inom digital affärs- och produktutveckling
- Diskutera kapitalförvaltningen ur ett hållbarhetsperspektiv
- Uppdatera kunskapen om det regulatoriska ramverket
- Öka kunskapen om Skandias produktutbud, särskilt tradliv-produkten
- Ta del av delårsrapporter samt solvens- och verksamhetsrapportering
- Sätta sig in i coronapandemins påverkan på Skandia
- Informera sig om riskhantering, bland annat avseende cybersäkerhet
- Följa Skandia i media

Allt detta syftar ytterst till att fullmäktiges ledamöter ska utöva ägarrollen, inte endast formellt på bolagsstämman, utan även som aktiva ägare som för en dialog med styrelsen och vd om möjligheter och risker.

Som framgår av övriga delar i års- och hållbarhetsredovisningen var 2021 ett mycket gott år för Skandia, inte minst finansiellt. Den starka kapitalförvaltningen och goda avkastningen har också kommit kunderna till del genom ett flertal extra allokeringar utöver den löpande återbäringsräntan, och för fjärde året i rad konstaterade Svenskt Kvalitetsindex (SKI) att Skandia toppar kundnöjdheten bland svenska tjänstepensionskunder.

Fullmäktige noterar med tillfredsställelse att bolaget har en ledarroll och agerar proaktivt i samhällsfrågor. Ett exempel från 2021 är att Skandia var den första svenska aktören att ansluta sig till det internationella initiativet Climate Investment Coalition (CIC). Skandia har därefter kommunicerat att bolaget fram till 2030 ska investera 40 miljarder kronor i gröna investeringar. I likhet med tidigare år har Skandia också kommit väl ut i debatten om pension och närliggande frågor.

En förutsättning för en uthålligt framgångsrik verksamhet är en effektiv bolagsstyrning. Av särskild betydelse är ett väl fungerande styrelsearbete samt en kompetent och engagerad ledning. Till det ska förstås läggas de idoga insatserna från alla kompetenta och hängivna medarbetare. Jag må vara ny i min roll men kan ändå konstatera att bolagsstyrningen och Skandias organisation i övrigt mycket väl motsvarar mina högt ställda förväntningar.

Jag vill avslutningsvis tacka såväl mina kollegor i fullmäktige som Skandias styrelse och vd för en mycket god samverkan under året som gått.

Stockholm i mars 2022

Dan Brännström, fullmäktiges ordförande

Skandias fullmäktige

Ordinarie ledamöter

DAN BRÄNNSTRÖM

Ordförande

Födelseår: 1958

Invald: 2021

Utbildning: Ekonomexamen från Handelshögskolan i Göteborg.

Andra uppdrag: Oberoende rådgivare i eget bolag. Ledamot i Skandias valberedning till fullmäktigeval respektive valberedning till styrelse- och revisorsval. Styrelseledamot i ett antal företag och organisationer i näringslivet.

Bakgrund: Auktoriserad revisor och delägare i EY samt generalsekreterare i branschorganisationen FAR.

Ersättning¹⁾: 660 KSEK

Närvaro fullmäktigemöten²⁾: 2/2

MONICA CANEMAN

Ledamot

Födelseår: 1954

Invald: 2021

Utbildning: Civilekonom vid Handelshögskolan i Stockholm.

Andra uppdrag: Styrelseproffs. Styrelseordförande i Euroclear Sweden AB samt Almi Företagspartner AB. Styrelseledamot och ordförande i revisionsutskottet i SAS AB, styrelseledamot och ordförande i ersättningsutskottet i Qliro AB samt ordförande i Nasdaq Sveriges bolagskommitté.

Bakgrund: Har i över 20 år arbetat i olika nordiska bolagsstyrelser, som ordförande eller ledamot. Ledande befattningar inom SEB-koncernen, bland annat som medlem i koncernledningen och ställföreträdande koncernchef.

Ersättning¹⁾: 110 KSEK

Närvaro fullmäktigemöten²⁾: 2/2

KARIN ELIASSON

Vice ordförande

Födelseår: 1961

Invald: 2014

Omvald: 2017 och 2020

Utbildning: Fil. kand. vid Mittuniversitet.

Andra uppdrag: Ordförande Skandias valberedning till styrelse- och revisorsval. Diverse rådgivaruppdrag, styrelseledamot Karolinska Universitetssjukhuset, RLS Global AB, Nordic Paper Holding AB, Ruter Dam samt Novus Group International AB.

Bakgrund: Tidigare personal- och hållbarhetsdirektör Autoliv Inc., Telia Sonera och SCA. Styrelseledamot Proffice AB och PRI Pensionsgaranti.

Ersättning¹⁾: 460 KSEK

Närvaro fullmäktigemöten²⁾: 4/4

BERTIL CARLSÉN

Ledamot

Födelseår: 1960

Invald: 2020

Utbildning: Civilekonom vid Handelshögskolan i Stockholm och studier vid Berkeley Graduate School of Business i USA.

Andra uppdrag: Rådgivare inom finans- och förvärvsfrågor. Styrelseledamot Samhall AB och Ordförande revisionsutskottet Samhall AB.

Bakgrund: Finansdirektör Anticimex, Polygon Group, BillerudKorsnäs och Acando. Ordförande Anticimex Försäkring AB och Svenska Sjö AB samt flertal poster inom AGA-koncernen.

Ersättning¹⁾: 110 KSEK

Närvaro fullmäktigemöten²⁾: 4/4

ULF TROEDSSON

Vice ordförande

Födelseår: 1958

Invald: 2015

Omvald: 2018 och 2021

Utbildning: Civilingenjör i teknisk fysik vid Lunds Tekniska högskola. Ekonomistudier vid Lunds universitet.

Andra uppdrag: Ledamot Skandias valberedning till styrelse- och revisorsval. Executive advisor H2 Green Steel Industrial senior advisor EIT Innoenergy. Styrelseledamot: Cellfion AB, Ligna Energy AB, Kromnig AB, Hermes Medical AB, Vätgas Sverige.

Bakgrund: Vd och koncernchef Siemens Norden och Baltikum. Styrelseledamot Siemens globala Top 50 ledningsgrupp, Siemens AB, SiemensOY, Siemens Turbomachinery AB. Styrelseordförande Siemens AS Norge, Siemens AS Danmark, Siemens Mobility AB och Swedish Medtech. Vice ordförande i Tysk-svenska Handelskammaren.

Ersättning¹⁾: 330 KSEK

Närvaro fullmäktigemöten²⁾: 4/4

LEIF HANSSON

Ledamot

Födelseår: 1943

Invald: 2015

Omvald: 2019

Utbildning: Studier i statsvetenskap och ekonomi vid Lunds universitet samt Skandias ledarskapsutbildningsprogram.

Bakgrund: Huvudsaklig yrkesbakgrund inom Skandia i ett tiotal olika befattningar, bl.a. divisionschef. Under åren 2001–2010 försäkringsrelaterade uppdrag för bl.a. Svenskt Näringsliv och Sida.

Ersättning¹⁾: 110 KSEK

Närvaro fullmäktigemöten²⁾: 4/4

1) Avser perioden från bolagsstämman 2021 fram till bolagsstämman 2022.

2) Avser närvaro under kalenderåret 2021 för den period under året som ledamoten varit medlem i fullmäktige.

MAGNUS HENREKSON

Ledamot

Födelseår: 1958**Invald:** 2019**Utbildning:** Internationell ekonomexamen och ekonomie doktor vid Göteborgs universitet.**Andra uppdrag:** Styrelseledamot Infostat AB, Stiftelsen Affärsvärlden, Stiftelsen Europaskolan. Styrelseordförande i Nationalekonomiska Föreningen.

Senior forskare vid Institutet för Näringslivsforskning.

Bakgrund: Professor i nationalekonomi, tidigare vd för Institutet för Näringslivsforskning.**Ersättning**¹⁾: 110 KSEK**Närvaro fullmäktigemöten**²⁾: 4/4**LENA LARSSON,**

Ledamot

Födelseår: 1966**Invald:** 2021**Utbildning:** Civilekonom med inriktning på redovisning och finansiering vid Stockholms universitet.**Andra uppdrag:** CFO på OKQ8 samt styrelseledamot i Bilprovningen.**Bakgrund:** Har tidigare varit tf CFO i PostNord, haft ekonomichefsbefattningar inom Länsförsäkringar och arbetat som controller och ekonomichef i Bonnier Affärsinformation. Har arbetat inom revision och Corporate Finance på PriceWaterhouseCoopers.**Ersättning**¹⁾: 110 KSEK**Närvaro fullmäktigemöten**²⁾: 2/2**ALEXANDER KRISTIANSEN**

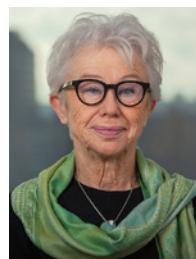
Ledamot

Födelseår: 1976**Invald:** 2017**Omvald:** 2020**Utbildning:** Systemvetare samt civilekonom vid Handelshögskolan i Göteborg.**Andra uppdrag:** Doktorand vid Handelshögskolan i Göteborg.**Bakgrund:** Projektledare hos internationella konsultfirmor kring bolagsetablering samt expansion på den kinesiska marknaden.**Ersättning**¹⁾: 110 KSEK**Närvaro fullmäktigemöten**²⁾: 4/4**SARA LEMKE**

Ledamot

Födelseår: 1980**Invald:** 2021**Utbildning:** Civilekonom vid Handelshögskolan i Stockholm.**Andra uppdrag:** Vd och medgrundare av petropolis.se samt verksam som startup-coach och fristående strategikonsult.**Bakgrund:** Har tidigare arbetat som Chief Commercial Officer på Trygg-Hansa, strategichef på Trygg-Hansa och Codan Försäkring, affärsutvecklare på SEB Kapitalförvaltning (inkl. Liv & Pension) samt Strategy Manager på Oliver Wyman, ett konsultbolag inom försäkring & bank.**Ersättning**¹⁾: 110 KSEK**Närvaro fullmäktigemöten**²⁾: 2/2**KARIN LAGERSTEDT WOOLFORD**

Ledamot

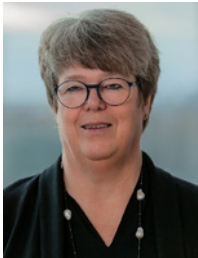
Födelseår: 1969**Invald:** 2019**Utbildning:** Civilekonom med internationell inriktning vid Handelshögskolan i Göteborg.**Andra uppdrag:** Egenföretager och konsult.**Bakgrund:** Tidigare befattningar bl.a. CHRO Intrum, HR-direktör Eltel AB, EVP HR, Communications, Safety, Health & Environment Ovako AB, SVP HR Green Cargo AB, biträdande personaldirektör SEB AB, managementkonsult Cap Gemini samt Ernst & Young.**Ersättning**¹⁾: 110 KSEK**Närvaro fullmäktigemöten**²⁾: 3/4**KAJSA LINDSTÅHL**

Ledamot

Födelseår: 1943**Invald:** 2016**Omvald:** 2019**Utbildning:** Civilekonom vid Handelshögskolan i Stockholm.**Andra uppdrag:** Styrelseordförande Thulestiftelsen. Ledamot Skandias valberedning till styrelse- och revisorsval. Ledamot SwedSecs Disciplinnämnd och Svenska kyrkans Kapitalförvaltningsråd.**Bakgrund:** Tidigare vd Banco Fonder, finansdirektör Bonnierföretagen AB och ett flertal styrelseuppdrag, bl. a. i Skandia.**Ersättning**¹⁾: 220 KSEK**Närvaro fullmäktigemöten**²⁾: 4/4

1) Avser perioden från bolagsstämman 2021 fram till bolagsstämman 2022.

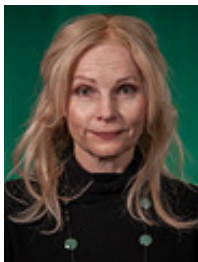
2) Avser närvaro under kalenderåret 2021 för den period under året som ledamoten varit medlem i fullmäktige.

ANNE LUDVIGSON

Ledamot

Födelseår: 1962**Invald:** 2017**Omvald:** 2020**Utbildning:** Williams College, MA, USA och London School of Economics, UK.**Andra uppdrag:** Vd Ludvigson Invest, vice ordförande AB Ludvig Svensson, ordförande TEKO Sverige Textil & Modeföretag, ledamot Mjöbäck's Entreprenad AB, AB Bostäder i Borås och Svenskt Näringsliv och Kinnarps AB.**Bakgrund:** Tidigare ledamot Sparbanken Sjuhärad och Kinnarps AB.**Ersättning¹⁾:** 110 KSEK**Närvaro fullmäktigemöten²⁾:** 4/4**SOFIE SCHOUGH**

Ledamot

Födelseår: 1971**Invald:** 2018**Omvald:** 2021**Utbildning:** Magister i företagsekonomi från Handelshögskolan vid Umeå universitet samt Kingston University i London.**Andra uppdrag:** Kommunikationschef Coor AB.**Bakgrund:** Kommunikationschef Addici AB, marknadschef Enlight AB och Tradevision AB samt konsult med uppdrag för Europeiska Kommissionens DG XXII.**Ersättning¹⁾:** 110 KSEK**Närvaro fullmäktigemöten²⁾:** 3/4**HELENA NELSON**

Ledamot

Födelseår: 1965**Invald:** 2020**Utbildning:** Juristexamen från Lunds universitet.**Andra uppdrag:** Chefsjurist Carnegie Investment Bank AB, styrelseledamot i ett antal bolag och stiftelser i Carnegiekoncernen samt styrelseledamot i Qliro AB.**Bakgrund:** Tidigare varit chef för Group Compliance i Swedbank samt varit chefsjurist och haft andra juristroller inom Skandia.**Ersättning¹⁾:** 110 KSEK**Närvaro fullmäktigemöten²⁾:** 4/4**LENA SELLGREN**

Ledamot

Födelseår: 1969**Invald:** 2020**Utbildning:** Fil. lic. i nationalekonomi från Lunds universitet. Har även studerat politisk ekonomi vid universitetet i Konstanz i Tyskland.**Andra uppdrag:** Chefekonom och analyschef Business Sweden. Sitter i Dagens industris skuggdirektion till Riksbanken och är ledamot i Advisory Board till Forum for Global Business, Näringspolitiskt forum vid Entreprenörskapsforum och SCB:s användarråd för ekonomisk statistik.**Bakgrund:** Styrelseledamot Norges forskningsråd, chefsanalytiker Nordea, chef Offentliga finanser vid Konjunkturinstitutet, biträdande enhetschef och ämnesråd vid Finansdepartementet. Expert eller sekreterare i ett flertal offentliga utredningar.**Ersättning¹⁾:** 110 KSEK**Närvaro fullmäktigemöten²⁾:** 4/4**IRMA ROSENBERG**

Ledamot

Födelseår: 1945**Invald:** 2016**Omvald:** 2019**Utbildning:** Fil. dr. i nationalekonomi vid Stockholms universitet.**Andra uppdrag:** Styrelseledamot i Stiftelsen för Finansforskning och ledamot i IVA:s placeringsråd.**Bakgrund:** Vice riksbankschef, styrelseledamot Riksgälden, Finanspolitiska rådet och Stiborkommittén.**Ersättning¹⁾:** 110 KSEK**Närvaro fullmäktigemöten²⁾:** 4/4**INGELA TENGELIN**

Ledamot

Födelseår: 1957**Invald:** 2020**Utbildning:** Executive MBA från Handelshögskolan vid Göteborgs universitet och en juristexamen från Lunds universitet, samt genomgått Ruter Dam chefsutvecklingsprogram.**Andra uppdrag:** Försäkringsdirektör Stena AB. Ordförande Juridiska och Ekonomiska kommittén Svensk Sjöfart, vice ordförande Insurance and Documentary Committee Intertanko, styrelseledamot Maritime Law Committee i International Chamber of Shipping och Stena Insurance AG.**Bakgrund:** Tidigare skadereglerare, underwriter och chef för sjö- och transportavdelningen Skandia.**Ersättning¹⁾:** 110 KSEK**Närvaro fullmäktigemöten²⁾:** 4/4

1) Avser perioden från bolagsstämman 2021 fram till bolagsstämman 2022.

2) Avser närvaro under kalenderåret 2021 för den period under året som ledamoten varit medlem i fullmäktige.

ELISABETH THAND RINGQVIST

Ledamot

Födelseår: 1972**Invald:** 2021**Utbildning:** Civilekonom vid Handelshögskolan i Stockholm.**Andra uppdrag:** "Affärsängel" och styrelseproffs. Ordförande i Storskogen Group, Regelrådet samt i Skärgårdsstiftelsen. Grundare av och ordförande i Affärsängelfonden E14 Invest Åre.**Bakgrund:** Tidigare varit styrelseledamot och rådgivare för portföljbolag inom EQT, Nordic Capital och Segulah. Vd för Företagarna, politiskt sakkunnig vid näringslivsdepartementet, operativ chef för Centerpartiet samt konsult hos McKinsey & Co.**Ersättning¹⁾:** 110 KSEK**Närvaro fullmäktigemöten²⁾:** 1/2**YLVA YNGVESON**

Ledamot

Födelseår: 1951**Invald:** 2016**Omvald:** 2019**Utbildning:** Civilekonom.**Andra uppdrag:** Analyserar och skriver om privat-ekonomifrågor i egna företaget Pro Norna AB.**Bakgrund:** Tidigare chef för Institutet för Privatekonomi, Swedbank och Sparbankerna samt ansvarig utgivare av Lyckoslanten. En av initiativtagarna till nationella nätverket för finansiell folkbildning, Gilla Din Ekonomi.**Ersättning¹⁾:** 110 KSEK**Närvaro fullmäktigemöten²⁾:** 4/4**CHRISTER WACHTMEISTER**

Ledamot

Födelseår: 1959**Invald:** 2021 som ersättningsledamot**Utbildning:** Civilekonom vid Lunds universitet.**Andra uppdrag:** Investerare, entreprenör och styrelseproffs. Har ett eget konsult- och investeringsbolag som heter CWAsset AB.**Bakgrund:** Lång erfarenhet från finansbranschen, senast som Chief Investment Officer vid Kåpan pensioner och Chief Executive Officer i Alfred Berg/ABN AMRO.**Ersättning¹⁾:** 110 KSEK**Närvaro fullmäktigemöten²⁾:** 2/2

1) Avser perioden från bolagsstämman 2021 fram till bolagsstämman 2022.

2) Avser närvaro under kalenderåret 2021 för den period under året som ledamoten varit medlem i fullmäktige.

Skandias styrelse

Ordinarie ledamöter

HANS-ERIK ANDERSSON

Ordförande och oberoende ledamot
Ordförande i ersättningsutskottet och ledamot i samtliga styrelseutskott.

Födelseår: 1950

Invald: 2013

Utbildning: Ekonomistudier vid Stockholms universitet.

Bakgrund: Tjänstgjort inom bl.a. Mercantile & General Re, Marsh & McLennan och Skandiakoncernen. Var 2004–2006 koncernchef i Skandia. Tidigare styrelseordförande Sintercast AB, Cision AB, Semcon AB, Erik Penser Bankaktiebolag, Canvisa AB. Tidigare styrelseledamot Anticimex TopHolding AB.

Ersättning¹⁾: 2 575 KSEK

Närvaro styrelsemöten²⁾: 10/10

Närvaro utskott²⁾: Risk- och revisionsutskott 6/6
Placeringsutskott 4/4 Kund- och produktutskott 4/4
Ersättningsutskott 9/9

REINHOLD GEIJER

Oberoende ledamot

Ledamot i risk- och revisionsutskottet, kund- och produktutskottet, ersättningsutskottet samt risk- och revisionsutskottet.

Födelseår: 1953

Invald: 2016

Utbildning: Civilekonom vid Handelshögskolan i Stockholm.

Andra uppdrag: Styrelseordförande BTS Group AB samt styrelseledamot i bl.a. AB Svensk Exportkredit och Eterna Invest AB med intressebolag. Därtill egen konsultverksamhet i LRCH Advisory AB.

Bakgrund: Tjänstgjort som CEO RBS Norden inkl vd Nordisk Renting AB, vice vd och CFO Telia, olika chefsuppdrag inom Swedbankkoncernen inkl koncernchef 1995–2000, Ericsson Radio Systems, SSAB Svenskt Stål och Weyerhaeuser Co i USA. Tidigare verksam i flera styrelser bl.a. sjunde AP-fonden och SEB TryggLiv Gamla.

Ersättning¹⁾: 820 KSEK

Närvaro styrelsemöten²⁾: 10/10

Närvaro utskott²⁾: Risk- och revisionsutskott 6/6
Kund- och produktutskott 4/4
Ersättningsutskott 9/9

PEGGY BRUZELIUS

Oberoende ledamot

Ordförande i placeringsutskottet och ledamot i risk- och revisionsutskottet.

Födelseår: 1949

Invald: 2012

Utbildning: Ekon. dr h.c. och civilekonom vid Handelshögskolan i Stockholm.

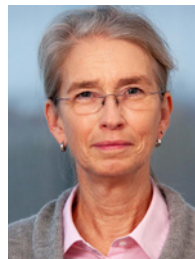
Andra uppdrag: Styrelseordförande Lancelot Holding AB samt styrelseledamot Lundin Energy AB och IAG s.a.

Bakgrund: Tidigare tjänstgjort inom Boliden, ABB och SEB-koncernen. Har sedan 1998 varit verksam inom ett stort antal bolagsstyrelser, bl.a. Akzo Nobel, Electrolux, Husqvarna, Scania, Ratos och Diageo plc.

Ersättning¹⁾: 970 KSEK

Närvaro styrelsemöten²⁾: 10/10

Närvaro utskott²⁾: Risk- och revisionsutskott 6/6
Placeringsutskott 4/4

LENA HERRMANN

Oberoende ledamot

Ledamot i risk- och revisionsutskottet samt kund- och produktutskottet.

Födelseår: 1962

Invald: 2018

Utbildning: Civilingenjör i industriell ekonomi vid Tekniska högskolan i Linköping.

Andra uppdrag: Chef hållbarhet SJ AB samt styrelseledamot Samtrafiken i Sverige AB.

Bakgrund: Tidigare verksam inom bl.a. Axstores, AB Dagens Nyheter (vd), Bonnier Dagstidningar och managementkonsult McKinsey & Co. Tidigare bl.a. ordförande i tidningsdistributionsbolaget MTD KB, ledamot Tolerans AB, Svenska Tidningsutgivareföreningen och Tidningarnas Telegrambyrå AB.

Ersättning¹⁾: 770 KSEK

Närvaro styrelsemöten²⁾: 10/10

Närvaro utskott²⁾: Risk- och revisionsutskott 6/6
Kund- och produktutskott 4/4

1) Avser perioden från bolagsstämman 2021 fram till bolagsstämman 2022. För mer information se not 46.

2) Anger närvaro för den period under året som ledamoten varit medlem i styrelsen och respektive utskott.

HANNA JACOBSSON

Oberoende ledamot

Ledamot i kund- och produktutskottet samt risk- och revisionsutskottet.

Födelseår: 1981

Invald: 2020

Utbildning: Magisterexamen i matematisk statistik vid Stockholms universitet.

Andra uppdrag: Styrelseledamot i Rädda Barnen Stockholm samt fintechbolagen Tink AB och DBT Capital AB.

Bakgrund: Tidigare styrelseledamot i Nordea Life & Pensions i Finland, Norge och Danmark samt SEQR Services AB. Tidigare verksam som Chief Risk Officer Klarna, Group CFO Nordea Life & Pensions, konsult Towers Watson samt olika positioner inom finansiell och aktuariell analys Skandia.

Ersättning¹⁾: 770 KSEK

Närvaro styrelsemöten²⁾: 10/10

Närvaro utskott²⁾: Risk- och revisionsutskott 6/6
Kund- och produktutskott 4/4

CHRISTER LÖFDAHL

Oberoende ledamot

Ordförande i risk- och revisionsutskottet och ledamot i placeringsutskottet.

Födelseår: 1959

Invald: 2015

Utbildning: Ekonomistudier vid Stockholms universitet och IMD, Lausanne.

Andra uppdrag: Styrelseordförande Infranode AB.

Bakgrund: Tidigare styrelseledamot i Praktikertjänst AB och Skandiabanken AB. Tidigare vd Catellagruppen, vd Max Matthiessen Liv- och Finansmäklare AB, CFO SBAB Bank AB och Branch manager Volvo Group Finance Europe B.V.

Ersättning¹⁾: 1 025 KSEK

Närvaro styrelsemöten²⁾: 10/10

Närvaro utskott²⁾: Risk- och revisionsutskott 6/6
Placeringsutskott 4/4

NIKLAS JOHANSSON

Oberoende ledamot

Ledamot i risk- och revisionsutskottet, ersättningsutskottet och placeringsutskottet.

Födelseår: 1961

Invald: 2018

Utbildning: Kandidatexamen i samhällsvetenskap från Linköpings universitet.

Andra uppdrag: Styrelseordförande Areim AB. Ordförande Apotekets Pensionsstiftelse och styrelseledamot i Euroclear Sweden AB.

Bakgrund: Tidigare styrelseordförande respektive oberoende ledamot i Skandiabanken AB. Tidigare verksam som vd för Carnegie Investment Bank och chefsroller på bl.a. Finansdepartementet, Evli bank, Skandia och Crédit Agricole.

Ersättning¹⁾: 845 KSEK

Närvaro styrelsemöten²⁾: 10/10

Närvaro utskott²⁾: Risk- och revisionsutskott 6/6
Placeringsutskott 4/4 Ersättningsutskott 9/9

PER NORDLANDER

Oberoende ledamot

Ledamot i placeringsutskottet samt risk- och revisionsutskottet.

Födelseår: 1967

Invald: 2014

Utbildning: Civilingenjör i teknisk fysik och ekonomistudier vid Uppsala universitet.

Andra uppdrag: Partner och aktiv i Verdane Capital Advisors respektive Verdane Advisors AB och delägare, anställd och/eller styrelseledamot i ett antal bolag inom Verdane-gruppen. Styrelseledamot i Bellman Group AB och Nordic Finance Business Partners AB.

Bakgrund: Tidigare vd och grundare av Avanza, grundare och chef för NordNet. Arbetat inom olika positioner på Öhman, OMX Nasdaq och som konsult på Accenture.

Ersättning¹⁾: 795 KSEK

Närvaro styrelsemöten²⁾: 10/10

Närvaro utskott²⁾: Risk- och revisionsutskott 6/6
Placeringsutskott 4/4

1) Avser perioden från bolagsstämman 2021 fram till bolagsstämman 2022. För mer information se not 46.

2) Anger närvaro för den period under året som ledamoten varit medlem i styrelsen och respektive utskott.

JONAS PERSSON

Oberoende ledamot

Ordförande i kund- och produktutskottet samt ledamot i risk- och revisionsutskottet.

Födelseår: 1968

Invalid: 2016

Utbildning: PhD organisk kemi vid Uppsala universitet.

Andra uppdrag: Styrelseordförande i IFS, SUSE, Acumatica, Sitecore samt i managementföretaget Myrtel Management AB.

Bakgrund: Tidigare styrelseordförande i Peltarion AB. Tidigare vd Microsoft Sverige och ett antal ledande befattningar inom Microsoft, bl.a. som operativ chef för molntjänster och inom mjukvaruutveckling.

Ersättning¹⁾: 910 KSEK

Närvaro styrelsemöten²⁾: 10/10

Närvaro utskott³⁾: Risk- och revisionsutskott 6/6
Kund- och produktutskott 4/4

BO MALMSJÖ

Ej oberoende ledamot (arbetstagarrepresentant)

Födelseår: 1968

Invalid: 2021

Utbildning: MBA och Masterexamen i Internationellt företagande vid Stockholms universitet.

Andra uppdrag: Regulatory Manager, anställd sedan 2008. Ordförande i Skandias Saco-förening.

Närvaro styrelsemöten²⁾: 8/8³⁾

Närvaro utskott³⁾: Risk- och revisionsutskott 5/6

ANDREAS JÖNSSON

Ej oberoende ledamot (arbetstagarrepresentant)

Ledamot i Skandias Forena-förening (försäkringsbranschens fackförbund)

Födelseår: 1977

Invalid: 2019

Utbildning: Lärarutbildning vid Malmö universitet.

Andra uppdrag: Arbetar som Kontorsrådgivare Privat/Företag, anställd sedan 2008.

Närvaro styrelsemöten²⁾: 10/10

Närvaro utskott³⁾: Risk- och revisionsutskott 6/6

JANE OLOFSSON

Ej oberoende ledamot (arbetstagarrepresentant)

Ordförande för Skandias Forena-förening (försäkringsbranschens fackförbund)

Födelseår: 1982

Invalid: 2010

Utbildning: Gymnasial samhällsvetenskaplig utbildning.

Andra uppdrag: Personskadereglerare, anställd sedan 2005. Styrelseledamot Finans- och försäkringsbranschens arbetslöshetskassa. Andra vice ordförande Forenas förbundsstyrelse.

Närvaro styrelsemöten²⁾: 10/10

Närvaro utskott³⁾: Risk- och revisionsutskott 6/6

1) Avser perioden från bolagsstämman 2021 fram till bolagsstämman 2022. För mer information se not 46.

2) Anger närvaro för den period under året som ledamoten varit medlem i styrelsen och respektive utskott.

3) Ersatte Johannes Petersson som styrelseledamot i mars 2021.

Styrelsesuppleanter

DAHN ERIKSSON

Ej oberoende suppleant (arbetstagarrepresentant) Styrelserepresentant
Skandias SACO-styrelse (Sveriges akademikers centralorganisation)

Födelseår: 1962

Invald: 2007

Utbildning: Civilekonomexamen vid Uppsala universitet.

Andra uppdrag: Controller inom avdelningen Finance, anställd sedan 2001.

Närvaro styrelsemöten²⁾: 0/10

PER-ANDERS KARMEROTH

Ej oberoende suppleant (arbetstagarrepresentant)

Ordförande Forena Skandias rådgivarklubb och vice ordförande

Forena Skandia, lokalorganisation till Forena (försäkringsbranschens fackförbund)

Födelseår: 1966

Invald: 2014

Utbildning: Nationalekonomi vid Linköpings universitet.

Andra uppdrag: Försäkringsrådgivare, anställd sedan 1992.

Styrelseledamot FPK.

Närvaro styrelsemöten²⁾: 0/10

ELISABETH REMBRY

Ej oberoende suppleant (arbetstagarrepresentant)

Ordförande Forena Klubb Väst/Syd (försäkringsfacket Forena)

Ledamot i Skandias Forena-förening (försäkringsbranschens fackförbund)

Födelseår: 1964

Invald: 2019

Utbildning: Gymnasium humanistisk linje, internutbildning Skandia och

Coachutbildning Sverige AB – diplomerad Coach.

Andra uppdrag: Arbetar som skadereglerare, anställd sedan 1984.

Närvaro styrelsemöten²⁾: 0/10

Styrelsesekreterare

SANDRA NARVINGER

Chefjurist Livförsäkringsbolaget Skandia, ömsesidigt

Födelseår: 1977

Styrelsesekreterare sedan: September 2021

Verkställande direktör

FRANS LINDELÖW

Födelseår: 1962

Anställd i Skandia sedan: 2015

Utbildning: Civilekonomexamen vid Stockholms universitet.

Bakgrund: Fd vd för Carnegie, chef för Nordeas svenska kontorsrörelse samt ledande befattningar inom bl.a. HSBC Bank, Salomon Brothers och Handelsbanken.

2) Anger närvaro för den period under året som ledamoten varit medlem i styrelsen och respektive utskott.

VD och koncernledning

FRANS LINDELÖW
Koncernchef och vd
Födelseår: 1962
Anställd sedan: 2015

ANNA-CARIN SÖDERBLOM AGIUS
Chef Försäkring
Födelseår: 1967
Anställd sedan: 2007

JOHANNA CERWALL
Vd Skandiabanken
Födelseår: 1962
Anställd sedan: 2015

BO ÅGREN
Chef Försäljning
Födelseår: 1964
Anställd sedan: 1988–2018 samt sedan 2021

PIA MARIONS
CFO
Födelseår: 1963
Anställd sedan: 2017

JOHAN CLAUSÉN
Chef IT
Födelseår: 1976
Anställd sedan: 2016

LARS-GÖRAN ORREVAL
Chef Kapitalförvaltning
Födelseår: 1962
Anställd sedan: 2005

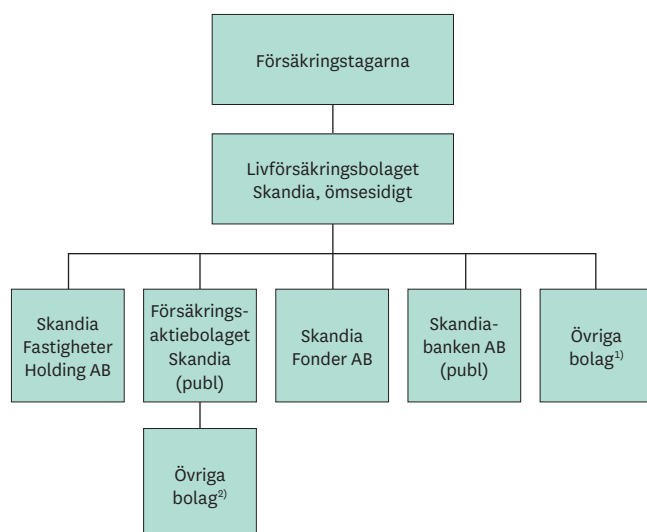
Förvaltningsberättelse

Styrelsen och verkställande direktören för Livförsäkringsbolaget Skandia, ömsesidigt med organisationsnummer 516406-0948, avger härmed årsredovisning avseende 2021. Styrelsen har sitt säte i Stockholm.

Organisation och verksamhet

Livförsäkringsbolaget Skandia, ömsesidigt (Skandias livbolag eller moderbolaget) är moderbolag i Skandiakoncernen (Skandia) som bedriver traditionell livförsäkrings-, fondförsäkrings- och skadeförsäkringsverksamhet samt bankverksamhet i Sverige. I koncernen ingår bland annat även en fastighetskoncern, ett fondbolag och ett kapitalförvaltningsbolag. Detta ger Skandia unika förutsättningar att skapa relevanta och prisvärda erbjudanden kring pension, sparande, bolån samt hälsa och trygghet. Moderbolaget är ett ömsesidigt bolag vilket innebär att allt överskott går till bolagets kunder i enlighet med skälighets- och kontributionsprincipen, se närmare avsnitt om Över- och underskottshantering i moderbolaget. Samtliga dotterbolag, med undantag av ett bolag, är helägda och får dela ut vinst. Utöver dessa finns även ett mindre innehav i intresseföretag.

Övergripande beskrivning av Skandiakoncernen

¹⁾ I övriga bolag ingår Skandia Investment Management AB, Skandia Brands AB, Skandikon Administration AB samt Skandikon Pensionsadministration AB. Därutöver äger Livförsäkringsbolaget Skandia, ömsesidigt, tillsammans med Skandia Fonder AB aktier i Thule Fund SA, SICAV-SIF. Vidare finns intresseföretaget Försäkringsgirot.

²⁾ I övriga bolag ingår Skandia Capital AB, Skandia Informationsteknologi AB samt Sophiahemmet Rehab Center AB.

Medarbetare

Under 2021 var medelantalet anställda i Skandia 2 101 (1 993). Andelen kvinnliga medarbetare, 48 (46) procent, har ökat något från föregående år. Andelen kvinnliga chefer, 39 (41) procent, har minskat något medan medelåldern för samtliga medarbetare i Skandia, 43 (43) år, är oförändrad. Personalomsättningen har ökat marginellt jämfört med föregående år och uppgick vid årets slut till 12 (11) procent.

Bank- och försäkringsbranschen är regelstyrd och ställer höga krav på medarbetarnas kompetens. För att säkerställa en god utvecklingskapacitet i koncernen och åstadkomma en mer kostnadseffektiv bemanning har Skandia fortsatt bedrivit ett intensivt arbete med långsiktig bemanningsplanering i alla delar av verksamheten under 2021. Skandia mäter årligen hur medarbetare bedömer sina förutsättningar att växa och utvecklas professionellt inom Skandia, mätningen visar på en stabil siffra 4,05 (3,92) strax över måltalet som är att överstiga 4 på en 5-gradig skala.

Hälsa är alltjämt ett prioriterat område för Skandia som arbetsgivare. Hälsoerbjudandet som finns för Skandias kunder erbjuds även Skandias anställda och Skandias chefer erbjuds särskilda resurser för att förebygga ohälsa och stödja rehabilitering av medarbetare. Alla medarbetare erbjuds ett digitalt verktyg för att proaktivt hålla sig friska, Virgin Pulse, vilket även ingår i hälsoerbjudandet till kunderna. Skandia ser med stolthet ett fortsatt starkt resultat i form av sänkt sjukfrånvaro där Skandia sedan flera år ligger markant under snittet i försäkringsbranschen.

Mot bakgrund av coronapandemin har ett mycket aktivt och omfattande arbete genomförts även under 2021 för att möjliggöra för så många roller som möjligt att arbeta hemifrån. Skandia har gjort stora ansträngningar med att involvera team och ledare i etableringen av framtida arbetssätt inför att kontor med låg bemanning återigen öppnats under hösten 2021. Skandia har gjort ett tydligt ställningstagande om att arbetsplatsen är koncernens nav och katalysator men att Skandia även framgent avser att bejaka en flexibilitet som är högre än den innan pandemin.

Den koncernövergripande årliga medarbetarundersökningen visade även 2021 på ett stort engagemang med en svarsfrekvens på 86 procent. Särskilt glädjande är att medarbetarengagemanget (eNPS) ökat markant till 42 (34).

Skandia har sedan 2013 inte någon rörlig ersättning till de anställda med undantag för provision till de finansiella rådgivarna, resultatandelstiftelsen Skandianen och möjlighet till resultatpremie till anställda i Skandias fastighetskoncern. Ytterligare information om principer och processer för ersättningar och förmåner till ledningen finns i not 46.

Väsentliga händelser under året

Nya ledamöter i fullmäktige

I samband med Skandias livbolags ordinarie bolagsstämma den 6 maj 2021 tillträdde de tidigare invalda ledamöterna till fullmäktige. Dan Brännström, Monica Caneman, Lena Larsson, Sara Lemke och Elisabeth Thand Ringqvist har valts in som nya ledamöter och omval har skett av Sofie Schough och Ulf Troedsson. Christer Wachtmeister har utsetts som ersättningsledamot för Pia Nilsson som valt att frånträda sitt uppdrag som fullmäktigeledamot. Protokoll från bolagsstämman finns på skandia.se/stamma.

Utökat ägande i Sophiahemmet Rehab Center

Den 1 november 2021 utökade Skandia ägandet i Sophiahemmet Rehab Center från 50 till 90 procent. Sophiahemmet AB äger fortsatt de resterande 10 procenten. Sophiahemmet Rehab Center är ett vårdgivande bolag som finns i Stockholm och Göteborg med ett 80-tal anställda. Bakgrunden till det utökade ägandet är att Skandia vill stärka relationen med kunderna genom att erbjuda fler och bättre trygghetstjänster och attraktiva vårdförsäkringar.

Sänkta avgifter på tjänstepensionssparande

Under året har nästan 250 000 kunder i Skandia fått sänkta avgifter på sitt tjänstepensionssparande. Sänkningen gäller inbetalningar till tjänstepensionsförsäkringar med traditionell förvaltning som gjorts fram till juni 2009. Efter sänkningen blir den årliga kapitalavgiften på tjänstepensionssparandet 0,35 procent istället för tidigare i genomsnitt 0,6 procent av försäkringskapitalet.

Nya redovisningsregler

Skandia har ändrat redovisningsprincip för koncernredovisningen och tillämpar sedan den 31 december 2021 så kallad lagbegränsad koncernredovisning. I övrigt har nya regler som trätt ikraft under 2021 inte haft en väsentlig inverkan på Skandias finansiella rapporter. För mer information se not 1 Väsentliga redovisnings- och värderingsprinciper.

Ekonomisk översikt

Koncernen

Inbetalda premier uppgick under året till 43,2 miljarder kronor vilket är en ökning med 18 procent jämfört med föregående år. Inbetalningar till försäkringssparande ökade starkt under året och då särskilt till fond- och depåförsäkring, drivet av uppgången på världens börser.

Koncernens tillgångar under förvaltning uppgick till 841 891 (713 981) MSEK. Ökningen är främst en följd av den starka utvecklingen på de finansiella marknaderna.

Tillgångar under förvaltning

MSEK	2021	2020
Traditionell förvaltning ¹⁾	583 409	493 673
Fond- och depåförsäkring	202 210	173 249
Fondsparande inom bank och fondbolag	49 600	39 269
Övrigt förvaltat kapital ²⁾	6 672	7 790
Totalt tillgångar under förvaltning	841 891	713 981

¹⁾ Avser förvaltat kapital inom traditionell livförvaltning exklusive affärsstrategiska tillgångar (Skandias livbolags dotterbolag till verkligt värde exklusive Skandia Fastigheter Holding AB).

²⁾ Placeringstillgångar för den löpande verksamheten främst inom fond- och depåförsäkring.

Koncernens resultat före skatt för perioden uppgick till 101 585 (9 362) MSEK. Den starka resultatutvecklingen är huvudsakligen hänförlig till det tekniska resultatet för traditionell förvaltning, 99 889 (8 000) MSEK, till följd av en mycket god kapitalavkastning. Det tekniska resultatet inom fond- och depåförsäkring har även det ökat och uppgick till 1 766 (1 561) MSEK. Förbättringen beror främst på att de fondvärdesbaserade intäkterna har ökat som en följd av det under året högre värdet på kundernas placeringstillgångar.

Skadeförsäkringsrörelsen visar ett förbättrat resultat, 163 (74) MSEK, där premieintäkterna har ökat drivet av en konkurrenskraftig och stabil produkt samt ökat bestånd.

Resultatet inom bankverksamheten uppgick till 311 (304) MSEK, ökningen beror främst på ett ökat provisionsnetto.

De totala driftskostnaderna är lägre jämfört med föregående år, 4 406 (6 444) MSEK, vilket förklaras av den engångsnedskrivning av förutbetalda anskaffningskostnader som gjordes under 2020. För ytterligare information om driftskostnaderna, se not 8 Driftskostnader.

I övriga poster ingår avskrivning av förvärvade övervärden i försäkringsbestånd.

Resultat per verksamhetsområde

MSEK	2021	2020 ¹⁾
Tekniskt resultat		
Traditionell förvaltning	99 889	8 000
Fond- och depåförsäkring	1 766	1 561
Skadeförsäkring	163	74
Icke-tekniskt resultat		
Bankverksamhet	311	304
Övrig rörelsedrivande verksamhet	89	54
Övriga poster	-633	-631
Resultat före skatt	101 585	9 362
Skatt	-2 894	-1 031
Periodens resultat	98 691	8 331

¹⁾ Omräkning av 2020 har skett med anledning av nya koncernredovisningsregler. Se vidare not 1.

Koncernens balansomslutning uppgick till 946 970 (818 456) MSEK där placeringstillgångarna inom den traditionella livförvaltningen utgör den största delen.

Balansomslutning

MSEK	2021	2020 ¹⁾
Traditionell förvaltning	640 102	545 461
Fond- och depåförsäkring	212 708	186 282
Bankverksamhet	93 508	86 171
Övrig rörelsedrivande verksamhet	652	542
Koncernens balansomslutning	946 970	818 456

¹⁾ Omräkning av 2020 har skett med anledning av nya koncernredovisningsregler. Se vidare not 1.

Moderbolaget

Moderbolagets resultat före skatt uppgick till 101 570 (9 021) MSEK. Den goda resultatutvecklingen är hänförlig till en stark kapitalavkastning som följde av den goda utvecklingen på de finansiella marknaderna under 2021. Kapitalavkastning netto i försäkringsrörelsen uppgick till 91 982 (19 175) MSEK. Årets kapitalavkastning kommenteras närmare i separat avsnitt. Premieinkomsten har ökat under året och uppgick till 30 596 (26 162) MSEK främst drivet av ett konkurrenskraftigt kunderbjudande och en stark återbäringsränta. Utbetalda försäkringsersättningar ökar något där utflytt av kapital är den främsta orsaken. Driftskostnaderna har i jämförelse med föregående år minskat, 2 044 (4 043) MSEK, vilket förklaras av den engångsnedskrivning av förutbetalda anskaffningskostnader som gjordes under 2020. Årets förändring i livförsäkringsavsättningarna påverkade moderbolagets resultat negativt med 76 (15 247) MSEK där ett positivt nettokassaflöde motverkades av högre marknadsräntor samt genomförda antagandeförändringar. Moderbolagets balansomslutning uppgick till 621 688 (532 302) MSEK där placeringstillgångarna inom den traditionella livförvaltningen utgör den största delen.

Kapitalavkastning

Återhämtningen i världsekonomin var rekordstark under 2021. Ihållande förbättring av konjunkturen, offensiva stimulanser och fortsatt låga räntor ledde till ett år med breda börsuppgångar. Pandemins påverkan på de finansiella marknaderna har avtagit, delvis beroende på att den ekonomiska påverkan från stor smittspridning har minskat.

Under 2021 steg värdet på i princip alla tillgångsslag i den traditionella livportföljen och avkastningen för året uppgick sammantaget till 18,0 (3,8) procent. Det kan jämföras med de senaste fem årens genomsnittliga avkastning på drygt 8 procent. Skandias livbolags innehav i onoterade aktier (private equity) nästan fördubblades i värde med en avkastning på 89,2 procent. Även noterade aktier hade en mycket

stark utveckling under året, svenska aktier avkastade 36,0 procent och utländska aktier gav en avkastning på 21,0 procent. Onoterade och noterade aktier har gett det största bidraget till totalavkastningen men också fastigheter och alternativa investeringar har gett ett bra bidrag.

Totalavkastning, moderbolaget

2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012
18,0%	3,8%	11,0%	2,6%	6,6%	8,2%	5,3%	13,6%	6,7%	7,3%

	Marknadsvärde (MSEK)		Andelar (%)		Totalavkastning (%)	
Placeringstillgångar, netto	2021	2020	2021	2020	2021	2020
Nominella obligationer	198 262	180 658	33,0	35,5	-0,5	1,2
Svenska realobligationer	32 221	28 195	5,4	5,5	5,2	-2,2
Svenska aktier	76 241	57 695	12,7	11,3	36,0	16,9
Utländska aktier	88 746	70 343	14,8	13,8	21,0	-0,4
Fastigheter	53 607	48 848	8,9	9,6	12,5	2,3
Onoterade bolag	87 388	50 431	14,6	9,9	89,2	6,7
Alternativa investeringar	36 105	42 859	6,0	8,4	18,8	-5,0
Affärsstrategiska tillgångar ¹⁾	20 865	21 802	3,5	4,3	10,9	4,3
Övrigt	6 472	8 597	1,1	1,7	—	—
Totalt i traditionell förvaltning²⁾	599 907	509 428	100	100	18,0	3,8
Produktspecifika tillgångar	10 550	9 916				
Livbolagets totala förvaltade kapital	610 457	519 344				

¹⁾ Avser Skandias livbolags dotterbolag till verkligt värde exklusive Skandia Fastigheter Holding AB.

²⁾ Totalavkastningstabellen är upprättad i enlighet med Svensk försäkringsrekommendationer. Se vidare Svensk försäkrings "Totalavkastningstabell – Rekommendation för årlig rapportering av totalavkastning".

Kollektiv konsolideringsgrad

Skandias livbolags kollektiva konsolideringsgrad per den 31 december 2021 uppgick till 114 (110) procent. Den kollektiva konsolideringsgraden mäter, för sparförsäkringar, förhållandet mellan värdet av moderbolagets tillgångar och det samlade värdet av kundernas försäkringskapital. Genom att anpassa återbäringsräntan, som fördelar överskottet till kunderna, är målsättningen för Skandias livbolag att hålla den kollektiva konsolideringsgraden inom intervallet 95-115 procent. Hur denna anpassning går till regleras i bolagets konsolideringspolicy. Mer information om konsolideringspolicy finns på skandia.se.

Solvens

Solvensgraden är ett mått på värdet av Skandias livbolags tillgångar i förhållande till åtagandena enligt försäkringsavtal. Solvensgraden uppgick till 201 (171) procent vid årsskiftet.

En grundläggande del i en solvensreglering är att försäkringsbolag ska ha en kapitalbas som överstiger ett solvenskapitalkrav. I den äldre solvensregleringen, Solvens1, beräknades kapitalkravet på ett schablonmässigt sätt, medan solvensregleringen i Solvens 2 beräknas på ett riskbaserat sätt. Utgångspunkten är en balansräkning värderad till verkliga värden, en så kallad solvensbalansräkning. Solvensbalansräkningen ligger till grund för kapitalbasen och det riskbaserade solvenskapitalkravet. Det finns vissa värderingsskillnader mellan solvensbalansräkningen och balansräkningen enligt finansiell redovisning, där de främsta skillnaderna för Skandias livbolag avser värdering av dotterbolag samt värdering av försäkringstekniska avsättningar.

Skandias livbolag tillämpar en av de övergångsregler som följde med implementeringen av Solvens 2 i svensk lag. Detta innebär att Solvens 1 tillämpas för tjänstepensionsverksamheten och Solvens 2 för övrig livförsäkring. Kapitalbasen och det legala solvenskapitalkravet utgörs därmed av en blandning av Solvens 1 och Solvens 2.

Solvenskvoten visar relationen mellan Skandias livbolags kapitalbas och det legala solvenskapitalkravet. Vid årsskiftet uppgick solvenskvoten till 475 (435) procent.

För mer information om Skandias solvens hänvisas till den årliga solvens- och verksamhetsrapporten för Skandias livbolag respektive Skandias försäkringsgrupp på skandia.se.¹⁾ Syftet med rapporterna är att ge information om solvens och verksamhet i enlighet med försäkringsrörelselagens krav på offentliggörande.

Över- och underskottshantering i moderbolaget

Skandias livbolag är ett ömsesidigt bolag där allt överskott går till bolagets försäkringstagare²⁾. Överskott ska fördelas i enlighet med skälighets- och kontributionsprincipen. Det innebär bland annat att fördelningen av överskottet i möjligaste mån ska baseras på de enskilda försäkringarnas bidrag till överskottets uppkomst.

Överskott uppstår när värdet av tillgångarna är större än värdet av de garanterade åtagandena, ett underskott uppstår om skillnaden är negativ. Hela rörelseresultatet påverkar överskottet. Överskottet är riskkapital som i första hand ska kunna utnyttjas för att täcka eventuella förluster. Storleken på riskkapitalet påverkar bolagets förmåga att ta risk. Riskkapitalet är viktigt för att Skandias livbolag ska kunna välja placeringar som skapar möjlighet till god avkastning.

Om det bildas överskott fördelas detta preliminärt till kundernas sparförsäkringar genom återbäringsräntan. Hantering av förluster, det vill säga underskott, sker på motsvarande sätt. Återbäringsräntan jämnar ut fördelningen av överskottet över tid så att försäkringskapitalet får en stabil

utveckling. Eftersom totalavkastningen jämnas ut över flera år kan återbäringsräntan enskilda år vara högre eller lägre än den faktiska totalavkastningen. Det preliminärt fördelade överskottet är en del av Skandias livbolags riskkapital och kan sjunka om rörelsen visar negativt resultat. Överskottet blir slutligt tilldelat vid respektive utbetalningstillfälle med stöd av bolagsstämmans årsvisa bemyndigande om slutlig tilldelning av återbäringsränta. Aktuella siffror och information om Skandias livbolags kapitalavkastning, återbäringsränta och kollektiv konsolideringsgrad finns tillgängliga på skandia.se.

Den kollektiva konsolideringsgraden mäter förhållandet mellan värdet av bolagets tillgångar och det samlade värdet av kundernas försäkringskapital. Den kollektiva konsolideringsgraden bör varken bli för hög eller för låg. Undantagsvis kan större preliminära fördelningar göras av överskott i syfte att få den kollektiva konsolideringsgraden på en eftersträvad nivå.

För en mindre del av Skandias livbolags verksamhet som avser så kallad klassisk pensionstilläggsmetod för förmånsbaserade åtaganden används en annan försäkringsteknik utan återbäringsränta. Överskott inom den verksamhetsgrenen fördelas normalt i form av pensionstillägg för pensioner under utbetalning, höjning av intjänad pension (fribrevsuppräknings) och reduktion av försäkringspremie. I den verksamheten är det en strävan att värdesäkra åtagandena i den utsträckning det finns ekonomiskt utrymme. För riskförsäkringar, försäkringar utan inslag av sparande, är metoden för att fördela överskott i första hand premierabatter. I vissa extraordinära fall kan överskott även tilldelas genom kontantutbetalning.

Styrelsens principer för överskotts- och underskottshantering samt underliggande regelverk utvecklas och anpassas successivt över tid. Läs mer om Skandias överskottshantering på skandia.se.

Risker och riskhantering

Skandia tar medvetna och kontrollerade risker i syfte att skapa avkastning och värde åt ägarna. Centralt för verksamheten är ömsesidigheten och det faktum att försäkringstagarna står för allt riskkapital, bär alla risker och följaktligen också erhåller alla värden som skapas i Skandia.

Skandia erbjuder sparande-, försäkrings- och bankprodukter, produkter som innebär att Skandias verksamhet exponeras för olika typer av risker. Verksamheten ger således upphov till ett brett spektrum av risker som påverkar Skandias rörelseresultat och ekonomiska ställning. Riskexponeringen domineras av marknadsrisk i moderbolagets förvaltning av den traditionella livportföljen, det vill säga risk för minskade värden till följd av en negativ utveckling på finansmarknaderna. Andra väsentliga risker är försäkringsrisker samt kreditrisk till följd av Skandiabankens utlåning till allmänheten.

För att Skandia ska kunna maximera värdet till moderbolagets kunder över livstiden av deras försäkringar,

¹⁾ Solvens- och verksamhetsrapporten 2021 för Skandias försäkringsgrupp offentliggörs i maj 2022.

²⁾ Notera att i en tjänstepensionsförsäkring går överskottet till den försäkrade arbetstagaren som är förmånstagare och ersättningsberättigad.

samtidigt som de inte utsätts för alltför stora risker, behöver koncernens risker hanteras på ett lämpligt och effektivt sätt. Styrelsen har beslutat om limiter som begränsar den samlade risk som Skandia får ta. I februari 2021 beslutade styrelsen att standardformeln kommer att utgöra det legala kapitalkravet efter det att övergångsregleringen löper ut vid utgången av 2022. Det har medfört att Skandia under det första halvåret 2021 fasat ut den interna kapitalmodell som Skandia använt för att kontrollera sitt samlade risktagande och istället utgår från standardformeln i Solvens 2-regelverket tillämpat på hela verksamheten. På solvensområdet säkerställer Skandia även löpande att bolaget kan täcka legalt kapitalkrav samt har tillräckligt kapital i förhållande till Skandias bedömningar i den egna risk- och solvensbedömningen (ORSA). ORSA-processen ger Skandia förutsättningar att förstå och styra riskerna i verksamheten eftersom riskbedömningarna och kapitalbehovsskattningarna baseras på bolagets egen riskprofil. Skandias kapitaltäckning, det vill säga kapitalbas i förhållande till kapitalkrav, var per den 31 december 2021 god både vad gäller det interna kapitalkravet och de legala kapitalkraven. När det gäller det legala kapitalkravet, solvenskapitalkravet, uppgick det till 83 852 MSEK och kapitalbasen för Skandia uppgick till 297 134 MSEK.

För att säkerställa att Skandia har tillräckligt mycket kapital för att täcka sina risker på lång sikt tar Skandia varje år fram en kapitalplan. Kapitalplanen är en framåtblickande analys av kapitaltäckningen. Analysen som har ett femårigt perspektiv utgår från rådande affärs- och investeringsplaner. I analysen undersöks hur kapitaltäckningen förväntas utvecklas samt vad påverkan skulle bli i olika stressade scenarier. Scenariotanalysen visar på en god finansiell ställning och att Skandia klarar kapitaltäckningen i samtliga utvalda stressade scenarier.

Skandia genomför även, minst årligen, en ORSA. ORSA syftar till att säkerställa att Skandias solvens- och kapitalposition är förenlig med de krav som ställs i Skandias riskapitet. Genom ORSA bedömer Skandia det aggregerade kapitalbehovet på kort och medellång sikt med utgångspunkt i den egna riskprofilen. Ifall ORSA påvisar ett högre kapitalbehov än standardformeln ska Skandia ta höjd för detta i kapitalplaneringen genom ett kapitaltillägg. Den sammanlagda bedömningen i ORSA är att Skandia i dagsläget är väl kapitaliserat och har en god kapitalsituation.

En mer ingående beskrivning av de risker Skandia är exponerat för samt hur dessa risker hanteras återfinns i not 2, Skandias fondförsäkringsbolags årsredovisning not 2, Skandiabankens årsredovisning not 33 och i Skandiagruppens solvens- och verksamhetsrapport.

Tvister

Skandia är inblandad i ett fåtal tvister vars omfattning är att betrakta som normal med hänsyn till den bedrivna verksamheten. De flesta tvister avser mindre belopp och bedöms inte väsentligt påverka koncernens finansiella ställning.

Förväntad framtida utveckling

Skandias relevans i samhället har alltid varit stor och blir allt större. Trygghets- och hälsoområdet har aldrig varit viktigare i modern tid. Behovet av hållbara investeringar som bidrar positivt till en klimatomställning är stort. Skandia har framöver en central roll att fylla – för ägarna, kunderna och samhället – och ser positivt på den framtida utvecklingen för koncernen.

Skandias affärsmodell med tjänstepension som bas samt kompletterande produkter för sparande, försäkringar för hälsa och trygghet, banktjänster och rådgivning gör det möjligt att erbjuda lösningar på de utmaningar som företag, individer och samhället står inför. Skandias traditionella förvaltning är den dominerande sparformen inom både företags- och privataffären och differentierar Skandia på marknaden. Hållbarhet, digital kundupplevelse och självservice samt ökad konkurrens och fortsatt prispress är några av de områden som Skandia behöver förhålla sig till. I syfte att säkerställa konkurrenskraft och kundvärde fortsätter Skandia på den inslagna linjen med att fokusera på hållbarhet, en bättre och effektivare kundupplevelse, högre kostnadseffektivitet samt att öka attraktiviteten och tydligheten i Skandias produkt-erbjudanden. Skandia kommer att fortsätta sitt långsiktiga åtagande med att skapa en god och varaktig avkastning samt tydliggöra det hållbara värdeskapandet i sparerbjudandena.

Hållbarhetsrapport

Skandia har som mål att maximera värdet för ägarna, moderbolagets kunder, över livstiden av deras försäkringar genom att kombinera god avkastning och ett sunt risktagande. Skandias verksamhet ska i enlighet med ägarinstruktionen bedrivas med utgångspunkt i fyra värderingar, varav en är att vara ett föredöme inom hållbarhet. I linje med ägarinstruktionen fastställer Skandias policy om hållbart företagande att Skandias verksamhet ska bedrivas ansvarsfullt och bidra till ett hållbart värdeskapande med långsiktiga kundrelationer i fokus. I dialog med Skandias intressenter har följande områden rankats som de högst prioriterade fokusområdena för hållbarhet; hållbara produkter, hållbar rådgivning, motverkande av finansiell brottslighet och affärsetik. Läs mer i hållbarhetsredovisningen på sidorna 32-51 för en fördjupad beskrivning av Skandias hållbarhetsarbete.

Denna rapport¹⁾ beskriver hur Skandia arbetar med hållbarhet inom områdena miljö, antikorruption, personal och sociala förhållanden samt mänskliga rättigheter, utifrån vad som anges i årsredovisningslagen (ÅRL) och Non-Financial Reporting Directive (NFRD). I rapporten ingår även upplysningar enligt taxonomiförordningen.

Affärsmodell

Kärnan i Skandias affär är tjänstepension med traditionell förvaltning, men Skandias kunder ska också kunna välja andra sparande- och trygghetsformer. Därför erbjuder Skandia privat pensionssparande och tjänstepensionsförsäkringar med flera förvaltningsalternativ, rådgivning, banktjänster samt lösningar för hälsa och trygghet. Finansiell styrka och långsiktighet är grunden i Skandias affärsmodell för att skapa värde för ägare och kunder. Attraktiva erbjudanden med god avkastning och konkurrenskraftiga priser är avgörande för Skandias förmåga att skapa och behålla långsiktiga kundrelationer. Härigenom skapar Skandia hållbart värde och ekonomisk trygghet för ägare och kunder. Genom sin affärsmodell kan Skandia erbjuda lösningar på de utmaningar som ägare, kunder och samhälle står inför, som lågt pensionssparande, höga ohälsotal och behov av samhällsinvesteringar.

Internationella ramverk

Skandias hållbarhetsarbete tar utgångspunkt i internationella hållbarhetsramverk och ska bidra till FN:s globala hållbarhetsmål samt följa FN:s Global Compact, FN:s vägledande principer för företag och mänskliga rättigheter, Parisavtalet om klimatförändringar och OECD:s riktlinjer för multinationella företag. Skandia ställer sig även bakom FN:s principer för ansvarsfulla investeringar (UN PRI) samt FN:s principer för

ansvarsfull bankverksamhet (UN PRB) för ökad samverkan och transparens. Skandia förväntar sig också att de bolag som Skandia har affärsförbindelser med eller investerar i ställer sig bakom samma principer och koder som bland annat bygger på följande konventioner:

- FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna
- FN:s konvention om barnets rättigheter
- ILO:s kärnkonventioner
- Internationella miljökonventioner
- Konventioner mot mutor och korruption

För en sammanställning över samtliga externa initiativ och organisationer som Skandia stödjer, se [skandia.se](https://www.skandia.se).

Styrning

Policyn om hållbart företagande anger Skandias definition av hållbart företagande samt de internationella ramverk och riktlinjer som ligger till grund för Skandias hållbarhetsarbete. Policyn uppdateras årligen och beskriver övergripande hållbarhetsrisker samt på vilket sätt Skandia ska bedriva sitt hållbarhetsarbete och hur det följs upp. Skandias hållbarhetsramverk tydliggör prioriterade områden, ambitioner och långsiktiga målsättningar för Skandias hållbarhetsarbete. Som stöd för arbetet finns även andra koncerngemensamma policydokument samt instruktioner och riktlinjer. Hänsyn till hållbarhetsrisker i investeringsverksamheten adresseras i Skandias policy om ansvarsfulla investeringar. Skandia har även utvecklat ett antal ställningstaganden som beskriver Skandias uppfattning om vad som kännetecknar ett väl utvecklat hållbarhetsarbete i bolagen som Skandia investerar i. I de fall Skandia är indirekt ägare kan exkluderingar i enlighet med policyn om ansvarsfulla investeringar och ställningstagandena inte alltid garanteras. I dessa fall arbetar Skandia för att hitta en lösning vilket till exempel kan vara att arbeta för att påverka den externa förvaltaren eller att utvärdera andra investeringsmöjligheter. Skandia rapporterar årligen sitt hållbarhetsarbete enligt GRI:s standard för hållbarhetsrapportering. Revisorn har lämnat ett yttrande över den lagstadgade hållbarhetsrapporten som är inkluderad i denna års- och hållbarhetsredovisning.

För Skandias ställningstaganden samt hållbarhetsredovisning enligt GRI, se [skandia.se/hallbarhet](https://www.skandia.se/hallbarhet).

Styrande policyer och ställningstaganden

Tabellen på nästa sida ger en överblick över hur Skandias policyer och ställningstaganden svarar mot olika hållbarhetsaspekter.

¹⁾ Hållbarhetsrapporten i Förvaltningsberättelsen sidorna 80–88, samt resultatindikatorer på sidorna 34–35 och 41–47, utgör den lagstadgade hållbarhetsrapporten.

Miljö

Skandia ska arbeta för resurseffektivitet och ta miljöhänsyn i verksamheten genom att minska negativ miljöpåverkan och arbeta för att minska det direkta klimatavtrycket. Därtill ska Skandia verka för att minska negativa miljöeffekter på människor och miljö i värdekedjan utanför Skandias egen verksamhet. Sådana miljöeffekter kan exempelvis uppstå via leverantörer, investeringar eller relaterat till bolagets erbjudanden. Skandias intressenter, både externa och interna, har gett uttryck för att miljö är en väsentlig fråga för Skandia att adressera. Skandias miljöpåverkan kan delas upp i två kategorier, dels den miljöpåverkan som sker indirekt till följd av vår investeringsverksamhet, dels den direkta miljöpåverkan som kontorsverksamheten har. Skandia arbetar för att vara transparenta och redovisar koncernens miljöpåverkan samt upplysning enligt taxonomiförordningen (EU) 2020/852.

Policy och styrning

Skandias miljöansvar definieras i Skandias policy om hållbart företagande. Styrning av de miljöeffekter som uppstår av verksamheten sker genom företagets instruktion om inköp, Skandias uppförandekod för leverantörer samt riktlinjer om resor och lokalförsörjning. För investeringsverksamheten tydliggörs ansvaret i Skandias policy om ansvarsfulla investeringar samt i särskilda ställningstaganden kring miljö, klimat och fossila bränslen. Skandia har en etablerad ståndpunkt och ställningstaganden i klimatfrågan ur ett investeringsperspektiv. Skandia omprövar löpande dessa ställningstaganden och beslut inom miljö- och klimatområdet för att säkerställa att bolagets investeringsstrategi och sparerbjudande reflekterar den utveckling som sker i samhället. Skandia stödjer Task Force on Climate-related Financial Disclosures (TCFD) kring finansiell rapportering av klimatrelaterade risker och möjligheter, har undertecknat FN-initiativet Montreal Carbon Pledge och har förbundit sig att årligen mäta och redovisa koldioxidavtrycket i aktiefonderna. Skandias fondbolag tillämpar utökade hållbarhetskriterier som bland annat syftar till att minska klimatrisker i fonder med hållbarhetsfokus. Skandia Fastigheter är ISO 14001 certifierade och har, förutom en

bolagsanpassad hållbarhetspolicy, även en separat miljöpolicy och en handlingsplan för energi som upprättas på årsbasis.

Risker och riskhantering

Avseende miljöpåverkan från Skandias kontor är frågan högt prioriterad för oss, även om den direkta miljöpåverkan från vår egen verksamhet är begränsad. Skandias direkta miljöpåverkan består i huvudsak av koldioxidutsläpp och kontorsavfall. Skandia arbetar kontinuerligt för att minska den negativa miljöeffekten av verksamheten och strävar efter att enbart använda förnybar el i kontorslokaler, (idag står förnybar energi för 99 procent av elförbrukningen), använda miljöklassade byggnader och minska resandet samt avfall inom koncernen. Skandia anser därför att risken för direkt negativ miljöpåverkan av verksamheten är låg.

För Skandia som pensionsbolag och kapitalförvaltare är det viktigt att förstå den negativa miljöeffekten som de investeringar Skandia gör kan ge upphov till. Samtidigt behöver Skandia som en långsiktig investerare analysera vilka risker och möjligheter klimatförändringarna kommer innebära för avkastning och värdet på investeringarna.

Se sidan 86 för rapportering av klimatrelaterade risker och möjligheter samt för rapportering av klimatrelaterad information enligt TCFD.

Resultat

Skandia följer upp och rapporterar nyckeltal för en rad olika miljöaspekter. Skandia redovisar koldioxidutsläpp från fjärrvärme, fjärrkyla, elförbrukning och resor, och klimatkompenser sedan 2012 för utsläppen. Se sidorna 45-46 för resultat. Under 2021 har Skandia med hjälp av en extern konsult genomfört en gapanalys mot miljöledningssystemet ISO 14001, för att säkerställa att koncernen arbetar i linje med kraven i standarden som föreskriver att Skandias mest väsentliga miljöpåverkan ska hanteras och ständigt förbättras. Vidare har Skandia under 2021 tagit beslut om ett långsiktigt mål kopplat till direkt miljöpåverkan, att halvera koldioxidutsläppen och avfall fram till 2030, jämfört med 2019.

Dokument ¹⁾	Beslutare samt översyn	Mänskliga rättigheter	Personal och sociala förhållanden	Antikorruption	Miljö
Policy om hållbart företagande	Styrelsen årligen	✓	✓	✓	✓
Policy om ansvarsfulla investeringar	Styrelsen årligen	✓	✓	✓	✓
Policy om anställdas etik, mutor och visselblåsning	Styrelsen årligen	✓	✓	✓	
Policy om åtgärder mot penningtvätt, finansiering av terrorism och sanktioner	Styrelsen årligen			✓	
Uppförandekod leverantörer	CFO vid behov	✓	✓	✓	✓
Ståndpunkt i klimatfrågan	ESG-forum vid behov				✓
Principer för aktieägarengagemang	ESG-forum vid behov	✓	✓	✓	✓
Ställningstaganden ²⁾	ESG-forum vid behov	✓	✓	✓	✓

¹⁾ De dokument som är beslutade av Skandias livbolags styrelse anpassas till dotterbolagen Skandias fondförsäkringsbolag, Skandiabanken, Skandias fondbolag och Skandias kapitalförvaltningsbolag.
²⁾ Affärsetik, alkohol, arbetsvillkor, cannabis, fossila bränslen, kontroversiella vapen, miljö & klimat, mänskliga rättigheter, spel, statsobligationer och tobak.

Sedan 2016 har Skandia minskat koncernens fossila exponering bland annat genom att välja bort att investera i bolag som utvinner kol. Den klimatfärdplan som Skandia sjösatte under 2020 ökar takten i klimatanpassningen av den traditionella livportföljens och Skandias fondbolags investeringar. Skandia har sedan dess exkluderat 25 bolag inom fossila bränslen, avvecklat råvarutermener (inkluderar olje- och gas-termener) som tillgångsslag i Skandias livbolag och gjort ett åtagande om klimatinvesteringar för 40 miljarder kronor fram till år 2030. Koldioxidavtrycket för Skandias livbolags aktieinvesteringar minskade från 2019 till 2020 och har en större minskning än jämförbart index. I Skandias livbolag utgör aktieinvesteringar ungefär en femtedel av hela portföljen, därmed avser koldioxidavtrycket endast den femtedelen av portföljen. Skandias fondbolag har gjort en förflyttning och för mer än 50 procent av fonderna är nu hållbarhetsfaktorer avgörande i investeringsstrategin. Från 2019 har antalet fonder med hållbarhetsfokus i Skandias fondförsäkringsbolag ökat från 9 till 25 fonder, vilket är ett resultat av en ambitiös plan att utveckla ett större utbud av fonder med hållbarhetsfokus.

För fler vidtagna åtgärder under året samt resultat av tillämpningen av policyer, se avsnitten Hållbart sparande på sidan 32, Miljöansvar i vår egen verksamhet på sidan 45 och Hållbarhet i leverantörskedjan på sidan 47.

Antikorruption

I tillägg till de krav som följer med Skandias verksamhet följer Skandias egna affärsetiska principer. God affärsetik ska upprätthållas i all verksamhet och inkluderas i relationen med kund samt i kravställning mot leverantörer och affärspartners. God affärsetik handlar om att ha ett gott omdöme i affärsrelationer och att arbeta för att förebygga affärsetiska risker och motverka finansiell brottslighet, korruption och mutor. Skandia har nolltolerans mot mutor och korruption. Den organiserade brottsligheten är både snabb och föränderlig. Finansbranschen har under de senaste åren präglats av flera uppmärksammade penningtvättshärvor. Utifrån de händelser som skett kommer det politiska fokuset att ligga på strängare lagstiftning. Det är viktigt att Skandia följer utvecklingen och kontinuerligt strävar efter en än bättre förmåga att upptäcka samt förhindra att utnyttjas för penningtvätt och finansiering av terrorism. I det förebyggande arbetet mot penningtvätt och terrorismfinansiering utgår Skandia bland annat från processer för inhämtande av kundkännedom för att skaffa en uppfattning om vilket syfte kunden har med affärsförbindelsen samt hur kunden avser att använda Skandias produkter eller tjänster. Skandia riskbedömer varje enskild kund för att kunna vidta de åtgärder som är nödvändiga.

Policy och styrning

Skandia har en policy som berör anställdas etik, mutor och visselblåsning. Koncernen har också en uppförandekod för medarbetare samt en etablerad incidentrapportering och etablerade rutiner för visselblåsning avseende rapportering

av brister och incidenter. För Skandia är det viktigt att säkerställa att:

- Verksamheten bedrivs i enlighet med lagar och regler
- Skandia upprätthåller en öppen och förtroendebaserad kultur där otiltbörliga förmåner och påverkan inte accepteras
- Affärsrelationer sköts på ett etiskt, lagenligt och korrekt sätt
- Ingen medarbetare eller annan som agerar i Skandias namn agerar korrupt eller oetiskt
- Inga bidrag lämnas till politiska partier eller politiska företrädare
- Skandia efterlever Institutet Mot Mutors näringslivskod

Skandias förväntningar på de bolag Skandia investerar i beskrivs i Skandias ställningstagande kring affärsetik samt ställningstagande kring statsobligationer.

Risker och riskhantering

Genom att, bland annat, löpande följa upp och inhämta kundkännedom bedöms riskerna så att Skandia kan vidta åtgärder mot de risker som koncernen eventuellt exponeras för. Skandia övervakar transaktioner med system vars syfte är att upptäcka avvikelser och misstänkta beteenden. Vid signaler om ett avvikande beteende utförs en djupare analys och vid misstanke om penningtvätt eller finansiering av terrorism anmäler Skandia ärendet till Polismyndigheten. Skandia vidtar även resoluta åtgärder för att förhindra ett fortsatt utnyttjande av koncernens produkter och tjänster. Kampen mot den finansiella brottsligheten måste föras i nära samarbete mellan branschen och tillsynsmyndigheterna för att framgång ska nås. Skandia är aktivt i arbetet för motverkande av finansiell brottslighet inom Svensk Försäkring och Svenska Bankföreningen. Vidare har Skandia drivit penningtvätsfrågor via Svenska institutet mot penningtvätt (SIMPT), branschföreningarna Svenska försäkringsförmedlares förening, Föreningen Svensk Värdepappersmarknad och InsureSec. Skandiabanken har även varit delaktig i att arbeta fram en branschgemensam uppförandekod för bolåneförmedlare inom ramen för hållbar kreditgivning, ansvarstagande och förtroendeskapande arbete.

Resultat

För vidtagna åtgärder under året samt resultat av tillämpningen av policyer, se avsnittet Affärsetik och motverka finansiell brottslighet på sidan 41.

Personal och sociala förhållanden

Skandia arbetar för engagerade medarbetare och ledare som har möjlighet att prestera och utvecklas och samtidigt må bra på vägen, vilket är en förutsättning för besluts- och genomförandekraft inom koncernen. Därtill vill Skandia vara en av branschens mest attraktiva arbetsgivare där alla behandlas med respekt och har lika rättigheter, möjligheter samt skyldigheter. På årlig basis genomför Skandia ett analysarbete där jämställdhet och mångfald inom koncernen utvärderas. Med utgångspunkt i detta arbete fattar Skandia beslut om eventuella aktiva åtgärder för ökad jämställdhet och mångfald.

Inom ramen för Skandias investeringsverksamhet beaktas också arbetsrätt och sociala förhållanden.

Policy och styrning

Skandias kultur, värderingar och ledarskap baseras på Skandias ägarinstruktion. Alla ledare i Skandia har i uppdrag att motivera medarbetarna till att prestera och skapa största möjliga kundnytta. Skandias kultur och värderingar, ledarskap och förmåga att rekrytera och behålla engagerade medarbetare är framgångsfaktorer i det arbetet. Rekrytering sker kompetensbaserat och vi eftersträvar jämställdhet och mångfald. Skandias förväntningar på de bolag Skandia investerar i beskrivs i Skandias policy om ansvarsfulla investeringar samt vårt ställningstagande kring arbetsvillkor. Förväntningarna på organisationens direkta leverantörer gällande varor och tjänster återfinns i Skandias uppförandekod för leverantörer.

Risker och riskhantering

För en långsiktigt lönsam verksamhet och god relation till Skandias ägare och kunder behöver Skandia säkra framtida kompetensförsörjning och vara en attraktiv arbetsgivare som attraherar och behåller rätt medarbetare. Skandia arbetar aktivt med kompetensförsörjning och kompetensutveckling, liksom en inkluderande kultur i en god arbetsmiljö.

Resultat

För vidtagna åtgärder under året samt resultat av tillämpningen av policyer, se erbjudandeavsnittet på sidan 20 samt avsnitten om Hållbart sparande på sidan 34, Affärsetik och motverka finansiell brottslighet på sidan 41, En inkluderande och utvecklande arbetsplats på sidan 43 och Hållbarhet i leverantörskedjan på sidan 47.

Mänskliga rättigheter

Affärsverksamheten ska bedrivas på ett sätt som upprätthåller Skandias värderingar och som visar respekt för människor. Det innebär att Skandia ska ta ansvar för att förhindra och minimera eventuell negativ påverkan på mänskliga rättigheter. Vidare ska Skandia även verka för att de bolag som Skandia har affärsförbindelser med och/eller investerar i respekterar mänskliga rättigheter. Genom detta arbete kan Skandia få en bättre överblick över verksamhetens direkta och indirekta risker att orsaka, bidra eller bli länkade till brott mot mänskliga rättigheter.

Policy och styrning

Mänskliga rättigheter inkluderas i Skandias policy om hållbart företagande, Skandias policy om ansvarsfulla investeringar, och i Skandias uppförandekod för leverantörer. Skandias förväntningar på de bolag Skandia investerar i beskrivs i Skandias ställningstagande kring mänskliga rättigheter, ställningstagande kring arbetsvillkor samt ställningstagande kring statsobligationer.

Risker och riskhantering

Skandia har ett ansvar att säkerställa att medarbetare behandlas lika och med respekt. Skandia hanterar såväl personlig, finansiell som hälsorelaterad data, och då personlig integritet är en av FN:s universella mänskliga rättigheter är en ansvarsfull hantering av denna data av största vikt. Skandia arbetar aktivt för att följa EU:s dataskyddsförordning (GDPR). Skandias utgångspunkt är att använda bolagets inflytande i inköpssammanhang för att förhindra och minska potentiella risker kopplade till brott mot mänskliga rättigheter. Leverantörerna analyseras och utvärderas med hjälp av självdeklaration och en riskanalys baserad på den bransch leverantören verkar inom, var verksamheten sker och leverantörens förmåga att hantera hållbarhetsfrågor. FN:s vägledande principer identifierar barn som en särskilt sårbar grupp. För att skydda barnets rättigheter grundade Skandia tillsammans med ECPAT finanskoalitionen mot barnsexhandel år 2008. Skandia tillämpar även teknik för att blockera åtkomst av digitalt övergreppsmaterial på sina arbetsdatorer.

Resultat

För vidtagna åtgärder under året samt resultat av tillämpningen av policyer, se avsnitten Affärsetik och motverka finansiell brottslighet på sidan 41, En inkluderande och utvecklande arbetsplats på sidan 43 och Hållbarhet i leverantörskedjan på sidan 47.

Rapportering enligt taxonomiförordningen (EU) 2020/852, artikel 8

I artikel 8 i taxonomiförordningen föreskrivs det att vissa stora företag som ska offentliggöra upplysningar enligt direktivet om icke-finansiell rapportering¹⁾, så kallade NFRD-bolag²⁾, ska lämna upplysningar om hur och i vilken utsträckning företagets verksamheter är förknippade med miljömässigt hållbara ekonomiska verksamheter. I taxonomiförordningen identifieras miljömässigt hållbara ekonomiska verksamheter baserat på tekniska granskningskriterier som fastställs i kommissionens delegerade akter. En delegerad akt för två miljömål av totalt sex antogs under 2021 och avser tekniska granskningskriterier för ekonomiska verksamheter som väsentligt bidrar till begränsningen av eller anpassningen till klimatförändringarna. Tekniska granskningskriterier för återstående fyra miljömål kommer att utarbetas och antas senare.

Under en övergångsperiod är upplysningskraven begränsade, vilket för finansiella företag innebär att företagen i hållbarhetsredovisningen för 2021 och 2022 endast ska lämna information om hur stor andel av tillgångarna som omfattas respektive inte omfattas av taxonomin. Försäkringsföretag ska också upplysa om andelen av skadeförsäkringsverksamhetens premieintäkt som omfattas respektive inte omfattas av taxonomin. För Skandias redovisade skadeförsäkringsverksamhet, som utgörs av privatvårds- och gruppolycksfallsförsäkring, är bedömningen att verksamheten inte uppfyller de tekniska granskningskriterierna, det vill säga inte väsentligt bidrar till anpassning till klimatförändringar, varmed upplysningar inte lämnas.

Från och med hållbarhetsredovisningen för 2023 ska finansiella företag lämna upplysningar i form av centrala resultatindikatorer för hur miljömässigt hållbar den ekonomiska verksamheten är.

Upplysningar avseende investeringar

Inledning

Skandias upplysningar utgår från koncernens balansräkning per årsskiftet. I upplysningarna ingår tillgångskategorierna placeringstillgångar, placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagarna bär placeringsrisk, tillgångar i bankverksamhet samt kassa och bank. Övriga tillgångsposter såsom immateriella tillgångar, fordringar samt förutbetalda kostnader och upplupna intäkter omfattas inte av upplysningskraven.

Avseende innehav i värdepappersfonder har Skandias utgångspunkt varit att klassificera fondinnehaven baserat på

fondernas underliggande tillgångar, i så stor utsträckning som det är praktiskt genomförbart.

Data för att genomföra klassificeringen nedan har i första hand inhämtats från externa dataleverantörer. I de fall extern data saknats har Skandia genomfört en egen analys baserat på kompletterande externa datakällor.

Exponering mot ekonomisk verksamhet som omfattas respektive inte omfattas av taxonomin

Upplysningar om hur stor andel av tillgångarna som omfattas respektive inte omfattas av taxonomin ska enligt regelverket baseras på information som har rapporterats av de företag som omfattas av taxonomins artikel 8. Rapporterad information per årsskiftet saknas för tillgångarna med undantag av Skandias fastighetsinnehav samt utlåning till allmänheten. Detta innebär att det utöver dessa tillgångar inte går att ange hur stor andel av tillgångarna som omfattas respektive inte omfattas av taxonomin.

Stater, centralbanker och överstatliga emittenter samt derivat

Exponering mot dessa typer av tillgångar ingår inte i klassificering enligt ovan utan redovisas separat. Skandia har i exponeringen mot stater, centralbanker och överstatliga emittenter inkluderat exponering mot kommuner och regioner.

Exponering mot icke-NFRD bolag

I denna kategori ingår emittenter som inte behöver offentliggöra hållbarhetsinformation enligt NFRD. Emittenter som ingår i denna kategori är exempelvis bolag av allmänt intresse inom EU som under räkenskapsåret i genomsnitt har haft färre än 500 anställda samt bolag som inte är av allmänt intresse såsom bolag som har sitt säte utanför EU och onoterade bolag.

Upplysningar avseende affärsstrategins överensstämmelse med taxonomiförordningen

Skandia vill skapa trygghet för generationer och bidra till ett hållbart värdeskapande med sikte på att vara det ledande pensionsbolaget som tar ansvar. Skandia har som målsättning att erbjuda kunderna en anpassad sparportfölj som ger både en god riskspridning och en tydlig hållbarhetsprofil. Klimatförändringarna och dess konsekvenser är av särskild vikt för Skandia att beakta. För Skandia som

¹⁾ Non-Financial Reporting Directive (NFRD) (2014/95/EU).

²⁾ Stora företag som är av allmänt intresse och som på balansdagen överskrider kriteriet om att under räkenskapsåret i genomsnitt ha haft 500 anställda samt företag av allmänt intresse som är moderföretag i en stor koncern som på balansdagen efter konsolidering överskrider kriteriet att under räkenskapsåret i genomsnitt ha haft 500 anställda.

kapitalägare och förvaltare är det därför viktigt att förstå hur klimatförändringarna påverkar de verksamheter som Skandia investerar i, såväl risker som möjligheter. Klimatfrågan har under lång tid varit ett av fokusområdena inom Skandias kapitalförvaltning. Skandia har stegvis flyttat fram positionen, både genom strategiska beslut och genom det dagliga arbetet inom de olika förvaltningsteamerna. Under 2020 tog Skandia ett viktigt steg i och med beslutet om en ambitiös klimatfärdplan. Syftet är att minska den finansiella klimatriskerna i den traditionella förvaltningen. Samtidigt styrs mer kapital till framtidens klimatlösningar vilket inkluderar den andel investeringar som omfattas av EU:s taxonomi. För mer information se hållbarhetsrapportens avsnitt Miljö sidan 81.

Upplysningar avseende investeringar

Skandiakoncernen	MSEK	Andel av totala tillgångar, %	Kommentar
Exponering mot ekonomisk verksamhet där rapporterade uppgifter saknas	225 423	24	Här ingår exponering mot NFRD-bolag för vilka rapporterad information saknas varmed upplysning om andel som omfattas respektive inte omfattas av taxonomin inte kan lämnas.
Exponering mot ekonomisk verksamhet som omfattas av taxonomin	150 072	16	Avser Skandias fastighetsinnehav samt utlåning till allmänheten.
Exponering mot stater, centralbanker och överstatliga emittenter	135 725	14	Omfattar även exponering mot kommuner och regioner.
Exponering mot derivat	2 060	0	-
Exponering mot icke NFRD-bolag	425 872	45	Avser emittenter som inte uppfyller kriterierna för NFRD-bolag, exempelvis bolag som har sitt säte utanför EU och onoterade bolag.
Övriga tillgångsposter	7 818	1	Inklusive koncernjusteringar.
Totala tillgångar	946 970	100	

Rapportering av klimatrelaterad information enligt TCFD

Den internationella klimatpanelen The Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC) förespråkar snabbare och mer omfattande åtgärder mot den globala uppvärmningen. IPCC förordar att uppvärmningen begränsas till under 1,5 grader istället för 2 grader. Detta eftersom världen redan nu, vid 1 grads global uppvärmning, drabbas av tydliga effekter av klimatförändringarna, som extremväder, höjda havsnivåer och minskat arktiskt istäcke.

Skandia ser klimatfrågan och den globala omställning som den föranleder, som en av vår tids största utmaningar. Klimatförändringarna är därför av särskild vikt att beakta i hela koncernens verksamhet. Samlad klimatforskning och internationella ramverk vägleder Skandias arbete på området. Skandia ställer sig bakom och arbetar löpande med att implementera rekommendationerna i det internationella klimatinitiativet TCFD. Syftet med initiativet är att främja samhällets omställning genom att verka för att tillgängliggöra transparent och tydlig klimatrelaterad finansiell information. I implementeringen av TCFD arbetar Skandia med att analysera klimatrelaterade risker och möjligheter i koncernens investeringsobjekt. Därtill beaktar koncernen klimateffekter i sina investeringsbeslut.

Detta avsnitt redogör för Skandias hållbarhetsarbete utifrån TCFD:s rekommendationer för hållbarhetsrapportering. Rekommendationerna är uppbyggda kring fyra rapporteringssteg: styrning, strategi, riskhantering samt mål och mätetal. Hållbarhetsrapporteringen i detta avsnitt följer strukturen enligt de fyra stegen.

Styrning av klimatfrågor

Inom Skandia är arbetet med hållbarhetsfrågor en koncernövergripande process. Processen ägs av vd med delegerat ansvar till chefen för koncernens kapitalförvaltning som får stöd i arbetet av hållbarhetschefen. Skandia har även ett särskilt ESG-forum där strategiska ESG-beslut för Skandias kapitalförvaltning fattas och där chefen för kapitalförvaltningen är ordförande.

Skandias styrelse säkerställer att hållbarhetsrelaterade risker hanteras på ett adekvat och effektivt sätt genom att på årlig basis anta Skandias policy om ansvarsfulla investeringar, riskpolicy och policy om hållbart företagande. I riskpolicyn definieras Skandias övergripande riskhanteringsprocess, enligt vilken hållbarhetsrisker behandlas. Skandias riskhanteringsprocess bygger på ett löpande arbete med att identifiera, värdera, hantera, följa upp och rapportera risker. I Skandias policy om hållbart företagande definieras Skandias miljöansvar, där ansvar för klimatfrågor ingår. Skandia analyserar hållbarhetsrelaterade risker och rapporterar om dem till styrelsen i samband med koncernens årliga strategi- och affärsplaneringsprocess. I affärsplanen ingår mål som följs upp löpande under året. Rapporteringen av hållbarhetsrisker görs i koncernens års- och hållbarhetsredovisning samt i den egna risk- och solvensbedömningen (ORSA). Inom Skandia finns ett placeringsutskott med särskilt ansvar för förvaltningen av bolagets finansiella placeringstillgångar. Detta utskott utvärderar löpande risktagandet i förvaltningen och stödjer Skandias styrelse i strategiska förvaltningsbeslut. Placeringsutskottet har under 2021 fattat beslut om avveckling av råvarutermener, samt berett Policy för ansvarsfulla investeringar, som tydligare adresserar klimatrisker och hur våra investeringar påverkar klimatfaktorer, i linje med klimatfärdplanen.

Klimatfärdplanen ställer bland annat upp mål för minskning av andelen fossila och ökning av gröna investeringar för traditionell förvaltning. Styrelsen för Skandias fondbolag antog 2020 utökade hållbarhetskriterier för egna fonder med hållbarhetsfokus med skärpta fossilkriterier och under 2021 tillämpades dessa för fler fonder i Skandias utbud.

Under 2021 utvecklades en tydligare definition av gröna investeringar, som kan tillämpas över alla tillgångsslag. Under året stärkte Skandia också sitt mål inom gröna investeringar, genom ett monetärt åtagande om minst 40 miljarder kronor allokerade i gröna investeringar till år 2030. Detta gjordes inom ramen för det internationella investerarinitiativet Climate Investment Coalition (CIC), vars kollektiva åtagande annonserades i samband med klimatmötet COP26.

Strategi för hantering av klimatfrågor

Hållbarhet är ett av tre fokusområden som Skandia har antagit på koncernnivå. Koncernens arbete med hållbarhetsfrågor utgår från en löpande omvärldsanalys och följs upp i affärsplanen. Skandia vill bidra till ett hållbart värdeskapande genom att skapa god avkastning för koncernens kunder. Det förutsätter att klimatrisker och klimatrelaterade möjligheter beaktas i investeringsprocesserna. Skandia strävar även efter att genom investeringar och påverkansinsatser bidra till en klimatomställning i linje med Parisavtalet.

När den globala ekonomin står inför en stor omställning måste Skandias portföljer och fonder anpassas för att vara motståndskraftiga och bidra till klimatomställningen. Att äga bolag som saknar vilja eller förmåga att ställa om i enlighet med Parisavtalet innebär en finansiell risk för Skandia.

Skandia genomförde under 2019 en klimatscenarioanalys för att utvärdera motståndskraften hos den traditionella livportföljen och ett urval fonder i tre olika klimatscenarioer. Analysen pekade på att portföljens diversifiering och förhållandevis låga vikt i energi- och industrisektorn utgör ett visst skydd mot omställningsrisker. Samtidigt visade analysen att Skandias avkastning kan påverkas positivt av en ökad exponering mot tillgångar som gynnas av omställningens drivkrafter, såsom förnybara energislag och klimatteknologi. Samtidigt föreligger omfattande systemrisker kopplade till både omställningsrisker och fysiska risker som kan påverka världsekonomin på en mer övergripande och global nivå. IPCC:s rapport under 2021 pekar på att läget för klimatet har blivit mer akut, med stort behov av snabba åtgärder för att nå nettonollutsläpp av växthusgaser. Vid klimatområdet COP26 nåddes flera internationella överenskommelser om samarbeten och riktade klimatinvesteringar under detta decennium, vilket också är en viktig utgångspunkt för Skandias gröna mål och investeringsåtagande, se ovan.

Dessa insikter, tillsammans med slutsatserna från klimatscenarioanalysen, formar Skandias klimatfärdplan. Klimatfärdplanen tydliggör Skandias ambition om en förvaltning i linje med Parisavtalet. Som ett första steg i implementeringen av planen analyserade Skandia under 2020 energibolag utifrån deras vilja och förmåga till omställning, vilket resulterade i att både Skandias livbolag och Skandias fondbolag exkluderade flera bolag. Sedan 2016 har Skandia valt bort att investera i bolag vars omsättning till 30 procent eller mer kommer från utvinning av kol för energjändamål. Under 2019 skärptes kriteriet för uteslutning till fem procent. Skandia anser att ett aktivt och riktat påverkansarbete är ett viktigt verktyg för att driva på

utvecklingen i linje med Parisavtalet och för att säkerställa klimatanpassning. Skandia arbetar därför aktivt med olika typer av påverkansinitiativ, dels riktat mot de verksamheter som Skandia investerar i, dels för att vidareutveckla verktyg och förhållningssätt inom finanssektorn. Ett exempel är Skandias medverkan i Climate Action 100+, ett globalt samarbetsprojekt för investerare. Projektet syftar till att påverka de största utsläpparna av koldioxid för att de ska minska sina utsläpp och öka sin transparens kring klimatfrågan. Skandia medverkar i samarbetsprojektet som "leading investor" och "supporting investor". Förbättrad klimatrapportering är en förutsättning för att Skandia och andra investerare ska kunna ta mer informerade investeringsbeslut. Omställningsrisker och fysiska risker, samt möjliga lösningar, diskuteras generellt vid de flesta företagsdialoger, liksom vikten av relevant klimatrapportering enligt TCFD. Under 2021 anslöt Skandia till arbetsgruppen för klimat inom Swedish Investors for Sustainable Development (SISD) och genomförde i dess regi ett rundabordsamtal för svenska företag rörande vikten av ansvarsfull klimatlobbying.

Hantering av klimatrisker

Klimatrelaterade risker och möjligheter i Skandias verksamhet har främst identifierats i den traditionella livportföljen och i fonderbjudandet. Arbetet med att kartlägga klimatrisker inom bolånestocken i Skandias bankverksamhet pågår och en första analys väntas levereras under början av 2022. Klimatrisker inkluderar omställningsrisker och fysiska risker. Omställningsrisker avser risker som är kopplade till övergången till ett koldioxidsnålt samhälle. Omställningen förväntas påverka en rad olika sektorer genom tekniksiften, klimatrelaterad reglering och förändrade konsumentbeteenden, vilket kan medföra betydande finansiella risker. Vidare kan fysiska konsekvenser av klimatförändringar leda till ökade kostnader och möjliga finansiella risker. Klimatrelaterade möjligheter omfattar investeringar som exempelvis bidrar till energieffektivisering, förnyelsebar energi, klimatanpassning samt nya produkter och tjänster. Klimatrisker kan uppstå på såväl kort som medellång och lång sikt och utgör inte bara en bolags- eller portföljrisk, utan även en marknadsrisk med potentiell påverkan på systemnivå. Skandia hanterar klimatrelaterade finansiella risker bland annat genom diversifiering, det vill säga investeringar i olika tillgångsslag, sektorer och regioner. Klimatrelaterade risker och möjligheter beaktas i både allokeringsbeslut och enskilda investeringsbeslut för att säkerställa en god riskjusterad avkastning. Skandias traditionella livportfölj är väl diversifierad, vilket innebär att den sprider riskerna på många olika typer av finansiell

la tillgångar. Den utgörs till cirka 65 procent av svenska tillgångar varav en stor andel är obligationer utgivna av svenska staten eller andra skuldinstrument med mycket hög kreditvärdighet. Utländska tillgångar är placerade i olika regioner, branscher och bolag. Den breda riskspridningen innebär att Skandia gör investeringar i bolag som kan antas vara exponerade mot klimatrisker men även i bolag som genom att bidra med lösningar på klimatomställningen har god tillväxtpotential.

Under 2020 tog Skandia fram och påbörjade implementeringen av en analysmodell för klimatrisker i tillgångsslaget direktägda noterade aktier. Modellen bygger på en avvägd bedömning mellan två dimensioner: (1) bolagens förmåga att ställa om (tekniskt och ekonomiskt) och (2) bolagens vilja att ställa om. Såväl kvantitativa som kvalitativa parametrar beaktas i analysen. Skandia väljer därefter bort energibolag som saknar vilja eller förmåga att ställa om i linje med Parisavtalet. Det kan exempelvis röra sig om aktörer med verksamhet inom okonventionell olja, kraftproducenter med hög andel kol och energibolag som motverkar Parisavtalet genom strategisk lobbying.

Under 2021 utvecklades en tydligare definition av gröna investeringar, där flertalet teman adresserar klimatrelaterade frågor såsom förnybar energi och energieffektivisering, hållbara byggnader, vattenhantering, cirkulära materialflöden samt hållbart jord- och skogsbruk.

Mål och resultat för Skandias arbete mot klimatförändringarna

Skandias utsläpp från den egna verksamheten är begränsade, trots det är frågan prioriterad och Skandia arbetar kontinuerligt med att minska verksamhetens negativa miljöpåverkan. De utsläpp som Skandias egen verksamhet ger upphov till klimatkompenseras för. Fo-

kus för koncernens hållbarhetsarbete ligger därför på att adressera klimatförändringarna med utgångspunkt i de investeringar Skandia gör. I Skandias klimatfärdplan från 2020 ingår konkreta mål för koncernens arbete med att bidra till klimatomställningen. Ambitionen är att minska Skandias totala exponering mot fossila bränslen i den traditionella livportföljen med 75 procent till 2025. En stegvis minskning av koncernens exponering mot den fossila energisektorn har påbörjats, med särskilt fokus på kolutvinning, kolbaserad kraftproduktion, okonventionell olje- och gasutvinning och energibolag som bedriver omfattande lobbying mot klimatregleringar på sina marknader. Under 2020 togs ett aktivt beslut om att exkludera 25 bolag inom fossila bränslen som saknar vilja eller förmåga till omställning i enlighet med Parisavtalet. 2021 fattade Skandia beslut om att avveckla råvarutermener som tillgångsslag vilket inkluderar olje- och gasterminer. Klimatfärdplanen anger att Skandia ska öka andelen fonder med hållbarhetsfokus. Sedan länge strävar Skandia efter att investera i bolag som står väl positionerade utifrån ett omställningsperspektiv och som bidrar med konkreta lösningar på klimatfrågan. Koncernen investerar bland annat i förnybar energi på den afrikanska kontinenten och i svensk vindkraft. Skandia har genom sin investeringsverksamhet även bidragit till att viktiga steg har tagits för att ersätta kol och olja med naturgas. Koldioxidavtryck för Skandias traditionella livportfölj och i Skandias fonder publiceras årligen på skandia.se.

Mål: 75 procents minskning av exponering mot fossila bränslen till 2025 (basmätning 2018-12-31).

Mål: Fördubbla gröna investeringar till 2025 (basmätning 2018-12-31).

Mål: Öka utbudet av antalet fonder med hållbarhetsfokus.

Femårsöversikt, koncernen

Resultat, MSEK	2021	2020	2019	2018	2017
Premieintäkt, skadeförsäkring (efter avgiven återförsäkring) ¹⁾	1 258	1 183	1 168	1 127	986
Premieinkomst, livförsäkring (efter avgiven återförsäkring) ¹⁾	30 687	26 255	33 689	26 431	24 371
Kapitalavkastning netto i försäkringsrörelsen ^{1,6)}	90 141	17 986	47 305	11 214	27 423
Försäkringsersättningar, skadeförsäkring (efter avgiven återförsäkring) ¹⁾	-895	-931	-852	-849	-723
Försäkringsersättningar livförsäkring (efter avgiven återförsäkring) ¹⁾	-16 638	-15 786	-13 528	-13 501	-13 050
Förändring i andra försäkringstekniska avsättningar (efter avgiven återförsäkring) ¹⁾	-1 334	-15 301	-26 167	-6 438	-5 886
Återbäring och rabatter ¹⁾	-1 239	-1 132	-991	-670	-444
Försäkringsrörelsens tekniska resultat ^{1,6)}	101 818	9 635	40 179	16 962	32 374
Årets resultat ⁶⁾	98 691	8 331	37 880	13 743	29 443
Ekonomisk ställning, MSEK					
Placeringsstillgångar ²⁾	624 449	535 086	525 234	445 019	437 578
Placeringsstillgångar för vilka livförsäkringstagarna bär placeringsrisken ²⁾	202 210	173 248	170 110	147 484	200 677
Försäkringstekniska avsättningar (efter avgiven återförsäkring) ³⁾	300 518	299 830	284 560	253 397	250 792
Konsolideringskapital ^{4,6)}	329 002	241 705	245 667	212 526	206 636
-varav redovisat eget kapital ^{4,6)}	294 164	207 040	210 405	181 931	178 522
-varav uppskjuten skatt ⁶⁾	9 515	8 095	8 317	7 561	7 437
-varav övervärde i placeringstillgångar - placeringar i koncernföretag	25 323	26 570	26 945	23 034	20 677
Kollektivt konsolideringskapital ³⁾	77 510	49 197	46 002	22 207	42 753
Kapitalbas för försäkringsgruppen ⁵⁾	297 134	208 247	210 838	177 666	178 553
Solvenskapitalkrav för gruppen ⁵⁾	83 852	65 366	63 957	53 600	62 399
Kapitalbas för det finansiella konglomeratet ⁵⁾	297 134	208 247	210 838	177 666	178 553
Kapitalkrav för det finansiella konglomeratet ⁵⁾	83 852	65 366	63 957	53 600	62 399

¹⁾ Koncernen exklusive den avvecklade danska verksamheten för åren 2019, 2018 och 2017.

²⁾ Koncernen exklusive den avvecklade danska verksamheten för åren 2019 och 2018 men inklusive för 2017.

³⁾ Helt hänförligt till moderbolaget.

⁴⁾ Fonder hänförliga till AI Pension (66 MSEK) undantas vid beräkning av konsolideringskapitalet. Siffran för 2019 har justerats för detta.

⁵⁾ Från och med 2016 tillämpas konsolideringsmetoden enligt Solvens 2 vid beräkning av kapitalkrav och kapitalbas, både för försäkringsgruppen och det finansiella konglomeratet.

⁶⁾ Omräkning av 2020 har skett med anledning av nya koncernredovisningsregler. Se vidare not 1.

Nyckeltal, procent	2021	2020	2019	2018	2017
Skadeförsäkringsrörelsen					
Skadeprocent ^{1,2)}	71	79	73	75	71
Driftskostnadsprocent ^{1,3)}	16	15	15	16	19
Totalkostnadsprocent ^{1,4)}	87	94	88	92	91
Livförsäkringsrörelsen					
Förvaltningskostnadsprocent ^{1,5,13)}	0,37	0,72 (0,42)	0,44	0,53	0,56
Resultat av kapitalförvaltningen					
Direktavkastning ^{6,7)}	3,0	2,0	2,7	2,2	2,8
Totalavkastning ^{6,7)}	18,0	3,8	11,0	2,6	6,6
Ekonomisk ställning					
Kollektiv konsolideringsgrad ^{7,8)}	114	110	110	105	111
Solvensgrad ^{7,9)}	201	171	175	170	173
Bankverksamhet					
Kreditförlustnivå i procent ¹⁰⁾	0,01	0,02	0,01	0,00	0,02
Total kapitalrelation ¹¹⁾	20,8	20,7	21,9	24,0	25,3
Kärnprimärkapitalrelation ¹²⁾	18,8	18,5	19,5	19,2	20,2

¹⁾ Avseende 2018 och 2017 koncernen inklusive den avvecklade danska verksamheten.

²⁾ Försäkringsersättningar i förhållande till premieintäkter netto.

³⁾ Skadeförsäkringsrörelsens driftskostnader i förhållande till premieintäkter netto.

⁴⁾ Försäkringsersättningar samt försäkringsrörelsens driftskostnader i förhållande till premieintäkter netto.

⁵⁾ Livförsäkringsrörelsens driftskostnader i förhållande till genomsnittliga placeringstillgångar.

⁶⁾ Se not 49.

⁷⁾ Helt hänförligt till moderbolaget.

⁸⁾ Enligt retrospektivmetoden.

⁹⁾ Förhållandet mellan moderbolagets totala nettotillgångar och försäkringstekniska avsättningar.

¹⁰⁾ Kreditförluster i förhållande till utlåning till allmänheten exklusive placering hos Riksgälden.

¹¹⁾ Kapitalbas i förhållande till riskvägda tillgångar. Från och med 31 december 2018 tillämpas riskviktsgolvet för svenska bolåneexponeringar direkt i Pelare 1. Jämförelsesiffran för 2017 har omräknats till denna metod.

¹²⁾ Kärnprimärkapital i förhållande till riskvägda tillgångar. Från och med 31 december 2018 tillämpas riskviktsgolvet för svenska bolåneexponeringar direkt i Pelare 1. Jämförelsesiffran för 2017 har omräknats till denna metod.

¹³⁾ Siffror i parentes är exklusive engångsnedskrivning av förutbetalda anskaffningskostnader 2020 om 2 068 MSEK.

Femårsöversikt, moderbolaget

Resultat, MSEK	2021	2020	2019	2018	2017
Premieinkomst, livförsäkring (efter avgiven återförsäkring)	30 596	26 162	33 597	26 330	24 257
Kapitalavkastning netto i försäkringsrörelsen	91 982	19 175	46 060	6 853	22 190
Försäkringsersättningar livförsäkring (efter avgiven återförsäkring)	-16 746	-15 931	-13 693	-13 641	-13 203
Förändring i andra försäkringstekniska avsättningar (efter avgiven återförsäkring)	-979	-15 175	-26 204	-6 285	-5 559
Återbäring och rabatter	-1 239	-1 132	-991	-670	-443
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat	101 570	9 021	36 831	10 764	25 509
Årets resultat	100 439	8 278	36 517	10 080	24 645
Ekonomisk ställning, MSEK					
Placeringstillgångar ¹⁾	626 434	541 781	530 738	448 826	437 866
Försäkringstekniska avsättningar (efter avgiven återförsäkring)	301 940	301 599	286 476	255 213	249 214
Konsolideringskapital ²⁾	296 561	208 969	212 806	181 321	178 709
-varav redovisat eget kapital ²⁾	270 896	182 201	185 670	157 438	157 143
-varav obeskattade reserver	—	—	—	790	771
-varav uppskjuten skatt	342	198	191	58	118
-varav övervärde i placeringstillgångar - placeringar i koncernföretag	25 323	26 570	26 945	23 035	20 677
Kollektivt konsolideringskapital	77 510	49 197	46 002	22 207	42 753
Kapitalbas för företaget ³⁾	298 972	210 268	212 540	178 664	179 279
- varav primärkapital	298 972	210 268	212 540	178 664	179 279
- varav tilläggskapital	—	—	—	—	—
Minimikapitalkrav för företaget ³⁾	15 737	12 082	11 435	9 652	11 041
Solvenskapitalkrav för företaget ³⁾	62 949	48 327	45 739	38 240	44 164
Nyckeltal, procent					
Livförsäkringsrörelsen					
Förvaltningskostnadsprocent ^{4, 8)}	0,36	0,81 (0,40)	0,41	0,41	0,41
Förvaltningskostnadsprocent inklusive kapitalförvaltningskostnader ^{4, 8)}	0,39	0,84 (0,43)	0,44	0,45	0,45
Resultat av kapitalförvaltningen					
Direktavkastning ⁵⁾	3,0	2,0	2,7	2,2	2,8
Totalavkastning ⁵⁾	18,0	3,8	11,0	2,6	6,6
Ekonomisk ställning					
Kollektiv konsolideringsgrad ⁶⁾	114	110	110	105	111
Solvensgrad ⁷⁾	201	171	175	170	173

¹⁾ Värderade till verkligt värde.

²⁾ Fonder hänförliga till AI Pension (66 MSEK) undantas vid beräkning av konsolideringskapitalet.

³⁾ Från och med 2016 tillämpas de övergångsregler som följde med implementeringen av Solvens 2 vilket innebär Solvens 1 för tjänstepensionsförsäkring och Solvens 2 för övrig livförsäkring. I enlighet med dessa övergångsregler har solvenskapitalkravet och minimikapitalkravet beräknats som en sammansättning av kapitalkraven för respektive verksamhet.

⁴⁾ Driftskostnader, exklusive respektive inklusive kapitalförvaltningskostnader, i förhållande till genomsnittligt förvaltad kapital enligt totalavkastningstabellen.

⁵⁾ Se not 49.

⁶⁾ Enligt retrospektivmetoden.

⁷⁾ Förhållandet mellan totala nettotillgångar och försäkringstekniska avsättningar.

⁸⁾ Siffror i parentes är exklusive engångsnedskrivning av förutbetalda anskaffningskostnader 2020 om 2 068 MSEK.

Förslag till vinstdisposition

Styrelsen och verkställande direktören föreslår att årets resultat i moderbolaget Livförsäkringsbolaget Skandia, ömsesidigt 100 439 MSEK överföres till konsolideringsfonden för respektive försäkringsgren enligt följande:

Konsolideringsfond	MSEK
Förmånsbestämd traditionell försäkring	2 520
Avgiftsbestämd traditionell försäkring	97 162
Sjukförsäkring	410
Premiefrielseförsäkring	133
Grupplivförsäkring	245
Uppsägbar sjuk- och olycksfallsförsäkring	-31
	100 439

Styrelsen föreslår bolagsstämman att bemyndiga styrelsen att – i enlighet med bolagets principer för överskottshantering och löpande beaktande av bolagets solvens – använda upp till konsolideringsfondens medel för slutlig tilldelning i samband med utbetalning av pension och annan försäkringsersättning, överföring av försäkringskapital (flytt) och återköp med mera.

Resultatanalys, moderbolaget

MSEK	Totalt	Direkt försäkring i Sverige					
		Förmåns- bestämd traditionell försäkring	Avgifts- bestämd traditionell försäkring	Sjuk- försäkring	Premie- befrielse- försäkring	Gruppliv- försäkring	Uppsägbar sjuk- och olycksfalls- försäkring
Premieinkomst efter avgiven återförsäkring ¹⁾	30 596	419	28 414	632	231	554	346
Kapitalavkastning, intäkter	45 573	1 418	43 312	470	142	132	99
Orealiserade vinster på placeringstillgångar	49 054	1 478	46 698	489	148	137	104
Försäkringsersättningar (efter avgiven återförsäkring) ²⁾	-16 746	-417	-15 013	-481	-197	-371	-267
Förändring i andra försäkringstekniska avsättningar (efter avgiven återförsäkring)	-979	-25	-985	-2	1	10	22
Återbäring och rabatter	-1 239	-153	-170	-449	-112	-107	-248
Driftskostnader	-2 044	-28	-1 739	-101	-37	-71	-68
Kapitalavkastning, kostnader	-1 055	-33	-1 003	-11	-3	-3	-2
Orealiserade förluster på placeringstillgångar	-1 590	-106	-1 394	-50	-15	-14	-11
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat	101 570	2 553	98 120	497	158	267	-25
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt	101 570	2 553	98 120	497	158	267	-25
Bokslutsdispositioner	—	—	—	—	—	—	—
Resultat före skatt	101 570	2 553	98 120	497	158	267	-25
Aktuell skatt	-988	-25	-958	-3	0	-1	-1
Uppskjuten skatt	-143	-8	—	-84	-25	-21	-5
Årets resultat	100 439	2 520	97 162	410	133	245	-31
Försäkringstekniska avsättningar (före avgiven återförsäkring)							
Livförsäkringsavsättning	297 937	10 585	287 191	33	0	113	15
Avsättning för oreglerade skador	4 003	147	139	2 518	490	66	643
	301 940	10 732	287 330	2 551	490	179	658

MSEK	Totalt	Direkt försäkring i Sverige					
		Förmåns- bestämd traditionell försäkring	Avgifts- bestämd traditionell försäkring	Sjuk- försäkring	Premie- befrielse- försäkring	Gruppliv- försäkring	Uppsägbar sjuk- och olycksfalls- försäkring
Försäkringstekniska avsättningar för vilka försäkringstagaren bär risk (före avgiven återförsäkring)							
Villkorad återbäring	2 192	—	2 192	—	—	—	—
	2 192	—	2 192	—	—	—	—
TOTALT ÅTERBÄRINGSMEDEL							
FÖRE ÅRETS RESULTAT	170 523	5 785	154 883	5 075	1 802	1 884	1 094
Verksamhetsgrenen avser kollektivavtalade tjänstepensioner för anställda inom Skandia-koncernen med mera, enligt nedan.							
Livförsäkringsavsättning	5 198	5 198					
Konsolideringsfond efter årets resultat	4 939	4 939					
Noter till resultatanalys för moderbolaget							
¹⁾ Premieinkomst (efter avgiven återförsäkring)							
Premieinkomst	30 604	419	28 418	635	232	554	346
Premier för avgiven återförsäkring	-8	0	-4	-3	-1	0	0
	30 596	419	28 414	632	231	554	346
²⁾ Försäkringsärsättningar (efter avgiven återförsäkring)							
Utbetalda försäkringsärsättningar							
Före avgiven återförsäkring	-16 488	-380	-14 995	-433	-152	-377	-151
Återförsäkrares andel	5	—	5	—	—	—	—
Förändring i Avsättning för oreglerade skador							
Före avgiven återförsäkring	-263	-37	-23	-48	-45	6	-116
Återförsäkrares andel	—	—	—	—	—	—	—
	-16 746	-417	-15 013	-481	-197	-371	-267

Räkenskaper

Finansiella rapporter

Resultaträkning	96
Rapport över totalresultat	98
Balansräkning	99
Rapport över förändringar i eget kapital, koncernen	101
Rapport över förändringar i eget kapital, moderbolaget	102

Noter

1 Väsentliga redovisnings- och värderingsprinciper	103
2 Risker och riskhantering	113

Noter till resultaträkning

3 Premieinkomst, livförsäkringsrörelsen	124
4 Kapitalavkastning intäkter, teknisk redovisning	124
5 Orealiserade vinster på placeringstillgångar, teknisk redovisning	124
6 Utbetalda försäkringsersättningar	125
7 Återbäring och rabatter	125
8 Driftskostnader	125
9 Kapitalavkastning kostnader, teknisk redovisning	126
10 Orealiserade förluster på placeringstillgångar, teknisk redovisning	126
11 Övriga tekniska intäkter och kostnader	126
12 Kapitalavkastning intäkter, icke-teknisk redovisning	126
13 Kapitalavkastning kostnader, icke-teknisk redovisning	126
14 Resultat- och balansräkning bankverksamhet	127
15 Resultat övrig rörelsedrivande verksamhet, före bokslutsdispositioner	129
16 Övriga kostnader	129
17 Skatt	129
18 Nettoresultat per kategori placeringstillgångar samt övriga finansiella tillgångar och skulder	131

Noter till balansräkning

19 Immateriella tillgångar	132
20 Byggnader och mark	134
21 Placeringar i koncernföretag och intresseföretag	135
22 Aktier och andelar	137
23 Obligationer och andra räntebärande värdepapper	137
24 Derivat	138
25 Tillgångar för villkorad återbäring	139
26 Fondförsäkringstillgångar	139
27 Övriga fordringar	139
28 Avsättning för skatter	139
29 Förutbetalda anskaffningskostnader	140
30 Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	140
31 Eget kapital	141
32 Livförsäkringsavsättning före avgiven återförsäkring	141
33 Avsättning för oreglerade skador före avgiven återförsäkring	142
34 Villkorad återbäring	143
35 Fondförsäkringsåtaganden	143
36 Pensioner och liknande förpliktelser	144
37 Övriga avsättningar	145
38 Skulder avseende direkt försäkring	146
39 Övriga skulder	146
40 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	146
41 Ställda och erhållna säkerheter	146
42 Eventualförpliktelser och åtaganden	147
43 Kategorier av finansiella tillgångar och skulder och deras verkliga värden	148
44 Finansiella tillgångar och skulder som kvittas eller lyder under nettningsavtal	156

Övriga upplysningar

45 Leasing	158
46 Medelantal anställda samt löner och ersättningar	159
47 Upplysningar närstående	165
48 Andelar i andra företag	166
49 Avstämning avkastning i totalavkastningstabell mot finansiella rapporter	167
50 Händelser efter balansdagen	168
51 Förslag till vinstdisposition	168

Resultaträkning

MSEK	Not	Koncernen		Moderbolaget	
		2021	2020 ¹⁾	2021	2020
TEKNISK REDOVISNING AV SKADEFÖRSÄKRINGSRÖRELSEN					
Premieintäkter (efter avgiven återförsäkring)		1 258	1 183	—	—
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen		0	—	—	—
Försäkringsersättningar (efter avgiven återförsäkring)		-895	-931	—	—
Driftskostnader	8	-200	-178	—	—
SKADEFÖRSÄKRINGSRÖRELSENS TEKNISKA RESULTAT		163	74	—	—
TEKNISK REDOVISNING AV LIVFÖRSÄKRINGSRÖRELSEN					
Premieinkomst (efter avgiven återförsäkring)					
Premieinkomst	3	30 695	26 264	30 604	26 170
Premier för avgiven återförsäkring		-8	-9	-8	-8
		30 687	26 255	30 596	26 162
Kapitalavkastning, intäkter	4	39 170	19 534	45 573	21 445
Orealiserade vinster på placeringstillgångar	5	54 715	10 233	49 054	10 233
Intäkter från investeringsavtal		1 150	1 054	—	—
Övriga tekniska intäkter	11	1 743	1 511	—	—
Försäkringsersättningar (efter avgiven återförsäkring)					
Utbetalda försäkringsersättningar	6				
Före avgiven återförsäkring		-16 393	-15 937	-16 488	-16 050
Återförsäkrares andel		5	—	5	—
Förändring i Avsättning för oreglerade skador					
Före avgiven återförsäkring		-250	151	-263	119
		-16 638	-15 786	-16 746	-15 931
Förändring i andra försäkringstekniska avsättningar (efter avgiven återförsäkring)					
Livförsäkringsavsättning					
Före avgiven återförsäkring		-431	-15 373	-76	-15 247
Försäkringsteknisk avsättning för livförsäkring för vilka försäkringstagaren bär risk					
Villkorad återbäring		-903	72	-903	72
		-1 334	-15 301	-979	-15 175
Återbäring och rabatter	7	-1 239	-1 132	-1 239	-1 132
Driftskostnader	8	-2 855	-4 991	-2 044	-4 043
Kapitalavkastning, kostnader	9	-2 154	-11 515	-1 055	-12 503
Orealiserade förluster på placeringstillgångar	10	-1 590	-266	-1 590	—
Övriga tekniska kostnader	11	—	-35	—	-35
LIVFÖRSÄKRINGSRÖRELSENS TEKNISKA RESULTAT		101 655	9 561	101 570	9 021

MSEK	Not	Koncernen		Moderbolaget	
		2021	2020 ¹⁾	2021	2020
ICKE-TEKNISK REDOVISNING					
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat		163	74	—	—
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat		101 655	9 561	101 570	9 021
Kapitalavkastning intäkter	12	54	51	—	—
Orealiserade vinster på placeringstillgångar		—	1	—	—
Kapitalavkastning kostnader	13	-54	-68	—	—
Orealiserade förluster på placeringstillgångar		-28	0	—	—
Kapitalavkastning överförd till skadeförsäkringsrörelsen		0	—	—	—
Resultat från bankverksamhet	14	311	304	—	—
Resultat övriga rörelsedrivande enheter	15	89	54	—	—
Övriga intäkter		10	—	—	—
Övriga kostnader	16	-615	-615	—	—
RESULTAT FÖRE BOKSLUTSDISPOSITIONER OCH SKATT		101 585	9 362	101 570	9 021
Bokslutsdispositioner		—	—	—	—
RESULTAT FÖRE SKATT		101 585	9 362	101 570	9 021
Avkastningsskatt och kupongskatt	17	-1 226	-968	-992	-739
Skatt på årets resultat	17	-1 668	-63	-139	-4
ÅRETS RESULTAT		98 691	8 331	100 439	8 278
Årets resultat hänförligt till					
- försäkringstagarna		98 058	8 242	100 439	8 278
- kapitalandelsägarna		601	91	—	—
- innehav utan bestämmande inflytande		32	-2	—	—

¹⁾ Omräkning av 2020 har skett med anledning av nya koncernredovisningsregler. Se vidare not 1.

Rapport över totalresultat

MSEK	Koncernen		Moderbolaget	
	2021	2020 ¹⁾	2021	2020
ÅRETS RESULTAT	98 691	8 331	100 439	8 278
Övrigt totalresultat				
Poster som inte omklassificeras till periodens resultat				
Omvärdering av förmånsbestämda pensioner	-45	-161	—	—
Skatter hänförligt till omvärdering av förmånsbestämda pensioner	0	0	—	—
	-45	-161	—	—
Poster som har omklassificerats eller kan omklassificeras till periodens resultat				
Valutakursdifferenser vid omräkning av utlandsverksamhet				
Omfört till resultaträkningen, verksamhet som har avvecklats	4	-3	—	—
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde				
Omklassificering till resultaträkningen vid avyttring	-2	0	—	—
Orealiserade värdeförändringar	4	17	—	—
Skatter hänförligt till värdeförändringar	0	-3	—	—
	6	11	—	—
Övrigt totalresultat efter skatt	-39	-150	—	—
ÅRETS TOTALRESULTAT	98 652	8 181	100 439	8 278
Årets totalresultat hänförligt till				
- försäkringstagarna	98 019	8 092	100 439	8 278
- kapitalandelsägarna	601	91	—	—
- innehav utan bestämmande inflytande	32	-2	—	—

¹⁾ Omräkning av 2020 har skett med anledning av nya koncernredovisningsregler. Se vidare not 1.

Balansräkning

MSEK	Not	Koncernen		Moderbolaget	
		31 dec 2021	31 dec 2020 ¹⁾	31 dec 2021	31 dec 2020
TILLGÅNGAR					
Immateriella tillgångar	19	3 074	3 689	—	—
Placeringstillgångar					
Byggnader och mark	20	65 460	58 911	—	—
Placeringar i koncernföretag och intresseföretag	21	15	21	45 594	41 584
Andra finansiella placeringstillgångar					
Aktier och andelar	22	276 069	200 372	276 012	200 363
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	23	242 545	235 112	239 348	232 800
Lån		5 046	4 538	4 843	4 332
Derivat	24	693	3 339	693	3 339
Återköpstransaktioner		34 621	32 793	34 621	32 793
		624 449	535 086	601 111	515 211
Placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagarna bär placeringsrisk					
Tillgångar för villkorad återbäring	25	23 510	21 309	—	—
Fondförsäkringstillgångar	26	178 700	151 939	—	—
		202 210	173 248	—	—
Tillgångar i bankverksamhet	14	93 508	86 171	—	—
Fordringar					
Fordringar avseende direkt försäkring		120	217	16	102
Övriga fordringar	27	4 028	1 190	3 522	710
		4 148	1 407	3 538	812
Andra tillgångar					
Materiella tillgångar		82	74	65	58
Kassa och bank		15 707	15 329	15 455	15 009
Aktuell skattefordran	28	546	188	418	119
Uppskjuten skattefordran	28	294	353	21	9
		16 629	15 944	15 959	15 195
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter					
Upplupna ränte- och hyresintäkter		976	997	969	990
Förutbetalda anskaffningskostnader	29	199	237	—	—
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	30	1 777	1 677	111	94
		2 952	2 911	1 080	1 084
TOTALT TILLGÅNGAR		946 970	818 456	621 688	532 302

Finansiella rapporter

Noter

Underskrifter

Revisionsberättelse

Ordlista

MSEK	Not	Koncernen		Moderbolaget	
		31 dec 2021	31 dec 2020 ¹⁾	31 dec 2021	31 dec 2020
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
Eget kapital	31				
Konsolideringsfond		168 750	172 211	170 523	173 984
Andra fonder		-1 684	-1 622	—	—
Balanserad vinst		21 913	21 922	—	—
Årets resultat		98 058	8 242	100 439	8 278
Eget kapital hänförligt till kapitalandelsägare		6 846	6 019	—	—
Innehav utan bestämmande inflytande		315	331	—	—
Årets resultat, innehav utan bestämmande inflytande		32	-2	—	—
		294 230	207 101	270 962	182 262
Försäkringstekniska avsättningar					
Ej intjänade premier och kvardröjande risker, skadeförsäkring		306	294	—	—
Livförsäkringsavsättningar	32	294 747	294 334	297 937	297 861
Avsättning för oreglerade skador	33	5 465	5 202	4 003	3 738
		300 518	299 830	301 940	301 599
Försäkringstekniska avsättningar för livförsäkringar för vilka försäkringstagarna bär risk					
Villkorad återbäring	34	25 702	22 598	2 192	1 289
Fondförsäkringsåtaganden	35	178 731	151 968	—	—
		204 433	174 566	2 192	1 289
Andra avsättningar					
Pensioner och liknande förpliktelser	36	4 726	5 066	28	27
Aktuell skatt	28	183	193	—	—
Uppskjuten skatt	28	9 815	8 451	363	207
Övriga avsättningar	37	604	138	468	—
		15 328	13 848	859	234
Skulder i bankverksamhet	14	88 743	81 657	—	—
Skulder					
Skulder avseende direkt försäkring	38	2 229	1 989	1 793	1 596
Skulder avseende återförsäkring		2	4	2	4
Derivat	24	2 235	1 592	2 235	1 592
Återköpstransaktioner		34 619	32 791	34 619	32 791
Övriga skulder	39	3 514	4 008	6 679	10 566
		42 599	40 384	45 328	46 549
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	40	1 119	1 070	407	369
TOTALT EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		946 970	818 456	621 688	532 302

¹⁾ Omräkning av 2020 har skett med anledning av nya koncernredovisningsregler. Se vidare not 1.

Rapport över förändringar i eget kapital, koncernen

MSEK	Andra fonder						Eget kapital hänförligt till försäkrings-tagarna	Eget kapital hänförligt till kapital- andels- ägare ¹⁾	Innehav utan bestäm- mande inflytande	Totalt Eget kapital
	Konsoli- derings- fond	Fond för verkligt värde	Förmåns- bestämda pensions- planer	Omräk- nings- fond	Balanse- rad vinst	Årets resultat				
2020										
Ingående balans 1 jan 2020	147 442	-3	-1 468	-1	21 464	37 469	204 903	5 214	349	210 466
Justering nya koncernredovisnings- regler ²⁾	—	—	—	—	-494	—	-494	—	—	-494
Justerad ingående balans 1 jan 2020³⁾	147 442	-3	-1 468	-1	20 970	37 469	204 409	5 214	349	209 972
Vinstdisposition 2020	36 517	—	—	—	952	-37 469	—	—	—	—
Utbetalning till minoritetsägare	—	—	—	—	—	—	—	—	-18	-18
Förändring kapitalandelslån	—	—	—	—	—	—	—	714	—	714
Engångsutbetalning	-400	—	—	—	—	—	-400	—	—	-400
Ianspråktagen konsolideringsfond	-11 348	—	—	—	—	—	-11 348	—	—	-11 348
Årets resultat ²⁾	—	—	—	—	—	8 242	8 242	91	-2	8 331
Övrigt totalresultat före skatt	—	17	-161	-3	—	—	-147	—	—	-147
Skatt redovisat i övrigt totalresultat	—	-3	0	—	—	—	-3	—	—	-3
Årets totalresultat²⁾	—	14	-161	-3	—	8 242	8 092	91	-2	8 181
Utgående balans 31 dec 2020²⁾	172 211	11	-1 629	-4	21 922	8 242	200 753	6 019	329	207 101
2021										
Ingående balans 1 jan 2021	172 211	11	-1 629	-4	21 922	8 242	200 753	6 019	329	207 101
Justering avseende ingående balans skuldinstrument IFRS 9	—	—	—	—	-1	—	-1	—	—	-1
Justering värdering egetkapital- instrument inklusive uppskjuten skatt ³⁾	—	-23	—	—	28	—	5	—	—	5
Justerad ingående balans 1 jan 2021	172 211	-12	-1 629	-4	21 949	8 242	200 757	6 019	329	207 105
Vinstdisposition 2021	8 278	—	—	—	-36	-8 242	—	—	—	—
Utbetalning till minoritetsägare	—	—	—	—	—	—	—	—	-16	-16
Förändring kapitalandelslån	—	—	—	—	—	—	—	226	—	226
Förändring i minoritetsintresse	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2
Ianspråktagen konsolideringsfond	-11 739	—	—	—	—	—	-11 739	—	—	-11 739
Årets resultat	—	—	—	—	—	98 058	98 058	601	32	98 691
Övrigt totalresultat före skatt	—	2	-45	4	—	—	-39	—	—	-39
Skatt redovisat i övrigt totalresultat	—	0	0	—	—	—	0	—	—	0
Årets totalresultat	—	2	-45	4	—	98 058	98 019	601	32	98 652
Utgående balans 31 dec 2021	168 750	-10	-1 674	0	21 913	98 058	287 037	6 846	347	294 230

¹⁾ Eget kapital hänförligt till kapitalandelsägare avser kapitalandelslån emitterade av bolag inom Skandias fastighetskoncern vilka har klassificerats som egetkapitalinstrument; detta då låntagarna har rätt att ta del av bolagens resultat, både positiva och negativa. Lånen ingår som en del av konstruktionen av en fastighetsfond som erbjuds externa investerare via koncernbolaget Thule Fund SICAV S.A., SICAV-SIF.

²⁾ Omräkning av 2020 har skett med anledning av nya koncernredovisningsregler. Se vidare not 1.

³⁾ Redovisning av förändringar i verkligt värde avseende ett mindre innehav av aktier har i Skandiabanken omklassificerats från övrigt totalresultat till resultaträkningen inklusive justering av uppskjuten skatt. Se vidare not 1.

Rapport över förändringar i eget kapital, moderbolaget

MSEK	Konsolide- ringsfond	Årets resultat	Eget kapital hänförligt till försäkrings- tagarna
2020			
Ingående balans 1 jan 2020	149 215	36 517	185 732
Vinstdisposition 2020	36 517	-36 517	—
Engångsutbetalning	-400	—	-400
Anspråktagen konsolideringsfond	-11 348	—	-11 348
Årets resultat	—	8 278	8 278
Övrigt totalresultat efter skatt	—	—	—
Årets totalresultat	—	8 278	8 278
Utgående balans 31 dec 2020	173 984	8 278	182 262
2021			
Ingående balans 1 jan 2021	173 984	8 278	182 262
Vinstdisposition 2021	8 278	-8 278	—
Anspråktagen konsolideringsfond	-11 739	—	-11 739
Årets resultat	—	100 439	100 439
Övrigt totalresultat efter skatt	—	—	—
Årets totalresultat	—	100 439	100 439
Utgående balans 31 dec 2021	170 523	100 439	270 962

Noter

Alla belopp i **MSEK** om ej annat anges.

1 Väsentliga redovisnings- och värderingsprinciper

- Innehållsförteckning**
- 1. Allmän information
 - 2. Grund för årsredovisningens upprättande
 - 3. Ändrade redovisningsprinciper och nya bedömningar
 - 4. Värderingsgrunder vid upprättande av företagets finansiella rapporter
 - 5. Viktiga källor till osäkerhet i uppskattningar och kritiska bedömningar för redovisningsändamål
 - 6. Koncernredovisning
 - 7. Uppställningsform i resultat- och balansräkning
 - 8. Utländsk valuta
 - 9. Över- och underskottshantering i moderbolaget
 - 10. Immateriella tillgångar
 - 11. Placeringsstillgångar
 - 12. Placeringsstillgångar för vilka livförsäkringstagarna bär placeringsrisken
 - 13. Finansiella instrument i bankverksamheten
 - 14. Nedskrivning av icke-finansiella tillgångar
 - 15. Försäkringsavtal och finansiella avtal
 - 16. Pensioner för egen personal
 - 17. Andra avsättningar
 - 18. Leasing
 - 19. Obeskattade reserver
 - 20. Skatt
 - 21. Koncernbidrag och aktieägartillskott i juridisk person
 - 22. Eventualförpliktelser

1. Allmän information
Denna årsredovisning och koncernredovisning för Livförsäkringsbolaget Skandia, ömsesidigt med organisationsnumret 516406-0948 avser perioden 1 januari 2021-31 december 2021. Skandia har sitt säte i Stockholm. Adressen till huvudkontoret är Lindhagensgatan 86, Stockholm. Den 30 mars 2022 har denna årsredovisning godkänts för utfärdande av styrelsen i Skandia. Resultat- och balansräkningen blir föremål för fastställelse på den ordinarie bolagsstämman som ska hållas den 4 maj 2022.

2. Grund för årsredovisningens upprättande
Skandias koncernredovisning är från och med den 31 december 2021 upprättad i enlighet med 7 kap. 1–4 §§ lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag och Finansinspektionens föreskrifter om årsredovisning i försäkringsföretag och tjänstepensionsföretag (FFFS 2019:23). Detta innebär att Skandia tillämpar så kallad lagbegränsad koncernredovisning, med vilken menas att samtliga av EU godkända IFRS och tillhörande uttalanden från IFRS Interpretations Committee tillämpas med de tillägg och begränsningar som följer av svensk lag. Vidare tillämpas även RFR 1, Rådet för finansiell rapportering, ”Kompletterande redovisningsnormer för koncerner”. I moderbolaget tillämpas lagbegränsad IFRS enligt RFR 2 ”Redovisning för juridiska personer” vilket innebär att samtliga av EU godkända IFRS tillämpas med de tillägg och begränsningar som följer av svensk lag. De skillnader detta innebär för moderbolaget beskrivs i berörda avsnitt nedan.
Moderbolagets funktionella valuta är svenska kronor och de finansiella rapporterna för både moderbolaget och koncernen presenteras i svenska kronor avrundat till närmaste miljontal. De redovisningsprinciper som redovisas nedan har tillämpats genomgående för alla perioder som presenteras i de finansiella rapporterna.

- 3. Ändrade redovisningsprinciper och nya bedömningar**
Ändrade redovisningsprinciper för räkenskapsåret 2021
Skandia har ändrat redovisningsprincip för koncernredovisningen och tillämpar sedan den 31 december 2021 lagbegränsad koncernredovisning i enlighet med 7 kap. 1–4 §§ lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag och Finansinspektionens föreskrifter om årsredovisning i försäkringsföretag och tjänstepensionsföretag (FFFS 2019:23). Detta innebär att full IFRS inte längre tillämpas i koncernredovisningen.
En övergång till lagbegränsad koncernredovisning har medfört följande effekter:
- Immateriella tillgångar med obegränsad nyttjandeperiod. Dessa är hänförliga till goodwill och varumärke. I enlighet med full IFRS har posterna inte varit föremål för avskrivning. Förändringen av redovisningsprincip har inneburit att posterna är helt avskrivna per ingången av 2020. Detta har resulterat i en effekt om 505 MSEK på balansräkningen och eget kapital per ingången av 2020.
 - Leasingavtal. I enlighet med full IFRS har leasingavtal aktiverats i balansräkningen som nyttjanderättstillgång respektive leasingsskuld. Tillhörande avskrivningar och räntekostnader har redovisats i resultaträkningen. Förändringen av redovisningsprincip har inneburit att Skandia har valt att inte längre aktivera leasingavtalen utan tillämpar samma redovisningsprinciper som i moderbolaget med innebörden att leasingavgifter redovisas som en kostnad linjärt över leasingperioden. Detta har resulterat i en effekt om 11 MSEK i balansräkningen respektive 8 MSEK i resultaträkningen och en justering av eget kapital per ingången av 2020 om 19 MSEK.
 - Avvecklad verksamhet. Denna hänförs till avvecklingen av den danska verksamheten per den 1 januari 2019. I enlighet med full IFRS har resultatet för den avvecklade verksamheten redovisats separat i resultaträkningen skilt från kvarvarande verksamhet. Förändringen av redovisningsprincip har inneburit att sådan särredovisning inte längre görs.
 - Kassaflödesanalys. Förändringen av redovisningsprincip har inneburit att en kassaflödesanalys inte längre upprättas.

Bytet av redovisningsprincip har tillämpats retroaktivt innebärande att de finansiella rapporterna har justerats för innevarande och föregående period samt ackumulerat för ingången av jämförelseperioden. Av nedanstående tabell framgår effekterna i balans- och resultaträkning.

Effekter i resultat- och balansräkning av nya koncernredovisningsregler

	Före justering 2020	Justering	Efter justering 2020
Resultaträkning			
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat	74	—	74
Kapitalavkastning intäkter	19 674	-140	19 534
Driftskostnader	-4 984	-7	-4 991
Kapitalavkastning kostnader	-11 533	18	-11 515
Övriga poster tekniskt resultat livförsäkringsrörelsen	6 533	—	6 533
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat	9 690	-129	9 561
Övriga poster icke-tekniskt resultat samt skatt	-1 304	—	-1 304
Resultat från avvecklad verksamhet	-137	137	—
Årets resultat	8 323	8	8 331

Fortsättning not 1 Väsentliga redovisnings- och värderingsprinciper

	Före justering 2020	Justering	Efter justering 2020
Balansräkning			
Immateriella tillgångar	4 250	-561	3 689
Materiella tillgångar	1 009	-935	74
Övriga tillgångar	814 693	—	814 693
Totalt tillgångar	819 952	-1 496	818 456
Balanserad vinst	22 416	-494	21 922
Årets resultat	8 234	8	8 242
Övriga poster inom eget kapital	176 937	—	176 937
Totalt eget kapital	207 587	-486	207 101
Uppskjuten skatt	8 507	-56	8 451
Övriga skulder	4 350	-954	3 396
Övriga avsättningar och skulder	599 508	—	599 508
Totalt eget kapital, avsättningar och skulder	819 952	-1 496	818 456

Omklassificering

Redovisning av förändringar i verkligt värde avseende ett mindre innehav av aktier i Skandiabanken har omklassificerats från övrigt totalresultat till resultaträkningen. En justering har också skett av därtill relaterad uppskjuten skatt. Förändringen tillämpas framåttriktat.

Nya och ändrade redovisningsstandarder från IASB för räkenskapsår 2021

IAS 39, IFRS 9 och IFRS 7 Finansiella instrument

I augusti 2020 publicerade IASB ändringar i IAS 39, IFRS 9 och IFRS 7 föranledda av pågående reformer av nuvarande referensräntor (även benämnda IBOR). Ändringarna har antagits för obligatorisk tillämpning i EU och förändringarna tillämpas från och med den 1 januari 2021. Ändringarna behandlar hur byte av referensräntor redovisas och medger lättnader under vissa förhållanden. Lättnaderna innebär att vid övergången blir påverkan på resultat och balans begränsad så länge:

- förändringen som genomförts är nödvändig som en direkt konsekvens av en referensräntereform. Detta innebär att om man till exempel passar på att göra även andra förändringar i avtalet än de som är nödvändiga till följd av den nya referensräntan så gäller inte undantaget dessa förändringar.
- den nya basen för att bestämma de kontraktuella kassaflödena är ekonomiskt ekvivalent med den tidigare basen (såsom den såg ut strax innan förändringen).

Även för säkringsredovisning finns lättnadsregler. I Skandia används för närvarande främst EURIBOR och STIBOR som referensräntor. Dessa finns kvar som referensräntor. Införandet har därför inte haft någon finansiell effekt på Skandia.

Nya och ändrade redovisningsstandarder från IASB för räkenskapsår 2022 eller senare

IFRS 17 Försäkringsavtal

IASB publicerade i maj 2017 en ny standard som behandlar redovisning av försäkringsavtal, IFRS 17, och som kommer att ersätta IFRS 4. Ikraftträdandet är den 1 januari 2023. IFRS 17 innebär omfattande förändringar av hur försäkringsavtal redovisas och värderas, vilket bland annat innebär en helt annan presentation av balans- och resultaträkning och en förändrad värdering av de försäkringstekniska skulderna. Standarden ställer stora krav på mer detaljerad information och mycket högre komplexitet i beräkningsmodeller.

Den 22 november 2021 utkom Finansinspektionen med en remiss av FFFS 2019:23 där det föreslås att IFRS 17 inte bör tillämpas varken i juridisk person

eller i koncernredovisning för försäkringsföretag som tillämpar lagbegränsad koncernredovisning. Skandia tillämpar lagbegränsad koncernredovisning sedan den 31 december 2021 vilket innebär att en tillämpning av IFRS 17 inte förväntas ske.

Övriga nya och ändrade standarder

Företagsledningens bedömning är att övriga ändrade standarder och tolkningar inte har fått eller kommer att få någon väsentlig påverkan på koncernens finansiella rapporter den period de tillämpas för första gången.

4. Värderingsgrunder vid upprättande av företagets finansiella rapporter

Den värderingsgrund som har använts vid upprättandet av koncernredovisningen är huvudsakligen värdering till verkligt värde med undantag för en mindre del tillgångar och skulder som värderas till upplupet anskaffningsvärde. Dessa består främst av bankens tillgångar och skulder i form av utlåning, inlåning samt emitterade värdepapper. De försäkringstekniska avsättningarna nuvärdeberäknas och dessa beräkningar baseras på försäkringstekniska antaganden om bland annat ränta, dödlighet, sjuklighet och driftskostnader.

5. Viktiga källor till osäkerhet i uppskattningar och kritiska bedömningar för redovisningsändamål

För att upprätta redovisningen måste ledningen i vissa fall använda sig av uppskattningar och bedömningar. Dessa baseras på tidigare erfarenheter och antaganden som anses vara rättvisande och rimliga. Dessa uppskattningar och bedömningar påverkar redovisade belopp i både balansräkningen och resultaträkningen liksom åtaganden utanför balansräkningen. De viktigaste antagandena om framtiden och källor till osäkerhet som kan påverka de redovisade beloppen för tillgångar och skulder är relaterade till:

- Immateriella tillgångar
- Förvaltningsfastigheter
- Onoterade värdepapper
- Fondinnehav
- Finansiella avtal respektive försäkringsavtal
- Försäkringstekniska avsättningar
- Förutbetalda anskaffningskostnader
- Pensioner för egen personal
- Tvister
- Uppställningsform i koncernens resultat- och balansräkning

Immateriella tillgångar

Den avskrivningstid som används på de aktiverade anskaffningskostnaderna bygger på antaganden om nyttjandeperiod. Vid bedömningen av om en eventuell nedskrivning behöver göras beräknas återvinningsvärdet på investeringen. Detta beräknas med hjälp av olika antaganden och bedömningar som till exempel marknadsförändringar och driftskostnader, se not 19.

Förvaltningsfastigheter

Vid beräkning av de kassaflöden som används vid värdering av fastigheter görs flera antaganden och bedömningar. De omfattar parametrar som hyres- och kostnadsutveckling, inflation, direkt avkastningskrav och kalkylränta. En förändring i någon av dessa parametrar på grund av förändringar i vakansgrad, marknadsvillkor eller liknande påverkar de beräknade kassaflödena och därmed värdet på fastigheterna, se not 20.

Onoterade värdepapper

Vid värdering av finansiella instrument som saknar noterade priser på en väl fungerande marknad måste vedertagna värderingsmodeller användas. Dessa bygger på såväl antaganden, om till exempel jämförbarhet, som uppskattningar och marknadsparametrar. Då det inte finns något enskilt

Fortsättning not 1 Väsentliga redovisnings- och värderingsprinciper

antagande som påverkar värderingen av samtliga onoterade innehav får en förändring av ett antagande en mycket begränsad påverkan på resultat- och balansräkning.

Fondinnehav

Vid fastställandet av om större fondinnehav ska betraktas som dotterföretag, och därmed konsolideras i koncernen, ska möjligheten till inflytande bedömas. Där bedömningen är att bestämmande inflytande saknas redovisas innehaven som ett fondinnehav och inte som dotterföretag. Skillnaden i koncernens balans- och resultaträkning om en annan bedömning av inflytande medför konsolidering är immateriell. Om Skandia äger andelar i någon av koncernens egna fonder är Skandias bedömning avseende dessa investeringar att exponering för volatilitet i avkastningen och därmed bestämmande inflytande anses föreligga vid innehav överstigande 35 procent av fondförmögenheten.

Finansiella avtal respektive försäkringsavtal

För att bestämma vad som anses vara ett finansiellt avtal respektive ett försäkringsavtal måste bolaget ta ställning till vad som anses vara en signifikant försäkringsrisk, se nedan under punkt 15, Försäkringsavtal och finansiella avtal.

Försäkringstekniska avsättningar

Värderingen av livförsäkringsavsättningarna innehåller flera bedömningar och antaganden. Antaganden görs om bland annat långlevnad/dödlighet, sjuklighet och driftskostnader. De dödlighetsantaganden som tillämpas har sin grund i en branschgemensam undersökning men har anpassats till Skandia utifrån koncernens erfarenheter. Avgiftsantaganden innebär en bedömning av framtida kostnadsutveckling samt framtida tillväxt på kapitalet och löptid. Dessa antaganden bygger på bolagets erfarenheter. För känslighetsanalys se vidare i not 2.

Förutbetalda anskaffningskostnader

Vid redovisning av finansiella avtal periodiseras förutbetalda anskaffningskostnader genom att linjära avskrivningskurvor anpassas till förväntad andel återstående avtal under den förväntade löptiden för avtalen. Avskrivningsplanen har bestämts utifrån förväntad löptid och skulle den förväntade löptiden komma att justeras så kan detta leda till en resultateffekt. Se nedan under punkt 15, Försäkringsavtal och finansiella avtal.

Pensioner för egen personal

Vid beräkning av Skandias pensionsskuld, på koncernnivå enligt IAS 19, görs antaganden om främst löneutveckling, inflation, avkastning och diskonteringsränta men även anställningstid och dödlighet. Den absolut viktigaste faktorn är diskonteringsräntan som baseras på bostadsobligationsräntan. Övriga antaganden sätts utifrån förväntad långsiktig utveckling. Se vidare i not 36.

Tvister

Inom ramen för den normala affärsverksamheten har Skandia ett antal tvister. De flesta avser mindre belopp och bedöms inte väsentligt påverka bolagets finansiella ställning. I de fall det rör större belopp görs en bedömning av det sannolika ekonomiska utfallet och behovet av en eventuell avsättning.

Uppställningsform i koncernens resultat- och balansräkning

En avvikande uppställning av resultaträkningen har valts i koncernen, där framför allt banken, men även övriga rörelsedrivande dotterbolag, redovisas på separat rad med tillhörande noter då detta bedöms ge en tydligare och mer transparent bild av försäkringsverksamheten respektive övrig verksamhet i koncernen. Av samma skäl redovisas även bankens tillgångar och skulder på egna rader i balansräkningen.

6. Koncernredovisning

I koncernredovisningen ingår moderbolaget och de dotterbolag i vilka moderbolaget har ett bestämmande inflytande. Det bestämmande inflytandet definieras som att ha kontroll över företaget, att ha del i rörlig avkastning från företaget och att kunna använda sin kontroll till att påverka avkastningen förutsatt att ägarandelar finns. Dotterbolagen konsolideras enligt förvärvsmetoden. Dotterbolagens identifierbara tillgångar och skulder värderas vid anskaffningstidpunkten till verkligt värde. Om överförd ersättning är större än de identifierade nettotillgångarnas verkliga värde redovisas skillnaden som goodwill. Om överförd ersättning är lägre bokförs mellanskillnaden mot resultatet. Förvärvsrelaterade utgifter kostnadsförs när de uppstår. Resultatet från verksamheter som förvärvats eller avyttrats under året redovisas i koncernredovisningen från förvärvstidpunkten och fram till den dag när det bestämmande inflytandet upphör. Alla koncern-interna balansposter, intäkter och kostnader elimineras vid konsolideringen. Som intresseföretag betraktas de bolag där Skandia utövar ett betydande men inte bestämmande inflytande, vanligtvis genom innehav av 20-49 procent av rösterna. Intresseföretag konsolideras i enlighet med kapitalandelsmetoden. Kapitalandelsmetoden innebär att det i koncernen redovisade värdet på aktierna i intresseföretagen motsvaras av koncernens andel i intresseföretagens egna kapital samt koncernmässig goodwill och andra eventuella kvarvarande värden på koncernmässiga över- och undervärden. I koncernens resultaträkning redovisas som "Andel i intresseföretags resultat" koncernens andel i intresseföretagens nettoresultat efter skatt i den icke-tekniska kapitalavkastningen. Koncernen innehar ett joint venture. Innehavet redovisas som andra aktieinnehav under rubriken Aktier och andelar. Inom Kapitalförvaltningen finns investeringar där moderbolaget innehar mer än 20 procent av rösterna. Dessa investeringar förvaltas av externa förvaltare och Skandia har inget inflytande över investeringsstrategier eller avkastning. Även dessa innehav redovisas som andra aktieinnehav under rubriken Aktier och andelar.

7. Uppställningsform i resultat- och balansräkning

I koncernens balansräkning inkluderas Skandias samtliga dotterbolag på respektive rad med undantag för Skandiabanken AB (publ). Bankens tillgångar respektive skulder, eliminerade för koncerninterna poster, redovisas på egna rader i balansräkningen benämnda Tillgångar respektive Skulder i bankverksamheten. I resultaträkningen redovisas Skandiabanken AB (publ):s resultat före skatt på en egen rad i det icke-tekniska resultatet. Skatten redovisas tillsammans med övriga skatter. I Rapport över totalresultatet inkluderas Skandiabanken AB (publ) rad för rad. I raden Resultat övrig rörelsedrivande verksamhet redovisas nettoresultatet före skatt för Skandikon Administration AB, Skandikon Pensionsadministration AB, Skandia Capital AB, Skandia Fonder AB, Skandia Investment Management AB, Sophiahemmet Rehab Center AB samt Skandia Brands AB. Skatten redovisas tillsammans med övriga skatter.

8. Utländsk valuta

Transaktioner i utländsk valuta omräknas till den funktionella valutan enligt transaktionsdagens valutakurs. Monetära tillgångar och skulder i utländsk valuta samt icke-monetära poster i utländsk valuta som värderas till verkligt värde, räknas om till den funktionella valutan med balansdagens valutakurser. Valutakursdifferenser som därigenom uppstår redovisas netto i resultaträkningen under Kapitalavkastning, intäkter eller Kapitalavkastning, kostnader. Aktier i koncernföretag värderas till valutakursen vid investerings-tidpunkten.

9. Över- och underskottshantering i moderbolaget

Det över- respektive underskott som uppstår i produkterna förs till konsolideringsfonden. Hur resultatet uppstår redovisas i resultatanalysen i årsredovisningen. I första hand används konsolideringsfonden för att

Fortsättning not 1 Väsentliga redovisnings- och värderingsprinciper

täcka underskott och i andra hand får fonden utnyttjas för återbäring till våra försäkringstagare. En preliminär fördelning av överskottet görs med återbäringsränta inom verksamheten för försäkringar med sparandemoment och retrospektivreserv. Det blir slutligen tilldelat vid utbetalningstillfället med stöd av bolagsstämans årsvisa bemyndigande om slutlig tilldelning av återbäring och minskar då konsolideringsfonden. För bolagets verksamhet för sjuk- och olycksfallsförsäkring samt för sådan livförsäkring som saknar sparmoment fördelas överskottet genom premierabatter för försäkringarna inom det aktuella försäkringsområdet.

10. Immateriella tillgångar

Immateriella tillgångar vid rörelseförvärv

Goodwill förvärvat i rörelseförvärv värderas till anskaffningsvärdet med avdrag för av- och nedskrivningar. Nedskrivningsbehov av goodwill prövas årligen eller då händelser eller omständigheter indikerar en värdenedgång. I syfte att pröva goodwill för nedskrivning allokeras den vid förvärvstidpunkten till kassagenererande enhet. Nedskrivningsbehov fastställs genom att bedöma återvinningsvärdet för den kassagenererande enheten som goodwillen är kopplad till. Om återvinningsvärdet är lägre än det redovisade värdet redovisas nedskrivning i resultaträkningen. Anskaffningsvärdet för andra immateriella tillgångar vid ett rörelseförvärv motsvaras av verkligt värde vid förvärvstidpunkten. Immateriella tillgångar skrivs av över nyttjandeperioden. För immateriella tillgångar med obestämbar nyttjandeperiod sker avskrivning över maximalt fem år. Tillgångarna nedskrivningsprövas minst årligen. Av- och nedskrivningarna redovisas i resultaträkningen på raden Övriga kostnader i det icke-tekniska resultatet. Se vidare i not 19.

Övriga immateriella tillgångar

Övriga immateriella tillgångar i koncernen redovisas till anskaffningsvärde med avdrag för ackumulerade avskrivningar enligt plan. De består främst av förvärvat eller egenutvecklad programvara som bedöms ha ett ekonomiskt värde under kommande år. Internt upparbetade immateriella tillgångar som avser egenutvecklad programvara redovisas endast om samtliga av följande villkor uppfylls:

- Det finns en identifierbar tillgång.
- Skandia har kontroll över tillgången i form av juridiska rättigheter.
- Det är sannolikt att den tillgång som upparbetats kommer att generera framtida ekonomiska fördelar.
- Tillgångens anskaffningsvärde kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Årligen, eller oftare om indikationer finns på att återvinningsvärdet på tillgången är lägre än det bokförda värdet, nedskrivningsprövas tillgången. Av- och nedskrivningarna redovisas i resultaträkningen på raden Driftskostnader.

11. Placeringstillgångar

Placeringstillgångar utgörs av Byggnader och mark, Placeringar i koncernföretag och Andra finansiella placeringstillgångar. Köp och försäljning av värdepapper, derivat och valutor redovisas i, respektive upphör att redovisas i, balansräkningen per affärsdagen, det vill säga den dag affären genomförs. Motpartens fordran eller skuld redovisas mellan affärsdagen och likviddagen brutto under posten Övriga skulder eller Övriga fordringar. Om clearing sker via ett clearinginstitut redovisas posten netto. Köp och försäljning av byggnader och mark redovisas i balansräkningen på tillträdesdagen. Övriga finansiella tillgångar och skulder upptas i balansräkningen per likviddag. Tillgångarna upphör att redovisas i balansräkningen när de avtalsenliga rättigheterna till kassaflödena upphör eller om samtliga de risker och fördelar som är förknippade med ägande av dem, i allt väsentligt överförs till någon annan. Finansiella skulder tas bort från balansräkningen när åtagandet upphör. Finansiella tillgångar och skulder nettoredovisas i balansräkningen när det finns en legal rätt att reglera transaktioner och

det finns en intention att erlagga likvid netto eller realisera tillgången och erlagga likvid för skulden samtidigt. För klassificering och redovisning av finansiella instrument i Skandiabanken AB (publ) se avsnitt 13.

Byggnader och mark

Samtliga koncernens fastigheter redovisas enligt IAS 40 Förvaltningsfastigheter. Samtliga är klassificerade som förvaltningsfastigheter då de innehas för att inbringa hyresintäkter eller värdestegring eller en kombination av dessa. Fastigheterna värderas till verkligt värde via resultaträkningen. Verkligt värde fastställs vid varje kvartalsskifte genom en extern värdering. Värderingsföretagen använder sig av en kassaflödesbaserad modell kompletterad med en ortsprisanalys för att jämföra med liknande fastigheter som sålts under en relevant jämförelseperiod. Se vidare i not 20. Tillkommande utgifter läggs till det redovisade värdet endast om det är sannolikt att de framtida ekonomiska fördelar som är förknippade med tillgången kommer att komma företaget till del och anskaffningsvärdet kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Alla andra tillkommande utgifter redovisas som kostnad i den period de uppkommer.

Placeringar i koncernföretag

Aktier i koncernföretag värderas till anskaffningsvärde. Om det verkliga värdet på balansdagen bedöms understiga anskaffningsvärdet skrivs tillgången ned. Nedskrivningen redovisas i resultaträkningen. Om värdet bedöms öka igen återförs nedskrivningen via resultaträkningen. Se vidare i not 21.

Finansiella instrument i försäkringsrörelsen

Klassificering

Skandia klassificerar sina finansiella instrument i olika kategorier vilka bestämmer hur instrumenten värderas och redovisas efter anskaffningstidpunkten. Klassificeringen bestäms utifrån affärsmodell för den portfölj som instrumentet ingår i och huruvida kassaflödena endast utgör betalning för kapitalbelopp och ränta enligt nedan.

- Upplupet anskaffningsvärde: Instrument som innehas i en portfölj vars affärsmodell innebär att syftet är att erhålla avtalsenliga kassaflöden i form av kapitalbelopp och ränta, där räntan enbart kompenserar för tidsvärde samt kreditrisk.
- Verkligt värde med resultatet redovisat i Övrigt totalresultat: Instrument som innehas i en portfölj där affärsmodellen innebär att instrument innehas för att både erhålla avtalsenliga kassaflöden enligt ovan men också säljas.
- Verkligt värde med värdeförändringen redovisad i resultaträkningen: Instrument som innehas i en portfölj som förvaltas och utvärderas baserat på verkliga värden.

Tillgångarna och skulderna klassificeras enligt nedan:

- Finansiella tillgångar och Finansiella skulder som värderas till upplupet anskaffningsvärde.

I denna kategori ingår kassa, fondlikvidfordringar samt fondlikvidskulder och leverantörsskulder. Som approximation för upplupet anskaffningsvärde används det nominella beloppet då fordringar respektive skulderna har mycket kort löptid.

I försäkringsrörelsen finns inga portföljer som är klassificerade som Finansiella tillgångar som värderas till verkligt värde med värdeförändringen i övrigt totalresultat.

- Finansiella tillgångar och Finansiella skulder som värderas till verkligt värde via resultaträkningen.

I dessa ingår finansiella instrument på tillgångssidan och skuldsidan, våra Placeringstillgångar. Kategorin delas in i två underkategorier. I den ena, "Obligatoriskt", återfinns de tillgångar som per automatik ska redovisas

Fortsättning not 1 Väsentliga redovisnings- och värderingsprinciper

här. Det innefattar hela livbolagets portfölj där affärsmodellen kräver detta samt koncernens övriga derivat och aktier. I denna kategori återfinns även de tillgångar där försäkringstagaren bär placeringsrisken. Den andra, ”Som bestämts tillhöra kategorin” består av tillgångarna där Skandia initialt har valt denna klassificering då detta minskar inkonsekvenser i redovisningen (verkligtvärde option). Här redovisas Skandia AB:s värdepappersportfölj.

Finansiella skulder som avser åtaganden för fond- och depåförsäkringsavtal klassificeras som verkligt värde via resultaträkningen i underkategorin ”Som bestämts tillhöra kategorin” då detta eliminerar den mismatch som annars skulle uppstå med därtill hörande fond- och depåförsäkrings-tillgångar som värderas till verkligt värde via resultaträkningen.

Värdering

Vid värdering till verkligt värde klassificeras varje innehav in i en av tre värderingsnivåer:

- Nivå 1 - värdering till noterade priser på en aktiv marknad för samma instrument.
- Nivå 2 - värdering som bygger på observerbara marknadsnoteringar på en aktiv marknad för liknande instrument vilket i Skandia inkluderar värdering till noterade kurser på en mindre aktiv marknad.
- Nivå 3 - värdering som bygger på antaganden och bedömningar samt, om det finns lämpliga sådana, observerbara marknadsnoteringar.

Med noterade priser på en aktiv marknad menar Skandia att noterade priser finns lättillgängliga på en börs, hos en mäklare eller liknande och dessa priser representerar faktiska och regelbundet förekommande transaktioner på affärsmässiga villkor. Finns ingen aktiv marknad används olika värderingstekniker som i så stor utsträckning som möjligt bygger på observerbara marknadsnoteringar.

Noterade aktier

Aktier redovisas vid anskaffningstillfället till köpeskilling exklusive transaktionskostnad, vilken kostnadsförs direkt. Därefter sker värdering till verkligt värde. Med verkligt värde avses försäljningsvärdet på balansdagen. För aktier noterade på en auktoriserad börs eller marknadsplats beräknas försäljningsvärdet med senast noterad köpkurs eller om sådan saknas senast noterad betalkurs på balansdagen.

Onoterade aktier

Onoterade aktier redovisas vid anskaffningstillfället till köpeskilling exklusive transaktionskostnad, vilken kostnadsförs direkt. Därefter sker värdering till verkligt värde. Innehav i onoterade aktier sker främst via så kallade private equityfonder, infrastrukturfonder och kreditfonder. Värderingen görs av respektive förvaltare. Värdet fastställs utifrån värdeutvecklingen i de underliggande tillgångarna och görs i enlighet med branschpraxis som till exempel IPEV Guidelines (International Private Equity and Venture Capital Valuation) eller US GAAP ASC 820.

En förvaltare kan välja en eller en kombination av flera metoder för att värdera sina innehav såsom:

- marknadsbaserad metod – jämförelsevärdering med hjälp av multiplar. För att bestämma en lämplig och rimlig multipel används multiplar för liknande noterade företag samt priser för vilka liknande onoterade bolag har bytt ägare. De vanligaste vinstmultiplarna som används är P/E (Price / Earnings), EV/EBIT (Enterprise value / Earnings Before Interest and Tax) and EV/EBITDA (Enterprise value / Earnings Before Interest, Tax, Depreciation and Amortization). Multiplar justeras även för skillnader i risk, vinsttillväxt med mera.
- inkomstbaserad metod – diskonterade kassaflöden. Metoden används där andra metoder inte kan appliceras till exempel när det saknas jämförbara företag som kan värderas med hjälp av multiplar eller när priset för nyligen

- gjord investering inte kan användas för att företaget och marknaden har förändrats.
- kostnadsbaserad metod – priset på en nyligen genomförd transaktion.

Värdering av kreditfonder baseras på värdering av underliggande krediter. Värderingar kan baseras på olika metoder såsom:

- modellprismetod – baseras på indata som inte är noterade priser men som är observerbara. Metoden använder till exempel parametrar för jämförbara bolag/lån, rating samt nuvärdesberäkning av framtida kassaflöden.
- private equity metoden – värdering av lån baseras på olika parametrar såsom på finansiell utveckling av bolaget, liknande lån och obligationer.

Då värderingen av fonderna kan ha eftersläpning på upp till tre månader justeras värdet på fonderna för tillkommande kassaflöden under denna period. Utöver detta sker ingen justering av marknadsvärdet.

Obligationer och andra räntebärande värdepapper

Räntebärande värdepapper redovisas vid anskaffningstillfället till köpeskilling exklusive transaktionskostnad, vilken kostnadsförs direkt. Obligationer och räntebärande värdepapper värderas till verkligt värde enligt senast noterad köpkurs eller om sådan saknas senast noterad betalkurs. I det fall papperet inte är noterat värderas det till en kurs som baseras på likartade noterade värdepapper samt/eller med hjälp av vedertagna värderingsmodeller som innebär att kassaflöden diskonteras med relevant marknadsränta.

Derivat

Derivat redovisas vid anskaffningstidpunkten, liksom vid efterföljande tidpunkter, till verkligt värde. Om värdet på derivatet är positivt upptas det i balansräkningen som en tillgång och om värdet är negativt som en skuld. Börshandlade, standardiserade, derivat värderas till noterade kurser. OTC-derivat värderas till avtalat noterat index eller med vedertagna värderingsmodeller som innebär att kassaflöden diskonteras med relevant marknadsränta.

Affärerna sker inom ramen för aktuella riskmandat och används för att sänka den finansiella risken och/eller för att effektivisera förvaltningen.

Lån

Skandias livbolag har en låneportfölj inom Placeringstillgångarna. Den redovisas till verkligt värde med värdeförändringen via resultaträkningen. Värdering av lånen görs av extern part, Markit, enligt Private Equity- eller Modellpris-metoden, se ovan under Onoterade aktier.

Återköpsavtal och omvända återköpsavtal

Med återköpsavtal, eller repotransaktioner, avses avtal där parterna samtidigt har kommit överens om försäljning och återköp av ett visst värdepapper till ett i förväg bestämt pris. Värdepapper som säljs i en repotransaktion (återköpsavtal) kvarstår i balansräkningen under transaktionens löptid då koncernen under transaktionens löptid är exponerad emot värdepapprets värdeförändringsrisk. Det sålda värdepappret redovisas därutöver utanför balansräkningen som ställd säkerhet. Erhållen likvid redovisas som skuld under Återköpstransaktioner. Värdepapper som köps i en repotransaktion (omvända återköpsavtal) redovisas på motsvarande sätt, det vill säga värdepappret tas inte upp i balansräkningen under transaktionens löptid. Den erlagda likviden redovisas i Placeringstillgångar under Återköpstransaktioner.

Kreditförlustreservering

För finansiella tillgångar som värderas till upplupet anskaffningsvärde eller till verkligt värde via övrigt totalresultat ska en kreditförlustreserv beräknas. Försäkringsrörelsen har endast poster med mycket korta löptider till

Fortsättning not 1 Väsentliga redovisnings- och värderingsprinciper

upplupet anskaffningsvärde. En beräkning av 12 månaders förväntad förlust men nerskalad till lämplig löptid blir oväsentlig och ingen reserv bokförs. Samtliga motparter har en så kallad "investment grade" vilket gör att Skandia betraktar dem som låg risk (low credit risk). Ingen förväntad förlust för resterande löptid beräknas därför trots en ökad kreditrisk men med fortsatt "investment grade". Om det finns indikationer på en signifikant ökad kreditrisk görs dock en individuell bedömning av respektive motpart.

Resultatredovisning

Resultatet från finansiella instrument som är en del av försäkringsrörelsen redovisas i nedanstående poster i det tekniska resultatet med undantag för Skandia AB:s värdepappersportfölj som redovisas i motsvarade poster i det icke-tekniska resultatet. För Skandiabanken AB (publ):s finansiella instrument se punkt 13. Orealiserade och realiserade värdeförändringar på placeringstillgångar redovisas via resultaträkningen. De ingår i årets resultat i posterna Kapitalavkastning, intäkter eller kostnader respektive Orealiserade vinster eller förluster på placeringstillgångar. Med realiserat resultat avses skillnaden mellan erhållen försäljningslikvid och anskaffningsvärdet. Vid försäljning återläggs tidigare bokförda orealiserade värdeförändringar i resultaträkningen under orealiserade vinster respektive förluster. Orealiserade vinster eller förluster är skillnaden mellan anskaffningsvärde och verkligt värde. Orealiserade valutakursvinster och förluster ingår inte i realiserat resultat utan redovisas netto som valutaresultat i posten Kapitalavkastning, intäkter eller Kapitalavkastning, kostnader.

Ränteintäkter

Erhållen ränta redovisas som ränteintäkter. Ränteintäkter allokteras till den period som de hänför sig till enligt effektivräntemetoden. Negativa räntor redovisas som räntekostnader.

Kapitalavkastning, intäkter

Posten Kapitalavkastning, intäkter avser avkastning på placeringstillgångar och omfattar hyresintäkter från byggnader och mark, utdelning på aktier och andelar (inklusive utdelningar på aktier i koncern- och intresseföretag), ränteintäkter, valutakursvinster (netto), återförda nedskrivningar och realisationsvinster per placeringsslag (netto).

Kapitalavkastning, kostnader

Under Kapitalavkastning, kostnader redovisas kostnader för placerings-tillgångar. Posten omfattar driftskostnader för byggnader och mark, räntekostnader, valutakursförluster (netto), nedskrivningar, realisations-förluster per placeringsslag (netto) samt kapitalförvaltningskostnader inklusive kostnader för egen personal, lokaler med mera som kan hänföras till kapitalförvaltningen.

Orealiserade vinster och orealiserade förluster på placeringstillgångar

Här redovisas orealiserade värdeförändringar på placeringstillgångar vid värdering till verkligt värde. Resultatet redovisas netto för olika placerings-typer.

12. Placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagarna bär placeringsrisken

Dessa består av olika fonder eller av direkta innehav i obligationer, aktier eller andra tillgångar som försäkringstagarna valt. Samtliga dessa tillgångar värderas till noterade kurser. I viss omfattning finns även investeringar i strukturerade produkter som värderas med hjälp av observerbara marknadsnoteringar.

13. Finansiella instrument i bankverksamheten

Köp och försäljning av värdepapper, derivat och valutor redovisas i balans-räkningen respektive bokas bort från balansräkningen per affärsdagen, det

vill säga den dag affären genomförs. Om clearing sker via ett clearinginstitut redovisas posten netto. För övriga instrument tillämpas likviddagsredovisning. Lånefordringar bokas bort ur balansräkningen när de är förtidsinlösta eller när en kreditförlust konstaterats. Övriga finansiella tillgångar tas bort från balansräkningen när de avtalsenliga rättigheterna till kassaflödena från den finansiella tillgången upphör eller om banken i allt väsentligt överfört samtliga de risker och fördelar som är förknippade med ägandet av den till någon annan. Finansiella skulder tas bort från balansräkningen när de upphör, det vill säga när åtagandet upphör, makuleras eller förfaller. Finansiella tillgångar och skulder nettoredovisas i balansräkningen när det finns en legal rätt att reglera transaktioner och det finns en intention att erlagga likvid netto eller realisera tillgången och erlagga likvid för skulden samtidigt. I koncernens balansräkning redovisas bankens tillgångar och skulder på separata rader benämnda Tillgångar i bankrörelsen respektive Skulder i bankrörelsen. Finansiella tillgångar och skulder nettoredovisas i balansräkningen när det finns en legal rätt att reglera transaktioner och det finns en avsikt att erlagga likvid netto eller realisera tillgången och erlagga likvid för skulden samtidigt.

Klassificering

Skandiabanken klassificerar sina finansiella instrument i olika kategorier vilka bestämmer hur instrumenten värderas och redovisas efter anskaffningstidpunkten. Klassificeringen bestäms utifrån affärsmodell för den portfölj som instrumentet ingår i och huruvida kassaflödena endast utgör betalning för kapitalbelopp och ränta.

- Upplupet anskaffningsvärde: Instrument som innehas i en portfölj vars affärsmodell innebär att syftet är att erhålla avtalsenliga kassaflöden i form av kapitalbelopp och ränta, där räntan enbart kompenserar för tids-värde samt kreditrisk.
- Verkligt värde med resultatet redovisat i Övrigt totalresultat: Portföljer där innehavet innebär att instrument innehas både för att erhålla avtalsenliga kassaflöden enligt ovan men också säljas.
- Verkligt värde med värdeförändringen redovisad i resultaträkningen: Övriga portföljer som förvaltas och/eller utvärderas baserat på verkliga värden.

Banken har klassificerat sina finansiella tillgångar och skulder enligt nedan.

- Finansiella tillgångar som värderas till upplupet anskaffningsvärde. Här redovisas bankens låneportföljer. Även andra finansiella tillgångar redovisas här. Som approximation för upplupet anskaffningsvärde används, för dessa, det nominella beloppet då dessa fordringar har mycket kort löptid.
- Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde med värdeförändringen redovisad i Övrigt totalresultat. I denna kategori klassificeras bankens likviditetsportfölj. Här återfinns också innehav av aktier i företag som främst utför stödjande verksamhet där banken valt optionen att redovisa verkligtvärdeförändringen i Övrigt totalresultat.

- Finansiella tillgångar och Finansiella skulder som värderas till verkligt värde via resultaträkningen. I dessa grupper ingår en mindre andel finansiella instrument på tillgångs- och skuldsidan. I banken finns endast underkategorin "Obligatorisk" vilken innehåller ett mindre handelslager kopplat till fondhandeln, ett mindre aktieinnehav samt derivat.

- Finansiella skulder som värderas till upplupet anskaffningsvärde. Inlåning, emitterade värdepapper och andra räntebärande skulder redovisas till upplupet anskaffningsvärde. Icke räntebärande skulder som leverantörsskulder och andra räntefria skulder med kort löptid redovisas här.

Finansiella rapporter	Noter	Underskrifter	Revisionsberättelse	Ordlista
-----------------------	-------	---------------	---------------------	----------

Fortsättning not 1 Väsentliga redovisnings- och värderingsprinciper

Som en approximation för upplupet anskaffningsvärde används, för dessa, nominellt värde.

Värdering

Banken värderar finansiella tillgångar och skulder på samma sätt som beskrivs ovan under Placeringstillgångar med följande tillägg:

- Finansiella tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde eller med värdeförändringen i övrigt totalresultat.

Kreditförlustreserveringar

För finansiella tillgångar som värderas till upplupet anskaffningsvärde eller till verkligt värde via övrigt totalresultat enligt ovan ska en kreditförlustreserv beräknas. Kreditförlustreserveringarna bygger på förväntade kreditförluster det vill säga ett framåtriktat angreppssätt. Tillgångarna/Lånefordringarna sorteras i tre olika stadier beroende på kreditrisk.

Stadie 1 omfattar fordringar där det inte har inträffat någon väsentlig ökning av kreditrisken sen första redovisningstillfället.

Stadie 2 omfattar krediter där det inträffat en väsentlig ökning av kreditrisken.

I Skandiabanken har signifikant ökad kreditrisk definierats som bland annat försämring av riskklass enligt bankens riskklassningssystem samt 30 dagar sen betalning. Reserveringarna beräknas som exponering vid fallissemang (EAD) gånger sannolikhet för fallissemang (PD) gånger förlust i händelse av fallissemang (LGD). För stadie 1 görs en reservering som motsvarar en förväntad kreditförlust inom 12 månader. För fordringar i stadie 2 beräknas en förväntad kreditförlust för den återstående löptiden.

Stadie 3 omfattar fallerade krediter det vill säga fordringen är förfallen mer än 90 dagar eller det finns andra observerbara tecken på kreditförsämring så som konkurs eller eftergifter. Dessa fordringar betraktas som osäkra.

Kreditförlustreserveringen tar också hänsyn till relevanta makrofaktorer som arbetslöshet, BNP-tillväxt, förändring av bostadspriser och STIBOR 3 månader. Skandiabanken baserar beräkningen på framtida makroprognoser och flera scenarier, och sannolikheten att de inträffar. Banken använder samma basscenario som i koncernen. Utöver basscenariot har banken ytterligare scenarier vilka är mer positiva respektive mer negativa.

Kreditförlustreserveringar avseende utlåning till allmänheten:

Bankens bolåneportfölj

Lånen fördelas i olika stadier enligt nedan:

Stadie 1: friska krediter eller 0 – 29 dagar sen med betalning – för dessa beräknas förväntade kreditförluster inom 12 månader.

Stadie 2: signifikant ökad kreditrisk och/eller 30 – 89 dagar sen med betalning – för dessa beräknas en reserv utifrån risken för kreditförlust under resterande kontraktuell löptid. Beräkningen baseras på framtida makroprognoser och flera scenarier.

Stadie 3: fallissemang, det vill säga minst 90 dagar sen med betalning eller andra observerbara tecken på kreditförsämring – för dessa görs en individuell bedömning på varje enskild kredit och med en aktuell värdering av tillhörande säkerheter.

Övrig utlåning

I denna portfölj återfinns övriga lån samt kontokrediter, kreditkort och depåkrediter. För denna portfölj sker en reservering med flera praktiska förenklingar då portföljen är av begränsad storlek.

Stadie 1: friska krediter eller 0–29 dagar sen med betalning – förväntade kreditförluster inom 12 månader. Ett vägt värde för sannolikhet för fallissemang (PD) hämtas från UC för den totala exponeringen.

Stadie 2: sena betalningar 30–89 dagar. Samma beräkning görs som för stadie 1 men med PD antaget utifrån bankens erfarenheter.

Stadie 3: fallissemang – för sena betalningar mer än 90–180 dagar reserve-

ras 60 procent av utestående exponering och för sena betalningar över 180 dagar reserveras 90 procent av utestående exponering.

Reserver beräknas även för beviljade men ännu ej utbetalda lån. Dessa bedöms tillhöra stadie 1 och för dessa beräknas en 12 månaders förlustreservering men med hänsyn till att alla kreditofferter inte blir accepterade.

Kreditförlustreserveringar avseende räntebärande värdepapper:

Även för värdepapper som värderas till verkligt värde via övrigt totalresultat ska en kreditförlustreserv beräknas. Reserven beräknas för förväntade kreditförluster inom 12 månader enligt ovan där PD hämtas från Moody's och förlust i händelse av fallissemang (LGD) uppskattas med riskvikt enligt kapitaltäckningsreglerna för banker. Bankens placeringsriktlinjer innebär att placeringar endast görs i värdepapper emitterade av motparter med en "investment grade", vilket innebär att ett externt kreditbetyg på en viss nivå satts på emittenten av värdepappret. Av denna anledning bedöms kreditrisken som låg (low credit risk) och ingen förväntad förlust för resterande löptid behöver beräknas trots en ökad kreditrisk men med fortsatt "investment grade". Om det finns indikationer på en signifikant ökad kreditrisk görs dock en individuell bedömning av respektive värdepapper. Förändring av kreditförlustreserveringen redovisas i bankens resultaträkning och motbokas i verkligtvärde-reserven i Eget kapital.

Resultatredovisning

I koncernens resultaträkning visas Skandiabankens resultat utom skatt, bokslutsdispositioner och övrigt totalresultat på raden Resultat från Bankverksamhet. Bankverksamhetens poster i Övrigt totalresultat inkluderas rad för rad i koncernen. Här återfinns värdejusteringar av finansiella instrument som klassificerats som värderade till verkligt värde med resultateffekten i övrigt totalresultat. Vid avyttring redovisas realiserad värdeförändring i resultaträkningen på raden Resultat från Bankverksamhet och förs därmed bort från Övrigt totalresultat.

Säkringsredovisning

Säkringsredovisning tillämpas enbart i bankens verksamhet och banken har valt att fortsätta tillämpa IAS 39 Finansiella instrument: Redovisning och värdering. Derivat används för portföljsäkring av verkligt värde för exponeringar avseende ränterisk hänförlig till utlåning med fast ränta. För att få tillämpa säkringsredovisning krävs att säkringen har en hög effektivitet. En säkring anses ha detta om det vid ingåendet och under säkringens hela löptid kan förväntas att förändringar i verkligt värde på den säkrade posten väsentligen neutraliseras av förändringar i verkligt värde på säkringsinstrumentet. Vid tillämpning av säkringsredovisning netto redovisas effekten av verkligt värde på de säkrade posterna med förändringar i verkligt värde på säkringsinstrumenten. Utfallet ska ligga inom intervallet 80–125 procent. Om säkringsförhållandet inte uppfyller kraven avslutas säkringsredovisningen och det orealiserade värdet av derivaten redovisas i resultaträkningen, medan den säkrade posten nu istället värderas till upplupet anskaffningsvärde.

14. Nedskrivning av icke-finansiella tillgångar

Det redovisade värdet av Skandias tillgångar granskas vid varje balansdag för att bedöma om det föreligger någon indikation på en värdeminskning. Om sådan indikation finns fastställs tillgångens återvinningsvärde, vilket är det högre av nettoförsäljningsvärdet och nyttjandevärdet. Vid bedömning av nyttjandevärde diskonteras förväntade framtida kassaflöden till nuvärde. Om det inte går att fastställa väsentligen oberoende kassaflöden till en enskild tillgång ska tillgångarna vid prövning av nedskrivningsbehov grupperas till den lägsta nivå där det går att identifiera väsentligen oberoende kassaflöden – en så kallad kassagenererande enhet. En nedskrivning görs när tillgångens eller dess kassagenererande enhets redovisade värde överstiger

Finansiella rapporter	<u>Noter</u>	Underskrifter	Revisionsberättelse	Ordlista
-----------------------	--------------	---------------	---------------------	----------

Fortsättning not 1 Väsentliga redovisnings- och värderingsprinciper

återvinningsvärdet. Nedskrivningar kostnadsförs i resultaträkningen. En nedskrivning återförs om det både finns indikationer på att nedskrivningsbehovet inte längre föreligger och det har skett en förändring i de antaganden som låg till grund för beräkningen av det nedskrivna beloppet. Återföringen ökar tillgångens redovisade värde. Det redovisade värdet får inte överstiga det värde som redovisats efter avskrivningar, om en nedskrivning aldrig gjorts. Nedskrivning av goodwill får dock inte återläggas.

15. Försäkringsavtal och finansiella avtal

Skandia utfärdar försäkringsavtal och finansiella avtal. Försäkringsavtal är avtal i vilka Skandia åtar sig en betydande försäkringsrisk för försäkringstagaren genom att gå med på att kompensera försäkringstagaren eller annan förmånstagare om en förutbestämd försäkrad händelse skulle inträffa. Avtal som inte kan definieras som försäkringsavtal, eftersom de inte överför någon betydande försäkringsrisk från innehavaren till bolaget, klassificeras som finansiella avtal.

Klassificering

I Skandia har betydande försäkringsrisk definierats som att den ersättning som betalas ut, om en försäkrad framtida händelse inträffar, överstiger den ersättning som betalas ut om händelsen inte inträffar med mer än 5 procent. En förändring av risken med +/- 2 procentenheter skulle inte förändra klassificeringen av några avtal. För Försäkringsaktiebolaget Skandias (publ) fondförsäkringar och depåförsäkringar, finns dock en möjlighet att värdera den finansiella komponenten separat från försäkringskomponenten på ett tillförlitligt sätt. För att ge en mer relevant finansiell information separeras därför dessa avtal i två delar oavsett hur stor risken är. Den finansiella komponenten redovisas enligt IFRS 9, Finansiella instrument och försäkringskomponenten följer IFRS 4, Försäkringsavtal. Avgifter och kostnader som uppstår ur dessa avtal fördelas mellan försäkringskomponenten och den finansiella komponenten. Även initiala avgifter och anskaffningskostnader fördelas skäligt mellan komponenterna. I Skandias livbolag innehåller samtliga finansiella avtal enligt definitionen ovan en diskretionär del. Detta innebär att försäkringstagaren kan erhålla, som komplement till garanterade ersättningar, ytterligare ersättning i form av återbäring. Detta gör att livbolaget redovisar även de finansiella avtalen enligt IFRS 4, Försäkringsavtal. Inbäddade derivat som utgör en del av ett försäkringsavtal, och som i sig självt utgör ett försäkringsavtal, separeras inte från huvudavtalet. Därmed görs inte någon separat värdering av det inbäddade derivatet.

Finansiella avtal

Som finansiellt avtal redovisas den finansiella komponenten av fondförsäkringar och depåförsäkringar i Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ).

Värdering av åtagandet

Det initiala och efterföljande värderingsbeloppet för det finansiella åtagandet är dess verkliga värde. Det verkliga värdet fastställs så att det speglar det verkliga värdet på de finansiella tillgångar till vilka de finansiella skulderna är länkade. Om åtagandet innefattar en återköpsrätt är det verkliga värdet aldrig lägre än beloppet som betalas vid återköp. Om, i en specifik portfölj, de förväntade framtida intäkterna är lägre än förväntade framtida rörliga kostnader, måste en avsättning för förluster i denna portfölj göras. Åtaganden för de finansiella avtalen redovisas på skuldsidan, för depåförsäkring, under rubriken Villkorad återbäring och för fondförsäkring under rubriken Fondförsäkringsåtaganden.

Redovisning av finansiella avtal

Värdeförändringar

Förändringar i värdet på investeringar, som innehas för att täcka åtaganden för fondförsäkringsavtal och depåförsäkring redovisade som finansiella

avtal, samt motsvarande förändring i försäkringsåtaganden nettoredovisas i resultaträkningen då substansen i transaktionen är att värdeförändringarna helt och hållet tillhör försäkringstagarna.

Premieinkomst och försäkringsersättningar

Belopp som erhållits från och betalats till innehavarna av de finansiella avtalen redovisas över balansräkningen som insättningar eller uttag och inkluderar inte bland premier och försäkringsersättningar i resultaträkningen.

Avgifter

Avgifter som debiteras för förvaltning av finansiella avtal samt rabatt på fondförvaltningsavgifter intäktsförs i takt med att Skandia tillhandahåller förvaltningstjänster till innehavarna av de finansiella avtalen. Intäkten redovisas i resultaträkningen som Intäkter från investeringsavtal respektive Övriga tekniska intäkter. Dessa tjänster tillhandahålls jämnt fördelade under avtalets livstid.

Driftskostnader

Kostnader redovisas som kostnader när de uppstår, med undantag för kostnader som är direkt eller indirekt relaterade till tecknandet av nya avtal och förnyelse av befintliga avtal. Dessa aktiveras som förutbetalda anskaffningskostnader om de kan förväntas återvinnas. Kostnader för skadereglering, det vill säga kostnader för fortsatt hantering av de avtal som är under utbetalning, redovisas under Utbetalda försäkringsersättningar.

Förutbetalda anskaffningskostnader

Anskaffningskostnader som är direkt relaterade till nya avtal och förnyelse av befintliga avtal aktiveras som Förutbetalda anskaffningskostnader i balansräkningen. Anskaffningskostnader skrivs av enligt plan. Avskrivningsplanen speglar de avgiftsuttag på försäkringarna som ska täcka dessa kostnader. Hänsyn har tagits till bland annat att kontrakt förtdislöses eller upphör vid dödsfall genom en förväntad återköps- eller dödsfallsfrekvens. Om det verkliga värdet på tillgången efter avskrivningar bedöms understiga det bokförda värdet skrivs tillgången ned. Nedskrivningen redovisas via resultaträkningen.

Försäkringsavtal

Livförsäkringsavsättningar motsvarar kapitalvärdet av de garanterade förpliktelserna enligt löpande försäkringsavtal efter avdrag för kapitalvärdet av framtida avtalade premieinbetalningar. Avsättningarna beräknas enligt vedertagna aktuariella principer. Det innebär att avsättningarna nuvärdesberäknas och att beräkningarna bygger på antaganden om bland annat ränta, dödlighet, skatt och driftskostnader. Livförsäkringsavsättningar och oreglerade skador som avser tjänstepensioner värderas enligt EUs tjänstepensionsdirektiv, vilket innebär att aktsamma, realistiska, antaganden ska användas. För övrig livförsäkring används så kallade betryggande antaganden, det vill säga antaganden som var för sig har en inbyggd säkerhetsmarginal. Vid värderingen har antagandet om diskonteringsränta störst påverkan. Skandia använder den ränta European Insurance and Occupational Pensions Authority (EIOPA) föreskriver för Solvens 2-beräkningarna för värdering av både övrig försäkring och tjänstepensionsförsäkringar. För övrig livförsäkring justeras diskonteringsräntan för att vara betryggande. De dödlighetsantaganden som används vid värderingen är Skandias egna antaganden. Dessa bygger på en analys av det egna försäkringsbeståndet.

Förlustprövning

De redovisnings- och värderingsprinciper Skandia tillämpar för försäkrings-tekniska avsättningar innebär per automatik en prövning av att avsättningarna är tillräckliga med avseende på de förväntade framtida kassaflöden som krävs för att reglera skulden.

Fortsättning not 1 Väsentliga redovisnings- och värderingsprinciper

Avsättning för oreglerade skador

Avsättningen för oreglerade skador omfattar fyra olika avsättningar: avsättning för sjukräntor, rapporterade skador, icke rapporterade skador och en skadebehandlingsreserv. Avsättningen för sjukräntor motsvarar kapitalvärdet av bolagets förpliktelser gentemot försäkrad vid skada eller sjukdom. Avsättningen för rapporterade skador är en avsättning för skador som är anmälda och godkända men ännu ej utbetalda. Avsättning för icke rapporterade skador avser ännu inte anmälda skador och har gjorts utifrån Skandias erfarenhet av sådana för respektive produkt. Beräkningen baseras på utfall i tidigare perioder men justerat för antals- och beloppsförändring i beståndet.

Skadebehandlingsreserven utgörs av en värdering av framtida kostnader för hantering av de oreglerade skadorna, oavsett om de är kända eller okända vid bokslutstidpunkten.

Redovisning av försäkringsavtal

Värdeförändringar

Förändringar av de försäkringstekniska avsättningarna redovisas i resultaträkningen i posten Förändring av övriga försäkringstekniska avsättningar utom förändring av Avsättning för oreglerade skador som redovisas i posten Utbetalda försäkringsersättningar.

Premieinkomst

För premiebetalningar tillämpas kontantprincipen. Kontantprincipen innebär att inbetalda premier intäktsförs när de inkommer oavsett vilken period de avser. Förskottsbetalda premier inkluderas där gällande avtal finns. Den förmånsbestämda affären inom Skandia Liv redovisas dock i enlighet med fakturapprincipen. Fakturapprincipen innebär att en premieinkomst redovisas när kunden faktureras.

Premierna redovisas som en intäkt i årets resultat men kommer samtidigt att ingå som ökning vid beräkningen av de försäkringstekniska avsättningarna. För vissa typer av riskförsäkringar kan en del av den inbetalade premien flyttas till kommande period genom en avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker.

Försäkringsersättningar

Garanterade ersättningar och skadeersättningar från försäkringsavtal redovisas som en kostnad i resultaträkningen samtidigt som den försäkringstekniska avsättningen i balansen minskar. I posten ingår även kostnader för skadeförebyggande åtgärder inom ramen för risk- och hälsakonceptet.

Preliminärt fördelade ej garanterade överskott, diskretionär del

De flesta av livbolagets avtal innehåller en diskretionär del. Det innebär att överskottet fördelas preliminärt till försäkringarna i förhållande till hur stort bidrag varje försäkring beräknas ha lämnat. Överskottet fördelas ut på försäkringarna med hjälp av återbäringsrätten och tillförs försäkringskapitalet. Det preliminärt fördelade överskottet är inte garanterat och kan därför återtas vid behov enligt Skandias beslut. Överskottet används i första hand som riskkapital för att säkerställa att livbolaget kan fullgöra sina garanterade åtaganden. De upparbetade överskotten redovisas därför, med undantag för den villkorade återbäringen, inte som skuld utan i konsolideringsfonden, som är en del av bolagets egna kapital.

Utbetalning av överskott

Det preliminärt fördelade överskottet på försäkringar med inslag av sparande tilldelas först i samband med utbetalningen. Vid utbetalning redovisas detta direkt mot konsolideringsfonden i Eget kapital. För riskprodukter, det vill säga försäkringar utan sparande, utbetalas inte överskottet. Dessa överskott används framförallt för att utjämna resultatet för dessa produkter

över åren. Nyttjande av överskottet kan också ske genom att reducera premierna. Kostnaden för detta redovisas i posten Återbärning och rabatter och intäktsförs som Premieinkomst. Försäkringsersättningen för konstaterade skador där utbetalningen förfallit till betalning men förmånstagaren inte kan lokaliseras skuldförs. Denna post redovisas under Övriga skulder i balansräkningen.

Driftskostnader

Kostnader redovisas som kostnader när de uppstår, med undantag för kostnader som är direkt eller indirekt relaterade till tecknandet av nya avtal och förnyelse av befintliga avtal. Dessa aktiveras som Förutbetalda anskaffningskostnader om de kan förväntas återvinnas. Kostnader för skadereglering, det vill säga kostnader för fortsatt hantering av de avtal som är under utbetalning, redovisas under Utbetalda försäkringsersättningar.

Förutbetalda anskaffningskostnader

Anskaffningskostnader som är direkt eller indirekt relaterade till nya avtal och förnyelse av befintliga avtal aktiveras som Förutbetalda anskaffningskostnader i balansräkningen om de är av väsentlig betydelse för verksamheten under kommande år. Anskaffningskostnader skrivs av enligt plan. Avskrivningsplanen speglar de avgiftsuttag på försäkringarna som ska täcka dessa kostnader. Hänsyn tas till bland annat att kontrakt förtidslöses eller upphör vid dödsfall genom en förväntad återköps- eller dödsfallsfrekvens. Om det verkliga värdet på tillgången efter avskrivningar bedöms understiga det bokförda värdet skrivs tillgången ned. Nedskrivningen redovisas via resultaträkningen.

16. Pensioner för egen personal

Moderbolaget

I moderbolaget finns både avgiftsbestämda och förmånsbestämda pensionsplaner som redovisas enligt Tryggandelagen vilket är en förutsättning för skattemässig avdragsrätt. Det innebär att moderbolaget tillämpar undantaget enligt RFR 2 från IAS 19, Ersättning till anställda, för bolagets förmånsbestämda pensionsplaner. Som avgiftsbestämda pensionsplaner klassificeras de planer där företagets förpliktelse är begränsad till de avgifter som företaget åtagit sig att betala. Som förmånsbestämda pensionsplaner klassificeras de planer där den anställde garanteras en viss pension efter avslutad anställning som baseras på slutlönen. Kostnaderna för både de avgiftsbestämda och de förmånsbestämda planerna redovisas som en kostnad i resultaträkningen i den takt pensionsrätten intjänas.

Koncernen

De avgiftsbestämda pensionsplanerna redovisas på samma sätt som i moderbolaget. För de förmånsbestämda planerna sker däremot årliga aktuariella beräkningar med den så kallade Projected Unit Credit Method. Metoden innebär i korthet en linjär kostnadsfördelning mellan tiden för anslutning till planen och pensionsåldern. Kostnad för tjänstgöring samt nettoränta på den förmånsbestämda pensionsskulden redovisas som en kostnad i resultaträkningen och effekter av omvärderingar redovisas i Övrigt totalresultat. Pensionsskulden redovisas som en avsättning i balansräkningen, se även not 36.

17. Andra avsättningar

Andra avsättningar redovisas i balansräkningen när Skandia har en förpliktelse, legal eller informell, på grund av en händelse som har inträffat och när det är troligt att någon form av ekonomisk kompensation kommer att utgå för att reglera förpliktelsen och det beloppet kan uppskattas tillförlitligt. Om tidpunkten för den eventuella ekonomiska kompensationen är känd och överstiger ett år diskonteras beloppet.

*Fortsättning not 1 Väsentliga redovisnings- och värderingsprinciper***18. Leasing**

Skandias leasingavtal består framför allt av hyresavtal för storarbetsplatserna och rådgivningskontoren. Som leasetagare redovisas leasingavgifter som en kostnad linjärt över leasingperioden. Som leasegivare redovisas hyresintäkter i resultatet linjärt över kontraktets löptid.

19. Obeskattade reserver

Svensk skattelagstiftning ger företag möjlighet att genom avsättningar till obeskattade reserver minska årets skattepliktiga resultat. Förändringar av obeskattade reserver redovisas över resultaträkningen under rubriken Bokslutsdispositioner. I balansräkningen redovisas det ackumulerade värdet av avsättningarna under rubriken Obeskattade reserver. I koncernredovisningen delas dotterbolagens och moderbolagets obeskattade reserver upp i uppskjuten skatt och eget kapital.

20. Skatt**Avkastningsskatt**

I Sverige är livförsäkringsbolag skattskyldiga för avkastningsskatt. Denna skatt baseras på en schablonmässigt beräknad avkastning på värdet på de nettotillgångar vid årets ingång som avser Skandias sparprodukter. Skattesatsen är 15 procent för pensionsförsäkringar och kapitalpension och 30 procent för kapitalförsäkringar. Kostnaden beräknas varje år och redovisas som en skattekostnad i resultaträkningen. För de tillgångar som förvaltas för försäkringstagarnas räkning i Skandias fondförsäkringsbolag dras gottgörelsen för denna skatt direkt från tillgångarna och redovisas i resultaträkningen i posten Övriga tekniska intäkter. Det finns här en omedelbar koppling mellan den avkastningsskatt som betalas och den kostnad som debiteras försäkringstagarna.

Inkomstskatt**Aktuell skatt**

För en mindre andel av Skandias produkter, så kallade riskprodukter som till exempel sjukförsäkring, samt i övriga dotterbolag beräknas en inkomstskatt på resultatet. Aktuell skatt, med tillämpning av de skattesatser som är beslutade eller i praktiken beslutade per balansdagen, beräknas individuellt för varje bolag i koncernen. Posten inkluderar även justering av inkomstskatt hänförlig till tidigare år.

Uppskjuten skatt

Uppskjuten skatt beräknas enligt balansräkningsmetoden och baseras på temporära skillnader mellan redovisat och skattemässigt värde av tillgångar och skulder. Uppskjuten skatt debiteras eller krediteras i resultaträkningen, förutom i de fall då den är hänförlig till poster som debiteras eller krediteras direkt mot Eget kapital eller redovisas i Övrigt totalresultat. I dessa fall redovisas även skatteeffekten mot Eget kapital eller i Övrigt totalresultat. Uppskjutna skattefordringar på grund av underskott redovisas bara om det är sannolikt att dessa kommer att medföra lägre skattebetalningar inom en snar framtid.

Uppskjuten skatt beräknas med tillämpning av de skattesatser som är beslutade eller i praktiken beslutade per balansdagen och förväntas gälla den period skulden betalas eller tillgången realiserar. Uppskjutna skattefordringar eller skatteskulder diskonteras inte.

21. Koncernbidrag och aktieägartillskott i juridisk person

Aktieägartillskott redovisas direkt i Eget kapital hos mottagaren och som Aktier och andelar hos givaren. Koncernbidrag redovisas hos både mottagaren och givaren i posten Bokslutsdispositioner som en ökning eller minskning av årets resultat. På koncernnivå elimineras dessa poster.

22. Eventualförpliktelser

Under eventualförpliktelser redovisas förpliktelser som härrör från inträffade händelser som inte uppfyller krav på att redovisas som skuld eller avsättning. Detta då det inte är troligt att en kostnad kommer att uppstå och/eller att förpliktelsen inte kan beräknas med tillräcklig tillförlitlighet. I de fall behov föreligger av ianspråktagande av garantiförbindelser redovisas antingen en avsättning eller skuld i balansräkningen samt kostnad i resultaträkningen.

2 Risker och riskhantering

1. Inledning

Skandias verksamhet ger upphov till olika typer av risker. Koncernens risktagande sker primärt i moderbolaget som står för den största delen av koncernens risk. Riskexponeringen domineras av marknadsrisk, det vill säga risk för minskade värden till följd av en negativ utveckling på finansmarknaderna, och då framförallt aktieprisrisk i moderbolagets traditionella livförvaltning. Andra väsentliga risker är försäkringsrisker, kreditrisker samt operativa risker.

För att Skandia ska kunna maximera värdet till moderbolagets kunder över livstiden av deras försäkringar, samtidigt som de inte utsätts för alltför stora risker, behöver koncernens risker hanteras på ett lämpligt och effektivt sätt. Skandias riskhanteringssystem, såsom beskrivet nedan, syftar till att säkerställa en effektiv riskhantering.

Som en del i riskhanteringen begränsar Skandias styrelse hur mycket risk och vilka risker Skandia utsätter försäkringstagarna för. En av de mest centrala restriktionerna avser risken för att Skandia inte kan fullfölja sina åtaganden enligt försäkringsavtal. Genom att besluta om en restriktion för denna risk sätter styrelsen en begränsning för den samlade risk som Skandia kan ta i sin dagliga verksamhet. Restriktionen begränsar Skandias totala risknivå på såväl kort som lång sikt genom att den fastställer hur mycket kapital Skandia behöver hålla för sina risker, så kallade interna kapitalkrav. Även lagstiftningen reglerar hur mycket kapital i form av kapitalbas som försäkringsbolagen behöver hålla för att täcka sina risker. Skandia uppfyllde per den 31 december 2021 både interna och legala kapitalkrav med god marginal.

Legala kapitalkrav

Moderbolaget har valt att tillämpa en av de övergångsregler som följde med implementeringen av Solvens 2 i svensk lag och tillämpar därmed Solvens 1 för tjänstepensionsförsäkring och Solvens 2 för övrig försäkring. Dotterbolaget Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ) tillämpar Solvens 2 på hela verksamheten och beräknar kapitalkrav enligt den så kallade standardformeln. Skandias försäkringsgrupp omfattar hela Skandiakoncernen och av gruppreglerna i solvensregelverket följer krav på en gruppbaserad kapitalbas som alltid är minst lika med ett gruppbaserat kapitalkrav.

Skandiakoncernen är sedan tidigare klassificerad som ett finansiellt konglomerat, och konglomeratet ska därför ha en kapitalbas som överstiger ett kapitalkrav enligt konglomeratreglerna. Försäkringsgruppens och konglomeratets kapitalkrav består av en blandning av Solvens 1 och Solvens 2 samt sektorregler för bank-, värdepappers- och fondbolagsverksamhet. Per den 31 december 2021 uppfyllde Skandia alla legala kapitalkrav, se vidare Femårsöversikten för moderbolaget samt koncernen.

Interna kapitalkrav

I den interna styrningen använder Skandia kapitalkravsskattningar som utgår från Solvens 2 utan övergångsregler och Skandias egna ORSA-bedömningar. Till skillnad mot det legala kapitalkravet tillämpas därmed Solvens 2 på hela moderbolagets verksamhet, även tjänstepensionsverksamheten. Genom ORSA-processen får Skandia en god förståelse av riskerna i verksamheten, vilket är en förutsättning för en effektiv riskstyrning inom koncernen.

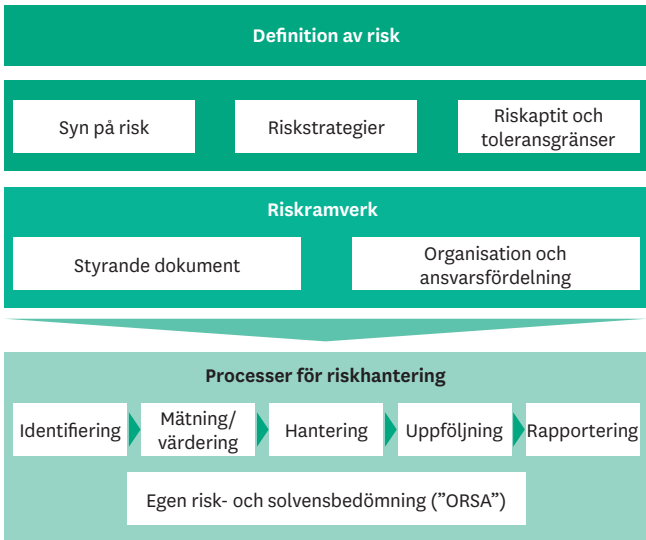
2. Riskhanteringssystemet

Riskhanteringssystemet syftar till att säkerställa välgrundade beslut och en hantering av Skandias risker utifrån styrelsens riskaptit. Riskerna inom verksamheten ska löpande identifieras, hanteras och rapporteras. Riskhanteringssystemet är en del av Skandias företagsstyrningssystem. Systemet ska vara ändamålsenligt, effektivt och integrerat i organisations- och beslutsstruktur samt i verksamhetens arbete med värdeskapande. Risktagandet ska vara hållbart på såväl kort som lång sikt. Långsiktighet och hållbarhet är

av stor betydelse för Skandias affär då de bidrar till att skapa värde och god avkastning i förhållande till risk.

Systemet sammanfattas i nedanstående bild. Riskhanteringssystemet genomförs konsekvent inom Skandia och är anpassat efter att moderbolaget är ett ömsesidigt livförsäkringsbolag.

Riskhanteringssystem

Riskstrategi

En viktig del av riskhanteringssystemet är riskstrategin genom vilken styrelsen sätter övergripande ramar för Skandias och moderbolagets risktagande. Med riskstrategi avses en strategi för att bestämma vilka risker som Skandia ska exponeras för, och i vilken omfattning, samt hur Skandia ska hantera och följa upp dessa risker. Riskstrategin syftar till att stödja Skandias långsiktiga mål genom att skapa förutsättningar för väl avvägda affärsbeslut där hänsyn tas till risk. Skandias risktagande definieras till stor del av vilka produkter som erbjuds – exempelvis sparande med garanti, riskförsäkring eller bolån. Riskstrategierna är därför knutna till affärsprocesserna och strategisk inriktning för produktportföljen, utformningen av produkterna samt hur skulder och tillgångar hanteras för dessa. Skandias huvudsakliga riskstrategier genomförs som en integrerad del av affärsstrategin, genom de mandat som fördelas ut i verksamheten och genom god intern kontroll.

Riskaptit

Styrelsens riskaptit anger i vilken omfattning Skandia som helhet får ta risk i syfte att generera värde till ägarna. Skandia tar på sig långa försäkringsåtaganden och har som mål att maximera värdet för ägarna, det vill säga moderbolagets kunder, över livstiden av deras försäkringar genom att kombinera en god avkastning med ett sunt risktagande. Risktagandet ska vara hållbart på såväl kort som lång sikt. Detta innefattar krav på aktsamma investeringar som tillgodoser att tillgångarna investeras på ett sätt som gagnar försäkringstagarnas och andra ersättningsberättigades intressen. Aktsamhet definieras av investeringar med en placeringsprofil som kombinerar god avkastning och sunt risktagande och med en hantering som säkerställer en god riskhanteringsförmåga. Skandias riskaptit grundar sig i kapitalstyrka, resultatstabilitet, likviditet och operativ riskhantering för vilka risktoleransgränser har fastställts av styrelsen.

En av de mest centrala restriktionerna är risken för att Skandia inte kan fullfölja sina åtaganden enligt försäkringsavtal mot försäkringstagare och

Fortsättning not 2 Risker och riskhantering

andra ersättningsberättigade, den så kallade solvensrisken. Genom att besluta om en restriktion för denna risk sätter styrelsen en begränsning för Skandias samlade exponering mot försäkringsrisk, marknadsrisk, kreditrisk samt operativ risk. Toleransgränsen begränsar den totala risknivån på såväl kort som lång sikt genom att fastställa hur mycket kapital Skandia behöver hålla för sina risker, så kallade kapitalkrav.

Riskramverk

Skandias riskstrategi konkretiseras genom Skandias riskramverk. Detta omfattar Skandias styrande dokument samt ansvarsfördelning för riskhantering.

Styrande dokument

Skandias risker delas in i följande kategorier; försäkringsrisk, marknadsrisk, kreditrisk, likviditetsrisk, operativ risk, koncentrationsrisk, affärsrisk, strategisk risk och compliancerisk. Skandias riskramverk utgörs av styrande dokument som fastställer styrning för samtliga riskkategorier och inom vilka ramar verksamhetens risktagande får ske.

Organisation och ansvarsfördelning

Skandias ansvarsmodell för riskhantering baseras på principerna om tre så kallade försvarslinjer. Principerna syftar till att tydliggöra uppdelningen av ansvar gällande riskhantering och regelefterlevnad inom Skandia och skiljer mellan första, andra och tredje försvarslinjen. Första försvarslinjen ("riskägarna") styr och kontrollerar verksamheten. Funktionerna i andra försvarslinjen (riskfunktionen, aktuariefunktionen och regelefterlevnadsfunktionen) stödjer, följer upp och kontrollerar verksamhetsstyrningen samt kontrollen av risker och regelefterlevnad i första försvarslinjen, medan internrevisionsfunktionen i tredje försvarslinjen utvärderar Skandias samlade hantering av risk och regelefterlevnad.

Styrelsen är den yttersta ägaren av Skandias riskhanteringssystem och genom att besluta om riskstrategi, riskkapitit och de övergripande delarna av riskramverket i form av policyer fastställer de moderbolagets och koncernens syn på risk. Moderbolagets styrelse har det yttersta ansvaret för Skandias risknivå och bedömning av kapitalbehov. Styrelsen ska även se till att kapitalplanering och riskanalys genomförs i samband med framtagandet av koncernstrategin och affärsplanen.

En stor del av styrelsens arbete genomförs i de olika styrelseutskotten. Utskotten är tillsatta för att, inom specificerade ramar, granska vissa områden såsom ersättningar, riskhantering med mera samt inför styrelsemöten förbereda ärenden inom dessa områden. De inrättade styrelseutskotten är: ersättningsutskottet, risk- och revisionsutskottet, placeringsutskottet samt kund- och produktutskottet.

Moderbolagets vd har det övergripande operativa ansvaret för styrning, hantering och kontroll av Skandias risker och svarar för rapportering till styrelsen. Vd ansvarar för att förmedla och implementera styrelsens synsätt avseende riskhanteringssystemet samt säkerställa att det finns en implementerad och väl fungerande intern kontroll inom organisationen. Utifrån styrelsens övergripande styrdokument utfärdar vd mer detaljerade instruktioner för den operativa hanteringen av Skandias risker. Vd har även delegerat delar av sitt operativa ansvar för riskhantering till verksamhetschefer. Den övergripande riskhanteringen sker under vd:s ledning i den av vd utsedda koncernledningen.

För hantering av riskrelaterade frågor som berör flera affärsområden och/eller leveransenheter har vd inrättat följande tvärfunktionella kommittéer; Asset Liability Management kommittén (ALM-kommittén), försäkringskommittén och Governance Risk & Compliance kommittén (GRC-kommittén). ALM-kommittén har till uppgift att analysera och bevaka solvensrisken samt besluta om fördelningen av de kortsiktiga riskmandat som moderbolagets kapitalförvaltning och dotterbolagen sedan förfogar över. I kommitténs uppgifter ingår även att bereda beslutsunderlag kring val av ramar och restriktioner

för moderbolagets kapitalförvaltning. Försäkringskommittén är ett forum för frågor rörande utformning och förvaltning av försäkringsprodukter inom verksamheten i Skandia, såväl ur ett risk- och lönsamhetsperspektiv som ur ett skälighets- och kontributionsperspektiv. I GRC-kommittén diskuteras operativa risker och incidenter samt compliancerisker kvartalsvis. Syftet med riskgenomgången är att erhålla en samsyn om Skandias riskbild med avseende på dessa riskkategorier. Affärsrisk analyseras och hanteras inom ramen för Skandias affärsplaneringsprocess och följs löpande som en integrerad del av den kvartalsvisa uppföljningen. Strategiska riskområden identifieras utifrån ett övergripande koncernperspektiv och bereds i koncernledningen som en integrerad del av affärs- och kapitalplaneringen.

Riskfunktionen är ansvarig för att utveckla, förvalta och övervaka Skandias riskhanteringssystem samt att kontrollera och utvärdera verksamhetens riskhantering och riskrapportering. Funktionen rapporterar även en självständig och samlad bild av Skandias väsentliga risker och incidenter till Skandias vd, koncernledning och styrelse. För att bidra till att riskhanteringssystemet fungerar effektivt ger funktionen råd och stöd i frågor som omfattas av funktionens ansvar till vd, koncernledningen, verksamheten och styrelsen. Riskfunktionen ansvarar även för att identifiera framväxande risker och hållbarhetsrelaterade risker.

Riskhanteringsprocesser

Löpande riskhantering

Den löpande hanteringen av risker sker enligt processer som omfattar identifiering, mätning/värdering, hantering, uppföljning och rapportering av risker. Generellt gäller att riskhanteringsprocesserna ska vara effektiva i att säkerställa att Skandia verkar i linje med sin affärs- och riskstrategi, och att det finns en god kontroll av risker inom hela organisationen.

Kapitalplanering och egen risk- och solvensbedömning

För att säkerställa att Skandia har tillräckligt mycket kapital för att täcka sina risker på medellång sikt tar Skandia varje år fram en kapitalplan. Kapitalplanen är en framtidsblickande analys av kapitaltäckningen, det vill säga en analys av om kapitalbasen är större än kapitalkravet för ett flertal relevanta och utmanande scenarier. Analysen har ett femårigt perspektiv, utgår från rådande affärs- och investeringsplaner, samt omfattar ett legalt såväl som ett internt kapitalkravsperspektiv. I analysen undersöks hur kapitaltäckningen förväntas utvecklas samt vad påverkan skulle bli i olika stressade scenarier. Scenarioanalysen visar på en god finansiell ställning och att Skandia klarar kapitaltäckningen i samtliga utvalda scenarier.

Skandia genomför även, minst årligen, en egen risk- och solvensbedömning (ORSA). ORSA syftar till att säkerställa att Skandias solvens- och kapitalposition är förenlig med de krav och kapitalmått som ställs i Skandias riskkapitit, se avsnitt om Riskkapitit ovan. Genom ORSA bedömer Skandia det aggregerade kapitalbehovet på kort och medellång sikt med utgångspunkt i den egna riskprofilen. Ifall ORSA påvisar ett högre kapitalbehov än vad som framgår av legala eller interna kapitalkrav tar Skandia höjd för detta i kapitalplaneringen genom ett kapitaltillägg.

Kapitalpositionen i ORSA utvärderas med tre olika analyser; en egen bedömning av kapitalbehovet, stresstester samt en framtidsblickande analys. Genom den framtidsblickande analysen bedöms framtida möjlig utveckling av kapitalkrav, kapitalbehov och kapitalbas över en femårsperiod, i förväntan såväl som i stressade scenarier. Utöver de stressade scenarier som analyseras i kapitalplanen undersöks även momentana stresstester av riskfaktorer samt omvända stresstester där Skandia utvärderar hur stora chocker som krävs för att solvensen ska äventyras. Den sammantagna bedömningen i ORSA är att Skandia i dagsläget är väl kapitaliserat och har en god kapital-situation.

Skandia genomför även strategiska riskanalyser i samband med affärsplaneringen.

Fortsättning not 2 Risker och riskhantering

3. Riskhantering per riskkategori

Skandia tillämpar följande definitioner av de väsentliga riskerna.

Definition
Försäkringsrisk Försäkringsrisk avser risken för förlust eller negativ förändring avseende försäkringsförpliktelsens värde till följd av felaktiga tariffer och antaganden om försäkringstekniska avsättningar. Försäkringsrisk delas upp i livförsäkringsrisker, det vill säga risker som uppstår i och med att Skandia försäkrar individers liv, samt sjukförsäkringsrisker, det vill säga risker som uppstår i och med att Skandia försäkrar individers hälsa.
Marknadsrisk Med marknadsrisk avses risken för förluster eller negativa förändringar avseende den finansiella ställningen som direkt eller indirekt orsakas av svängningar i nivån eller volatiliteten när det gäller marknadspriserna för tillgångar, skulder och finansiella instrument.
Kreditrisk Med kreditrisk avses risken för förluster till följd av förändringar i kreditvärdigheten hos emittenter, motparter och gäldenärer för vilka Skandia är exponerade i form av motparts- eller spreadrisker eller koncentrationer av marknadsrisker.
Likviditetsrisk Med likviditetsrisk avses risken för att Skandia inte kan avyttra placeringar och andra tillgångar för att uppfylla sina finansiella åtaganden när de förfaller till betalning eller att Skandia endast kan göra detta till höga kostnader.
Operativ risk Risken för förlust till följd av icke ändamålsenliga eller misslyckade processer, mänskliga fel, felaktiga system eller externa händelser.
Affärsrisk Med affärsrisk avses risken för förluster på en taktisk nivå till följd av att Skandias värde reduceras på grund av avvikelser från förväntat utfall avseende kostnader, volymer och marginaler etc.
Strategisk risk Med strategisk risk avses risken för förluster på grund av missriktade affärsbeslut på en strategisk nivå, felaktigt genomförande av beslut eller oförmåga att reagera adekvat på förändringar i samhället, regelsystem eller branschen.
Compliancerisk Med compliancerisk avses risken för att Skandia inte följer gällande regler inom det område där Finansinspektionen och Integritetsskyddsmyndigheten (tidigare Datainspektionen) utövar tillsyn.
Koncentrationsrisk Risken för förlust till följd av bristande diversifiering av försäkringsåtaganden och av tillgångsportföljen samt till följd av stor exponering för fallissemangsriskerna för en enda emittent/motpart eller en grupp av emittenter/motparter med inbördes anknytning.

I det följande beskrivs Skandias löpande hantering per riskkategori. Beskrivningen avser moderbolaget och de tillståndspliktiga dotterbolagen Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ), Skandiabanken AB (publ), Skandia Investment Management AB och Skandia Fonder AB. Hanteringen av försäkringsrisk, operativ risk och affärsrisk är i stora delar koncerngemensam och beskrivs därmed oberoende av verksamhetsform, medan marknadsrisker,

kreditrisker samt likviditetsrisker är anpassade efter respektive bolags verksamhet.

Försäkringsrisk

Hantering av livförsäkringsrisk

Med livförsäkringsrisk avses risken för förlust till följd av underskattning av premier eller för lågt värderade försäkringstekniska avsättningar på grund av felaktiga antaganden eller ändrade förhållanden inom livförsäkring. Livförsäkringsrisk delas upp i livsfallrisk, dödsfallrisk, katastrofrisk, driftskostnadsrisk och annullationsrisk. Skandiakoncernens livförsäkringsrisker kommer från försäkringsåtaganden i form av traditionell livförsäkring och dödsfallsförsäkring i moderbolaget samt fond- och depåförsäkring i Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ).

Livsfallrisk, dödsfallrisk och katastrofrisk

Livsfallrisk avser risken för förlust till följd av permanent minskad dödlighet medan dödsfallrisk avser risken för förlust till följd av permanent ökad dödlighet. Katastrofrisk inom livförsäkring avser risken för förlust till följd av ökad dödlighet på grund av extrema eller exceptionella händelser såsom till exempel pandemi.

Livslängden i Sverige har historiskt ökat successivt över tid och denna utveckling förväntas fortsätta. I livslängdsantagandena för beräkning av försäkringstekniska avsättningar ingår därför en förväntad ökning av livslängden. Hur väl antagandet stämmer överens med verkligheten kontrolleras genom regelbundna dödlighetsundersökningar av det egna beståndet mot nationell statistik, där slutsatserna används för att justera prissättning samt för att uppdatera antaganden vid beräkning av försäkringstekniska avsättningar. Risken för att tecknad affär är sämre än vad som antagits (moturval) begränsas genom att tillämpa ett produktregelverk som anger under vilka förutsättningar kunder får teckna och ändra sina försäkringar. Till exempel kan ett hälsointyg behövas för att kunden ska få lägga till ett återbetalningskydd till sin försäkring. I moderbolaget används återförsäkring för att reducera de största individuella exponeringarna inom dödsfallsförsäkring, vilket gör att koncentrationsrisk mot enskilda individer undviks. Skandia har även en katastrofåterförsäkring som gäller exceptionella händelser med efterföljande skador, vilket således täcker vissa typer av katastrofer.

Driftskostnadsrisk

Driftskostnadsrisk avser risken för oförväntad förlust till följd av permanent högre kostnader. Administrativa driftskostnader följs kontinuerligt upp av verksamheten. Analyserna används sedan för prissättning och som utgångspunkt för analys och bedömning av framtida driftskostnader för att ta fram relevanta driftskostnadsantaganden för beräkning av försäkringstekniska avsättningar.

Annullationsrisk

Annullationsrisk avser risken för förlust till följd av permanent minskad/ökad nivå på kundbeteende i form av avslutande eller ändringar av försäkringar eller vid massannullation då en stor andel kunder avslutar sina försäkringar. I de flesta försäkringsavtal har kunden olika möjligheter att ändra sin försäkring eller avsluta den före avtalstidens utgång. En ändring kan till exempel vara att lägga till ett efterlevandeskydd eller ändra utbetalningstiden. Avsluta, annullera, försäkringen inkluderar även att återköpa (kapitalförsäkring) eller flytta (pensions- eller tjänstepensionsförsäkring) sin försäkring. Ändringen eller avslutet görs på kundens initiativ, en så kallad kundoption. Risken med dessa optioner är att kunden väljer att göra de ändringar som är till fördel – ökar värdet – för kunden. Skandias livbolag hanterar dessa risker genom att sätta upp regelverk för till exempel ändringar så att en värde-

Fortsättning not 2 Risker och riskhantering

ring av försäkringen efter ändringen är lika med försäkringens värde före ändringen. Ofta ingår att kräva någon form av hälsoprövning. Vid annullation är det Skandias livbolags filosofi att de försäkringar som annulleras inte ska ha större rätt till kapitalet än det kvarvarande försäkringsbeståndet – därför tas avgifter ut för täckande av kostnaderna och dessutom kan försäkringskapitalet justeras ned med en faktor om behov anses finnas. Utöver dessa åtgärder motverkas riskerna framförallt genom att erbjuda produkter med bra egenskaper under hela avtalsperioden och genom att ge en god löpande service.

Hantering av sjukförsäkringsrisk

Med sjukförsäkringsrisk avses risken för förlust till följd av underskattning av premier eller för lågt värderade försäkringstekniska avsättningar på grund av ökat insjuknande, permanent minskat tillfrisknande samt ökad sjuklighetsgrad hos redan sjuka. Sjukförsäkringsrisk delas upp i så kallade SLT¹⁾-sjukförsäkringsrisker och NLST²⁾-sjukförsäkringsrisker beroende på produkttyper. SLT-sjukförsäkringsrisk delas i sin tur upp i invaliditets- och sjukrisk, driftskostnadsrisk, omprövningsrisk och annullationsrisk, medan NSLT-risk delas upp i premie- och reservrisk och annullationsrisk. Sjukförsäkringsrisk omfattar även katastrofrisk till följd av pandemi, massolycksfall och koncentration av olycksfall.

Invaliditets- och sjukrisk

Skandias SLT-sjukförsäkringsrisk återfinns i form av sjuk-och premiebefrielseförsäkring i moderbolaget samt i form av premiebefrielseförsäkring i Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ). Hantering av SLT-sjukförsäkringsrisk sker genom ett aktivt arbete med hälsa i ett program som heter ”hälso-kedjan”, vilket syftar till att förebygga ohälsa samt förkorta sjukfrånvaro. Försäkringstagare (företag) uppmuntras att göra ett bra hälsoarbete för sina anställda genom att belönas med lägre premier baserat på hälsonyckeltal. Arbetet har lett till friskare försäkrade, lägre premier för försäkringstagare (företag) samt lägre kostnader för Skandia. Ersättning vid sjukdom har ett beroende till det statliga sjukförsäkringssystemet, samt att sjukligheten ändrar sig över tid. Skandia genomför kontinuerliga analyser över insjuknade och tillfrisknande, för att kunna ta hänsyn till relevanta antaganden vid premiesättning och beräkning av försäkringstekniska avsättningar. Det sker en riskbedömning vid tecknande av försäkring för enstaka individer vilket minskar moturvalsrisken. De största individuella exponeringarna inom SLT-sjukförsäkring återförsäkras och moderbolagets SLT-sjukförsäkringsrisker omfattas av en katastrofåterförsäkring. Skandia ser dessutom regelbundet över och uppdaterar försäkringsvillkoren.

Premie- och reservrisk

NSLT-sjukförsäkringsrisk finns i Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ) främst i form av privatvårdsförsäkring. Genom Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ) är Skandia en stor aktör avseende privatvårdsförsäkring på den svenska marknaden. Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ) har även olycksfallsförsäkringar. Skadeutfall följs upp och resultatet används för att förbättra prissättning och antagande för beräkning av försäkringstekniska avsättningar. För att hantera risken för moturval finns särskilda regler vid tecknandet av försäkringen såsom till exempel riskbedömningar och hälso-prövningar.

Känslighetsanalys försäkringsrisk

Av tabellen nedan framgår hur resultatet skulle påverkas om dödligheten, kundbeteenden, sjukligheten samt driftskostnader förändrades. Riskexponeringen motsvarar den andel av försäkringstekniska avsättningar som bär eller ger upphov till respektive risk. Analyserna är genomförda utan hänsyn

tagen till eventuella korrelationer mellan antaganden. De försäkrings-tekniska avsättningarnas känslighet för ränteförändringar framgår av avsnittet om marknadsrisk.

Försäkringsrisker moderbolaget

MSEK	Riskexponering		Påverkan på resultat före skatt/eget kapital ¹⁾		
	2021	2020	2021	2020	Förändring 1 år
Livsfallrisk	224 684	231 025	-2 411	-2 384	-27
Annullationsrisk – Flytt och återköp	178 592	176 594	-764	-597	-167
Annullationsrisk – Ändrad utbetalningstid	175 208	164 500	-3 579	-3 141	-438
Sjukförsäkringsrisk	3 313	3 106	-187	-154	-33
Driftskostnadsrisk	294 224	283 092	-385	-334	-51

¹⁾ Det finns ingen väsentlig skillnad då huvuddelen av verksamheten är avkastningsbeskattad och inkomstskatten därmed är ytterst liten.

Känslighetsfaktorer

Livsfallrisk	En omberäkning av försäkringstekniska avsättningar med en sänkt döds sannolikhet på 10%.
Annullationsrisk: Flytt och återköp	Andel försäkringar som flyttas och återköps ökar med 50%.
Ändrad utbetalningstid	En förkortning av snittduration genom en stress av sannolikheter att ändra utbetalningstid med 50%.
Sjukförsäkringsrisk	Beräknas som resultatpåverkan av att avvecklingen av sjukfall blir 10% lägre än förväntat.
Driftskostnadsrisk	Kostnadsinflationen ökar med 0,1 procentenhet.

Marknadsrisk

Skandias marknadsrisk domineras av marknadsrisk i moderbolagets produkter och placeringar, främst i den traditionella förvaltningen, samt av ränterisk i moderbolagets försäkringstekniska avsättningar. Marknadsrisk finns även i dotterbolagen, främst i Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ) och Skandiabanken AB (publ).

Moderbolaget

Kapitalförvaltningen hanterar inom givna ramar och mandat marknadsrisken på tillgångssidan, med undantag av moderbolagets affärsstrategiska placeringar som hanteras enligt särskilda regler. Marknadsriskerna delas upp i aktiekursrisk, valutarisk, fastighetsrisk och ränterisk. Moderbolagets tillgångar placeras i olika typer av tillgångsslag, instrument, olika valutor och med stor geografisk spridning. Styrelsen fastställer övergripande regler och riktlinjer för hur Skandias livbolag får placera sina tillgångar i enlighet med den så kallade aktsamhetsprincipen.

Styrelsen anger bland annat intervall för tillgångsklassernas andel av portföljen och andra restriktioner som ska gälla för risktagandet, såsom beaktande av speciella produktkrav, så kallade produktspecifika tillgångsportföljer. Inom av styrelsen fastställda ramar fattar styrelsens placeringsutskott beslut om övergripande fördelning av placeringstillgångar på tillgångsslag, som exkluderar affärsstrategiska tillgångar samt beaktar produktspecifika

¹⁾ SLT betyder Similar to Life Techniques.
²⁾ NSLT betyder Non-Similar to Life Techniques.

Fortsättning not 2 Risker och riskhantering

tillgångsportföljer. Placeringsutskottet anger även ramarna för ränterisk och matchningsrisk, bland annat genom att fastställa durationsmål samt rikt-värde och limit för andelen ränterisk i tillgångsportföljen relativt skuldens ränterisk. Den löpande hanteringen av matchningsrisk utförs av kapital-förvaltningen.

Placeringsutskottet fastställer även övergripande förvaltningsstrategier inom och mellan tillgångsslag samt intervall för rebalansering av placerings-tillgångarna. Vd har delegerat samtliga befogenheter till chefen för kapital-förvaltningen. Chefen för kapitalförvaltningen ansvarar för att förvalta placeringstillgångarna inom styrelsens och placeringsutskottets satta ramar och riktlinjer samt för att hålla portföljens totala risk inom det tilldelade riskmandatet.

För att uppnå avkastningsmålet och en god riskspridning är det nödvän-digt att ha en väl diversifierad tillgångsportfölj som dessutom ger en rimlig matchning av ränteriskerna i moderbolagets åtaganden. Moderbolagets tillgångsportfölj innehåller således en stor andel räntebärande tillgångar men också ett antal andra tillgångsslag såsom noterade aktier, fastigheter med mera. En del av portföljen utgörs av onoterade tillgångar, främst innehav i private equity fonder. Dessa investeringar är illikvida, men mindre volatila och har en längre placeringshorisont än noterade investeringar och utgör en mindre andel än noterade aktier. Den noterade aktieportföljen är i sin tur fördelad på olika länder och sektorer, vilket ytterligare bidrar till risk-diversifieringen. Noterade aktier, onoterade aktier och infrastrukturfonder valutasäkras inte. Skandias livbolag betraktar aktier som reala tillgångar, då aktier skyddar mot inflation på lång sikt, som följs upp i svenska kronor. En större valutaförändring kompenseras ofta av att det nominella indexet rör sig i motsatt riktning vilket leder till en diversifiering av riskerna. Nominella räntebärande värdepapper noterade i utländsk valuta valutasäkras regel-mässigt genom valutaterminer eller valutaswappar.

10 största innehaven moderbolaget	MSEK
Investor	5 834
Atlas Copco	5 055
Volvo	2 803
Hexagon	2 745
Ericsson	2 289
EQT	2 177
Assa Abloy	2 174
Sandvik	1 972
Epiroc	1 884
SEB	1 876
Totalt	28 809

Inom kapitalförvaltningen finns en funktion som följer upp att kapitalförvalt-ningen som helhet samt enskilda förvaltare håller sig inom givna limiter och mandat, både de limiter som har beslutats av styrelsen och placerings-utskottet såväl som de limiter/mandat som har beslutats av ALM-kommittén och chef kapitalförvaltning.

Finansiella risker moderbolaget

MSEK Riskfaktor	Riskexponering		Påverkan på resultat före skatt/eget kapital ¹⁾		Föränd-ring 1 år
	2021	2020	2021	2020	
Ränterisk åtaganden	301 940	301 599	-24 527	-24 188	-339
Ränterisk tillgångar	239 348	232 800	9 172	8 537	635
Ränterisk, nettopåverkan			-15 355	-15 651	296
Aktiekursrisk	296 964	232 406	-29 696	-23 241	-6 455
Fastighetsrisk	58 100	52 399	-5 810	-5 240	-570
Spreadrisk	248 941	241 802	-2 378	-2 312	-66
Valutarisk	126 806	95 420	-12 681	-9 542	-3 139

¹⁾ Det finns ingen väsentlig skillnad då huvuddelen av verksamheten är avkastningsbeskattad och inkomstskatten därmed är ytterst liten.

Känslighetsfaktorer

Ränterisk	Beräknas som resultatpåverkan från minskade ränte-nivåer med 1%-enhet för nominella och reala tillgångar och skulder.
Aktiekursrisk	Beräknas som en kursnedgång på 10% för svenska och utländska aktier.
Fastighetsrisk	Beräknas som en prisnedgång på 10% på fastigheter.
Spreadrisk	Beräknas som en ökning av spreaden (ränteskillnad mellan tillgången och riskfri ränta) på 0,25%-enheter.
Valutarisk	Beräknas som en kursförändring med 10% i negativ riktning av utländska valutakurser mot SEK.

Som framgår av tabellen ovan utgör aktiekursrisken den största enskilda riskfaktorn. I tabellen nedan över valutafördelningen netto framgår påver-kan på resultatet av en förstärkning på 10 procent i respektive valuta mot svenska kronor.

Valutafördelning, netto moderbolaget	MSEK	Påverkan på resultatet före skatt/eget kapital ¹⁾
AUD	3 590	359
CAD	656	66
CHF	1 455	145
DKK	1 608	161
EUR	23 269	2 327
GBP	7 606	761
HKD	1 468	147
JPY	12 800	1 280
NOK	699	70
NZD	141	14
SGD	628	63
USD	72 886	7 289
Totalt	126 806	12 682

¹⁾ Det finns ingen väsentlig skillnad då huvuddelen av verksamheten är avkastningsbeskattad och inkomstskatten därmed är ytterst liten.

Fortsättning not 2 Risker och riskhantering

Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ)

Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ)s direkta exponering för marknadsrisk på egna investeringar är begränsad. Hanteringen av egna investeringar, det vill säga styrning och mandat, regleras av Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ)s interna styrdokument. Uppföljning av skuldtäckning, utfall och risk hanteras i bolagets Asset and Liability Committee (ALCO). Därutöver är Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ) indirekt exponerat för marknadsrisk då intäkterna till stor del består av avgifter från kundernas tillgångar under förvaltning vilka påverkas av tillgångarnas värdeförändring. Ett fall på aktiemarknaden på 10 procent och ett parallellskifte i räntekurvan påverkar Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ)s och därmed Skandiakoncernens avgiftsintäkter med 9 (9) procent, motsvarande drygt 236 (210) MSEK. Riskhantering i form av kontroller utövas med avseende på dessa risker.

Skandiabanken AB (publ)

Skandiabanken AB (publ) exponeras primärt för marknadsrisk i form av ränte- och valutakursrisk. Resultaträkningen ska i möjligaste mån spegla bankrörelsen och marknadsrisker ska minimeras genom användning av till exempel derivat.

Ränterisk uppkommer då räntebindningstider för tillgångar, skulder och derivatinstrument inte sammanfaller och det verkliga värdet eller framtida kassaflöden på dessa instrument påverkas av förändringar i marknadsräntor. Ränterisken mätt som ett parallellskifte av räntekurvan med två procentenheters ökning skulle per den 31 december 2021 ge en teoretisk omvärdering av balansräkningen med netto 136 (90) MSEK i negativ resultat-effekt. Ränterisken uppskattas även som en effekt på räntenettot över en 12-månadersperiod vid en ökning av räntekurvan med en procentenhet. Beräkningen utgår från en statisk balansräkning och uppskattar effekten för samtliga tillgångar och skulder som har en ränteomsättning inom 12 månader. Per den 31 december 2021 uppskattades en ökning av räntenettot med 205 (231) MSEK vid en räntehöjning med en procentenhet.

Exponering för valutakursrisk som uppkommer i samband med handel för kunders räkning, det vill säga fond- och aktiehandel på de internationella valutamarknaderna samt valutaexponeringar som uppstår vidare via kundaktiviteter som till exempel banktransaktioner, säkras med valutaterminer och valutaswappar. Valutakursrisken beräknas på samtliga exponeringar i utländsk valuta hänförligt till tillgångar, skulder samt åtaganden utanför balansräkningen. Positionerna värderas till aktuellt marknadsvärde samt omräknade till svenska kronor enligt balansdagskurs.

Matchningsrisk

Moderbolaget

Med matchningsrisk avses risken för att kunden får oönskade produktgenskaper till följd av sammansättningen av tillgångar och skulder. En stor matchningsrisk beror på svårigheten att få produktens värde att utvecklas stabilt under stora förändringar på räntemarknaden. Det löpande arbetet avseende hantering av matchningsrisk på tillgångs- och skuldsidan sker inom kapitalförvaltningen, se närmare Marknadsrisk. Speciellt hanteras matchningsrisker mellan tillgångar och skulder med avseende på till exempel duration och belopp.

Utöver ovanstående sker även hantering av matchningsrisken utifrån ett bolagsövergripande perspektiv genom beräkning av riskkapital och framåtblickande riskhantering i form av kapitalplanering. Matchningsrisk hanteras även i samband med produktutformning av försäkringar.

Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ)

Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ)s risker analyseras i bolagets ALCO som även ansvarar för den tillgångsportfölj som används för att durationsmatcha bolagets egna åtaganden avseende premiebefrielse-, privatvårds- och gruppolycksfallförsäkring där bolaget bär risken.

Kreditrisk

Skandia har kreditrisk i moderbolagets traditionella förvaltning. Kreditrisk finns även i dotterbolagen, främst i Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ) och i Skandiabanken AB (publ).

Moderbolaget

Moderbolagets exponering mot kreditrisk omfattar huvudsakligen exponering mot motparter och emittenter med hög kreditvärdighet och den sammantagna kreditrisken är låg. Kreditrisken hanteras främst genom att begränsa exponeringen mot enskilda emittenter och total exponering mot låg kreditvärdighet. Styrelsens placeringsutskott fattar beslut om en kreditinstruktion som definierar de ramar och limiter som ska gälla för Skandias livbolag. Endast emittenter och motparter inom OECD-området är godkända. Kreditvärdigheten hos dessa bedöms med hjälp av information från erkända kreditvärderingsinstitut och bolagets egna bedömningar. Kreditrisken begränsas genom att en högsta exponering tillåts per kreditvärdighetskategori och per emittent/motpart. Vid handel med OTC-derivat ska giltiga ISDA- och CSA-avtal finnas samt daglig överföring av säkerheter. Motpartsrisk kan också uppstå i exponeringar mot andra motparter, till exempel vid återförsäkring. Skandias livbolag tillämpar återförsäkring i mycket begränsad omfattning.

Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ)

Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ) är exponerat för kreditrisk, bland annat i samband med placeringar av skuldtäckningstillgångar. Placeringarnas kreditrisk begränsas bland annat av restriktioner för koncentrationsrisk, duration och kreditvärdighet.

Skandiabanken AB (publ)

Skandiabanken AB (publ)s utlåning till allmänheten avser hushållsexponeringar till privatpersoner, primärt i form av bolånekrediter med säkerhet i bostadsfastighet eller bostadsrätt, privatlån, konto- och kortkrediter samt depåutlåning.

Risken hanteras genom att samtliga kreditansökningar prövas genom en bedömning av kreditsökandens återbetalningsförmåga och finansiella ställning samt en värdering av erhållen säkerhet. Hantering av kreditrisker för hushållsexponeringar syftar till att reducera kreditförlusterna och målsättningen är att lånefordringar i största möjliga omfattning ska bestå av ett stort antal krediter med låg risk och god riskspridning.

Likviditet placeras i kort utlåning och räntebärande värdepapper med motparter inom stat, kommun, institut och företag. Risken hanteras genom att exponeringarna prövas genom en bedömning av motpartens återbetalningsförmåga och finansiella ställning samt en värdering av eventuell erhållen säkerhet. Motpartsrisk avser risker kopplade till förändringar i marknadsvärdet för derivat, återköpstransaktioner och lån av värdepapper. Motpartsrisk mäts och limiteras i enlighet med gällande interna processer.

Koncentrationsrisker avser risker hänförliga till finansiella instrument med likartade egenskaper och som kan komma att påverkas på likartat sätt av

Fortsättning not 2 Risker och riskhantering

Kreditkvalitet på finansiella tillgångar 2021¹⁾

Koncernen	AAA	AA	A	BBB	BB	B	Ingen rating	Totalt
Utlåning till allmänheten	2 000	—	—	—	—	—	84 698	86 698
Utlåning till kreditinstitut	—	370	—	—	—	—	45	415
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	205 940	23 690	9 947	7 255	722	408	4 793	252 755
Derivat	106	6	747	1	—	—	2	862
Lån	—	—	—	103	—	654	4 302	5 059
Återköpstransaktioner	—	—	34 621	—	—	—	—	34 621
Totalt	208 046	24 066	45 315	7 359	722	1 062	93 840	380 410

Moderbolaget

Obligationer och andra räntebärande värdepapper	198 910	18 663	9 469	7 255	722	408	4 793	240 220
Derivat	—	6	747	1	—	—	2	756
Lån	—	—	—	—	—	654	4 202	4 856
Återköpstransaktioner	—	—	34 621	—	—	—	—	34 621
Totalt	198 910	18 669	44 837	7 256	722	1 062	8 997	280 453

¹⁾ Där relevant inkluderas upplupna räntor i beloppen.

Kreditkvalitet på finansiella tillgångar 2020¹⁾

Koncernen	AAA	AA	A	BBB	BB	B	Ingen rating	Totalt
Utlåning till allmänheten	—	—	—	—	—	—	76 363	76 363
Utlåning till kreditinstitut	—	54	406	—	—	—	39	499
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	209 565	15 355	10 098	6 722	1 281	324	2 298	245 643
Derivat	—	153	3 185	76	—	32	—	3 446
Lån	—	—	—	206	—	543	3 808	4 557
Återköpstransaktioner	—	—	32 793	—	—	—	—	32 793
Totalt	209 565	15 562	46 482	7 004	1 281	899	82 508	363 301

Moderbolaget

Obligationer och andra räntebärande värdepapper	201 811	11 973	9 850	6 686	1 281	324	1 767	233 692
Derivat	—	152	3 185	77	—	—	0	3 414
Lån	—	—	—	—	—	543	3 808	4 351
Återköpstransaktioner	—	—	32 793	—	—	—	—	32 793
Totalt	201 811	12 125	45 828	6 763	1 281	867	5 575	274 250

¹⁾ Där relevant inkluderas upplupna räntor i beloppen.

Fortsättning not 2 Risker och riskhantering

omvärldsförändringar. Skandiabanken AB (publ) följer upp koncentrationer ur olika perspektiv såsom större exponeringar mot enskilda kunder och grupper av kunder med inbördes anknytning.

För vidare information om kreditrisk och kreditförlustreserveringar, se not 1 Väsentliga redovisnings- och värderingsprinciper punkt 13 Finansiella instrument i bankverksamheten samt not 14 Resultat- och balansräkning bankverksamhet.

Kreditriskexponering 2021

Koncernen	Brutto	Erhållna säkerheter ¹⁾	Netto
Utlåning till allmänheten	86 698	233 033	2 603
Utlåning till kreditinstitut	415	—	415
Obligationer och andra räntebärande värdepapper ²⁾	252 755	184	252 571
Derivat ²⁾	862	—	862
Lån ²⁾	5 059	203	4 856
Återköpstransaktioner ²⁾	34 621	46	34 621
Totalt	380 410	233 420	295 928

Moderbolaget

Obligationer och andra räntebärande värdepapper ²⁾	240 220	—	240 220
Derivat ²⁾	756	—	756
Lån ²⁾	4 856	—	4 856
Återköpstransaktioner ²⁾	34 621	—	34 621
Totalt	280 453	—	280 453

¹⁾ För Utlåning till allmänheten avses värdet av säkerheterna.

²⁾ Beloppen är inklusive upplupna räntor.

Kreditriskexponering 2020

Koncernen	Brutto	Erhållna säkerheter ¹⁾	Netto
Utlåning till allmänheten	76 363	195 584	441
Utlåning till kreditinstitut	499	—	499
Obligationer och andra räntebärande värdepapper ²⁾	245 643	186	245 457
Derivat ²⁾	3 446	1 928	1 518
Lån ²⁾	4 557	206	4 351
Återköpstransaktioner ²⁾	32 793	—	32 793
Totalt	363 301	197 904	285 059

Moderbolaget

Obligationer och andra räntebärande värdepapper ²⁾	233 692	—	233 692
Derivat ²⁾	3 414	1 897	1 517
Lån ²⁾	4 351	—	4 351
Återköpstransaktioner ²⁾	32 793	—	32 793
Totalt	274 250	1 897	272 353

¹⁾ För Utlåning till allmänheten avses värdet av säkerheterna.

²⁾ Beloppen är inklusive upplupna räntor.

Likviditetsrisk

Moderbolaget

Skandias livbolag hanterar likviditetsrisk dels genom en av styrelsen fastställd riskapitlimit, dels genom av styrelsen fastställda krav på likviditetsreserv och likvida tillgångar inom ramen för kapitalförvaltningens tillgångsförvaltning. Skandia har även infört restriktioner för skuldtäckningsmarginalen, som vid var tidpunkt lägst ska uppgå till 110 procent för tjänstepensionsverksamheten respektive för den övriga verksamheten.

Enligt moderbolagets policy om investeringar i placeringstillgångar ska likviditetsreserver av tillräcklig omfattning finnas omedelbart tillgängliga. Minst 10 procent av placeringstillgångarna placeras i likvida korta räntebärande placeringar, statsobligationer med tillfredsställande kreditvärdighet eller svenska säkerställda bostadsobligationer med högsta kreditvärdighet. Dessutom ska likviditeten i placeringstillgångarna vara tillfredsställande god och innehålla minst 50 procent likvida värdepapper. Likviditetsplanering och flödesanalyser baserade på försäkringsrörelsens utveckling beaktas även vid långsiktig planering och styrning av tillgångsslag inom kapitalförvaltningen.

Skandias livbolags största likviditetsrisk följer av en potentiell massannul-lation, där stora likviditetsutflöden kan behöva ske på kort tid. I ett stressat marknads-läge kan bolaget tvingas till en omallokering på tillgångssidan för att uppfylla legala solvens- och kapitaltäckningskrav. I ett sådant läge är det centralt att tillgångarna är tillräckligt likvida för att möjliggöra en sådan omallokering. Skandias livbolag är således även utsatt för marknads-likviditetsrisk.

Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ)

I Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ) kan ett oväntat likviditetsbe-hov uppstå främst i samband med kundernas fondbyten inom fond-och depå-försäkring. Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ) hanterar likviditetsrisken på kort och medellång sikt. Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ)s ALCO följer upp likviditeten och likviditetsriskerna löpande, bland annat genom att övervaka likviditetssituationen relativt stressscenarion för likviditetsrisk på kort och medellång sikt.

Skandiabanken AB (publ)

Likviditeten investeras och finansieras i svenska kronor. Inom hanteringen av likviditet ingår dagliga stresstester, prognostisering av likviditet och finansieringsbehov, hantering av överskottslikviditet, beredskapsplaner för likviditet samt en årlig intern likviditetsutvärdering som en del i den Interna Kapital-och Likviditetsutvärderingen (IKLU). IKLU innehåller kontinuerlig och grundlig utvärdering av samtliga komponenter som tillsammans utgör och/eller stödjer Skandiabanken AB (publ)s ramverk för likviditetshante-ring. Dessutom upprättas en återhämtningsplan i enlighet med gällande myndighetskrav som uppdateras årligen. Syftet med återhämtningsplanen är att beskriva hur Skandiabanken ska fanga upp, reagera och hantera situationer där Skandiabankens finansiella ställning är hotad. Treasury mäter både kortfristig och långfristig likviditetsrisk. Kortfristig likviditet hanteras på interbankmarknaden genom kontinuerlig bevakning av kända framtida in-och utflöden i kombination med prognos på förväntade flöden baserat på erfarenhet av kundernas beteende. För att säkerställa beredskap i situationer där Skandiabanken AB (publ) är i akut behov av likviditet håller Skandiabanken AB (publ) en likviditetsreserv.

Fortsättning not 2 Risker och riskhantering

Löptidsfördelning tillgångar¹⁾

Kontraktuella förfallotidpunkter	2021						2020					
	Inom						Inom					
	1 år	1-5 år	5-10 år	10-15 år	Över 15 år	Totalt	1 år	1-5 år	5-10 år	10-15 år	Över 15 år	Totalt
Koncernen												
Utlåning till allmänheten	71 911	14 775	12	—	—	86 698	65 427	10 932	4	—	—	76 363
Utlåning till kreditinstitut	415	—	—	—	—	415	499	—	—	—	—	499
Obligationer och andra ränte- bärande värdepapper	26 468	170 593	37 035	11 604	7 055	252 755	30 698	157 967	39 643	11 799	5 536	245 643
Derivat	158	226	422	56	—	862	2 344	252	552	187	111	3 446
Lån	232	4 021	806	—	—	5 059	—	3 919	638	—	—	4 557
Återköpstransaktioner	34 621	—	—	—	—	34 621	32 793	—	—	—	—	32 793
Totala tillgångar	133 805	189 615	38 275	11 660	7 055	380 410	131 761	173 070	40 837	11 986	5 647	363 301

¹⁾ Där relevant inkluderas upplupna räntor.

Löptidsfördelning skulder

Kontraktuella förfallotidpunkter	2021						2020					
	Inom						Inom					
	1 år	1-5 år	5-10 år	10-15 år	Över 15 år	Totalt	1 år	1-5 år	5-10 år	10-15 år	Över 15 år	Totalt
Koncernen												
Ej intjänade premier och kvardröjande risker	306	—	—	—	—	306	294	—	—	—	—	294
Livförsäkringsavsättningar	18 201	72 494	76 862	56 975	70 215	294 747	17 789	71 983	77 256	57 527	69 780	294 335
Avsättning för oreglerade skador	1 201	2 385	1 186	440	254	5 466	1 189	2 277	1 076	421	238	5 201
Försäkringstekniska avsätt- ningar för försäkringar för vilka livförsäkringstagarna bär risk	22 393	26 221	25 629	23 892	106 298	204 433	18 927	21 681	21 256	20 304	92 398	174 566
Andra avsättningar	1 739	812	938	891	2 605	6 985	1 193	798	909	877	2 690	6 467
Emitterade värdepapper	7 575	37 965	256	—	—	45 796	5 672	34 239	265	—	—	40 176
Inlåning och upplåning från allmänheten	45 020	75	—	—	—	45 095	43 622	85	—	—	—	43 707
Skulder till kreditinstitut	64	—	—	—	—	64	71	—	—	—	—	71
Skulder avseende direkt försäkring	2 229	—	—	—	—	2 229	1 989	—	—	—	—	1 989
Skulder avseende återförsäkring	2	—	—	—	—	2	4	—	—	—	—	4
Derivat	1 629	377	190	47	—	2 243	450	583	337	119	104	1 593
Återköpstransaktioner	34 619	—	—	—	—	34 619	32 791	—	—	—	—	32 791
Totala skulder	134 978	140 329	105 061	82 245	179 372	641 985	123 991	131 646	101 099	79 248	165 210	601 194

Fortsättning not 2 Risker och riskhantering

Löptidsfördelning tillgångar¹⁾

Kontraktuella förfallotidpunkter	2021						2020					
	Inom			Över			Inom			Över		
	1 år	1-5 år	5-10 år	10-15 år	15 år	Totalt	1 år	1-5 år	5-10 år	10-15 år	15 år	Totalt
Moderbolaget												
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	23 311	162 197	36 053	11 604	7 055	240 220	26 319	150 920	39 117	11 799	5 537	233 692
Derivat	156	129	416	55	—	756	2 343	236	536	187	112	3 414
Lån	232	3 818	806	—	—	4 856	—	3 713	638	—	—	4 351
Återköpstransaktioner	34 621	—	—	—	—	34 621	32 793	—	—	—	—	32 793
Totala tillgångar	58 320	166 144	37 275	11 659	7 055	280 453	61 455	154 869	40 291	11 986	5 649	274 250

¹⁾ Där relevant inkluderas upplupna räntor i beloppen.

Löptidsfördelning skulder

Kontraktuella förfallotidpunkter	2021						2020					
	Inom			Över			Inom			Över		
	1 år	1-5 år	5-10 år	10-15 år	15 år	Totalt	1 år	1-5 år	5-10 år	10-15 år	15 år	Totalt
Moderbolaget												
Livförsäkringsavsättningar	18 398	73 279	77 694	57 592	70 974	297 937	18 002	72 845	78 182	58 216	70 616	297 861
Avsättning för oreglerade skador	701	1 742	954	376	230	4 003	711	1 582	871	359	215	3 738
Försäkringstekniska avsätt- ningar för försäkringar för vilka livförsäkringstagarna bär risk	2 192	—	—	—	—	2 192	1 289	—	—	—	—	1 289
Andra avsättningar	859	—	—	—	—	859	234	—	—	—	—	234
Skulder avseende direkt försäkring	1 793	—	—	—	—	1 793	1 596	—	—	—	—	1 596
Skulder avseende återförsäkring	2	—	—	—	—	2	4	—	—	—	—	4
Derivat	1 626	371	191	47	—	2 235	450	583	337	119	103	1 592
Återköpstransaktioner	34 619	—	—	—	—	34 619	32 791	—	—	—	—	32 791
Övriga skulder	7 086	—	—	—	—	7 086	10 935	—	—	—	—	10 935
Totala skulder	67 276	75 392	78 839	58 015	71 204	350 726	66 012	75 010	79 390	58 694	70 934	350 040

Fortsättning not 2 Risker och riskhantering

Operativ risk

Operativa risker är en naturlig följd av att bedriva verksamheten och förekommer således i alla bolag och alla typer av verksamhet inom Skandia. Effekter av operativa risker uppkommer vanligtvis i form av kostnader eller ryktesförluster. Hanteringen av operativ risk är därmed enhetligt utformad inom koncernen. Skandia strävar efter att begränsa eller mildra effekterna av eventuella förluster till följd av operativa risker med hänsyn tagen till Skandias verksamhet. Större incidenter och operationella förluster är mycket sällsynta och Skandia arbetar målmedvetet för att förhindra att denna typ av händelser inträffar.

Styrelsen har beslutat om ett internt regelverk för operativ riskhantering. Regelverket omfattar Skandias process för hantering och rapportering av risker och anger styrelsens risktolerans för operativa risker. Ansvar för att löpande hantera operativa risker är en integrerad del av chefsansvaret inom Skandia. Till stöd för hanteringen har Skandia en så kallad självutvärderingsprocess samt en process för incidenthantering. I samband med Skandias affärsplaneringsprocess genomför varje enhet en årlig självutvärdering av operativa risker som därefter kvartalsvis uppdateras inför riskrapportering. Utvärderingen syftar till att identifiera och bedöma operativa risker, samt att ta fram åtgärder för att hantera dessa. Hanteringen inkluderar även risker i verksamhet som läggs ut hos intern eller extern part. Detta innebär att information regelbundet inhämtas om risker och incidenter i den utlagda verksamheten. Alla medarbetare ska rapportera incidenter inom sin respektive verksamhet. Genom att rapportera incidenter erhålls incident- och förlustdata vilket utgör underlag för att analysera riskerna i syfte att minska operationella förluster. Alla incidenter följs upp och åtgärdsplaner tas fram för att reducera negativa konsekvenser.

Som ett stöd för riskhanteringen har Skandia ett koncerngemensamt så kallat Governance-, Risk- och Compliancesystem. Systemet stödjer hanteringen av operativa risker. Systemet används även för rapportering och uppföljning av incidenter.

Skandia har även styrdokument för beslutsprocessen vid införande av nya eller vid väsentliga förändringar i produkter, tjänster, marknader, processer, IT-system samt vid större förändringar i verksamhet och organisation. Syftet är att säkerställa att förändringarna har gynnsam effekt på Skandias lönsamhet, kapitalsituation och varumärke. Processen omfattar bland annat en lönsamhetsanalys och en analys av förändringens påverkan på Skandias samlade riskbild.

För att säkerställa att Skandia kan driva den affärskritiska verksamheten på en acceptabel nivå vid störningar och avbrott finns det en struktur och process för beredskaps- och kontinuitetshantering. Målet för denna är att Skandias väsentliga processer kan upprätthållas på en acceptabel nivå trots oönskade interna eller externa störningar. Det finns även en krisledningsgrupp som utgör ett strategiskt stöd till vd under en eventuell krissituation.

Skandia genomför ett antal större initiativ, vilka är riskmitigerande åtgärder, för att hantera såväl operativa risker som affärsrisker. Analys och hantering av risker inom respektive initiativ, kallade genomföranderisker, samt dess påverkan på befintliga risker sker i enlighet med den ovan beskrivna löpande riskhanteringsprocessen.

Affärsrisk

Affärsrisk förekommer i alla bolag inom Skandiakoncernen. Med affärsrisk avses risken för att Skandias värde reduceras på grund av avvikelse från förväntat utfall för volymer, kostnader och marginaler etcetera. För Skandias vinstutdelande bolag leder minskad nyförsäljning och pressade marginaler till minskad lönsamhet och att bolagets värde på sikt minskar. För Skandias livbolag leder en nyförsäljning som inte motsvarar förväntan i förlängningen till minskad kostnadsdelning vilket får negativ inverkan på försäkrings-tagarnas framtida pension. Minskade volymer kan också leda till en sämre solvensposition på lång sikt, särskilt i ett stressat marknadsläge.

Affärsrisk analyseras och hanteras inom ramen för Skandias affärsplane-ringsprocess och följs löpande som en integrerad del av den kvartalsvisa uppföljningen.

Strategisk risk

Med strategisk risk avses risken för förluster på grund av missriktade affärsbeslut på en strategisk nivå (typiskt flerårigt perspektiv), felaktigt genomförande av beslut eller oförmåga att reagera adekvat på förändringar i samhället, regelsystem eller branschen. Strategisk risk har likheter med affärsrisk, men fångar upp de storskaliga och strukturella riskfaktorerna.

Strategiska risker analyseras och hanteras inom ramen för affärs- och kapitalplaneringsprocessen.

Compliancerisk

Med compliancerisk avses risken för att Skandia bryter mot externa regler över vilka Finansinspektionen eller Integritetsskyddsmyndigheten (tidigare Datainspektionen) utövar tillsyn. Konsekvensen av att Skandia inte efterlever externa regler kan vara exempelvis att kunder inte får det skydd de har rätt till eller att Skandia inte har möjlighet att bidra till brottsprevention i den utsträckning bolaget är skyldig till.

Ansvar för att följa gällande externa regler ligger hos affärsverksamheten. Regelefterlevnadsfunktionen utvärderar compliancerisker samt granskar, rapporterar och följer upp på identifierade compliancebrister.

Koncentrationsrisk

Koncentrationsrisk avser varje riskexponering som är så stor relativt Skandias totala exponeringar, till exempel på grund av bristande diversifiering, att den kan leda till en förlust som kan hota Skandias solvens eller finansiella ställning. Koncentrationsrisk kan till exempel uppstå på grund av stora koncentrationer till vissa geografiska regioner, sektorer, produkter och demografiska sammansättningar.

Koncentrationsrisk relaterat till kreditrisk begränsas genom att en högsta exponering tillåts per kreditvärdighetskategori och per emittent/motpart. Vidare har Skandia en process för att identifiera relevanta orsaker till koncentrationsrisk samt analysera risken för spridning mellan koncentrerade exponeringar, i syfte att säkerställa att riskkoncentrationer ligger inom fastlagda begränsningar.

Skandia Investment Management AB

Skandia Investment Management AB bedriver kapitalförvaltning genom att handla i finansiella instrument som är placerade på kundernas tillgångskonton. Skandia Investment Management AB har under året inte utfört finansiell handel för egen räkning utan endast inom ramen för de diskretionära mandat bolaget fått från kunder. Bolaget har två koncerninterna kunder; Skandias livbolag och Skandia Fonder AB, och all handel med finansiella instrument inom de diskretionära mandaten har gjorts i deras namn. Undantaget är handel med Skandia Investment Management ABs egna kapital, vilket är placerat på bankkonto och i säkerställda obligationer med god kreditkvalitet och marknadslikviditet. Skandia Investment Management AB är bland annat utsatt för operativ risk, kreditrisk, marknadsrisk, likviditetsrisk, affärsrisk, strategisk risk och compliancerisk, vilka hanteras enligt koncernens processer för riskhantering.

Skandia Fonder AB

Skandia Fonder ABs verksamhet består av förvaltning av fonder (internt och externt utlagda), administration, distribution samt produktutveckling. Verksamheten ger upphov till operativ risk, affärsrisk, strategisk risk och compliancerisk vilka hanteras i enlighet med koncernens processer för riskhantering. Fondförvaltningen ger upphov till samtliga riskkategorier som påverkar Skandia Fonder AB indirekt via nettointjäningen.

Noter till resultaträkning

3 Premieinkomst, livförsäkringsrörelsen

Koncernen	Individuell		Grupp		Totalt	
	2021	2020	2021	2020	2021	2020
Periodisk premie i form av inbetalda premier	4 432	4 456	5 917	5 964	10 349	10 420
Engångspremie i form av inbetalda premier	10 054	7 686	827	340	10 881	8 026
Premieinkomst i form av tilldelad återbäring	315	269	836	601	1 151	870
Premieinkomst avseende inflyttade försäkringar	6 222	4 998	1 916	1 754	8 138	6 752
Portföljpremier, mottagna	90	118	109	101	199	219
Premieskatt	—	—	-23	-23	-23	-23
Totalt	21 113	17 527	9 582	8 737	30 695	26 264

Premieinkomst avser i sin helhet avtal tecknade i Sverige. Av den totala premieinkomsten avser 28 488 (24 148) MSEK återbäringsberättigade avtal. Av premieinkomst inflyttat kapital avser 6 191 (5 151) MSEK inflyttat garanterat kapital och 1 947 (1 600) MSEK inflyttade återbäringsmedel.

Moderbolaget	Individuell		Grupp		Totalt	
	2021	2020	2021	2020	2021	2020
Periodisk premie i form av inbetalda premier	4 341	4 362	5 917	5 964	10 258	10 326
Engångspremie i form av inbetalda premier	10 054	7 686	827	340	10 881	8 026
Premieinkomst i form av tilldelad återbäring	315	269	836	601	1 151	870
Premieinkomst avseende inflyttade försäkringar	6 222	4 998	1 916	1 754	8 138	6 752
Portföljpremier, mottagna	90	118	109	101	199	219
Premieskatt	—	—	-23	-23	-23	-23
Totalt	21 022	17 433	9 582	8 737	30 604	26 170

Premieinkomst avser i sin helhet avtal tecknade i Sverige. Av den totala premieinkomsten avser 28 488 (24 148) MSEK återbäringsberättigade avtal. Av premieinkomst inflyttat kapital avser 6 191 (5 151) MSEK inflyttat garanterat kapital och 1 947 (1 600) MSEK inflyttade återbäringsmedel.

4 Kapitalavkastning intäkter, teknisk redovisning

	Koncernen		Moderbolaget	
	2021	2020	2021	2020
Hysesintäkter från byggnader och mark	2 985	2 876	—	—
Utdelning på aktier och andelar				
Koncernföretag	—	—	9 033	4 473
Andra aktier och andelar	4 331	2 073	4 331	2 073
Ränteintäkter med mera				
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	2 878	3 076	2 878	3 076
Lån	166	151	166	151
Fordringar på koncernföretag ¹⁾	—	—	372	338
Övriga finansiella tillgångar ¹⁻³⁾	48	103	29	83
Valutaresultat, netto ²⁾	6 612	—	6 615	—
Återläggning nedskrivning dotterbolagsaktier	—	—	0	—
Realisationsvinst, netto				
Byggnader och mark	1	—	—	—
Aktier och andelar ³⁾	21 882	11 255	21 882	11 251
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	267	—	267	—
Totalt³⁾	39 170	19 534	45 573	21 445

¹⁾ Ränteintäkter på finansiella tillgångar som inte värderas till verkligt värde.

²⁾ Valutaresultat, både positivt och negativt, uppkommer då moderbolaget har omfattande utländska tillgångar.

³⁾ Omräkning av 2020 har skett med anledning av nya koncernredovisningsregler. Se vidare not 1.

5 Orealiserade vinster på placeringstillgångar, teknisk redovisning

	Koncernen		Moderbolaget	
	2021	2020	2021	2020
Byggnader och mark	5 661	—	—	—
Aktier och andelar	49 054	9 496	49 054	9 496
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	—	737	—	737
Totalt	54 715	10 233	49 054	10 233

6 Utbetalda försäkringsersättningar

	Koncernen		Moderbolaget	
	2021	2020	2021	2020
Livsfall	-11 280	-11 033	-11 489	-11 249
Annullationer och återköp	-889	-1 293	-889	-1 293
Utflyttade försäkringar ¹⁾	-1 767	-1 318	-1 767	-1 318
Dödsfall	-1 745	-1 622	-1 665	-1 557
Sjukfall	-690	-656	-658	-620
Skaderegleringskostnader ²⁾	-22	-15	-20	-13
Totalt	-16 393	-15 937	-16 488	-16 050

¹⁾ Av utflyttade försäkringar avser -698 (-463) MSEK utflyttade återbäringsmedel.

²⁾ Omfattar driftskostnader för skadereglering -21 (-20) MSEK för koncernen och -18 (-17) MSEK för moderbolaget samt förändring av skadebehandlingsreserv -4 (4) MSEK för koncernen och -2 (4) MSEK för moderbolaget.

7 Återbäring och rabatter

	Koncernen		Moderbolaget	
	2021	2020	2021	2020
Återbäring utbetald under året	-12 821	-12 411	-12 821	-12 411
lanspråktagen konsolideringsfond	11 582	11 279	11 582	11 279
Totalt	-1 239	-1 132	-1 239	-1 132

8 Driftskostnader

	Koncernen		Moderbolaget	
	2021	2020	2021	2020
Anskaffningskostnader	-1 191	-1 132	-712	-722
Förändring förutbetalda anskaffningskostnader direkt försäkring	-284	-2 420	—	-2 059
Administrationskostnader ¹⁻⁴⁾	-1 580	-1 617	-1 332	-1 262
Totalt driftskostnader i liv- och skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat⁴⁾	-3 055	-5 169	-2 044	-4 043
Varav skadeförsäkring	-200	-178	—	—
Varav livförsäkring ³⁾	-2 855	-4 991	-2 044	-4 043

Förvaltningskostnader placerings-tillgångar ²⁾	-175	-180	-165	-170
Fastighetsförvaltningskostnader	-79	-74	—	—
Skaderegleringskostnader ³⁾	-67	-64	-18	-17
Kostnader i bankverksamheten	-635	-616	—	—
Kostnader övriga rörelsedrivande enheter	-395	-341	—	—
Totalt driftskostnader⁴⁾	-4 406	-6 444	-2 227	-4 230

Samtliga driftskostnader per kostnadsslag

Personalkostnader	-2 040	-2 141	-1 790	-1 745
Lokalkostnader	-199	-196	-186	-186
Avskrivningar ⁴⁾	-42	-39	-21	-19
Provisioner externa	-816	-770	-401	-388
Övrigt ⁴⁾	-1 309	-3 298	171	-1 892
Totalt driftskostnader⁴⁾	-4 406	-6 444	-2 227	-4 230

¹⁾ I administrationskostnader för koncernen ingår ersättning till revisionsföretag enligt nedan.

²⁾ Ingår i Kapitalavkastning kostnader i det tekniska och icke-tekniska resultatet.

³⁾ Ingår i Försäkringsersättningar (efter avgiven återförsäkring) i resultaträkningen.

⁴⁾ Omräkning av 2020 har skett med anledning av nya koncernredovisningsregler. Se vidare not 1.

Ersättning till koncernens revisorer KPMG	Koncernen		Moderbolaget	
	2021	2020	2021	2020
Revisionsarvode	-10,0	-12,3	-5,3	-5,1
Revisionsarvoden utöver revisionsuppdraget	-0,7	-0,6	-0,6	-0,6
Skatterådgivning	—	—	—	—
Övriga tjänster	-3,2	-4,2	-2,6	-4,1
Totalt	-13,9	-17,1	-8,5	-9,8

9 Kapitalavkastning kostnader, teknisk redovisning

	Koncernen		Moderbolaget	
	2021	2020	2021	2020
Driftskostnader från byggnader och mark	-1 065	-1 015	—	—
Kapitalförvaltningskostnader	-175	-180	-165	-170
Övriga räntekostnader med mera ²⁾	-410	-338	-410	-331
Övriga finansiella kostnader	-504	-23	-480	-2
Valutaresultat, netto ¹⁾	—	-9 148	—	-9 148
Nedskrivningar dotterbolagsaktier	—	—	—	-2 103
Realisationsförlust, netto				
Byggnader och mark	—	-62	—	—
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	—	-749	—	-749
Totalt²⁾	-2 154	-11 515	-1 055	-12 503

¹⁾ Valutaresultat, både positivt och negativt, uppkommer då moderbolaget har omfattande utländska tillgångar.

²⁾ Omräkning av 2020 har skett med anledning av nya koncernredovisningsregler. Se vidare not 1.

10 Orealiserade förluster på placeringstillgångar, teknisk redovisning

	Koncernen		Moderbolaget	
	2021	2020	2021	2020
Byggnader och mark	—	-266	—	—
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	-1 590	—	-1 590	—
Totalt	-1 590	-266	-1 590	—

11 Övriga tekniska intäkter och kostnader

	Koncernen		Moderbolaget	
	2021	2020	2021	2020
Rabatt på fondförvaltningsavgifter	1 477	1 252	—	—
Avgiftsuttag för avkastningsskatt ¹⁾	234	229	—	—
Övriga intäkter	32	30	—	—
Övriga kostnader	—	-35	—	-35
Totalt	1 743	1 476	—	-35

¹⁾ Motsvarande kostnad redovisas som skattekostnad och ingår i raden avkastningsskatt i not 17.

12 Kapitalavkastning intäkter, icke-teknisk redovisning

	Koncernen	
	2021	2020
Utdelning på aktier och andelar		
Andel i intresseföretags resultat	—	1
Ränteintäkter med mera		
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	9	13
Övrigt	-4	-6
Valutaresultat, netto	49	43
Totalt	54	51

13 Kapitalavkastning kostnader, icke-teknisk redovisning

	Koncernen	
	2021	2020
Kapitalförvaltningskostnader	0	-1
Andra finansiella kostnader	-16	-1
Övriga räntekostnader med mera	-38	-66
Realisationsförlust, netto		
Aktier och andelar i koncernföretag	—	0
Andra aktier och andelar	0	0
Totalt	-54	-68

Not 14 Resultat- och balansräkning bankverksamhet

Resultat bankverksamhet, före bokslutsdispositioner		
	2021	2020
Ränteintäkter	1 031	1 104
Räntekostnader	-197	-249
Räntenetto¹⁾	834	855
Erhållna utdelningar	0	0
Provisionsintäkter	269	241
Provisionskostnader	-72	-79
Provisionsnetto	197	162
Nettoresultat finansiella transaktioner	18	-6
Övriga rörelseintäkter	33	33
Totalt rörelseintäkter	1 082	1 044
Personalkostnader	-258	-248
Övriga administrationskostnader	-460	-430
Av- och nedskrivningar av materiella anläggnings- tillgångar och immateriella tillgångar	-17	-17
Övriga rörelsekostnader	-29	-33
Totalt kostnader före kreditförluster	-764	-728
Resultat före kreditförluster	318	316
Kreditförluster, netto	-7	-12
Resultat före skatt och bokslutsdispositioner	311	304

¹⁾ Räntenetto	2021		2020	
	Ränta	Medel- ränta %	Ränta	Medel- ränta %
Ränteintäkter				
Utlåning till kreditinstitut	-1	-0,02	-1	-0,06
Utlåning till allmänheten	1 018	1,26	1 079	1,47
Räntebärande värdepapper	12	0,14	25	0,24
Derivat	2	—	1	—
Totala ränteintäkter	1 031	1,09	1 104	1,26
Räntekostnader				
Skulder till kreditinstitut	-2	1,17	0	0,00
In- och upplåning från allmänheten	-11	0,15	-8	0,16
Emitterade värdepapper	-105	0,25	-155	0,41
Derivat	-7	—	-3	—
Efterställda skulder	-15	1,53	-17	1,70
Resolutionsavgift och insättningsgaranti	-57	—	-59	—
Övriga	0	0,00	-7	0,12
Totala räntekostnader	-197	0,21	-249	0,28
Totalt Räntenetto	834	0,88	855	0,98

För mer information, se Skandiabankens årsredovisning på skandia.se.

Tillgångar i bankverksamhet		
	2021	2020
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker	296	3 012
Belåningsbara statsskuldförbindelser med mera ¹⁾	4 142	4 590
Utlåning till kreditinstitut	415	499
Utlåning till allmänheten ²⁾	86 698	76 363
Verkligt värde för portföljsäkring av ränterisk	-86	34
Obligationer och andra räntebärande värdepapper ³⁾	5 188	5 043
Aktier och andelar	42	37
Immateriella tillgångar ⁴⁾	55	71
Övriga tillgångar	324	285
Totalt tillgångar	97 074	89 934
Avgår koncerninterna poster	-3 566	-3 763
Totalt tillgångar i bankverksamheten	93 508	86 171
¹⁾ Belåningsbara statsskuldförbindelser m.m.	2021	2020
Svenska staten	1 147	1 319
Svenska kommuner	2 995	3 271
Totalt	4 142	4 590
Nominellt värde	4 073	4 533
Genomsnittlig återstående löptid, år	2,0	1,5
Genomsnittlig återstående räntebindningstid, år	0,1	0,1

²⁾ Utlåning till allmänheten	2021	2020
Upplupet anskaffningsvärde	86 725	76 386
Kreditförlustreservering	-27	-23
<i>varav stadie 1</i>	-3	-5
<i>varav stadie 2</i>	-5	-6
<i>varav stadie 3</i>	-19	-12
Totalt	86 698	76 363
Utlåning till allmänheten		
<i>Utlåningen fördelad efter återstående löptid, bokfört värde</i>		
Betalbara på anfordran	—	—
Högst 3 månader	64 797	60 968
Längre än 3 månader men högst 1 år	7 114	4 459
Längre än 1 år men högst 5 år	14 775	10 932
Längre än 5 år	12	4
Totalt	86 698	76 363

Fortsättning not 14 Resultat- och balansräkning bankverksamhet

³⁾ Obligationer och andra räntebärande värdepapper	2021	2020
Emittenter		
Svenska kommuner	—	440
Svenska kreditinstitut	2 797	3 233
Utländska kreditinstitut	2 391	1 370
Totalt	5 188	5 043
Återstående löptid		
Högst 1 år	469	1 647
Längre än 1 år men högst 5 år	4 719	3 396
Totalt	5 188	5 043
Genomsnittlig återstående löptid, år	2,5	2,1
Genomsnittlig återstående räntebindningstid, år	0,2	0,2
<i>varav onoterade värdepapper</i>	<i>—</i>	<i>440</i>
<i>varav noterade värdepapper</i>	<i>5 188</i>	<i>4 603</i>
Innehavet är ställt som säkerhet till förmån för Sveriges riksbank	4 155	3 444
⁴⁾ Immateriella tillgångar	2021	2020
Ackumulerat anskaffningsvärde	439	439
Avyttring under året	-5	—
Anskaffningsvärde vid årets utgång	434	439
Av- och nedskrivningar vid årets början	-368	-351
Avyttring under året	5	—
Årets av- och nedskrivningar	-16	-17
Ackumulerade av- och nedskrivningar	-379	-368
Totalt	55	71

Skulder i bankverksamhet	2021	2020
Skulder till kreditinstitut	64	71
In- och upplåning från allmänheten ¹⁾	45 095	43 707
Emitterade värdepapper ²⁾	45 796	40 177
Övriga skulder	354	465
Efterställda skulder ³⁾	1 000	1 000
Totalt skulder	92 309	85 420

Avgår koncerninterna poster	-3 566	-3 763
Totalt skulder i bankverksamheten	88 743	81 657

¹⁾ Inlåning och upplåning från allmänheten	2021	2020
<i>Inlåning fördelad efter återstående löptid, bokfört värde</i>		
Betalbara vid anfordran	44 934	43 536
Högst 3 månader	24	24
Längre än 3 månader men högst 1 år	62	62
Längre än 1 år men högst 5 år	75	85
Totalt	45 095	43 707

²⁾ Emitterade värdepapper	2021	2020
Certifikat	500	—
Obligationslån	5 181	5 274
Postväxlar	8	10
Säkerställda obligationslån	40 107	34 893
Totalt	45 796	40 177

³⁾ Efterställda skulder	2021	2020
Nedskrivningsbar skuld ¹⁾	500	500
Tidsbundna förlagslån	500	500
Totalt	1 000	1 000

De efterställda skulderna är lämnade av Skandias livbolag. Ränteförfallodag är kvartalsvis.

¹⁾ Minimum Requirement for own funds and Eligible Liabilities (MREL).

	2021	2020
Nedskrivningsbar skuld		
Nominellt belopp	500	500
Räntevillkor	3 mån Stibor +0,85%	3 mån Stibor +0,85%
Förfallodag	2024-12-30	2024-12-30

Förlagslån		
Nominellt belopp	500	500
Räntevillkor	3 mån Stibor +2,25%	3 mån Stibor +2,25%
Förfallodag	2029-12-28	2029-12-28

15 Resultat övrig rörelsedrivande verksamhet, före bokslutsdispositioner

	Koncernen	
	2021	2020
Skandia Brands AB	0	—
Skandia Capital AB	1	1
Skandia Fonder AB	90	42
Skandia Informationsteknologi	—	—
Skandia Investment Management AB	4	7
Skandikon Administration AB	3	15
Skandikon Pensionsadministration AB	-5	-10
Sophiahemmet Rehab Center AB ¹⁾	-4	—
Skandia Operations Center UAB ²⁾	—	-1
Skandikon Operations Center UAB ²⁾	—	0
Koncernjusteringar	—	0
Totalt	89	54

¹⁾ Den 1 november förvärvade Skandia ytterligare 40% av aktierna i det tidigare ägda intressebolaget Sophiahemmet Rehab Center AB och Skandia äger nu 90% av aktierna. Resultatet för 2021 inkluderar även en förvärvsjustering.

²⁾ Skandia Operations Center UAB och Skandikon Operations Center UAB likviderades under 2020.

16 Övriga kostnader

	Koncernen	
	2021	2020
Periodens avskrivning PVIF	-615	-615
Totalt	-615	-615

17 Skatt

	Koncernen		Moderbolaget	
	2021	2020	2021	2020
Årets skattekostnad				
Avkastningsskatt	-752	-710	-518	-481
Kupongskatt	-474	-258	-474	-258
Inkomstskatt	-245	-232	4	3
Totalt	-1 471	-1 200	-988	-736
Uppskjuten skatt	-1 423	169	-143	-7
Skatt redovisad i resultaträkningen	-2 894	-1 031	-1 131	-743
Specifikation av årets skattekostnad:				
Avkastningsskatt	-905	-872	-671	-643
Justering av avkastningsskatt hänförlig till tidigare taxeringsår	153	162	153	162
Kupongskatt	-474	-258	-474	-258
Totalt avkastningsskatt och kupongskatt	-1 226	-968	-992	-739
Skatt på årets resultat	-248	-234	—	-1
Justering av skatt hänförlig till tidigare taxeringsår	3	2	4	4
Totalt inkomstskatt	-245	-232	4	3
Totalt	-1 471	-1 200	-988	-736
Uppskjuten skatt hänförlig till				
Orealiserade resultat på placeringstillgångar	-259	-5	-156	-4
Skilnaden mellan bokförda och skattemässiga värden på fastigheter	-1 205	215	—	—
Beräknad pensionsskuld	28	-2	0	0
Övriga temporära skillnader	-11	-21	0	-3
Underskottsavdrag	12	-29	13	—
Obeskattade reserver	1	0	—	—
Immateriella tillgångar	11	11	—	—
Totalt	-1 423	169	-143	-7
Skatt på årets resultat				
Aktuell skatt	-245	-232	4	3
Uppskjuten skatt	-1 423	169	-143	-7
Totalt	-1 668	-63	-139	-4
Skattekostnad per land				
Sverige	-2 894	-1 031	-1 131	-743
Litauen	—	0	—	—
Totalt	-2 894	-1 031	-1 131	-743

Fortsättning not 17 Skatt

	Koncernen		Moderbolaget	
	2021	2020	2021	2020
Avstämning effektiv skattesats avseende inkomstskatt:				
Resultat före skatt	101 585	9 362	101 570	9 021
Avgår resultat i avkastnings-beskattad verksamhet	-93 165	-7 540	-100 634	-8 759
Totalt resultat i inkomst-beskattad verksamhet	8 420	1 822	936	262
Skatt enligt gällande skattesats 20,6% (21,4%)	-1 735	-390	-193	-56
Skatteeffekt av ej avdragsgilla kostnader/ej skattepliktiga intäkter	-9	264	26	19
Skatteeffekt av tidigare år, aktuell skatt	3	2	4	4
Skatteeffekt av tidigare år, uppskjuten skatt	30	24	24	21
Skatteeffekt av förändring netto-skuld/nettofordran ej upptagen i balansräkningen	31	9	0	0
Skatteeffekt av förändring av underskottsavdrag för vilka uppskjuten skatt ej beaktats	12	4	—	—
Skatteeffekt av ändrad skattesats	—	25	—	8
Övrigt	0	-1	0	0
Totalt	-1 668	-63	-139	-4

18 Nettoresultat per kategori placeringstillgångar samt övriga finansiella tillgångar och skulder

Koncernen	Tillgång/skuld värderad till verkligt värde via resultaträkningen								Fastigheter värderade till verkligt värde över resultaträkningen		Totalt			
	Som bestämts tillhöra kategorin		Obligatorisk		Säkringsredovisning		Upplupet anskaffningsvärde						Verkligt värde via Övrigt totalresultat	
	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020		
Förvaltningsfastigheter	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7 584	1 535	7 584	1 535
Aktier	56	8	83 758	9 736	—	—	—	—	-24	6	—	—	83 790	9 750
Räntebärande värdepapper	-17	18	462	2 391	—	—	—	—	17	33	—	—	462	2 442
Lån	—	—	293	-6	-120	69	1 022	1 074	—	—	—	—	1 195	1 137
Derivat	—	—	-968	4 631	129	-74	—	—	—	—	—	—	-839	4 557
Övriga fordringar	—	—	—	—	—	—	-308	-95	—	—	—	—	-308	-95
Övriga finansiella skulder	—	—	—	—	—	—	-484	-17	—	—	—	—	-484	-17
Emitterade värdepapper	—	—	—	—	—	—	-108	-159	—	—	—	—	-108	-159
Inlåning	—	—	—	—	—	—	-74	-74	—	—	—	—	-74	-74
Totalt	39	26	83 545	16 752	9	-5	48	729	-7	39	7 584	1 535	91 218	19 076

Resultatet ovan redovisas som Kapitalavkastning, intäkter respektive kostnader samt Orealiserade vinster respektive förluster på placeringstillgångar i det tekniska resultatet och icke-tekniska resultatet och som en del av Resultat från bankverksamheten och Resultat övriga rörelsedrivande enheter.

	Tillgång/skuld värderad till verkligt värde via resultaträkningen		Upplupet anskaffnings- värde		Totalt	
Moderbolaget	2021	2020	2021	2020	2021	2020
Lån till dotterföretag	—	—	371	338	371	338
Aktier och andelar i dotter- och intresseföretag	—	—	9 033	2 375	9 033	2 375
Aktier	83 759	9 736	—	—	83 759	9 736
Räntebärande värdepapper	462	2 390	—	—	462	2 390
Lån	293	-6	—	—	293	-6
Derivat	-970	4 631	—	—	-970	4 631
Övriga fordringar	—	—	-333	-119	-333	-119
Övriga finansiella skulder	—	—	-468	0	-468	0
Totalt	83 544	16 751	8 603	2 594	92 147	19 345

Resultatet ovan redovisas som Kapitalavkastning, intäkter respektive kostnader samt Orealiserade vinster respektive förluster på placeringstillgångar i det tekniska resultatet.

Noter till balansräkning

19 Immateriella tillgångar

Koncernen	2021						2020					
	Förvärvade immateriella tillgångar ¹⁾			Good-will	Övriga immate-riella tillgångar	Totalt imma-teriella tillgångar	Förvärvade immateriella tillgångar ¹⁾			Good-will	Övriga immate-riella tillgångar	Totalt imma-teriella tillgångar
	PVIF	Stabil inlåning	Varu-märke				PVIF	Stabil inlåning	Varu-märke			
Anskaffningsvärde vid årets början	12 291	242	274	287	279	13 373	12 291	242	274	287	368	13 462
Utrangering	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	-89	-89
Akkumulerat anskaffningsvärde²⁾	12 291	242	274	287	279	13 373	12 291	242	274	287	279	13 373
Avskrivningar vid årets början	-8 602	-242	-274	-287	-7	-9 412	-7 987	-242	—	—	-96	-8 325
Justering nya koncern-redovisningsregler ³⁾	—	—	—	—	—	—	—	—	-274	-287	—	-561
Årets avskrivningar ²⁾	-615	—	—	—	—	-615	-615	—	—	—	—	-615
Utrangering	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	89	89
Akkumulerade avskrivningar	-9 217	-242	-274	-287	-7	-10 027	-8 602	-242	-274	-287	-7	-9 412
Nedskrivningar vid årets början	—	—	—	—	-272	-272	—	—	—	—	-272	-272
Akkumulerade nedskrivningar	—	—	—	—	-272	-272	—	—	—	—	-272	-272
Totalt exkl. bank³⁾	3 074	—	—	—	—	3 074	3 689	—	—	—	—	3 689
Bankverksamhet												
Netto	—	—	—	—	55	55	—	—	—	—	71	71
Totalt inkl. bank³⁾	3 074	—	—	—	55	3 129	3 689	—	—	—	71	3 760

¹⁾ De immateriella tillgångarna består av förvärvade övervärden i försäkringsbestånd så kallad purchased value of in force (PVIF), stabil inlåning i Skandiabanken samt varumärket Skandia som förvärvats från Old Mutual för nyttjanderätt inom Sverige.

²⁾ Avskrivningar på PVIF och Stabil inlåning redovisas på raden Övriga kostnader. Avskrivningar på Övriga immateriella tillgångar redovisas på raden Driftskostnader.

³⁾ Omräkning av 2020 har skett med anledning av nya koncernredovisningsregler. Detta har inneburit att de immateriella tillgångarna varumärke och good-will har skrivits av i sin helhet. Se vidare not 1.

Avskrivningstider

Typ av immateriell tillgång	Nyttjandeperiod	Avskrivningsmetod
Programvaror och IT-system	3-10 år	Linjär
PVIF	15 år	50% linjär 1-5 år, 50% linjär 6-15 år
Stabil inlåning	8 år	Linjär

Fortsättning not 19 Immateriella tillgångar

Förvärvade immateriella tillgångar

Prövning av nedskrivningsbehov

Nedskrivningsprövning genomförs för samtliga förvärvade immateriella tillgångar hänförliga till förvärvet av Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ) den 21 mars 2012. Prövningen genomförs per kassagenererande enhet, definierat som förvärvad legal enhet som utgör ett verksamhetsområde. De kassagenererande enheterna avser Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ) och Skandiabanken AB (publ) inklusive Skandia Fonder. Nedskrivningsprövningen genomförs för varje kassagenererande enhet genom att jämföra det bokförda värdet på nettotillgångarna, inklusive eventuell goodwill, med återvinningsvärdet. Återvinningsvärdet motsvarar ett nyttjandevärde.

Försäkringsverksamheten Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ)

Nyttjandevärdet har sin grund i bolagets kapitalbasbidrag till Livförsäkringsbolaget Skandia, ömsesidigets Solvens 2-balansräkning. Kapitalbasbidraget består av dess Solvens 2-kapitalbas och förvärvspremie från moderbolagets förvärv av Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ) den 21 mars 2012. Solvens 2-kapitalbasen beskriver värdet av ett försäkringsbolag utifrån ett solvenssyfte och motsvarar skillnaden mellan marknadsvärdet av tillgångar och skulder, värderade för solvensändamål. Marknadsvärdering av bolagets skulder består av bästa skattning av försäkringstekniska avsättningar där man har diskonterat förmånerna med hjälp av Solvens 2-räntekurvan publicerat av EIOPA, samt ett tillägg av riskmarginalen som ett uttryck för en köparens riskpremie för risker som inte har ett explicit marknadsvärde, såsom olika typer av försäkringsrisker. Icke-ekonomiska antaganden ska vara bästa skattning i enlighet med försäkringsrörelselagen. Vid beräkningen av nyttjandevärdet beaktas även värdet från framtida premier från befintliga försäkringskontrakt samt förvärvspremien från moderbolagets förvärv av Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ). Förvärvspremien speglar ett nuvärde av förväntad framtida försäkringsaffär.

Bank- och fondverksamheten – Skandiabanken AB (publ) och Skandia Fonder AB

Prövningen av nedskrivningsbehov av immateriella tillgångar baseras på nyttjandevärdet och tar sin utgångspunkt i affärsplanen. Nyttjandevärdet för Skandiabanken AB (publ) och Skandia Fonder AB motsvarar nuvärdet av förväntade framtida fria kassaflöden diskonterade till nuvärde.

Kassaflödet beräknas utifrån fastställd femårig affärsplan för 2022-2026 och diskonteras sedan med estimerad diskonteringsränta för att sedan summeras till total värdering. De huvudsakliga antagandena är: BNP tillväxt i Sverige mellan 1,70 procent till 3,67 procent och inflation i Sverige mellan 1,90 procent till 2,0 procent över den femåriga affärsplanperioden, antagandena bygger på externa källor. Efter affärsplanperioden har tillväxtfaktorer för de väsentligaste affärsområdena i Skandiabanken åsatts fram till 2031. Tillväxtfaktorn för denna period är satt till låga nivåer, för att därefter sättas till noll. I Skandia Fonder har tillväxtfaktorn satts till 0 procent efter affärsplanperioden. Diskonteringsräntan som har använts vid värderingen uppgick till 10,10 (10,69) procent och baseras på externa källor.

Utfall

Nedskrivningsprövningarna av Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ), Skandiabanken AB (publ) och Skandia Fonder AB som gjordes i helårsbokslutet 2021 påvisade inte något behov av en nedskrivning.

Övriga immateriella tillgångar

Övriga immateriella tillgångar består av förvärvad eller egenutvecklad programvara som bedöms ha ett ekonomiskt värde under kommande år. Tillgången hänförs till utvecklingskostnader relaterade till nytt bank-system i Skandiabanken som togs i bruk under 2015.

Prövning av nedskrivningsbehov

Nedskrivningsprövning sker genom att jämföra det bokförda värdet med återvinningsvärdet. Återvinningsvärdet motsvarar ett nyttjandevärde som beräknas genom diskonterade kassaflöden. Nyttjandevärdet baseras på en kassaflödesmodell för den minsta kassagenererande enheten som det nya banksystemet stödjer. Som grund för beräkning av nyttjandevärdet används bankens femåriga affärsplan då systemet ligger till grund för hela bankens verksamhet. För ytterligare information avseende beräkning av nyttjandevärdet se avsnitt ovan Bank- och fondverksamheten – Skandiabanken AB (publ) och Skandia Fonder AB.

Utfall

Nedskrivningsprövningarna av övriga immateriella tillgångar som gjordes i helårsbokslutet 2021 påvisade inte något behov av en nedskrivning.

Känslighetsanalys

I känslighetsanalysen ökades diskonteringsräntan avseende Skandiabanken AB (publ) och Skandia Fonder AB med en procentenhet och tillväxten för Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ) minskades med fem procentenheter. Känslighetsanalysen resulterade inte i några indikationer på nedskrivningsbehov för någon kassagenererande enhet.

20 Byggnader och mark

Koncernen	2021	2020
Verkligt värde		
Ingående balans	58 911	59 455
Förvärv och tilläggsköpeskillingar under året	327	383
Investering i befintliga fastigheter	885	876
Försäljningsintäkter sålda fastigheter	-325	-1 476
Realiserad värdeförändring	1	-52
Orealiserad värdeförändring	5 661	-275
Utgående balans	65 460	58 911

Skandia har endast förvaltningsfastigheter.

Under året har 1 (4) fastighet förvärvats med tillträde under 2021. Två (4) fastigheter har sålts till ett värde av 325 (1 476) MSEK. Genom fastighetsbildningsåtgärder har antalet fastigheter minskat med två fastigheter. Tilläggsköpeskillingar med mera har erhållits med 0 (12) MSEK och erlagts med 56 (0) MSEK. Avtal om avyttring av två fastigheter har tecknats under 2021 med frånträde under första kvartalet 2022. Under 2021 genererade 93% (92%) av förvaltningsfastigheterna hyresintäkter.

Resultatredovisning

Resultatet från fastighetsverksamheten redovisas i sin helhet som kapitalavkastning. Se vidare not 4, 5, 8, 9 och 10.

Verkligt värde på förvaltningsfastigheter

Koncernen redovisar förvaltningsfastigheter till verkligt värde, det vill säga till det marknadsvärde som vid en extern oberoende värdering har åsatts fastigheterna. Samtliga fastigheter marknadsvärderas vid årsskiftet enligt värderingshandledning och följer riktlinjerna för MSCI Sweden Commercial Property Index (tidigare Svenskt Fastighetsindex). Koncernen använder sig av flera externa värderingsföretag där alla värderare är auktoriserade av Samhällsbyggarna. Flera av värderarna är även certifierade enligt den internationella organisationen RICS (Royal Institution of Chartered Surveyors). En omfördelning av objekten mellan värderingsföretagen sker över tiden för att öka tillförlitligheten i bedömda verkliga värden.

Värderingsprinciper

Värderingsföretagen har i sina värdebedömningar använt sig av en kassaflödesmetod för förvaltningsfastigheter och en ortsprismetod för byggrätter. Båda metoderna bygger på ortsprisanalyser. Det bästa beviset för verkligt värde är aktuella priser på en aktiv marknad med jämförbara objekt. Verkligt värde utgår ifrån den nytta en förvärvare kan ha av en fastighet. Avgörande för detta är främst vad fastigheten får användas till samt i vilken utsträckning och på vilket sätt en förvärvare kan disponera fastigheten. I koncernens fall har verkligt värde bedömts via en kassaflödesanalys för flertalet fastigheter. En kassaflödesanalys baseras på uppskattningar av en fastighets avkastningsförmåga. Metoden innebär att förväntade framtida betalningsströmmar och restvärden nuvärdesberäknas.

Kalkylförutsättningar

Värderingsföretagen använder sig av uppgifter om gällande och kommande hyresavtal, drifts- och underhållskostnader samt investeringar i form av

statistik för åren 2019 till och med tredje kvartalet 2021, prognos 2021 samt investeringsbudget för 2022 till 2024 för respektive fastighet. Kostnaderna bedöms normalt öka i takt med antagen inflation. Tomrättsavgälder har beräknats enligt avtal och om avgäldstiden löper ut under kalkylperioden har en marknadsmässig avgäld bedömts. Fastighetsskatt för det kommersiella beståndet utgår från bedömda taxeringsvärden enligt den förenklade fastighetstaxeringen 2022. För bostäder utgår en kommunal avgift. Kalkylräntan utgör ett nominellt räntekrav på totalt kapital före skatt. Kalkylräntan består av realränta, kompensation för inflation samt fastighetsanknutet risktillägg. I normalfallet är kalkylräntan lika med direktavkastningen plus inflationen. Direktavkastningskraven bedöms utifrån avkastningskrav som härletts ur genomförda försäljningar på den aktuella delmarknaden.

Sammanfattning

Alla fastighetsvärden är resultatet av värderingsföretagens bedömningar vid en given tidpunkt, värdetidpunkten 31 december 2021, och inkluderar en viss osäkerhet vilken uppskattningsvis rör sig om +/- 5-10% per fastighet.

Värdetidpunkt	2021	2020
Verkligt värde	65 460	58 911
Värderingsantaganden:		
Kalkylperiod, i huvudsak	10 år	10 år
Ärlig inflation, i huvudsak	2,0%	2,0%
Kalkylränta	4,0-9,9%	4,2-9,8%
Viktad kalkylränta	6,0%	6,1%
Direktavkastningskrav	2,0-7,8%	2,2-7,8%
Viktat direktavkastningskrav för bedömning av restvärde	3,9%	4,1%
Hyresintäkter	2 985	2 876
Aktuell hyra	2 778 kr/kvm	2 768 kr/kvm
Marknadshyra	2 959 kr/kvm	2 895 kr/kvm
Drifts- och underhållskostnader	584 kr/kvm	574 kr/kvm
Genomsnittlig långsiktig vakans	2,2%	2,3%

Känslighetsanalys avseende fastigheternas marknadsvärde

Fastigheternas marknadsvärde är känsliga för de antaganden som används i kalkylen. Genom att variera ett antal parametrar beräknas känsligheten i värderingen.

Känslighetsanalys	Förändring	Värdeförändring
Hyresintäkter	+/-1%	+765/ -765 MSEK
Direktavkastningskrav	+/-0,1% - enhet	-1 636/+1 723 MSEK

Känslighetsanalys resultat	Förändring	Ärlig resultateffekt
Ekonomisk uthyrningsgrad	+/-1% - enhet	+/- 27 MSEK
Hyresintäkter	+/-1%	+/- 27 MSEK
Fastighetskostnader	+/-1%	+/- 10 MSEK
Värdeförändring förvaltningsfastigheter	+/-1%	+/- 655 MSEK

21 Placeringar i koncernföretag och intresseföretag

Moderbolaget

Aktier och andelar i koncernföretag och intresseföretag ¹⁾	Organisations-nummer	Säte	Antal aktier	Eget kapital	Varav resultat	Kapital-andel, %	Verkligt värde 2021	Verkligt värde 2020	Redo-visat värde 2021	Redo-visat värde 2020
Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ) ²⁾³⁾	502017-3083	Stockholm	1 030 762 688	7 531	1 144	100	14 933	15 794	14 986	14 986
Skandia Fastigheter Holding AB ³⁾	556140-2826	Stockholm	50 000	29 457	5 125	100	29 457	30 227	5 610	5 610
Skandiabanken AB (publ)	516401-9738	Stockholm	4 000 000	4 765	246	100	4 765	4 514	3 552	3 552
Skandia Fonder AB	556317-2310	Stockholm	100 000	141	71	100	484	352	169	169
Skandia Investment Management AB	556606-6832	Stockholm	1 000	83	3	100	83	81	83	81
Skandikon Administration AB	556023-4782	Stockholm	1 200	27	-3	100	27	29	27	29
Skandikon Pensionsadministration AB	556217-8300	Stockholm	1 000	24	0	100	24	24	24	24
Skandia Brands AB	556000-1033	Stockholm	3 639 552	3	0	100	3	3	3	3
Försäkringsgirot Sverige AB	556482-4471	Stockholm	10 000 000	16	7	33	16	5	15	5
							49 792	51 029	24 469	24 459
Lån till koncernföretag										
Skandia Liv Fastigheter AB ⁴⁾									20 125	16 125
Skandiabanken AB (publ) ⁴⁾									1 000	1 000
									21 125	17 125
Totalt placeringar i koncernföretag och intresseföretag									45 594	41 584

Förändring i aktier och andelar i koncernföretag och intresseföretag	2021	2020
Anskaffningsvärde vid årets början	35 785	32 223
Årets kapitaltillskott	—	10
Årets anskaffningar	—	3 552
Genomförd nyemission	10	—
Försäljning	—	—
Anskaffningsvärde vid årets slut	35 795	35 785
Nedskrivningar vid årets början	-11 326	-9 223
Årets nedskrivningar	-3	-2 124
Återlagda nedskrivningar	3	21
Försäljning	—	—
Nedskrivningar vid årets slut	-11 326	-11 326
Totalt	24 469	24 459

Verkligt värde på dotter- och intressebolag

Verkligt värde på dotterbolag motsvarar andelen av bolagens egna kapital med följande undantag. För innehavet i Skandia Fastigheter Holding AB motsvarar verkligt värde eget kapital i den koncern där Skandia Fastigheter Holding AB är moderbolag. För Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ) beräknas marknadsvärdet till bolagets kapitalbasbidrag till Livförsäkringsbolaget Skandia, ömsesidigts Solvens 2-balansräkning med tillägg för en marknadsvärdesjustering som beaktar värdet från framtida premier från befintliga försäkringskontrakt. Värderingen av Skandia Fonder utgår från en diskontering av förväntade framtida fria kassaflöden till aktieägare. Kassaflödena beräknas baserat på fastställd femårig affärsplan och diskonteras med en ränta baserad på den långsiktiga riskfria räntan plus riskpremier. Diskonteringsräntan som har använts i värderingen per december 2021 uppgick till 10,1 procent. I Skandia Fonder har tillväxtfaktorn satts till 0 procent efter affärsplaneperioden.

Fortsättning not 21 Placeringar i koncernföretag och intresseföretag

Koncernen

Aktier och andelar i koncernföretag och intresseföretag ¹⁾	Organisations-nummer	Säte	Antal aktier	Eget kapital	Varav resultat	Kapital-andel, %	Verkligt värde 2021	Verkligt värde 2020	Redo-visat värde 2021	Redo-visat värde 2020
Sophiahemmet Rehab Center AB ⁵⁾	556248-6323	Stockholm	—	—	—	—	—	16	—	16
Försäkringsgirot Sverige AB	556482-4471	Stockholm	10 000 000	16	7	33	16	5	15	5
Totalt							16	21	15	21

Förändring i aktier och andelar i intresseföretag	2021	2020
Anskaffningsvärde vid årets början	35	34
Genomförd nyemission	10	—
Övrig förändring ⁵⁾	-1	1
Anskaffningsvärde vid årets slut	44	35
Akkumulerade resultandelar vid årets början	-14	-15
Årets resultatandelar, totalresultat ⁵⁾	-15	1
Akkumulerade resultandelar vid årets slut	-29	-14
Totalt	15	21

¹⁾ Innehaven är onoterade.

²⁾ Utöver eget kapital tillkommer värdet av befintligt och framtida försäkringsbestånd vid värderingen till verkligt värde.

³⁾ Eget kapital och resultat är konsoliderade uppgifter för bolaget inklusive dotterbolag.

⁴⁾ För information om löptider och räntevillkor se not 47, Upplysningar om närstående.

⁵⁾ Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ) har tidigare ägt 50% av Sophiahemmet Rehab Center AB. Under 2021 utökades ägarandelen till 90% och innehavet klassificeras därmed som aktier i dotterbolag.

22 Aktier och andelar

	2021		2020	
	Anskaffningsvärde	Verkligt värde	Anskaffningsvärde	Verkligt värde
Koncernen				
Svenska företag	49 011	89 216	40 022	60 758
Utländska företag	126 678	186 853	111 165	139 614
Totalt	175 689	276 069	151 187	200 372
Moderbolaget				
Svenska företag	49 010	89 216	40 021	60 758
Utländska företag	126 677	186 796	111 165	139 605
Totalt	175 687	276 012	151 186	200 363
Noterade aktier		163 814		130 765
Onoterade aktier		112 198		69 598
Totalt		276 012		200 363

Allt kan men kommer inte att avvecklas inom 12 månader.

23 Obligationer och andra räntebärande värdepapper

	2021		2020	
	Upplupet anskaffningsvärde	Verkligt värde	Upplupet anskaffningsvärde	Verkligt värde
Koncernen				
Värdepapper emitterade av:				
Svenska staten	68 420	68 785	56 738	56 678
Svenska bostadsinstitut	81 083	79 984	89 966	89 804
Övriga svenska emittenter	74 090	73 899	68 191	68 766
Utländska stater	13 645	14 449	13 221	14 425
Övriga utländska emittenter	5 394	5 428	5 366	5 439
Totalt	242 632	242 545	233 482	235 112
Noterade värdepapper		241 898		232 834
Onoterade värdepapper		647		2 278
Totalt		242 545		235 112
Moderbolaget				
Värdepapper emitterade av:				
Svenska staten	66 699	67 072	55 452	55 380
Svenska bostadsinstitut	80 778	79 679	89 746	89 583
Övriga svenska emittenter	73 110	72 916	67 523	68 090
Utländska stater	13 448	14 253	13 221	14 425
Övriga utländska emittenter	5 394	5 428	5 249	5 322
Totalt	239 429	239 348	231 191	232 800
Noterade värdepapper		238 936		232 713
Onoterade värdepapper		412		87
Totalt		239 348		232 800

Bokfört värde överstiger respektive understiger nominella värden med 13 948 (14 716) MSEK respektive 538 (143) MSEK för koncernen och 13 930 (14 692) MSEK respektive 532 (141) MSEK för moderbolaget. Samtliga räntebärande värdepapper är tidsbundna.

Allt kan men kommer inte att avvecklas inom 12 månader.

24 Derivat

	2021			2020		
	Nominellt belopp	Positiva värden	Negativa värden	Nominellt belopp	Positiva värden	Negativa värden
Koncernen						
Derivat upptagna i balansräkningen						
Optioner/Swaptioner						
Aktier	2	2	—	2	0	—
Valuta	1 298	44	—	—	—	—
Terminer						
Aktier	—	—	—	3	—	0
Valuta	745	2	2	695	7	2
Räntebärande	3	—	—	—	—	—
Råvaror	0	24	—	4 119	187	0
Swappar						
Aktier	4 216	52	6	4 080	200	110
Valuta	69 503	47	1 615	51 475	1 929	16
Räntebärande	58 140	522	612	54 970	959	1 151
Råvaror	—	—	—	3 103	57	313
Totalt exkl. bankverksamhet	133 907	693	2 235	118 447	3 339	1 592
Derivat bankverksamhet						
Valuta	—	—	—	0	—	0
Räntebärande	24 924	106	9	18 904	31	53
Totalt inkl. bankverksamhet	158 831	799	2 244	137 351	3 370	1 645
Moderbolaget						
Derivat upptagna i balansräkningen						
Optioner/Swaptioner						
Aktier	2	2	—	2	0	—
Valuta	1 298	44	—	—	—	—
Terminer						
Aktier	—	—	—	3	—	0
Valuta	745	2	2	695	7	2
Räntebärande	3	—	—	—	—	—
Råvaror	0	24	—	4 119	187	0
Swappar						
Aktier	4 216	52	6	4 080	200	110
Valuta	69 503	47	1 615	51 475	1 929	16
Räntebärande	58 140	522	612	54 970	959	1 151
Råvaror	—	—	—	3 103	57	313
Totalt	133 907	693	2 235	118 447	3 339	1 592

I moderbolaget förfaller 156 MSEK av tillgångarna och 1 626 MSEK av skulderna inom 12 månader och i koncernen förfaller 159 MSEK av tillgångarna och 1 629 MSEK av skulderna inom 12 månader.

25 Tillgångar för villkorad återbäring

	Koncernen		Moderbolaget	
	2021	2020	2021	2020
Aktiebaserade tillgångar	19 756	16 343	—	—
Räntebaserade tillgångar	3 754	4 966	—	—
Totalt	23 510	21 309	—	—

För moderbolaget finns inga avskiljbara tillgångar för villkorad återbäring.
För koncernen förfaller 4 120 MSEK inom 12 månader.

26 Fondförsäkringstillgångar

	Koncernen	
	2021	2020
Aktiebaserade tillgångar	143 511	112 357
Räntebaserade tillgångar	35 189	39 582
Totalt	178 700	151 939
Ingående balans	151 939	147 187
Insättningar	9 312	7 900
Uttag	-13 126	-9 606
Förändringar i tillgångsvärden		
Orealiserad värdeförändring	21 532	-415
Realiserad vinst	10 507	8 989
Realiserad förlust	-266	-1 027
Kostnadsuttag	-1 198	-1 089
Totalt utgående balans	178 700	151 939

För koncernen förfaller 14 672 MSEK inom 12 månader.

27 Övriga fordringar

	Koncernen		Moderbolaget	
	2021	2020	2021	2020
Ej likvidreglerad försäljning av placeringstillgångar	1 727	81	1 727	81
Fordringar koncernföretag	—	—	153	164
Betald kontantsäkerhet	1 492	357	1 492	357
Övrigt	809	752	150	108
Totalt	4 028	1 190	3 522	710

28 Avsättning för skatter

Koncernen	Skattefordran		Skatteskuld		Netto	
	2021	2020	2021	2020	2021	2020
Avkastningsskatt	534	119	—	11	534	108
Inkomstskatt	12	69	183	182	-171	-113
Totalt exkl. bankverksamhet	546	188	183	193	363	-5
Bankverksamhet inkomstskattefordran/skuld	8	0	—	31	8	-31
Totalt inkl. bankverksamhet	554	188	183	224	371	-36

Preliminärt inbetald skatt anses i första hand avse avkastningsskatt och i andra hand inkomstskatt.

Moderbolaget	Skattefordran		Skatteskuld		Netto	
	2021	2020	2021	2020	2021	2020
Avkastningsskatt	418	119	—	—	418	119
Inkomstskatt	—	—	—	—	—	—
Totalt	418	119	—	—	418	119

Preliminärt inbetald skatt anses i första hand avse avkastningsskatt och i andra hand inkomstskatt.

Fortsättning not 28 Avsättning för skatter

Avsättning för uppskjuten skatt	Uppskjuten skattefordran		Uppskjuten skatteskuld		Netto	
	2021	2020	2021	2020	2021	2020
Koncernen						
Uppskjuten skatt redovisad via resultat-räkningen hänförlig till:						
Immateriella tillgångar ²⁾	—	—	53	64	-53	-64
Byggnader och mark	—	—	8 914	7 710	-8 914	-7 710
Aktier och andelar	—	—	363	201	-363	-201
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	1	—	11	12	-10	-12
Derivat	—	—	0	-1	0	1
Obeskattade reserver	—	—	431	431	-431	-431
Handels- och komman-ditbolagsandelar	—	97	—	—	—	97
Pensionsskuld	268	240	0	-1	268	241
Övriga temporära skillnader	9	12	43	35	-34	-23
Underskottsavdrag	16	16	—	—	16	16
Avgår: poster som ej möter kraven för till-gångsredovisning ¹⁾	—	-12	—	—	—	-12
Totalt exkl. bankverksamhet²⁾	294	353	9 815	8 451	-9 521	-8 098
Bankverksamhet						
Uppskjuten skatt redovi-sad via resultaträkningen	12	14	—	—	12	14
Uppskjuten skatt redovisad via övrigt totalresultat	-6	-11	—	—	-6	-11
Totalt	6	3	—	—	6	3
Totalt inkl. bankverksamhet²⁾	300	356	9 815	8 451	-9 515	-8 095

¹⁾ Avser skattefordran på underskottsavdrag i de fall det bedöms som mindre sannolikt att de kommer att kunna avräknas mot framtida beskatt-ningsbara vinster eller att det föreligger osäkerhet om underskottens slut-liga storlek. Koncernens totala förlustavdrag vilka samtliga kan avräknas mot framtida vinster utan tidsbegränsning uppgick till 78 MSEK.

²⁾ Omräkning av 2020 har skett med anledning av nya koncernredovisnings-regler. Se vidare not 1.

Avsättning för uppskjuten skatt	Uppskjuten skattefordran		Uppskjuten skatteskuld		Netto	
	2021	2020	2021	2020	2021	2020
Moderbolaget						
Uppskjuten skatt hänförlig till:						
Aktier och andelar	—	—	363	201	-363	-201
Obligationer och andra räntebärande värde-papper	—	—	0	7	0	-7
Derivat	—	—	0	-1	0	1
Pensionsskuld	3	3	—	—	3	3
Övriga temporära skillnader	5	6	—	—	5	6
Underskottsavdrag	13	—	—	—	13	—
Totalt	21	9	363	207	-342	-198

Samtliga förändringar ingår i årets resultat.

29 Förutbetalda anskaffningskostnader

Förändring av förutbetalda anskaffningskostnader	Koncernen		Moderbolaget	
	2021	2020	2021	2020
Ingående balans	237	2 338	—	2 059
Aktivering av nya anskaffningskostnader	25	464	—	443
Avskrivning av anskaffningskostnader	-63	-497	—	-434
Nedskrivning ¹⁾	—	-2 068	—	-2 068
Totalt utgående balans	199	237	—	—

¹⁾ På grund av ny bedömning avseende förutbetalda anskaffningskostnader gjordes en engångsnedskrivning i moderbolaget 2020.

30 Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	Koncernen		Moderbolaget	
	2021	2020	2021	2020
Förutbetalda kostnader	1 373	1 323	106	90
Upplupna intäkter från koncernföretag	—	—	5	2
Övriga upplupna intäkter	404	354	0	2
Totalt	1 777	1 677	111	94

31 Eget kapital

Konsolideringsfond

Här redovisar moderbolaget, som drivs enligt ömsesidiga principer, sitt ansamlade överskott. Överskottet får användas för utbetalning till försäkringstagarna i form av återbäring. En preliminär fördelning av överskottet görs för försäkringar med sparandemoment och retrospektivreserv via återbäringräntan. Överskottet blir slutligt tilldelat vid utbetalningstillfället. Överskottet kan också användas för förlusttäckning.

Fond för verkligt värde

Här redovisas orealiserade värdeförändringar för Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat. Skandiabanken AB (publ) tillämpar denna kategori för räntebärande värdepapper samt för aktieinnehav. Vid avyttring av räntebärande värdepapper omklassificeras orealiserade värdeförändringar till resultaträkningen. Realiserade värdeförändringar avseende aktieinnehav förs inte om till resultaträkningen.

Förmånsbestämda pensionsplaner

Pensionsförpliktelsen för de anställdas förmånsbestämda pensionsplaner beräknas utifrån fastställda aktuariella antaganden. När dessa antaganden avviker från verkligt utfall eller då antaganden förändras uppstår så kallade aktuariella vinster och förluster vilka redovisas i en särskild fond för aktuariella vinster och förluster i Övrigt totalresultat.

Omräkningsfond

Omräkningsfonden avser främst de valutaomräkningseffekter som uppstår vid omräkning av utlandsverksamheternas finansiella rapporter till koncernens rapporteringsvaluta i SEK. Vid avyttring omklassificeras tillhörande orealiserade värdeförändringar till resultaträkningen.

Balanserad vinst

Här redovisas upparbetade vinstmedel från dotterbolagen inom Skandia. Samtliga poster i det egna kapitalet inom Skandia och moderbolaget kan betraktas som bundet eget kapital då utdelningsbart kapital i dotterbolagen samt överskott i moderbolaget i slutändan endast kan tilldelas försäkringstagarna i moderbolaget som återbäring.

Eget kapital hänförligt till kapitalandelsägare

Den 10 april 2015 ingick Skandia Fastighetskoncern ett kapitalandelslånsavtal ("Avtalet") med koncernbolaget Thule Fund S.A., SICAV-SIF ("Thule"). Med stöd av Avtalet får fastighetskoncernen vid ett eller flera tillfällen låna upp medel såsom kapitalandelslån från Thule. De emitterade kapitalandelslånen har klassificerats som egetkapitalinstrument då långivarnas avkastning är beroende av fastighetsbolagens resultat. Lånen ingår som en del av konstruktionen av en fastighetsfond som erbjuds externa investerare via Thule. Avtalet löper tills vidare och kan sägas upp helt eller delvis enligt bestämda tider och händelser på sätt som närmare följer av Avtalet. Kapitalandelslånet är uppdelat i en kapitaliserande respektive distribuerande lånedel, med distribution förbehållet att Thule så påkallar. Vid återbetalning av del av den distribuerande lånedelen har Thule företrädesrätt till fastighetsbolagens utdelningsbara medel framför dess aktieägare, förbehållet att sådant krav på återbetalning täcks av belopp fastighetsbolagen kan förfoga över som utdelningsbara vinstmedel. Utdelningsandelen av avkastningen är den del av totalavkastningen som motsvarar fastighetsportföljens direktavkastning beräknad enligt principerna för IPD Svenskt Fastighetsindex.

32 Livförsäkringsavsättning före avgiven återförsäkring

	Koncernen		Moderbolaget	
	2021	2020	2021	2020
Ingående balans	294 334	279 009	297 861	282 614
Premier	22 884	19 465	22 884	19 465
Utbetalningar	-14 394	-14 271	-14 394	-14 271
Återförd diskonteringseffekt (tilldelad ränta)	-547	4 618	-547	4 618
Kostnadsuttag	-1 006	-2 057	-1 006	-2 057
Avkastningsskatt	-707	-803	-707	-803
Effekt av ändrad marknadsränta under året	-5 525	6 990	-5 525	6 990
Effekt av implementering av option ändrad utbetalningstid	—	2 289	—	2 289
Effekt av implementering ny skattemodell	2 029	—	2 029	—
Effekt av övriga ändrade antaganden ¹⁾	328	-1 211	328	-1 211
Effekt av implementering av ny driftskostnadsmodell	—	393	—	393
Effekt av skillnad i garantiränta och diskonteringsränta	-2 401	-979	-2 401	-979
Överföring till pensionsskulden enligt IAS 19	337	78	—	—
Andra förändringar	-585	813	-585	813
Totalt utgående balans	294 747	294 334	297 937	297 861

I moderbolaget förfaller 18 398 MSEK inom 12 månader och i koncernen förfaller 18 398 MSEK inom 12 månader.

¹⁾ Posten avser ändrade antaganden för kostnader, skattebelastning, utbetalningstid, fribrev samt flytt- och återköp.

Moderbolaget

Avsättningarna beräknas enligt vedertagna aktuariella principer. Det innebär att avsättningarna nuvärdesberäknas och att beräkningarna bygger på antaganden om bland annat ränta, dödlighet, skatt och driftskostnader. Livförsäkringsavsättningar som avser tjänstepensioner värderas enligt aktsamhetsprincipen, det vill säga realistiska antaganden används. För övrig livförsäkring (icke tjänstepensionsklassad försäkring) används betryggande antaganden. Att värdera åtaganden på ett betryggande sätt innebär att avsättningarna kan innehålla säkerhetsmarginaler för att säkerställa att bolaget kan uppfylla sina åtaganden mot kunder vid alla situationer. I värderingen av avsättningar utgår bolaget ifrån realistiska bilden av statistiskt data om dödlighet, skatt och driftskostnader. På dessa realistiska antaganden görs sedan ett säkerhetspåslag för att övergå från realistisk värdering till betryggande.

För både tjänstepensionsförsäkring och övrig livförsäkring gäller att åtagandena diskonteras med en räntekurva. Detta innebär att valet av ränta och försäkringarnas kassaflödesprofil, det vill säga när i tiden inbetalningar och utbetalningar från försäkringen förväntas ske, är viktig för värderingen. Räntekurvorna härleds från marknadsräntor och fastställs enligt den metodik som föreskrivs av European Insurance and Occupational Pensions Authority (EIOPA). För övrig livförsäkring görs en ytterligare kreditriskjustering för att åstadkomma en betryggande värdering. De dödlighetsantaganden som används vid värderingen baseras på Skandias observation av bolagets bestånd. Till en viss del beaktas även en branschgemensam dödlighetsundersökning, som presenterades hösten 2021.

33 Avsättning för oreglerade skador före avgiven återförsäkring

Skadeförsäkring	Koncernen		Moderbolaget	
	2021	2020	2021	2020
IB Inträffade och rapporterade skador	1 099	1 014	—	—
IB Inträffade ännu ej rapporterade skador (IBNR)	145	141	—	—
Ingående balans	1 244	1 155	—	—
Övriga förändringar	-8	137	—	—
Avvecklingsresultat	20	-48	—	—
Utgående balans	1 256	1 244	—	—
UB Inträffade och rapporterade skador	1 117	1 099	—	—
UB Inträffade ännu ej rapporterade skador (IBNR)	139	145	—	—
Livförsäkring				
IB Inträffade och rapporterade skador	299	317	95	92
IB Inträffade ännu ej rapporterade skador (IBNR)	829	728	813	702
IB Avsättning för sjukräntor	2 793	3 026	2 793	3 026
IB Skadebehandlingsreserv	37	42	37	42
Ingående balans	3 958	4 113	3 738	3 862
Kostnad för skador som rapporterats under året	1 016	781	995	746
Utbetalt	-639	-583	-609	-548
Avvecklingsresultat	-231	-335	-224	-316
Effekt av ändrad marknadsränta	14	-32	14	-32
Effekt av ändrade antaganden	99	-2	99	8
Andra förändringar	-8	16	-10	18
Utgående balans	4 209	3 958	4 003	3 738
UB Inträffade och rapporterade skador ¹⁾	256	299	68	95
UB Inträffade ännu ej rapporterade skador (IBNR) ²⁾	1 021	829	1 005	813
UB Avsättning för sjukräntor ³⁾	2 891	2 793	2 891	2 793
UB Skadebehandlingsreserv ⁴⁾	41	37	39	37
Totalt utgående balans Skade-försäkring och Livförsäkring⁵⁾	5 465	5 202	4 003	3 738

¹⁾ Beloppet är diskonterat. Det odiskonterade beloppet uppgick till 267 (304) MSEK i koncernen och 68 (95) MSEK för moderbolaget.

²⁾ Beloppet är diskonterat. Det odiskonterade beloppet uppgick till 1 077 (854) MSEK i koncernen och 1 059 (838) MSEK för moderbolaget.

³⁾ Beloppet är diskonterat. Det odiskonterade beloppet uppgick till 3 066 (2 888) MSEK i koncernen och 3 066 (2 888) MSEK för moderbolaget.

⁴⁾ Beloppet är diskonterat. Det odiskonterade beloppet uppgick till 43 (39) MSEK i koncernen och 41 (39) MSEK för moderbolaget.

⁵⁾ I koncernen förfaller 733 MSEK inom 12 månader och i moderbolaget förfaller 701 MSEK inom 12 månader.

	Koncernen		Moderbolaget	
	2021	2020	2021	2020
Avsättning för inträffade och rapporterade skador	1 373	1 397	68	95
Avsättning för inträffade men ej rapporterade skador	1 160	975	1 005	813
Avsättning för sjukräntor	2 891	2 793	2 891	2 793
Avsättning för skadebehandlingsreserv	41	37	39	37
Totalt	5 465	5 202	4 003	3 738

Moderbolaget

Oreglerade skador som avser tjänstepensioner värderas enligt aktsamhetsprincipen, det vill säga realistiska antaganden ska användas. För Övrig livförsäkring (icke tjänstepensionsklassad försäkring) används betryggande antaganden, det vill säga antaganden som var för sig har en inbyggd säkerhetsmarginal.

För både tjänstepensioner och övrig livförsäkring gäller att åtagandena diskonteras med diskonteringsräntekurva. Detta innebär att nuvärdet av åtagandena är beroende av räntenivå samt försäkringarnas kassaflödesprofil, det vill säga när i tiden inbetalningar och utbetalningar från försäkringarna förväntas ske. Räntekurvorna härleds från marknadsräntor och fastställs enligt den metodik som föreskrivs av European Insurance and Occupational Pensions Authority (EIOPA). För övrig livförsäkring görs en ytterligare kreditriskjustering för att åstadkomma en betryggande värdering.

För värdering av indexerade sjukräntor tas hänsyn till utvecklingen av underliggande index. Detta sker genom ett inflationsantagande som, likt valet av marknadsränta, beror på den ekonomiska utvecklingen. Avsättningen för sjukräntor har beräknats utifrån antaganden som bygger på bolagets egna erfarenheter. Avsättning görs även för framtida driftskostnader för hantering av pågående sjukräntor, en så kallad skadebehandlingsreserv. Förändringen av skadebehandlingsreserv redovisas i resultaträkningens post Utbetalda försäkringsersättningar. Vid beräkning av reserver för sjukräntor behövs också antaganden om reaktivering av sjuka. De antaganden som används bygger på bolagens egna erfarenheter.

34 Villkorad återbäring

	Koncernen		Moderbolaget	
	2021	2020	2021	2020
Villkorad återbäring i den traditionella livförsäkringsverksamheten¹⁾				
Ingående balans	1 289	1 361	1 289	1 361
Ianspråktagen återbäring för betalning av nya premier	-218	-315	-218	-315
Förändring av villkorad återbäring	1 121	243	1 121	243
Utgående balans	2 192	1 289	2 192	1 289
Villkorad återbäring i depåförsäkringsverksamheten				
Ingående balans	21 309	22 923	—	—
Insättningar	1 975	1 172	—	—
Förtida uttag	-3 065	-3 662	—	—
Uttag vid dödsfall	-307	-283	—	—
Uttag vid livsfall	-241	-197	—	—
Värdeförändringar värdepapper				
Orealiserad värdeförändring	2 335	1 044	—	—
Realiserad vinst	1 909	1 266	—	—
Realiserad förlust	-169	-694	—	—
Kostnadsuttag	-236	-260	—	—
Utgående balans	23 510	21 309	—	—
Totalt utgående balans	25 702	22 598	2 192	1 289

För moderbolaget kan allt, men kommer inte att, förfalla inom 12 månader.

För koncernen förväntas 4 120 MSEK förfalla inom 12 månader.

¹⁾ Den ianspråktaga villkorade återbäringen får bara användas för att betala nya premier i Skandias livbolag enligt regler i försäkringsavtalet. Beloppet förs således direkt till premieinkomst. Marknadsförändringar påverkar inte den villkorade återbäringen direkt. Påverkan är indirekt genom bolagets fördelning av överskott via återbäringsräntan.

35 Fondförsäkringsåtaganden

	Koncernen	
	2021	2020
Ingående balans	151 968	147 230
Insättningar	9 315	7 889
Förtida uttag	-9 642	-6 669
Uttag vid förfall	-3 113	-2 662
Uttag vid dödsfall	-371	-275
Förändringar i fondvärden		
Orealiserad värdeförändring	21 531	-417
Realiserad vinst	10 507	8 989
Realiserad förlust	-266	-1 027
Kostnadsuttag	-1 198	-1 090
Totalt utgående balans	178 731	151 968

För koncernen förväntas 14 672 MSEK förfalla inom 12 månader.

36 Pensioner och liknande förpliktelser

Pensionskostnader	2021	2020
Kostnad avseende tjänstgöring under innevarande period	56	60
Räntekostnad	42	73
Beräknad ränta på förvaltningstillgångar	0	-1
Kostnad avseende tjänstgöring under tidigare perioder	4	10
Pensionskostnader förmånsbestämda planer	102	142
Pensionskostnader avgiftsbestämda planer	226	241
Särskild löneskatt	-201	5
Totala pensionskostnader	127	388

Avstämning av förmånsbestämda pensionsplaner i balansräkningen		
Nuvärdet av helt eller delvis fonderade förmånsbestämda förpliktelser	0	0
Förvaltningstillgångarnas verkliga värde ¹⁾	-77	-68
Förpliktelsens nuvärde minus förvaltningstillgångar	-77	-68
Nuvärdet av helt ofonderade förmånsbestämda förpliktelser	5 162	5 225
Särskild löneskatt	-347	-80
Pensionsavsättning	4 738	5 077
Avsättning redovisad som Skulder i bankverksamhet	-12	-11
Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser redovisad i balansräkningen	4 726	5 066

Specifikation av förändring i redovisad förmånsbestämd nettopensionsskuld inklusive särskild löneskatt		
Ingående balans	5 077	5 064
Nettokostnad redovisad i resultaträkningen	102	142
Utbetalda pensionsersättningar från förvaltningstillgångar	-209	-216
Förtida pension	-1	-7
Omvärdering via Övrigt totalresultat	35	130
Förändring särskild löneskatt ²⁾	-266	-36
Utgående balans nettopensionsskuld	4 738	5 077
Nettopensionsskuld redovisad som Skulder i bankverksamhet	-12	-11
Utgående balans nettopensionsskuld redovisad som avsättning för pensioner och liknande förpliktelser	4 726	5 066

Nuvärdet av förmånsbestämda förpliktelser	2021	2020
Ingående balans	5 225	5 172
Kostnad avseende tjänstgöring under innevarande period	56	60
Räntekostnader	42	73
Kostnad avseende tjänstgöring under tidigare perioder	4	10
Utbetalda pensionsersättningar från förvaltningstillgångar	-209	-216
Förtida pension	-1	-7
Omvärdering av pensionsförpliktelse	45	133
Utgående balans förmånsbestämda förpliktelser	5 162	5 225

Förvaltningstillgångar ¹⁾		
Ingående balans	68	64
Beräknad ränta på förvaltningstillgångar	0	1
Avkastning på förvaltningstillgångar exklusive belopp som ingår i räntekostnader/(intäkter)	9	3
Utgående balans	77	68

Poster redovisade i Övrigt totalresultat		
Omvärderingar av nettopensionsförpliktelsen		
Varav effekter av förändrade finansiella antaganden	-31	251
Varav effekter av erfarenhetsbaserade justeringar	76	-118
Avkastning på förvaltningstillgångar exklusive belopp som ingår i räntekostnader/(intäkter)	-9	-3
Särskild löneskatt	9	31
Totalt poster redovisade i Övrigt totalresultat	45	161

Förvaltningstillgångar, fördelning		
Räntebärande värdepapper	37	28
Aktier och liknande finansiella instrument	40	37
Övrigt	0	3
Totala förvaltningstillgångar¹⁾	77	68
Tillgångarna är huvudsakligen marknadsnoterade innehav.		

Viktigaste aktuariella antagandena ³⁾	2021	2020
Diskonteringsränta	1,66%	0,83%
Inflation	2,15%	1,30%
Förväntad livslängd 65-årig man ⁴⁾	23,3 år	23,3 år
Förväntad livslängd 65-årig kvinna ⁴⁾	25,7 år	25,7 år

Vägd genomsnittlig löptid för pensionsförpliktelsen är 16,4 år. Genomsnittlig återstående tjänstgöringstid är 8,3 år. Av total pensionsförpliktelse hänförs 82 procent till inaktiva det vill säga avser redan intjänade förmåner för tidigare anställda och pensionärer. Premieinbetalningarna till de förmånsbestämda pensionsplanerna uppgick för 2021 till 20 MSEK och förväntas för 2022 öka med cirka 75 procent.

¹⁾ Avser förvaltningstillgångar som tryggas utanför Skandiakoncernen.
²⁾ Särskild löneskatt har beräknats på nettopensionsförpliktelsen med hänsyn tagen till totala förvaltningstillgångar inklusive de som tryggas inom Skandiakoncernen.
³⁾ Antaganden är angivna som sammanvägda medelvärden för respektive pensionsplan.
⁴⁾ Vägt genomsnitt.

Fortsättning not 36 Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser

Avgiftsbestämda och förmånsbestämda pensionsplaner

Skandia tryggar sina pensionsåtaganden i två typer av pensionsplaner, avgiftsbestämda och förmånsbestämda. Avgiftsbestämda pensionsplaner innebär att bolagets pensionskostnad utgörs av en procentuell andel av den anställdes lön i varje redovisningsperiod som den anställda utfört tjänster åt företaget. Redovisningen av avgiftsbestämda planer innebär att premien kostnadsförs i takt med att förmånen intjänas. Förmånsbestämda pensionsplaner innebär att den anställda garanteras en viss pension efter avslutad anställning. Pensionen baseras på slutlönen, varför Skandia har en förpliktelse mot nuvarande och tidigare anställda som skall redovisas i balansräkningen.

Redovisning av pensionsförpliktelse och pensionskostnad

I moderbolaget och respektive dotterbolag redovisas kostnaden för avgifts- och förmånsbestämda pensionsplaner som driftskostnader när premierna betalas; detta i enlighet med undantagsregeln i RFR 2 (Rådet för finansiell rapportering). I koncernredovisningen redovisas däremot de förmånsbestämda pensionsplanerna utifrån en beräkning som visar den slutförpliktelse företaget anses ha mot de anställda när de går i pension. Företagets utestående förpliktelse samt kostnad för förmånsbestämda pensionsplaner beräknas årligen med hjälp av aktuariella metoder grundade på företagets långsiktiga antaganden om bland annat diskonteringsränta, löneökningstakt, anställningstid samt inflation. Den utestående pensionsförpliktelser och pensionskostnaden fastställs enligt den så kallade Projected Unit Credit Method. Denna metod innebär i korthet en linjär kostnadsfördelning mellan tiden från det att man börjar tjäna in sin pension tills pensionsåldern uppnås.

De förmånsbestämda pensionsplanerna tryggas huvudsakligen i moderbolaget, vilket innebär att de beräknas och redovisas tillsammans med moderbolagets totala förvaltade kapital och försäkringstekniska avsättningar. För dessa pensionsplaner har Skandia inga förvaltningstillgångar som är direkt avskiljbara varför den i balansräkningen redovisade pensionsskulden för dessa planer motsvarar pensionsåtagandet brutto. Det finns även ett litet pensionsåtagande med tryggnad utanför Skandia, denna redovisas netto efter avdrag för förvaltningstillgångar. De aktuariella antagandena fastställs årligen i anslutning till balansdagen. Diskonteringsräntan baseras på bostadsobligationsräntan. Övriga finansiella antaganden är baserade på Skandias långsiktiga förväntningar.

De viktigaste antagandena som fastställdes för årsberäkningen framgår av ovanstående tabell. En sänkning av diskonteringsräntan med 0,5 procentenheter skulle medföra en ökning av pensionsskulden med 8,6 procent eller 442 MSEK. En minskning av döds sannolikheten med 20 procent medför en ökning av pensionsskulden med 315 MSEK (6,1 procent) och en ökning av inflationen med 0,25 procentenheter medför en ökning av pensionsskulden med 176 MSEK (3,4 procent).

Aktuariella vinster och förluster till följd av erfarenhetsbaserade justeringar och förändringar i aktuariella antaganden redovisas i Övrigt totalresultat under den period då de uppstår. I koncernens resultaträkning utgörs kostnaden för förmånsbestämda pensionsplaner av summan av kostnader avseende tjänstgöring under innevarande och tidigare period, räntekostnader och beräknad ränta på förvaltningstillgångar. Kostnader avseende tjänstgöring under innevarande period och tidigare perioder samt särskild löneskatt redovisas som en driftskostnad. Nettoräntekostnaden redovisas som kapitalavkastning i det icke-tekniska resultatet.

Pensionsplanerna

Pensionsplanerna i Skandia utgörs främst av pensionsförmåner som framgår av kollektivavtal om tjänstepension (FTP-planen) samt i viss grad av tillkommande pensionsförmåner för högre befattningshavare. Pensionsplanerna omfattar i huvudsak ålderspension, sjukpension och familjepension.

Pensionsplanerna tryggas genom betalning av försäkringspremier till främst moderbolaget. Pensionsförpliktelserna inkluderar till viss del även ett säkerställande genom företagsägda kapitalförsäkringar.

37 Övriga avsättningar

	Koncernen		Moderbolaget	
	2021	2020	2021	2020
Uppskjutna lagfartskostnader	111	111	—	—
Övriga avsättningar	493	27	468	—
Totalt	604	138	468	—
Ingående balans	138	117	—	—
Nya avsättningar	469	23	468	—
lanspråkta avskattningar	-3	-2	—	—
Totalt utgående balans	604	138	468	—

I moderbolaget kommer 309 (-) MSEK att avvecklas inom 12 månader och i koncernen kommer 309 (2) MSEK att avvecklas inom 12 månader.

38 Skulder avseende direkt försäkring

	Koncernen		Moderbolaget	
	2021	2020	2021	2020
Försäkringstagare ¹⁾	2 199	1 964	1 763	1 596
Försäkringsförmedlare	30	25	30	—
Totalt	2 229	1 989	1 793	1 596

¹⁾ Innehållen preliminärskatt redovisas numera i posten övriga skulder.

39 Övriga skulder

	Koncernen		Moderbolaget	
	2021	2020 ¹⁾	2021	2020
Ej likvidreglerade köp av placeringstillgångar	1 674	232	1 674	232
Skulder till koncernföretag	—	—	3 808	7 257
Leverantörsskulder	493	403	162	10
Erhållen kontantsäkerhet	—	1 897	—	1 897
Innehållen preliminärskatt ²⁾	709	675	636	612
Övriga skulder	638	801	399	558
Totalt	3 514	4 008	6 679	10 566

¹⁾ Omräkning av 2020 har skett med anledning av nya koncernredovisningsregler. Se vidare not 1.

²⁾ Innehållen preliminärskatt redovisades tidigare i posten skulder avseende direkt försäkring.

40 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	Koncernen		Moderbolaget	
	2021	2020	2021	2020
Upplupna räntekostnader	75	77	75	77
Upplupna löner och sociala avgifter	298	255	247	215
Upplupen kostnad hänförlig till fondvärdet	26	23	—	—
Övriga upplupna kostnader	348	331	85	77
Förutbetalda intäkter	372	384	—	—
Totalt	1 119	1 070	407	369

41 Ställda och erhållna säkerheter

Panter och därmed jämförliga säkerheter ställda för egna skulder och för såsom avsättningar redovisade förpliktelse

	Koncernen		Moderbolaget	
	2021	2020	2021	2020
För försäkringstagarnas räkning registerförda tillgångar¹⁾				
Byggnader och mark	39 567	35 930	39 567	35 929
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	246 650	236 292	244 284	234 020
Aktier och andelar	194 079	158 755	194 079	158 755
Övriga lån	3 916	4 203	3 916	4 203
Fondförsäkringstillgångar	178 700	151 939	—	—
Tillgångar för villkorad återbäring	23 510	21 309	—	—
Premiefordringar	102	114	—	—
Kassa och Bank	32	29	—	—
Summa	686 556	608 571	481 846	432 907
Ställd pant för säkerställda obligationer - bolån i bankverksamhet ²⁾	50 950	44 298	—	—
Totalt	737 506	652 869	481 846	432 907

Övriga ställda panter och därmed jämförliga säkerheter

Värdepapper som säkerhet för derivatavtal	6 107	6 073	6 107	6 073
Värdepapper som säkerhet för återköpstransaktioner	34 356	32 073	34 356	32 073
Obligationer pantsatta hos Riksbanken i Sverige för bankverksamheten ³⁾	4 155	3 444	—	—
Kontanta medel	1 682	607	1 492	357
Totalt	46 300	42 197	41 955	38 503

¹⁾ I händelse av obestånd har försäkringstagarna förmånsrätt i de registerförda tillgångarna. Under rörelsens gång har företaget rätt att föra tillgångar in och ut ur registret så länge som samtliga försäkringsåtaganden är skuldtäckta enligt försäkringsrörelselagen.

²⁾ Ställd pant omfattar bostadskrediter samt eventuella fyllnadssäkerheter i form av andra finansiella instrument. Värdet för respektive säkerhetsmassa ska vid var tid som minst uppgå till utestående obligationsskuld.

³⁾ Säkerheter ställs för intradagslimit och avseende likvid till påföljande dag. Centralbankskontona används för all clearingavveckling mellan bankerna och säkerhet krävs från första kronan av eventuellt uppkommande minus-saldon på respektive konto.

Fortsättning not 41 Ställda och erhållna säkerheter

Överförda finansiella tillgångar som fortsatt redovisas i balansräkningen

Vid en äkta återköpsransaktion, en försäljning av ett räntebärande värdepapper med avtal om återköp till ett förutbestämt pris, fortsätter tillgången att upptas i balansräkningen då alla risker och rättigheter kvarstår hos Skandia. Likviden upptas som skuld. Dessa tillgångar kan inte användas för skuldtäckning.

Nettoexponering	Moderbolaget	
	2021	2020
Räntebärande värdepapper till verkligt värde	34 356	32 073
Redovisat värde tillhörande skuld	-34 619	-32 791
Totalt	-263	-718

Erhållna säkerheter som kan säljas eller pantsättas vidare

Vid omvända återköpsavtal, ett köp av ett räntebärande värdepapper med avtal om återförsäljning till ett förutbestämt pris, redovisas värdepapperet inte i balansräkningen. Likviden redovisas separat under Placeringstillgångar. Enligt standardavtalen för de flesta återköpsavtal har mottagaren av säkerheten ovillkorlig rätt att sälja eller återpantsätta säkerheten förutsatt att likvärdiga värdepapper överförs vid återköpstillfället.

	Moderbolaget	
	2021	2020
Erhållna säkerheter som kan säljas eller pantsättas vidare	34 410	32 764
Varav sålda eller pantsatta på nytt	278	—

42 Eventualförpliktelser och åtaganden

Eventualförpliktelser	Koncernen		Moderbolaget	
	2021	2020	2021	2020
Borgens- och garantiförbindelser ¹⁾	7	7	7	7
Skattetvist ²⁾	—	22	—	—
Totalt	7	29	7	7

Eventualförpliktelser

Skandia är, i förhållande till tredje man, alltså bunden av vissa garantiåtaganden avseende den skadeförsäkringsverksamhet som under 1999 överläts till If-koncernen. Genom avtal mellan berörda bolag inom å ena sidan If-koncernen och å andra sidan Skandiakoncernen garanterar If-koncernen att Skandiakoncernen skall hållas skadeslös för alla eventuella krav från tredje man med anledning av sådana garantiåtaganden.

¹⁾ Livförsäkringsbolaget Skandia, ömsesidigt ("Skandia") har genom avtal den 12 juli 2018, ("Aktieöverlåtelseavtalet") överlåtitt samtliga aktier i Skandia A/S, reg. no. 27 19 23 19, Skandia Link Livsförsäkring A/S, reg. no. 20 95 22 37, och Skandia Asset Management Fondsmæglerselskab A/S, reg. no. 31 61 38 76 till AP Pension Livsförsäkringsaktieselskab reg. no. 18 53 08 99. Transaktionen fullbordades den 1 januari 2019. Under Aktieöverlåtelseavtalet har Skandia utfärdat sedvanliga garantier vilka löper under 36 månader från transaktionens fullbordan. Garantierna omfattas

av en försäkring uttagen av köpare och säljare varvid Skandias utestående nettorisk uppgår till 7 MSEK (se tabell ovan) vilket utgör en eventualförpliktelse. Skandia har även utfärdat skadeslöshetsförbindelser som löper fem år från transaktionens fullbordan där Skandias nuvarande bedömning är att ett ekonomiskt utflöde inte är sannolikt. Avtalet innehåller också en för köpare och säljare ömsesidig ersättningsförpliktelse avseende framtida eventuella förändringar vad gäller försäkringstekniska avsättningar för skadeår till och med år 2018. I det fall ersättningsförpliktelsen aktualiseras för köpare eller säljare redovisas det i resultaträkningen under Kapitalavkastning. Förpliktelsen gäller som längst till och med räkenskapsår 2023 och vid förändringar uppgående till mer än 5 MDKK per år. Maximalt utestående förpliktelse uppgick per sista december 2021 till 321 MDKK före återförsäkring.

²⁾ Per balansdagen 2020 redovisades en eventualförpliktelse relaterad till tvist med Skatteverket avseende avdragsrätt för direktpensionsutbetalningar. Förpliktelsen utgår per 2021.

Åtaganden	Koncernen		Moderbolaget	
	2021	2020	2021	2020
Utfästa investeringar inom private equity/fonder ¹⁾	39 038	35 340	39 038	35 340
Outnyttjad del av beviljad räkningskredit i Skandiabanken	1 754	1 805	—	—
Beviljade men ej utbetalade krediter i Skandiabanken	12 223	12 147	—	—
Totalt	53 015	49 292	39 038	35 340

¹⁾ Vid en investering i private equity/fonder görs en avtalsmässig utfästelse att investera ett visst kapital. Kapitalet betalas ut vid anmodan i takt med att nya investeringar görs.

43 Kategorier av finansiella tillgångar och skulder och deras verkliga värden

Koncernen 2021	Verkligt värde via resultaträkningen			Upplupet anskaff- ningsvärde	Verkligt värde via Övrigt total- resultat	Redovisat värde	Verkligt värde
	Som bestämts tillhöra kategorin	Obligatorisk	Säkrings- redovisning				
Finansiella tillgångar							
Aktier och andelar	56	276 013	—	—	—	276 069	276 069
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	3 151	239 394	—	—	—	242 545	242 545
Lån	—	4 843	—	203	—	5 046	5 046
Derivat	—	693	—	—	—	693	693
Återköpstransaktioner	—	34 621	—	—	—	34 621	34 621
Placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagarna bär placeringsrisk	—	202 210	—	—	—	202 210	202 210
Tillgångar i bankverksamhet ²⁾	—	0	20	84 032	9 371	93 423	93 449
Fordringar ¹⁾	—	—	—	4 158	—	4 158	4 158
Andra tillgångar ¹⁾	—	—	—	15 707	—	15 707	15 707
Upplupna ränte- och hyresintäkter ¹⁾	—	—	—	976	—	976	976
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter ¹⁾	—	—	—	404	—	404	404
Summa finansiella tillgångar	3 207	757 774	20	105 480	9 371	875 852	875 878
Finansiella skulder							
Försäkringstekniska avsättningar för livförsäkringar för vilka försäkringstagarna bär risk	202 241	—	—	—	—	202 241	202 241
Skulder i bankverksamhet ³⁾	—	2	9	88 546	—	88 557	88 813
Derivat	—	2 235	—	—	—	2 235	2 235
Återköpstransaktioner	—	34 619	—	—	—	34 619	34 619
Övriga skulder ¹⁾	—	—	—	5 744	—	5 744	5 744
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter ¹⁾	—	—	—	747	—	747	747
Summa finansiella skulder	202 241	36 856	9	95 037	—	334 143	334 399

¹⁾ Dessa balansposter har kort löptid och som en approximation för upplupet anskaffningsvärde används nominellt belopp vilket också anses motsvara verkligt värde.

²⁾ Det verkliga värdet för fastförräntad utlåning avser lån med bindningstider mellan 1-5 år vilka bokförs till upplupet anskaffningsvärde. Som marknadsränta används Skandiabankens nytulningsränta för motsvarande bindningstider vid diskontering av framtida ränteutgifter. Värderingen klassificeras i nivå 3.

³⁾ Det verkliga värdet på emitterade värdepapper till fast ränta vilka redovisas till upplupet anskaffningsvärde fastställs med hjälp av noterade priser. Värderingen klassificeras i nivå 2.

Fortsättning not 43 Kategorier av finansiella tillgångar och skulder och deras verkliga värden

Koncernen 2020	Verkligt värde via resultaträkningen			Upplupet anskaff- ningsvärde	Verkligt värde via Övrigt total- resultat	Redovisat värde	Verkligt värde
	Som bestämts tillhöra kategorin	Obligatorisk	Säkrings- redovisning				
Finansiella tillgångar							
Aktier och andelar	9	200 363	—	0	—	200 372	200 372
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	2 266	232 846	—	—	—	235 112	235 112
Lån	—	4 332	—	206	—	4 538	4 538
Derivat	—	3 339	—	—	—	3 339	3 339
Återköpstransaktioner	—	32 793	—	—	—	32 793	32 793
Placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagarna bär placeringsrisk	—	173 249	—	—	—	173 249	173 249
Tillgångar i bankverksamhet ²⁾	—	0	65	76 344	9 669	86 078	86 081
Fordringar ¹⁾	—	—	—	1 407	—	1 407	1 407
Andra tillgångar ¹⁾	—	—	—	15 329	—	15 329	15 329
Upplupna ränte- och hyresintäkter ¹⁾	—	—	—	997	—	997	997
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter ¹⁾	—	—	—	343	—	343	343
Summa finansiella tillgångar	2 275	646 922	65	94 626	9 669	753 557	753 560
Finansiella skulder							
Försäkringstekniska avsättningar för livförsäkringar för vilka försäkringstagarna bär risk	173 277	—	—	—	—	173 277	173 277
Skulder i bankverksamhet ³⁾	—	1	53	81 432	—	81 486	81 732
Derivat	—	1 592	—	—	—	1 592	1 592
Återköpstransaktioner	—	32 791	—	—	—	32 791	32 791
Övriga skulder ¹⁾	—	—	—	6 942	—	6 942	6 942
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter ¹⁾	—	—	—	534	—	534	534
Summa finansiella skulder	173 277	34 384	53	88 908	—	296 622	296 868

¹⁾ Dessa balansposter har kort löptid och som en approximation för upplupet anskaffningsvärde används nominellt belopp vilket också anses motsvara verkligt värde.

²⁾ Det verkliga värdet för fastförräntad utlåning avser lån med bindningstider mellan 1-5 år vilka bokförs till upplupet anskaffningsvärde. Som marknadsränta används Skandiabankens nytulningsränta för motsvarande bindningstider vid diskontering av framtida ränteutgifter. Värderingen klassificeras i nivå 3.

³⁾ Det verkliga värdet på emitterade värdepapper till fast ränta vilka redovisas till upplupet anskaffningsvärde fastställs med hjälp av noterade priser. Värderingen klassificeras i nivå 2.

Fortsättning not 43 Kategorier av finansiella tillgångar och skulder och deras verkliga värden

Moderbolaget 2021	Verkligt värde via resultat- räkningen		Upplupet an- skaffningsvärde		Redovisat värde	Verkligt värde
	Obligatoriskt					
Finansiella tillgångar						
Lån till koncernföretag	—	21 125		21 125		21 125
Aktier och andelar	276 012	—		276 012		276 012
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	239 348	—		239 348		239 348
Lån	4 843	—		4 843		4 843
Derivat	693	—		693		693
Återköpstransaktioner	34 621	—		34 621		34 621
Fordringar ¹⁾	—	3 538		3 538		3 538
Andra tillgångar ¹⁾	—	15 455		15 455		15 455
Upplupna ränte- och hyresintäkter ¹⁾	—	969		969		969
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter ¹⁾	—	6		6		6
Summa finansiella tillgångar	555 517	41 093		596 610		596 610
Finansiella skulder						
Derivat	2 235	—		2 235		2 235
Återköpstransaktioner	34 619	—		34 619		34 619
Övriga skulder ¹⁾	—	8 474		8 474		8 474
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter ¹⁾	—	407		407		407
Summa finansiella skulder	36 854	8 881		45 735		45 735

¹⁾ Dessa balansposter har kort löptid och som en approximation för upplupet anskaffningsvärde används nominellt belopp vilket också anses motsvara verkligt värde.

Fortsättning not 43 Kategorier av finansiella tillgångar och skulder och deras verkliga värden

Moderbolaget 2020	Verkligt värde via resultat- räkningen		Upplupet an- skaffningsvärde		Redovisat värde	Verkligt värde
	Obligatoriskt					
Finansiella tillgångar						
Lån till koncernföretag	—	17 125		17 125		17 125
Aktier och andelar	200 363	—		200 363		200 363
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	232 800	—		232 800		232 800
Lån	4 332	—		4 332		4 332
Derivat	3 339	—		3 339		3 339
Återköpstransaktioner	32 793	—		32 793		32 793
Fordringar ¹⁾	—	812		812		812
Andra tillgångar ¹⁾	—	15 009		15 009		15 009
Upplupna ränte- och hyresintäkter ¹⁾	—	990		990		990
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter ¹⁾	—	4		4		4
Summa finansiella tillgångar	473 627	33 940		507 567		507 567
Finansiella skulder						
Derivat	1 592	—		1 592		1 592
Återköpstransaktioner	32 791	—		32 791		32 791
Övriga skulder ¹⁾	—	12 166		12 166		12 166
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter ¹⁾	—	369		369		369
Summa finansiella skulder	34 383	12 535		46 918		46 918

¹⁾ Dessa balansposter har kort löptid och som en approximation för upplupet anskaffningsvärde används nominellt belopp vilket också anses motsvara verkligt värde.

Fortsättning not 43 Kategorier av finansiella tillgångar och skulder och deras verkliga värden

Bestämning av verkligt värde genom publicerade prisnoteringar eller värderingstekniker

	Koncernen 2021			Koncernen 2020		
	Instrument med publicerade prisnoteringar på en aktiv marknad	Värderings-tekniker baserade på observerbara marknadsdata	Värderingstek-niker base-rade på icke observerbara marknadsdata	Instrument med publicerade prisnoteringar på en aktiv marknad	Värderings-tekniker baserade på observerbara marknadsdata	Värderingstek-niker base-rade på icke observerbara marknadsdata
Tillgång värderad till verkligt värde	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3
Aktier och andelar	163 810	2 409	109 850	128 520	2 246	69 606
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	217 441	24 955	149	215 741	19 341	30
Lån	—	—	4 843	—	—	4 332
Derivat	2	691	—	0	3 339	—
Återköpstransaktioner	—	34 621	—	—	32 793	—
Placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagarna bär placeringsrisk	200 988	1 222	—	171 067	2 182	—
Tillgångar i bankverksamhet	5 248	4 143	—	4 803	4 931	—
Förvaltningsfastigheter	—	—	65 460	—	—	58 911
Totalt	587 489	68 041	180 302	520 131	64 832	132 879

Skuld värderad till verkligt värde

Försäkringstekniska avsättningar för livförsäkringar för vilka försäkringstagarna bär risk	—	202 241	—	—	173 277	—
Derivat	—	2 235	—	—	1 592	—
Återköpstransaktioner	—	34 619	—	—	32 791	—
Skulder i bankverksamhet	2	9	—	1	53	—
Totalt	2	239 104	—	1	207 713	—

Överföringar mellan nivåer i hierarkin kan ske när det finns indikationer på att marknadsförutsättningarna har ändrats. Det kan till exempel vara bättre eller sämre likviditet eller att ett instrument slutar eller börjar noteras. Under året har värdepapper motsvarande 195 (337) MSEK flyttat från nivå 1 till nivå 2 och 0 (0) MSEK flyttat från nivå 2 till nivå 1. Det flyttade värdet avser marknadsvärdet vid periodens utgång.

Fortsättning not 43 Kategorier av finansiella tillgångar och skulder och deras verkliga värden

Särskilda upplysningar för de finansiella instrumenten i nivå 3

Tillgångar	Koncernen 2021				
	Aktier och andelar	Obligationer och räntebärande värdepapper	Lån	Förvaltnings-fastigheter	Totalt
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde över resultaträkningen					
Ingående balans	69 606	30	4 332	58 911	132 879
Köp	16 308	120	1 413	327	18 168
Investering i befintliga fastigheter	—	—	—	885	885
Försäljningar	-21 773	—	-1 035	-325	-23 133
Valutaomräkningseffekt i resultaträkningen	4 493	-1	84	—	4 576
Realiserad vinst/förlust i resultaträkningen	11 718	0	14	1	11 733
Orealiserad vinst/förlust i resultaträkningen	29 498	0	35	5 661	35 194
Totalt utgående balans	109 850	149	4 843	65 460	180 302
Den del av vinst/förlust som avser tillgångar innehavda på balansdagen	13 379	0	1 014	5 661	20 054

Effekten i resultaträkningen redovisas som Kapitalavkastning, intäkter respektive kostnader samt Orealiserade vinster respektive förluster på placeringstillgångar i det tekniska resultatet.

Tillgångar	Koncernen 2020				
	Aktier och andelar	Obligationer och räntebärande värdepapper	Lån	Förvaltnings-fastigheter	Totalt
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde över resultaträkningen					
Ingående balans	65 789	0	3 257	59 455	128 501
Köp	13 526	30	1 779	383	15 718
Investering i befintliga fastigheter	—	—	—	876	876
Försäljningar	-11 853	—	-543	-1 476	-13 872
Valutaomräkningseffekt i resultaträkningen	-5 911	—	-152	—	-6 063
Realiserad vinst/förlust i resultaträkningen	7 639	—	12	-52	7 599
Orealiserad vinst/förlust i resultaträkningen	416	0	-21	-275	120
Totalt utgående balans	69 606	30	4 332	58 911	132 879
Den del av vinst/förlust som avser tillgångar innehavda på balansdagen	7 714	0	9	-275	7 448

Effekten i resultaträkningen redovisas som Kapitalavkastning, intäkter respektive kostnader samt Orealiserade vinster respektive förluster på placeringstillgångar i det tekniska resultatet.

Fortsättning not 43 Kategorier av finansiella tillgångar och skulder och deras verkliga värden

Bestämning av verkligt värde genom publicerade prisnoteringar eller värderingstekniker

	Moderbolaget 2021			Moderbolaget 2020		
	Instrument med publicerade prisnoteringar på en aktiv marknad	Värderings-tekniker baserade på observerbara marknadsdata	Värderingstekniker baserade på icke observerbara marknadsdata	Instrument med publicerade prisnoteringar på en aktiv marknad	Värderings-tekniker baserade på observerbara marknadsdata	Värderingstekniker baserade på icke observerbara marknadsdata
Tillgång värderad till verkligt värde	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3
Aktier och andelar	163 809	2 409	109 794	128 519	2 246	69 598
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	215 888	23 311	149	214 485	18 285	30
Lån	—	—	4 843	—	—	4 332
Derivat	1	692	—	0	3 339	—
Återköpstransaktioner	—	34 621	—	—	32 793	—
Totalt	379 698	61 033	114 786	343 004	56 663	73 960
Skuld värderad till verkligt värde						
Derivat	—	2 235	—	—	1 592	—
Återköpstransaktioner	—	34 619	—	—	32 791	—
Totalt	—	36 854	—	—	34 383	—

Överföringar mellan nivåer i hierarkin kan ske när det finns indikationer på att marknadsförutsättningarna har ändrats. Det kan till exempel vara bättre eller sämre likviditet eller att ett instrument slutar eller börjar noteras. Under året har 195 (337) MSEK flyttats från nivå 1 till nivå 2. Det flyttade värdet avser marknadsvärdet vid periodens utgång.

Fortsättning not 43 Kategorier av finansiella tillgångar och skulder och deras verkliga värden

Särskilda upplysningar för de finansiella instrumenten i nivå 3

Tillgångar	Moderbolaget 2021				Moderbolaget 2020			
		Obligationer och räntebärande värdepapper	Lån	Totalt		Obligationer och räntebärande värdepapper	Lån	Totalt
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde över resultaträkningen	Aktier och andelar				Aktier och andelar			
Ingående balans	69 598	30	4 332	73 960	65 787	—	3 257	69 044
Köp	16 308	120	1 413	17 841	13 526	30	1 778	15 334
Försäljningar	-21 773	—	-1 035	-22 808	-11 853	—	-543	-12 396
Valutaomräkningseffekt i resultaträkningen	4 493	-1	84	4 576	-5 911	—	-151	-6 062
Realiserad vinst/förlust i resultaträkningen	11 718	0	14	11 732	7 639	—	12	7 651
Orealiserad vinst/förlust i resultaträkningen	29 450	0	35	29 485	410	0	-21	389
Utgående balans	109 794	149	4 843	114 786	69 598	30	4 332	73 960
Den del av vinst/förlust som avser tillgångar innehavda på balansdagen	13 379	0	1 014	14 393	7 714	—	9	7 723

Effekten i resultaträkningen redovisas som Kapitalavkastning, intäkter respektive kostnader samt Orealiserade vinster respektive förluster på placerings-tillgångar i det tekniska resultatet.

Samtliga finansiella tillgångar och skulder som värderas till verkligt värde klassificeras i en värderingshierarki som speglar hur observerbara priser eller annan indata är i de värderingstekniker som använts. I nivå 1 används noterade priser som är lättillgängliga hos flera prisställare och representerar verkliga och frekventa transaktioner. Här återfinns statspapper och andra räntebärande papper samt noterade aktier som handlas på en aktiv marknad. Här återfinns också fondandelar kopplade till fondförsäkringskontrakten. I nivå 2 redovisas till absolut övervägande del innehav som värderas med noterade priser men där marknaden bedöms vara mindre aktiv. Här redovisas också de skulder till försäkringstagarna som uppstår i fondförsäkringsverksamheten. I övrigt återfinns här icke börshandlade ränte-, aktie- och valutaderivat. För dessa derivat fastställs verkligt värde dagligen i enlighet med marknadspraxis genom en nuvärdesberäkning av respektive derivats framtida kassaflöden baserat på marknadsnoteringar avseende räntesatser, kreditspreadar och valutakurser. I nivå 3 används i hög utsträckning värderingstekniker som bygger på parametrar som inte är direkt observerbara på en marknad. Här återfinns framförallt så kallade private equityfonder, infrastrukturfonder, kreditfonder och förvaltningsfastigheter. En väsentlig andel av fondernas värdering i nivå 3 görs av externa förvaltare/oberoende värderingsinstitut. Värdet fastställs utifrån värdeutvecklingen i de underliggande tillgångarna. Beräkningarna görs i enlighet med IPEV (International Private Equity and Venture Capital Valuation) eller US GAAP ASC 820 som är motsvarigheten på den amerikanska marknaden. Se vidare not 1, Redovisningsprinciper, Onoterade aktier. För dessa innehav saknas tillgång till de icke observerbara indata som är betydande för värderingen, eftersom värderingen utförs av extern part, varför ingen känslighetsanalys presenteras.

För fastigheter görs värderingen av utomstående värderingsföretag. De har i sina värdebedömningar utgått från en kassaflödesmetod för förvaltningsfastigheter och en ortsprismetod för byggrätter, se vidare not 20, Byggnader och mark. För förvaltningsfastigheterna innebär en förändring av hyresintäkterna med +/- 1 procent att värdet ändras med +765 / -765 MSEK. En förändring av direktavkastningskravet med +/- 0,1 procentenhet påverkar värderingen med -1 636 / +1 723 MSEK.

De marknadsnoteringar som används vid värdering i nivå 1 och 2 är genomsnittliga köp- eller säljkurser vid dagens slut hämtade från externa källor. Som en del av värderingsprocessen sker en validering av använda priser åtminstone varje månad men i all väsentlighet även dagligen. Skulle marknaden förändras kraftigt, som helhet eller för vissa tillgångar eller emittenter, görs ytterligare genomgångar för att säkerställa en korrekt värdering. Vid investeringar på nya marknader och/eller nya produkter görs vid behov en fördjupad analys av värderingsmetoder och indata. Dessa förankras med Riskfunktionen på Skandia. Detsamma gäller eventuella väsentliga förändringar av värderingsmetoder och indata.

För onoterade aktier och andelar, i nivå 3 ovan, görs värderingen av extern part, oftast förvaltaren. Som en del i investeringsprocessen görs en utvärdering av förvaltarens värderingsprocess inklusive tillhörande kontrollramverk för att säkerställa en korrekt värdering. Stickprovsvisa kontroller görs av Skandia när nya marknadsvärderingar erhålls för att bedöma om utvecklingen är rimlig med hänsyn till fondens placeringsprofil. Ett flertal kontroller och analyser genomförs löpande under investeringsens livslängd för att säkerställa korrekt värdering och förändringar över tid. Riskfunktionen genomförs var tredje år en oberoende översyn och kontroll av alternativa värderingsmetoder i enlighet med Solvens 2-krav.

44 Finansiella tillgångar och skulder som kvittas eller lyder under nettningsavtal

Koncernen	Finansiella tillgångar och skulder som kvittas eller lyder under nettningsavtal					Tillgångar och skulder som inte lyder under nettningsavtal	Totalt i balans-räkningen
	Bruttobelopp	Kvittade	Nettobelopp i balans-räkningen	Relaterade avtal			
				Ramavtal om nettning	Säkerheter erhållna/ställda		
MSEK	Bruttobelopp	Kvittade	Nettobelopp i balans-räkningen	Ramavtal om nettning	Säkerheter erhållna/ställda	Nettobelopp	
2021							
Derivat i bankverksamhet	106	—	106	-9	—	97	106
Derivat	640	—	640	-640	—	—	693
Återköpstransaktioner	34 621	—	34 621	-34 618	—	3	34 621
Tillgångar koncernen	35 367	—	35 367	-35 267	—	100	35 420
Derivat i bankverksamhet	9	—	9	-9	—	0	9
Derivat	2 235	—	2 235	-640	-1 445	150	2 235
Återköpstransaktioner	34 619	—	34 619	-34 618	-46	-45	34 619
Skulder Koncernen	36 863	—	36 863	-35 267	-1 491	105	36 863
2020							
Derivat i bankverksamhet	31	—	31	-31	—	—	31
Derivat	3 415	-76	3 339	-1 220	-1 897	222	3 339
Återköpstransaktioner	32 793	—	32 793	-32 790	—	3	32 793
Tillgångar koncernen	36 239	-76	36 163	-34 041	-1 897	225	36 163
Derivat i bankverksamhet	53	—	53	-31	-22	0	53
Derivat	1 668	-76	1 592	-1 220	-336	36	1 592
Återköpstransaktioner	32 791	—	32 791	-32 790	-21	-20	32 791
Skulder Koncernen	34 512	-76	34 436	-34 041	-379	16	34 436

Fortsättning not 44 Finansiella tillgångar och skulder som kvittas eller lyder under nettningsavtal

Moderbolaget	Finansiella tillgångar och skulder som kvittas eller lyder under nettningsavtal					Tillgångar och skulder som inte lyder under nettningsavtal	Totalt i balans-räkningen	
			Nettobelopp i balans-räkningen	Relaterade avtal				
				Ramavtal om nettning	Säkerheter erhållna/ställda			
MSEK	Bruttobelopp	Kvittade				Nettobelopp		
2021								
Derivat	640	—	640	-640	—	—	53	693
Återköpstransaktioner	34 621	—	34 621	-34 618	—	3	—	34 621
Tillgångar	35 261	—	35 261	-35 258	—	3	53	35 314
Derivat	2 235	—	2 235	-640	-1 445	150	—	2 235
Återköpstransaktioner	34 619	—	34 619	-34 618	-46	-45	—	34 619
Skulder	36 854	—	36 854	-35 258	-1 491	105	—	36 854
2020								
Derivat	3 415	-76	3 339	-1 220	-1 897	222	0	3 339
Återköpstransaktioner	32 793	—	32 793	-32 790	—	3	—	32 793
Tillgångar	36 208	-76	36 132	-34 010	-1 897	225	0	36 132
Derivat	1 668	-76	1 592	-1 220	-336	36	—	1 592
Återköpstransaktioner	32 791	—	32 791	-32 790	-21	-20	—	32 791
Skulder	34 459	-76	34 383	-34 010	-357	16	—	34 383

Finansiella tillgångar och skulder nettoredovisas i balansräkningen när Skandia har en legal rätt att kvitta transaktioner, både under normala affärsförhållanden och i händelse av insolvens, och det finns en avsikt att erlægga likvid netto eller realisera tillgången och erlægga likvid för skulden samtidigt. Detta förhållande gäller för de derivatavtal som Skandia clearar hos London Clearing House via SEB. Skandia har även rättsligt bindande ramavtal om nettning, till exempel så kallade ISDA-avtal eller GMRA-avtal med samtliga motparter. Dessa avtalsbestämmelser träder i kraft i händelse av insolvens eller vid betalningsinställelse och ger parterna rätt att kvitta fordringar mot skulder. Skandia har också så kallade CSA-avtal med samtliga motparter vilka reglerar daglig utväxling av säkerheter under kontraktets löptid.

Övriga upplysningar

45 Leasing

Skandia i egenskap av leasetagare

I egenskap av leasetagare har koncernen ingått ett antal leasingavtal som huvudsakligen utgörs av lokalhyror. Leasingavgifterna för samtliga lokalhyror justeras med konsumentprisindex och har en leasingperiod som varierar från några månader för parkeringsplatser upp till flera år för de större kontorsarbetsplatserna och där möjlighet till förlängning finns. Den totala leasingkostnaden för 2021 uppgick för koncernen till 175 (170) MSEK och för moderbolaget till 154 (149) MSEK. Förfallotidpunkter för det sammanlagda beloppet av framtida minimileaseavgifter avseende icke uppsägningsbara leasingavtal per den 31 december fördelar sig enligt följande:

Operationella leasingavtal	Koncernen		Moderbolaget	
	2021	2020	2021	2020
inom ett år	176	172	153	151
senare än ett år men inom fem år	370	446	315	404
senare än fem år	65	64	29	42
Totalt leasingavgifter	611	682	497	597

I årsredovisningen för 2020 tillämpades IFRS 16 "Leasingavtal" i koncernredovisningen där leasingavgifter aktiverades och redovisades som en nyttjanderättstillgång med efterföljande avskrivningar. I och med att Skandia tillämpar lagbegränsad koncernredovisning från och med sista december 2021 har valet gjorts att inte aktivera nyttjanderättstillgångar. Detta innebär att IFRS 16 inte längre tillämpas, istället tillämpas samma redovisningsprinciper som i moderbolaget med innebörden att leasingavgifter redovisas som en kostnad linjärt över leasingperioden. Siffrorna för 2020 har justerats med avseende på detta. För mer information se not 1 Väsentliga redovisnings- och värderingsprinciper.

Skandia i egenskap av leasegivare

I egenskap av leasegivare har koncernen ingått ett antal operationella leasingavtal. Avtalen avser uthyrning av bostäder och lokaler. Den totala leasingintäkten för 2021 uppgick till 2 985 (2 876) MSEK. Förfallotidpunkter för det sammanlagda beloppet av framtida minimileaseavgifter avseende icke uppsägningsbara operationella leasingavtal per den 31 december fördelar sig enligt följande:

Operationella leasingavtal	Koncernen	
	2021	2020
inom ett år	2 278	2 050
senare än ett år men inom fem år	4 271	4 070
senare än fem år	2 036	1 872
Totalt leasingavgifter	8 585	7 992

46 Medelantal anställda samt löner och ersättningar

Personalkostnader KSEK	Koncernen		Moderbolaget	
	2021	2020	2021	2020
Löner och ersättningar	1 506 947	1 407 202	1 109 625	1 034 956
Sociala kostnader	481 216	452 492	354 289	334 063
Pensionskostnader (inklusive särskild löneskatt)	113 307	340 318	253 290	300 673
Övriga personalkostnader	67 857	95 119	73 266	75 501
Personalkostnader	2 169 327	2 295 131	1 790 470	1 745 193

Medelantal anställda	2021			2020		
	Kvinnor	Män	Total	Kvinnor	Män	Total
Moderbolaget	681	46%	809	664	45%	796
Dotterbolag	322	53%	289	253	47%	280
Totalt koncernen¹⁾	1 003	48%	1 098	917	46%	1 076

¹⁾ Av de anställda i koncernen är 1 912 (1 789) kontorstjänstemän och 189 (204) kontorsrådgivare. Samtliga är anställda i Sverige.

Könsfördelning inom företagsledningen per den 31 december

Moderbolaget	2021			2020		
	Kvinnor	Män	Total	Kvinnor	Män	Total
Styrelse	4	33%	8	4	33%	8
Vd & andra personer i företagets ledning	2	33%	4	2	33%	4

Dotterbolag						
Styrelse	18	39%	28	61%	46	38
Vd & andra personer i företagets ledning	20	40%	30	60%	50	40

Totalt i koncernen						
Styrelse	22	38%	36	62%	58	50
Vd & andra personer i företagets ledning	22	39%	34	61%	56	46

Ersättningspolicy

Den ersättningspolicy som antagits av moderbolagets styrelse anger bland annat att ersättningarna till de anställda ska utformas med hänsyn till vikten av att verksamheten är kostnadseffektiv och konkurrenskraftig. Ersättningspolicyn följer Riktlinjer om ersättning till ledande befattningshavare (ersättningsriktlinjerna) beslutade av bolagsstämman den 6 maj 2021. Inga avsteg har gjorts. Systemet för ersättningar ska uppmuntra till ett långsiktigt värdeskapande för Skandia med en väl avvägd riskhorisont. Ersättningar till anställda inom Skandia ska vara verksamhetsstyrda, individuella och differentierade samt baseras på:

- Medarbetarens prestation, erfarenhet och kompetens. Även engagemang, samarbetsförmåga samt utveckling av egen och andras kompetens ska beaktas.
- Marknaden, det vill säga vad andra bolag betalar för liknande befattningar/arbetsuppgifter inom det som kan betraktas som medarbetarens potentiella arbetsmarknad.

- Befattningens ansvar och arbetsuppgifternas svårighetsgrad. Ersättningspolicyn för Skandia ses över årligen, så att den utvecklas i takt med förändringar i bolagets miljö. En bolagsanpassad ersättningspolicy finns i samtliga tillståndspliktiga dotterbolag.

Risikanalys

Innan beslut fattas om ersättningssystem eller om ändringar av betydelse i systemet ska en analys ha gjorts av hur systemet påverkar de risker som Skandiakoncernen utsätts för och hur dessa risker hanteras. Riskanalysen ska minst göras årligen. En sådan bedömning ska göras av Skandiakoncernens HR-funktion med lämpligt stöd från chefen för riskhantering. Bedömningen ska alltid innehålla en särskild analys av eventuella intressekonflikter samt risker kopplat till hållbarhet och hur dessa bör hanteras. Riskanalysen omfattar en beskrivning av struktur och innehåll i ersättningsprogram till Skandias anställda, hur Skandias ersättningspolicy ska tillämpas samt en analys av processen för identifiering av anställda som kan påverka bolagets

Fortsättning not 46 Medelantal anställda samt löner och ersättningar

risknivå. Genomförd riskanalys, tillsammans med antagandet att riskhanterings- och kontrollsystemet efterlevs, visar sammanfattningsvis att Skandias ersättningspolicy och ersättningssystem stödjer en effektiv riskhantering inom bolaget och inte uppmuntrar till ett ökat risktagande. Följande delar av ersättningssystemet är viktiga komponenter som beaktas vid analysen:

- Ett ersättningsutskott med uppgift att bereda frågor om förmåner till anställda inom Skandia. Härigenom får styrelsen anses kunna ta ett medvetet och aktivt beslut i ersättningsfrågor. Processen säkerställer också en transparens i ersättningsutformningen för verkställande direktören och dennes ledningsgrupp samt för dotterbolagen.
- Huvuddelen av ersättningen till Skandias medarbetare sker i form av fast ersättning.
- Tydliga processer för godkännande av lönejusteringar, den så kallade ”farfarsprincipen”, som innebär att godkännande måste ske av ”chefens chef” eller av farfar utsedd roll inom HR.

Berednings- och beslutsprocess

I Skandia finns ett ersättningsutskott. Ersättningsutskottet är ett permanent styrelseutskott bestående av tre styrelseledamöter som är oberoende i förhållande till bolaget och ägarna. Utskottets ledamöter är vid utgången av 2021 Hans-Erik Andersson, ordförande, Reinhold Geijer och Niklas Johansson. Vd och HR-chef är, i den utsträckning ersättningsutskottet så begär, adjungerade. Utskottets uppgift är att bereda väsentliga ersättningsfrågor rörande anställda i Skandia och dess dotterbolag. Utskottet ska bland annat bereda styrelsens beslut om ersättning och övriga anställningsvillkor för vd, övriga medlemmar i Skandialeddningen samt, i förekommande fall, andra som är ansvariga direkt inför styrelsen eller vd. I de fall vd för dotterbolag inte ingår i Skandialeddningen beslutas ersättningen för dessa av respektive bolagsstyrelse och godkänns av ersättningsutskottet. Processen följer ersättningsriktlinjerna och inga avsteg från denna process har gjorts under 2021. Beslut om ersättning till övriga anställda i Skandia fattas i enlighet med ovan nämnda så kallade ”farfarsprincipen” som tillämpas i Skandiakoncernen.

Anställda som påverkar Skandias risknivå

Skandia har definierat de personalkategorier av anställda som kan påverka Skandias risknivå. Förutom vd och övriga i koncernledningen anses en anställd som tillhör en personalkategori som i tjänsten utövar eller kan utöva ett inte oväsentligt inflytande på Skandias risknivå vara Risktagare. De Risktagare som identifierats utvärderas löpande och kan därmed, mot bakgrund av den påverkan de har på Skandias risknivå, komma att ändras från tid till annan.

Ersättningens komponenter

Ersättningen utgörs av en eller flera av följande komponenter:

- Grundlön, det vill säga fast lön som utgår månadsvis.
- Rörlig ersättning till privat-, telefon-, individ- och företagsrådgivare.
- Skandianen som är en resultatandelsstiftelse.
- Pensionsplanerna i Skandia utgörs främst av pensionsförmåner enligt kollektivavtalet inom försäkringsbranschen (FTP), samt i vissa fall tillkommande pensionsförmåner för högre befattningshavare. Pensionsplanerna omfattar i huvudsak ålderspension, sjukpension och familjepension.
- Engångsutbetalningar, till exempel gratifikationer och tidsbegränsade lönetillägg.
- Avgångsvederlag.
- Övriga förmåner, till exempel förmånsbil, privatvård, räntesubventioner och friskvårdsbidrag.

Arvoden

Till styrelsens ordförande och ledamöter utgår arvode enligt bolagsstämans beslut. Till ledamöter som är anställda i Skandia utgår inga arvoden.

Skandianen

Skandianen är en resultatandelsstiftelse. För de anställda görs en årlig avsättning till Skandianen baserat på Skandias finansiella resultat på maximalt 125 procent av ett halvt prisbasbelopp. För 2021 kan avsättningen maximalt uppgå till 29 750 SEK per medarbetare. Ersättningen kan disponeras först det femte året efter intjänandeåret.

Arvoden till styrelse, fullmäktige och valberedning

KSEK	2021			2020		
	Styrelse-arvode ¹⁾	Ut-skotts-arvode	Totalt	Styrelse-arvode ¹⁾	Ut-skotts-arvode	Totalt
Styrelseordförande						
Hans-Erik Andersson	2 150	425	2 575	2 000	410	2 410
Styrelseledamot						
Peggy Bruzelius	520	450	970	500	410	910
Styrelseledamot						
Reinhold Geijer	520	300	820	500	285	785
Styrelseledamot						
Lena Herrmann	520	250	770	500	235	735
Styrelseledamot						
Hanna Jacobsson	520	250	770	500	235	735
Styrelseledamot						
Niklas Johansson	520	325	845	500	310	810
Styrelseledamot						
Christer Löfdahl	520	505	1 025	500	455	955
Styrelseledamot						
Per Nordlander	520	275	795	500	260	760
Styrelseledamot						
Jonas Persson	520	390	910	500	355	855
Totala styrelse-arvoden i moderbolaget	6 310	3 170	9 480	6 000	2 955	8 955

Fortsättning not 46 Medelantal anställda samt löner och ersättningar

	2021			2020		
	Styrelse-arvode ¹⁾	Ut-skotts-arvode	Totalt	Styrelse-arvode ¹⁾	Ut-skotts-arvode	Totalt
Styrelseordförande i dotterbolagen (2 (2) personer) ²⁾	776	100	876	775	100	875
Styrelseledamöter i dotterbolagen (9 (9) personer) ²⁾	1 616	485	2 101	1 271	333	1 604
Totala styrelse-arvoden i dotterbolagen	2 392	585	2 977	2 046	433	2 479
Totala styrelse-arvoden i koncernen	8 702	3 755	12 457	8 046	3 388	11 434

¹⁾ Styrelsearvodena avser stämmobeslutade arvoden från stämman 2021 till stämman 2022 respektive från stämman 2020 till stämman 2021.

²⁾ Avser externa styrelseordföranden och styrelseledamöter. Utöver dessa finns interna ordföranden och ledamöter som ej erhåller några arvoden.

KSEK	2021	2020
Ersättning till valberedning för styrelsen i moderbolaget		
Ordförande	240	220
Ledamöter (3 (3) personer)	330	330
Totala arvoden	570	550
Styrelsens ordförande sitter också i valberedningen för styrelsen men uppbär för detta inget extra arvode.		
Ersättning till Fullmäktige		
Ordförande	440	440
Vice ordförande (2 (2) personer)	440	440
Övriga ledamöter (18 (18) personer)	1 980	1 980
Totala arvoden	2 860	2 860
Ersättning till valberedning för Fullmäktige		
Ordförande	220	200
Ledamöter (4 (4) personer)	440	440
Totala arvoden	660	640

2021

KSEK	Grundlön	Skandi-anen ⁴⁾	Övriga förmåner och ersättningar	Pen-sions-kostnad	Summa
Moderbolaget					
Verkställande direktör Frans Lindelöw ¹⁾	8 211	25	92	3 052	11 380
Andra ledande befattningshavare (5 personer) ^{1) 2)}	19 913	125	413	7 330	27 781
Andra anställda som påverkar företags risknivå (49 personer) ¹⁾	49 805	1 202	1 299	13 787	66 093
Övriga anställda (1 435 personer)	975 080	38 126	25 484	177 852	1 216 542
Totalt moderbolaget	1 053 009	39 478	27 288	202 021	1 321 796

2021

KSEK	Grundlön	Skandi-anen ⁴⁾	Övriga förmåner och ersättningar	Pen-sions-kostnad	Summa
Dotterbolag					
Verkställande direktörer (7 personer)	13 856	123	259	4 442	18 680
Fd Verkställande direktörer (1 person)	1 720	—	24	448	2 192
Andra ledande befattningshavare i dotterbolagets ledningar (39 personer)	47 483	1 153	1 060	11 848	61 544
Andra anställda som påverkar företags risknivå (27 personer) ¹⁾	29 626	571	282	7 685	38 164
Övriga anställda (538 personer)	286 146	13 592	6 793	43 177	349 708
Totalt dotterbolag	378 831	15 439	8 418	67 600	470 288

Fortsättning not 46 Medelantal anställda samt löner och ersättningar

2021					
KSEK			Övriga förmåner och ersättningar	Pen-sions-kostnad	
Totalt i koncernen	Grundlön	Skandi-anen ⁴⁾			Summa
Verkställande direktörer och fd verkställande direktörer	23 787	148	375	7 942	32 252
Andra ledande befattningshavare i koncernens ledning	19 913	125	413	7 330	27 781
Andra ledande befattningshavare i dotterbolagens ledningar	47 483	1 153	1 060	11 848	61 544
Andra anställda som påverkar företagets risknivå	79 431	1 773	1 581	21 472	104 257
Övriga anställda	1 261 226	51 718	32 277	221 029	1 566 250
Totalt koncernen ³⁾	1 431 840	54 917	35 706	269 621	1 792 084

¹⁾ Risktagare enligt definition ovan.

²⁾ Med andra ledande befattningshavare menas i moderbolaget de 5 personer som tillsammans med verkställande direktören utgör koncernledningen. I koncernledningen ingår även chefen för Skandiabanken som har sin anställning i och erhåller sin ersättning från banken.

³⁾ I totalt koncernen avser 251 261 KSEK löner och ersättningar till kontorsrådgivare, resten avser löner och ersättningar till kontorstjänstemän.

⁴⁾ Avser avsättning till resultatandelsstiftelsen Skandianen eller motsvarande för de bolag inom koncernen som inte omfattas av denna.

2020					
KSEK			Övriga förmåner och ersättningar	Pen-sions-kostnad	
Moderbolaget	Grundlön	Skandi-anen ⁵⁾			Summa
Verkställande direktör Frans Lindelöw ¹⁾	7 991	22	93	2 936	11 042
Andra ledande befattningshavare (5 personer) ^{1) 2)}	18 948	111	438	6 940	26 437
Andra anställda som påverkar företagets risknivå (50 personer) ¹⁾	57 433	1 123	1 704	16 459	76 719
Övriga anställda (1 404 personer)	901 977	30 651	28 708	216 564	1 177 900
Totalt moderbolaget	986 349	31 907	30 943	242 899	1 292 098

2020					
KSEK			Övriga förmåner och ersättningar	Pen-sions-kostnad	
Dotterbolag	Grundlön	Skandi-anen ⁵⁾			Summa
Verkställande direktörer (6 personer)	19 029	88	290	4 552	23 959
Andra ledande befattningshavare i dotterbolagets ledningar (32 personer)	44 040	459	1 210	13 202	58 911
Andra anställda som påverkar företagets risknivå (32 personer) ¹⁾	33 537	574	581	9 904	44 596
Övriga anställda (463 personer)	270 397	7 349	7 052	38 145	322 943
Totalt dotterbolag ³⁾	367 003	8 470	9 133	65 803	450 409

2020					
KSEK			Övriga förmåner och ersättningar	Pen-sions-kostnad	
Totalt i koncernen	Grundlön	Skandi-anen ⁵⁾			Summa
Verkställande direktörer och vice verkställande direktörer	27 020	110	383	7 488	35 001
Andra ledande befattningshavare i koncernens ledning	18 948	111	438	6 940	26 437
Andra ledande befattningshavare i dotterbolagens ledningar	44 040	459	1 210	13 202	58 911
Andra anställda som påverkar företagets risknivå	90 970	1 697	2 285	26 363	121 315
Övriga anställda	1 172 374	38 000	35 760	254 709	1 500 843
Totalt koncernen ⁴⁾	1 353 352	40 377	40 076	308 702	1 742 507

¹⁾ Risktagare enligt definition ovan.

²⁾ Med andra ledande befattningshavare menas i moderbolaget de 5 personer som tillsammans med verkställande direktören utgör koncernledningen. I koncernledningen ingår även chefen för Skandiabanken som har sin anställning i och erhåller sin ersättning från banken.

³⁾ I totalt dotterbolag ingår 563 KSEK avseende ersättningar i Litauen.

⁴⁾ I totalt koncernen avser 254 740 KSEK löner och ersättningar till kontorsrådgivare, resten avser löner och ersättningar till kontorstjänstemän.

⁵⁾ Avser avsättning till resultatandelsstiftelsen Skandianen eller motsvarande för de bolag inom koncernen som inte omfattas av denna.

Fortsättning not 46 Medelantal anställda samt löner och ersättningar

Avsättning till Stiftelsen Skandianen:

Under 2020 avsattes 44 982 KSEK till stiftelsen. Av dessa utbetalades 38 708 KSEK under 2021. Motsvarande siffror för moderbolaget är 34 655 KSEK respektive 29 948 KSEK. Skillnaden har återförts i resultaträkningen. Avseende 2021 har 56 436 KSEK reserverats varav 44 185 KSEK i moderbolaget. För andra rörliga ersättningar, främst i bolag som inte omfattas av Skandianen, avsattes och utbetalades ingenting avseende 2020. Avsättning har gjorts avseende 2021 med 4 755 KSEK.

Tjänstepensioner

Frans Lindelöw omfattas av Försäkringsbranschens tjänstepensionsplan, avdelning 1 (FTP1) vilken till sin karaktär är en avgiftsbestämd plan. Utöver FTP1 utfäster arbetsgivaren en månatlig avgiftsbestämd pensionslösning i form av direktpension vilken säkerställts via kapitalförsäkring som pantförskrivits. Ordinarie pensionsålder är 65 år. För andra ledande befattningshavare inom Skandia föreligger både förmånsbestämda och avgiftsbestämda pensionsutfästelser, pensionsåldern är 65 år. Tre ledande befattningshavare har en avgiftsbaserad pensionsplan i botten (FTP1) samt en extra premie om 7 procent på fast årslön över 30 inkomstbasbelopp. Två ledande befattningshavare har en förmånsbaserad pensionsplan (FTP2) i botten samt en avgiftsbaserad pensionsplan med en premie på 37 procent på fast årslön över 30 inkomstbasbelopp.

Pensionskostnad i förhållande till pensionsgrundande lön

	2021		2020	
	Avgifts- bestämd	Förmåns- bestämd	Avgifts- bestämd	Förmåns- bestämd
Koncernen				
Verkställande direktörer	34%	0%	34%	0%
Andra ledande befattningshavare	29%	1%	28%	4%
Moderbolaget				
Verkställande direktören	37%	—	37%	—
Andra ledande befattningshavare	37%	—	37%	—

Det finns ingen förmånsbestämd pensionsförpliktelse för verkställande direktören. De förmånsbestämda pensionsförpliktelserna, beräknade enligt IAS 19 "Ersättningar till anställda", för övriga ledande befattningshavare uppgick till 5 107 KSEK.

Uppsägningsvillkor och avgångsvederlag

Vid uppsägning från bolagets sida har vd rätt till lön under uppsägnings-tiden, vilken är 9 månader. Vidare har vd rätt till avgångsvederlag motsvarande 6 månadslöner (grundlön) vilket för 2021 motsvarar 4 017 KSEK. Vid egen uppsägning har vd 9 månaders uppsägningstid. Övriga i Skandialeddningen har en ömsesidig uppsägningstid på 6 månader. Vidare har dessa befattningshavare rätt till avgångsvederlag motsvarande upp till 12 månadslöner.

Kostnadsförda belopp avseende avgångsvederlag

KSEK	Anställda i ledande position	2021		Totalt
		Andra anställda som påverkar företagets risknivå	Övriga anställda	
Koncernen				
Avgångsvederlag	—	1 592	2 240	3 832
Antal personer	—	1	13	14

Årets utbetalda

Avgångsvederlag	—	2 961	2 437	5 398
-----------------	---	-------	-------	--------------

Utfästa belopp:

Avgångsvederlag	24 085	7 104	—	31 189
Antal personer som omfattas av sådan utfästelse	14	7	—	21
Högsta enskilda utfästa belopp	4 351	—	—	

Moderbolaget

Avgångsvederlag	—	1 592	1 240	2 832
Antal personer	—	1	6	7

Årets utbetalda

Avgångsvederlag	—	2 961	1 437	4 398
-----------------	---	-------	-------	--------------

Utfästa belopp:

Avgångsvederlag	16 001	7 104	—	23 105
Antal personer som omfattas av sådan utfästelse	6	7	—	13
Högsta enskilda utfästa belopp	4 351	—	—	

Fortsättning not 46 Medelantal anställda samt löner och ersättningar

Kostnadsförda belopp avseende avgångsvederlag

KSEK	2020			
	Anställda i ledande position	Andra anställda som påverkar företags risknivå	Övriga anställda	Totalt
Koncernen				
Avgångsvederlag	1 460	1 368	592	3 420
Antal personer	1	1	4	6
Årets utbetalda				
Avgångsvederlag	780	—	1 961	2 741
Utfästa belopp:				
Avgångsvederlag	22 917	8 645	—	31 562
Antal personer som omfattas av sådan utfästelse	12	8	—	20
Högsta enskilda utfästa belopp	4 224	—	—	
Moderbolaget				
Avgångsvederlag	1 460	1 368	427	3 255
Antal personer	1	1	2	4
Årets utbetalda				
Avgångsvederlag	—	—	1 796	1 796
Utfästa belopp:				
Avgångsvederlag	15 327	8 645	—	23 972
Antal personer som omfattas av sådan utfästelse	6	8	—	14
Högsta enskilda utfästa belopp	4 224	—	—	

Lån

Skandia erbjuder sina anställda personalkrediter som har utfärdats av Skandiabanken AB (publ). Personalkrediter beviljas upp till maximalt 35 prisbasbelopp vilket motsvarar cirka 1,7 MSEK. Den anställda förmåns-beskattas fortlöpande med den av Skatteverket fastställda statslåneräntan den 30 november året före beskattningsåret, plus en procentenhet minus den avtalade räntan. Skandia betalar sociala avgifter på förmånsräntan. För krediter som överstiger 35 prisbasbelopp tillämpas marknadsmässig prissättning. Sedvanlig kreditprövning görs för samtliga krediter.

Lån till personer i ledande ställning¹⁾²⁾

KSEK	2021	2020
Externa styrelseledamöter samt styrelsesuppleanter ¹⁾	7 353	7 107
- varav styrelseledamöter samt styrelsesuppleanter i moderbolaget	4 386	4 386
Verkställande direktörer samt vice verkställande direktörer	5 650	7 431
- varav verkställande direktör i moderbolaget	1 500	1 500
Övriga ledande befattningshavare i Skandiakoncernen	61 630	52 880
- varav övriga ledande befattningshavare i moderbolaget	8 331	10 633

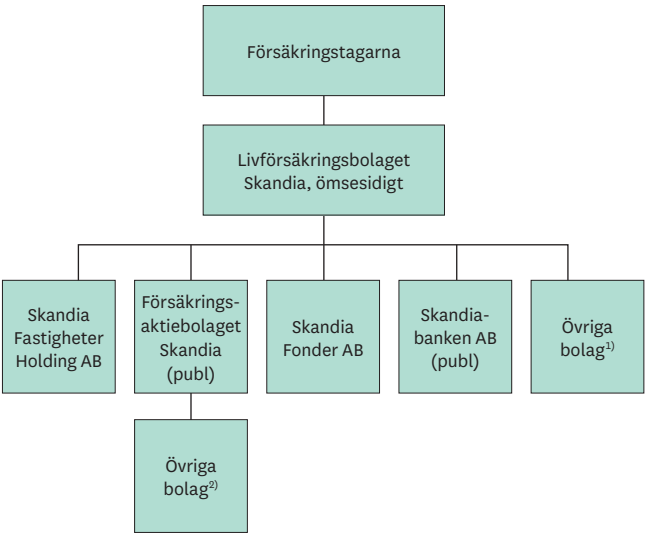
¹⁾ Det finns även lån inom närståendeekretsen till personer i ledande ställning, för dessa krediter tillämpas marknadsmässig prissättning.

²⁾ Lån till styrelseledamöter anställda i Skandiakoncernen men inte i ledande positioner exkluderas här.

Angivna lån har utfärdats av Skandiabanken AB (publ). Samtliga lån avser lån med fullgod pantsäkerhet eller borgen bortsett från övriga lån 86 (71) KSEK samt 139 (138) KSEK i krediter utan säkerhet, till ett beviljat belopp av 1 215 (1 035) KSEK. Lånevillkoren överensstämmer med de som normalt tillämpas vid kreditgivning till allmänheten eller till övrig koncernpersonal. Skandiabanken AB (publ) eller annat koncernbolag har inte ställt säkerhet eller ingått ansvarsförbindelser till förmån för redovisade personer.

47 Upplysningar närstående

Övergripande beskrivning av Skandiakoncernen

¹) I övriga bolag ingår Skandia Investment Management AB, Skandia Brands AB, Skandikon Administration AB samt Skandikon Pensionsadministration AB. Därutöver äger Livförsäkringsbolaget Skandia, ömsesidigt, tillsammans med Skandia Fonder AB aktier i Thule Fund SA, SICAV-SIF. Vidare finns intresseföretaget Försäkringsgirot.

²) I övriga bolag ingår Skandia Capital AB, Skandia Informationsteknologi AB samt Sophiahemmet Rehab Center AB.

Transaktioner av återkommande karaktär mellan moderbolaget och övriga Skandiabolag

	Erhållen ersättning moderbolaget		Betald ersättning till övriga Skandiabolag	
	2021	2020	2021	2020
Ränta på långfristiga lån och koncernkontopool	372	338	—	—
Stabstjänster och övriga koncernkostnader	261	259	—	0
Affärsdrivande enheter	545	516	8	10
IT	248	221	—	—
Distributionsersättning	238	202	—	—
Arvode kapitalförvaltning	29	23	90	96
Övrig ersättning	23	21	209	183
Totalt	1 716	1 580	307	289

Moderbolaget har per den 31 december 2021 en utestående nettoskuld till Skandia Investment Management AB på 3 MSEK samt till Skandia Brands AB på 0 MSEK. Vidare har moderbolaget en nettofordran på övriga koncernbolag motsvarande 129 MSEK.

Närstående

Moderbolaget är ett ömsesidigt bolag vilket innebär att allt överskott går till bolagets kunder. Samtliga dotterbolag är helägda och får dela ut vinst. Närstående definieras som samtliga bolag inom Skandiakoncernen, styrelseledamöter och andra ledande befattningshavare i moderbolaget.

Som närstående betraktas även deras nära anhöriga samt bolag där nyckelpersoner eller deras anhöriga har bestämmande eller gemensamt bestämmande inflytande i. Med dessa personer och bolag förekommer dock inga transaktioner utöver normala kundtransaktioner på marknadsmässiga villkor. Inom Skandiakoncernen förekommer transaktioner mellan bolag baserat på marknadspris, där så anges. I övrigt grundas transaktionerna på självkostnadsprincipen. Transaktioner mellan moderbolaget, dess ledande befattningshavare och styrelse framgår av not 46.

Organisation

Moderbolaget har i juni ökat sin ägarandel i intressebolaget Försäkringsgirot Sverige AB till 33,33 procent efter genomförd nyemission i bolaget. Vidare har Försäkringsaktiebolaget Skandia (Publ) per den 1 november 2021 ökat sin ägarandel i intressebolaget Sophiahemmet Rehab Center AB från 50 procent till 90 procent. Sophiahemmet Rehab Center AB utgör nu ett dotterbolag till Försäkringsaktiebolaget Skandia (Publ) och resterande 10 procent ägs fortsatt av Sophiahemmet AB.

Ränta på långfristiga lån och koncernkonto

Moderbolaget har lämnat lån till Skandia Fastigheter Holding AB om 20 125 (16 125) MSEK och till Skandiabanken AB (publ) om 1 000 (1 000) MSEK.

Samtliga lån till Skandia Fastigheter löper med marknadsmässig bunden ränta och med en ursprunglig löptid på fem år vilket innebär att cirka 20 procent förfaller varje år och ersätts med ett nytt lån. Lånen till Skandia-banken utgörs av två lån, ett förlagslån om 500 MSEK med förfallodag 30 december 2029 (räntevillkor 3 mån Stibor +2,25 procent) samt en nedskrivningsbar skuld (MREL) om 500 MSEK med förfallodag den 30 december 2024 (räntevillkor 3 mån Stibor +0,85 procent).

Moderbolaget och samtliga direktägda dotterbolag (exklusive Skandia-banken AB (publ)) ingår i en gemensam koncernkontostruktur där dotterbolagen erhåller eller betalar marknadsmässig ränta till moderbolaget för sin andel av behållningen på kontot.

Stabstjänster, affärsdrivande och IT

Moderbolaget tillhandahåller administrativa-, förmedlings-, rådgivnings- och IT-relaterade tjänster till övriga bolag inom koncernen. Via funktionsavtal regleras de uppdrag som moderbolaget har att utföra åt andra Skandiabolag. Följande tjänster tillhandahålls:

- Stabstjänster som inkluderar bland annat Finance, HR, Juridik, Riskhantering och Compliance.
- Affärsdrivande till exempel marknadsföring, försäljningsstöd, produktutveckling samt paketering och koncept av koncernens produkter.
- IT, verksamhet för drift, förvaltning och utveckling.

Den ersättning som utgår för dessa områden grundas på självkostnader som fördelas utifrån faktiskt utnyttjande, baserat på nyttjandegrad enligt ABC-metodik.

Fortsättning not 47 Upplysningar närstående

Distributionsersättning

Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ) och Skandiabanken AB (publ) betalar en marknadsmässig distributionsersättning till moderbolaget.

Arvode kapitalförvaltning

Moderbolaget betalar ett förvaltningsarvode till Skandia Investment Management AB avseende kapitalförvaltning av sin värdepappersportfölj.

Övriga ersättningar

Moderbolaget erbjuder rehabilitering inom sjukförsäkringskonceptet Hälso-kedjan, rehabiliteringsdelen köps av Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ). Skandikon Pensionsadministration AB utför administrativa tjänster avseende tjänstepensioner för anställda inom Skandia. Moderbolaget hyr kontorsloka-ler runt om i Sverige från Skandia Fastigheter Holding AB med dotterbolag.

Tjänstepensioner för anställda och personalförmåner

Moderbolaget tillhandahåller tjänstepensioner för de anställda inom Skandia. Dessa pensionsförmåner grundas på avtal på den svenska arbets-marknaden och premier betalas av respektive bolag i koncernen. Totalt har moderbolaget erhållit 44 (50) MSEK i inbetalda premier. Anställda i Skandia har möjlighet att ta lån på förmånliga villkor hos Skandiabanken AB (publ). Ränteskillnad upp till marknadsränta hänförlig till anställda i övriga juridiska enheter vidaredebiteras till den juridiska person där respektive person är anställd. Moderbolagets kostnad för detta uppgick till 28 (27) MSEK. Infor-mation om lån till personer i ledande ställning framgår av not 46.

Aktieägartillskott och utdelningar

Moderbolaget har under det första halvåret mottagit utdelningar från Skan-dia Fastigheter Holding AB om 5 900 MSEK, Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ) om 3 100 MSEK samt från Skandia Fonder AB om 33 MSEK. Inga aktieägartillskott har lämnats under året.

48 Andelar i andra företag

Bedömningar och antaganden vid fastställande av bestämmande inflytande

Dotter- och intresseföretag

Livförsäkringsbolaget Skandia, ömsesidigts samtliga dotterföretag är helägda medan intresseföretaget Försäkringsgirot Sverige AB ägs till 33,33 procent. För ytterligare information om dotter- och intresseföretagsinne-haven se not 21.

Icke-konsoliderade strukturerade företag

Värdepappersfonder

Skandia innehar andelar i värdepappersfonder som tillhandahålls kunderna och som förvaltas antingen internt av Skandia Fonder AB eller externt på Skandia Fonder ABs direkta uppdrag. Fondförmögenheten i dessa Skandia-fonder ägs av fondandelsägarna gemensamt och varje fondandel medför lika rätt till den egendom som ingår i fonderna. Skandias innehav i fonderna är via fond- och depåförsäkring via dotterföretaget Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ) (Skandias fondförsäkringsbolag), där kunden bestämmer om och bär risken för placeringen av fonderna. Det totala innehavet i dessa upp-gick till 93 048 (75 847) MSEK per den sista december och redovisades bland Placeringstillgångar för vilka försäkringstagarna bär placeringsrisk.

Med hänsyn till ovan beskrivna grunder görs bedömningen att Skandia inte innehar något inflytande i dessa fonder utan är att betrakta som agent som agerar för kundens räkning och där Skandia erhåller ersättning inom ramen för de av Finansinspektionen godkända fondbestämmelserna.

Det kan även förekomma direktinvesteringar i ovan nämnda värdepappers-fonder som Skandia gör inom ramen för den förvaltade traditionella livportföljen, vilken redovisas som Placeringstillgångar. Skandias bedömning avseende dessa investeringar är att exponering för volatilitet i avkastningen och därmed bestämmande inflytande anses föreligga vid innehav över-stigande 35 procent av fondförmögenheten. Per utgången av 2021 förelåg bestämmande inflytande i fyra av dessa fonder. Fonderna har dock inte kon-soliderats på grund av att resterande del som inte är redovisad i Skandias balansräkning inte är av väsentlig storlek.

Det totala värdet på de Skandiafonder som därmed inte konsoliderades i Skandias balansräkning uppgick till 44 183 (34 893) MSEK för 2021.

Det finns andra fondinvesteringar, så kallade private equity-placeringar, där Skandias ägarandel oftast är under 50 procent med undantag av vissa fonder där Skandia är huvudsaklig ägare. Skandias bedömning är att det inte föreligger ett bestämmande inflytande i dessa innehav eftersom det saknas möjlighet att styra den operativa verksamheten och strategin. Den avkastning som erhålls utgörs av värdeutvecklingen på investeringen. Ingen annan möjlighet till ersättning finns därutöver. Det totala innehavet i dessa placeringar uppgick för året till 99 274 (65 411) MSEK och redovisades som Placeringstillgångar.

Thule Fund S.A., SICAV-SIF

Inom Skandia finns det ett Luxemburgbaserat bolag, Thule Fund S.A., SICAV-SIF, som ägs av Skandia Fonder AB. Huvudsyftet med bolaget är att tillhandahålla alternativa investeringsfonder, så kallade AIF-fonder. Bolaget är ett aktiebolag med rörligt aktiekapital, där investerarna det vill säga fondandelsinnehavarna äger bolaget genom de fondinvesteringar som görs. Detta sker genom att bolaget emitterar aktier som endast ger rätt till en bestämd del av bolagets förmögenhet och möjlighet till avkastning på denna förmögenhet. Skandia innehar en aktiepost i bolaget i form av en så kallad founding share som innebär att Skandia ändå har det bestämmande inflyt-andet. Skandia har dessutom investerat i 8 (7) av fonderna i bolaget till ett

Fortsättning not 48 Anderlar i andra företag

värde som per den sista december uppgick till 3 232 (2 842) MSEK och som redovisades som del av placeringstillgångarna. Den totala fondförmögenheten i Thule Fund S.A., SICAV-SIF uppgick till 13 153 (11 150) MSEK. Bedömningen är att resterande del som inte är redovisad i Skandias balansräkning inte är av väsentlig storlek och konsolideras därmed inte.

Övriga investeringar

Skandia har investerat i Vattenfall Wind Power AB, ett holdingbolag som är uppsatt för att investera i vindkraftsparker i Sverige. Skandia äger 50 procent av kapitalet men endast 9 procent av rösterna. Investeringen betraktas dock som en joint venture då det finns ett aktieägaravtal som reglerar viktiga frågor kring kontrollen i bolaget och som innebär att Skandia har ett gemensamt bestämmande inflytande tillsammans med Vattenfall AB. Investeringen redovisas till verkligt värde som placeringstillgång.

Betydande begränsningar i tillgångar och skulder
Dotter- och intresseföretag

I Skandias fondförsäkringsbolag finns det registerförda tillgångar för försäkringstagarnas räkning som redovisas som Placeringstillgångar respektive Placeringstillgångar för vilka försäkringstagarna bär placeringsrisk. Totalt uppgick dessa poster till 204 711 (175 663) MSEK. Dessa är avsedda för skuld-täckning för försäkringstagarna och är pantsatta till förmån för försäkrings-tagarna i händelse av obestånd. I Skandiabanken samt i Skandias fondför-säkringsbolag föreligger även begränsningar enligt gällande kapital- och solvenskravsregler som innebär en begränsning i disponeringen av det egna kapitalet och möjligheter till utdelningar. Vidare finns det i Skandiabanken tillgångar i form av utlåning till allmänheten, bolån, som är ställda som säkerhet för emitterade säkerställda obligationer och ger obligationsinne-havaren förmånsrätt i de tillgångarna vid en eventuell konkurs. Dessa bolån innebär således också en begränsning i tillgångarna.

Icke-konsoliderade strukturerade företag

Skandias intjäning i Thule Fund S.A., SICAV-SIF utgörs av erhållna förvaltar-arvoden samt, i de fall direkta investeringar görs av Skandia i de paketerade fonderna, avkastning på dessa innehav.

Risik exponering

Dotterföretag och icke-konsoliderade strukturerade företag

För innehavet i Skandias värdepappersfonder avseende fond- och depåför-säkringstagarna föreligger ingen risk för Skandia då det är fondinnehavarna som bär den finansiella risken det vill säga marknadsrisken. För direktinves-teringarna som Skandia gör i dessa Skandiafonder samt för investeringarna i private equity-portföljen är risken relaterad till värdeutvecklingen på inves-teringen och innebär därför en marknadsrisk men ingen övrig risk. Vad gäller dotterföretagsinnehaven framgår information om lämnade kapitaltillskott och koncernbidrag i not 47.

49 Avstämning avkastning i totalavkastningstabell
mot finansiella rapporter

Poster i resultaträkning enligt IFRS	2021	2020
Kapitalavkastning, intäkter		
Utdelning på aktier och andelar ¹⁾	13 364	6 546
Ränteintäkter med mera ¹⁾	3 445	3 648
Valutaresultat, netto	6 615	—
Realisationsvinst, netto	22 149	11 251
Återläggning dotterbolagsaktier	0	—
Orealiserade vinster på placeringstillgångar	49 054	10 233
Kapitalavkastning, kostnader		
Kapitalförvaltningskostnader	-165	-170
Räntekostnader	-890	-333
Valutaresultat, netto	—	-9 148
Realisationsförlust, netto	—	-749
Nedskrivning dotterbolagsaktier	—	-2 103
Orealiserade förluster på placeringstillgångar	-1 590	—
Totalt kapitalavkastning enligt resultaträkningen		
	91 982	19 175
Justeringar		
Tillägg för kupongskatt redovisad som skatt	-474	-258
Justering för avkastning på produktspecifika tillgångar	-723	-27
Återläggning av kapitalförvaltningskostnader	165	170
Avkastning på fastigheterna ²⁾	6 801	1 192
Avkastning på aktier i fastighetskoncernen ³⁾	-6 256	-3 200
Avkastning affärsstrategiska tillgångar ⁵⁾	-479	1 445
Övriga justeringar	417	-13
Totalt kapitalavkastning enligt totalavkastningstabellen²⁾	91 433	18 484

Fortsättning not 49 Avstämning avkastning i totalavkastningstabell mot finansiella rapporter

Poster i balansräkning enligt IFRS	2021	2020
Finansiella tillgångar		
Koncernföretag ³⁾	45 594	41 584
Aktier och andelar	276 012	200 363
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	239 348	232 800
Lån	4 843	4 332
Derivat	693	3 339
Återköpstransaktioner	34 621	32 793
Upplupna ränte- och hyresintäkter	969	990
Övriga fordringar och förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	3 351	543
Finansiella skulder		
Derivat	-2 235	-1 592
Återköpstransaktioner	-34 619	-32 791
Övriga skulder och upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	-2 223	-2 212
Totalt marknadsvärde, netto	566 354	480 149
Justeringar		
Justering bokfört värde fastighetskoncernen ³⁾	-25 735	-21 735
Justering verkligt värde fastigheter ³⁾	58 100	52 398
Övervärde affärsstrategiska tillgångar ⁵⁾	1 476	1 953
Kassa och Bank ⁴⁾	9 897	6 304
Justering produktspecifika tillgångar	-10 550	-9 915
Övriga justeringar	365	274
Marknadsvärde enligt totalavkastningstabell	599 907	509 428

- ¹⁾ Direktavkastning beräknas genom att ta ovanstående poster ställt i relation till ett genomsnitt av nettoplaceringstillgångarna under året.
- ²⁾ Totalavkastning beräknas utifrån ovanstående avkastning ställt i relation till dagsviktade nettoplaceringstillgångar. Detta överensstämmer med branchpraxis.
- ³⁾ Totalavkastningen utgår från placeringstillgångarna i moderbolaget. Avseende fastigheter ersätts det bokförda värdet av Skandia Fastigheter Holding AB med det redovisade värdet på fastigheterna.
- ⁴⁾ Bankkonton i kapitalförvaltningen. Bankkonton tillhörande försäkringsrörelsen inkluderas inte.
- ⁵⁾ Avser Skandias livbolags dotterbolag till verkligt värde exklusive Skandia Fastigheter Holding AB.

50 Händelser efter balansdagen

Omvärldshändelser

Rysslands invasion av Ukraina i slutet av februari 2022 har påverkat de finansiella marknaderna med stora kursrörelser som följd. Skandia bevakar utvecklingen noga, inte minst hur kriget och de ekonomiska sanktioner som införs påverkar finansmarknaderna samt det ekonomiska läget i såväl Sverige som globalt. Skandia har en stabil finansiell ställning och står väl rustad för de ekonomiska konsekvenser utvecklingen kan innebära.

Nya ledamöter i styrelsen

Inför Skandias ordinarie bolagsstämma den 4 maj 2022 föreslår valberedningen att Hans Larsson väljs till ny styrelseordförande efter att Hans-Erik Andersson avböjt omval. Vidare föreslår valberedningen Susanne Holmström till ny ledamot som ersättare till Peggy Bruzelius som avgår från styrelsen i samband med bolagsstämman.

51 Förslag till vinstdisposition

Styrelsen och verkställande direktören föreslår att årets resultat i moderbolaget Livförsäkringsbolaget Skandia, ömsesidigt 100 439 MSEK överföres till konsolideringsfonden för respektive försäkringsgren enligt följande:

Konsolideringsfond	MSEK
Förmånsbestämd traditionell försäkring	2 520
Avgiftsbestämd traditionell försäkring	97 162
Sjukförsäkring	410
Premiebefrielseförsäkring	133
Grupplivs-försäkring	245
Uppsägbar sjuk- och olycksfallsförsäkring	-31
Totalt	100 439

Styrelsen föreslår bolagsstämman att bemyndiga styrelsen att – i enlighet med bolagets principer för överskottshantering och löpande beaktande av bolagets solvens – använda upp till konsolideringsfondens medel för slutlig tilldelning i samband med utbetalning av pension och annan försäkringsersättning, överföring av försäkringskapital (flytt) och återköp med mera.

Underskrifter

Stockholm den 30 mars 2022

Hans-Erik Andersson
Ordförande

Peggy Bruzelius

Reinhold Geijer

Lena Herrmann

Hanna Jacobsson

Niklas Johansson

Christer Löfdahl

Per Nordlander

Jonas Persson

Andreas Jönsson

Bo Malmsjö

Jane Olofsson

Frans Lindelöw
Verkställande direktör

Vår revisionsberättelse har lämnats den 30 mars 2022

KPMG AB

Mårten Asplund
Auktoriserad revisor

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i Livförsäkringsbolaget Skandia, ömsesidigt, org. nr 516406-0948

Rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen och koncernredovisningen för Livförsäkringsbolaget Skandia, ömsesidigt för år 2021 med undantag för hållbarhetsrapporten på sidorna 80-88. Bolagets årsredovisning och koncernredovisning ingår på sidorna 75-169 i detta dokument.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen och koncernredovisningen upprättats i enlighet med lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av moderbolagets och koncernens finansiella ställning per den 31 december 2021 och av dessas finansiella resultat för året enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag. Våra uttalanden omfattar inte hållbarhetsrapporten på sidorna 80-88. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget och för koncernen.

Våra uttalanden i denna rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen är förenliga med innehållet i den kompletterande rapport som har överlämnats till moderbolagets revisionsutskott i enlighet med revisorsförordningens (537/2014) artikel 11.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till moderbolaget och koncernen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav. Detta innefattar att, baserat på vår bästa kunskap och övertygelse, inga förbjudna tjänster som avses i revisorsförordningens (537/2014) artikel 5.1 har tillhandahållits det granskade bolaget eller, i förekommande fall, dess moderföretag eller dess kontrollerade företag inom EU.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Särskilt betydelsefulla områden

Särskilt betydelsefulla områden för revisionen är de områden som enligt vår professionella bedömning var de mest betydelsefulla för revisionen av årsredovisningen och koncernredovisningen för den aktuella perioden. Dessa områden behandlades inom ramen för revisionen av, och i vårt ställningstagande till, årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet, men vi gör inga separata uttalanden om dessa områden.

Livförsäkringsavsättningen

Se not 32, not 1 Redovisningsprinciper och not 2 Risker och riskhantering i årsredovisningen och koncernredovisningen för detaljerade upplysningar och beskrivning av området.

Beskrivning av området

Livförsäkringsavsättningen uppgår per 31 december 2021 i koncernen till 294 747 MSEK varav 213 020 MSEK utgör tjänstepensionsklassad försäkring och 81 727 MSEK övriga försäkringar. I moderbolaget uppgår livförsäkringsavsättningen per 31 december 2021 till 297 937 MSEK.

Livförsäkringsavsättningen utgör en väsentlig balanspost som baseras på komplexa beräkningar enligt vedertagna värderingsmodeller med tillämp-

ning av en rad antaganden kring framtida utveckling av flera olika finansiella och icke-finansiella parametrar. De mest centrala antagandena med högst osäkerhet som påverkar avsättningens storlek avser framtida förväntningar om ränta, dödlighet, skatt och driftskostnader. Särskilda antaganden tillämpas för beräkning av avsättning för tjänstepensionsförsäkringar.

En felaktig tillämpning av ovanstående antaganden, eller användande av olämpliga värderingsmodeller, kan påverka värderingen av livförsäkringsavsättningen väsentligt, varför detta bedöms vara ett område av särskild betydelse i vår revision.

Hur området har beaktats i revisionen

Vi har bland annat genom vårt aktuarieteam granskat utformningen och effektiviteten i kontroller relaterade till reservsättningsprocessen, inklusive styrningen, med fokus på process, organisation, styrande dokument, datakvalitet, antaganden och beräkningsmodeller samt utvärdering och analys av rimligheten i utfallen.

Vi har granskat huruvida försäkringstekniska metoder och parametrar som används för fördelning av överskott är förenliga med kontributions- och skälighetsprincipen.

Vi har tillämpat professionell skepticism och kritiskt ifrågasatt företagsledningens val av antaganden rörande framtida förväntningar om ränta, dödlighet, skatt och driftskostnader mot bolagets historiska utfall, våra bransch erfarenheter och förväntad framtida utveckling.

Vi har även kontrollberäknat ett revisionsmässigt urval av avsättningen genom att inhämta data från koncernen och beräkna avsättningen i egna modeller och jämfört utfall med koncernens egen beräkning.

Vi har slutligen utvärderat om tilläggsupplysningar i årsredovisningen kopplat till de försäkringstekniska avsättningarna ger en rättvisande bild och bedömt om informationen är tillräckligt omfattande för att förstå företagsledningens bedömningar.

Värdering av placeringstillgångar där noterade priser saknas (nivå 2 och 3)

Se not 43 samt not 1 Redovisningsprinciper och not 2 Risker och Riskhantering i årsredovisningen och koncernredovisningen för detaljerade upplysningar och beskrivning av området.

Beskrivning av området

Placeringstillgångarna för egen räkning, som värderas till verkligt värde i balansräkningen, uppgår till 624 434 MSEK i koncernen och 555 517 MSEK i moderbolaget per 31 december 2021.

De redovisade värdena på placeringstillgångar som klassificeras som nivå 3 utifrån IFRS 13 uppgår till 180 302 MSEK i koncernen och 114 786 MSEK i moderbolaget. I koncernen fördelas tillgångarna i nivå 3 mellan finansiella placeringstillgångar (114 842 MSEK) och förvaltningsfastigheter (65 460 MSEK). I moderbolaget är samtliga tillgångar i nivå 3 finansiella placeringstillgångar.

De redovisade värdena på placeringstillgångar som klassificeras som nivå 2 uppgår till 68 041 MSEK i koncernen och 61 033 MSEK i moderbolaget.

Risken i samband med placeringstillgångar som redovisas till verkligt värde är i huvudsak relaterade till de tillgångar som ej handlas på en aktiv marknad och som därmed kräver att verkligt värde uppskattas. De placeringstillgångar som klassificeras som nivå 2 eller 3 enligt IFRS 13 värderas med hjälp av modeller, såsom diskonterade framtida kassaflöden, som i hög utsträckning bygger på icke observerbara marknadsdata. De antaganden

och modeller som används när verkligt värde på dessa tillgångar fastställs är föremål för väsentliga uppskattningar och bedömningar. Till sin natur är de behäftade med en betydande inneboende osäkerhet och vi har därför bedömt att området är av särskild betydelse i vår revision.

Hur området har beaktats i revisionen

För placeringstillgångarna i nivå 2 och nivå 3 har vi bland annat granskat utformningen på utvalda kontroller kopplat till värdering.

För de finansiella placeringstillgångarna har vi gjort en oberoende kontrollvärdering där så varit möjligt och vi har på ett revisionsmässigt urval av stickprov på resterade innehav jämfört använda prisuppgifter mot externa motpartsbesked.

För ett urval av fastighetsinnehaven har vi granskat värderingen mot externa värderingsintyg som koncernen har erhållit. Vi har utvärderat de externa värderingskällornas oberoende, kvalifikationer och erfarenhet. I tillägg har vi även kontrollerat att använd värderingsmetod är i enlighet med normgivning och branschpraxis, särskilt avseende antaganden om direktavkastningskrav, diskonteringsräntor, hyresnivåer och vakanser.

För ett urval av fastighetsinnehaven har vi även kontrollerat riktigheten i delar av den information som ligger till grund för värderingen. Ett urval av de väsentliga uppskattningar och bedömningar som tillämpats i beräkningarna har utvärderats mot information från externa källor.

Vi har även utvärderat om tilläggsupplysningarna kopplat till placerings-tillgångarna för egen räkning ger en rättvisande bild och i allt väsentligt motsvarar de upplysningar som ska lämnas enligt gällande regelverk.

Tillgångar i bankverksamheten

Se not 14 och redovisningsprinciper i not 1 på sidorna 108-109 i årsredovisningen och koncernredovisningen för detaljerade upplysningar och beskrivning av området.

Beskrivning av området

Kreditgivningen i banken, som till stor del påverkar koncernens finansiella resultat och ställning utgörs främst av bolån till privatpersoner. Bankens utlåning till allmänheten uppgår till 86 698 MSEK per 31 december 2021, vilket motsvarar 89,3 procent av bankens totala tillgångar. Bankens reserver för kreditförluster i låneportföljen uppgår till 27 MSEK varav 8 MSEK baseras på modellbaserade beräkningar (Steg 1 och 2) och 19 MSEK på manuella beräkningar (Steg 3).

Reservering för kreditförluster innebär väsentliga bedömningar avseende fastställandet av storlek på reserven enligt IFRS 9. Reserveringen kräver att banken gör bedömningar och antaganden kring motpartens finansiella ställning, förväntade framtida kassaflöden och framtidsblickande makro-ekonomiska faktorer.

Givet utlåningens väsentliga andel av de totala tillgångarna i bankverksamheten och den inneboende osäkerheten och subjektiviteten som är kopplat till bedömningar av storleken och tidpunkten för kreditförlusterreserveringar, anser vi att det är ett särskilt betydelsefullt område i vår revision.

Hur området har beaktats i revisionen

Vi har testat bankens nyckelkontroller i utlåningsprocessen inklusive kreditbeslut, kreditgranskning samt nyckelkontroller avseende reserveringsprocessen.

Vi har utvärderat bankens principer för modelleringstekniker och modellmetoder mot kraven i IFRS 9 för att bedöma om bankens tolkning av dessa är rimliga. Vi har stickprovisvis kontrollerat indata i modellerna och riktigheten i beräkningarna. Vi har även granskat och bedömt utfall av modellvalide-

ringen som utförts. I vår revision har vi använt våra interna modellspecialister för att bistå oss i de granskningsåtgärder som vi utfört.

Vi har bedömt de omständigheter som presenteras i upplysningarna i årsredovisningen och om informationen är tillräckligt omfattande som beskrivning av bankens bedömningar.

Annan information än årsredovisningen och koncernredovisningen

Detta dokument innehåller även annan information än årsredovisningen och koncernredovisningen och återfinns på sidorna 1-55, 80-88 samt 174-175. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för denna andra information.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen och koncernredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen och koncernredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen och koncernredovisningen upprättas och att de ger en rättvisande bild enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bolagets och koncernens förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Styrelsens revisionsutskott ska, utan att det påverkar styrelsens ansvar och uppgifter i övrigt, bland annat övervaka bolagets finansiella rapportering.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen och koncernredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen och koncernredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar vi oss en förståelse av den del av bolagets interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och verkställande direktören använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om bolagets och koncernens förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen och koncernredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen och koncernredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att ett bolag och en koncern inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen och koncernredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen och koncernredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.
- inhämtar vi tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis avseende den finansiella informationen för enheterna eller affärsaktiviteterna inom koncernen för att göra ett uttalande avseende koncernredovisningen. Vi ansvarar för styrning, övervakning och utförande av koncernrevisionen. Vi är ensamt ansvariga för våra uttalanden.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Vi måste också förse styrelsen med ett uttalande om att vi har följt relevanta yrkesetiska krav avseende oberoende, och ta upp alla relationer och andra förhållanden som rimligen kan påverka vårt oberoende, samt i tillämpliga fall åtgärder som har vidtagits för att eliminera hoten eller motåtgärder som har vidtagits.

Av de områden som kommuniceras med styrelsen fastställer vi vilka av dessa områden som varit de mest betydelsefulla för revisionen av årsredovisningen och koncernredovisningen, inklusive de viktigaste bedömda riskerna för väsentliga felaktigheter, och som därför utgör de för revisionen särskilt betydelsefulla områdena. Vi beskriver dessa områden i revisionsberättelsen såvida inte lagar eller andra författningar förhindrar upplysning om frågan.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Livförsäkringsbolaget Skandia, ömsesidigt för år 2021 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till moderbolaget och koncernen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets och koncernens verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av moderbolagets och koncernens egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma bolagets och koncernens ekonomiska situation och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt.

Verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller
- på något annat sätt handlat i strid med försäkringsrörelselagen, lagen om årsredovisning i försäkringsföretag eller bolagsordningen.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med försäkringsrörelselagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med försäkringsrörelselagen.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen och förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust grundar sig främst på revisionen av

räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för bolagets situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet. Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har vi granskat om förslaget är förenligt med försäkringsrörelselagen.

Revisorns granskning av bolagsstyrningsrapporten

Det är styrelsen som har ansvaret för bolagsstyrningsrapporten på sidorna 56-74 och för att den är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen.

Vår granskning har skett enligt FARs uttalande RevR 16 Revisorns granskning av bolagsstyrningsrapporten. Detta innebär att vår granskning av bolagsstyrningsrapporten har en annan inriktning och en väsentligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för våra uttalanden.

En bolagsstyrningsrapport har upprättats. Upplýsingar i enlighet med 6 kap. 6 § andra stycket punkterna 2-6 årsredovisningslagen samt 7 kap. 31 § andra stycket samma lag är förenliga med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar samt är i överensstämmelse med lagen om årsredovisning i försäkringsföretag.

Revisorns yttrande avseende den lagstadgade hållbarhetsrapporten

Det är styrelsen som har ansvaret för hållbarhetsrapporten på sidorna 80-88 och för att den är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen.

Vår granskning har skett enligt FAR:s rekommendation RevR 12 Revisorns yttrande om den lagstadgade hållbarhetsrapporten. Detta innebär att vår granskning av hållbarhetsrapporten har en annan inriktning och en väsentligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för vårt uttalande.

En hållbarhetsrapport har upprättats.

KPMG AB, Box 382, 101 27, Stockholm, utsågs till Livförsäkringsbolaget Skandia, ömsesidigts revisor av bolagsstämman den 6 maj 2021. KPMG AB eller revisorer verksamma vid KPMG AB har varit bolagets revisor sedan 2019.

Stockholm den 30 mars 2022

KPMG AB

Mårten Asplund

Auktoriserad revisor

Ordlista

Anskaffningskostnader

Anskaffningskostnader inkluderar samtliga kostnader, såväl interna som externa, som uppstår vid försäljning av försäkringsprodukter.

Avsättning för oreglerade skador

Skuldpost i balansräkningen som utgör det beräknade värdet av ännu inte utbetalda försäkringsersättningar för redan inträffade försäkringsfall.

Clearingsinstitut

Institut som går in som motpart i standardiserade termins- och options-avtal.

Depåförsäkring

En depåförsäkring är en försäkringsform där försäkringstagaren själv bär placeringsrisken och kan välja att placera premien i till exempel aktier, fonder, obligationer och andra värdepapper. Tillgångarna förvaltas i en depå som ägs av försäkringsgivaren.

Derivat

Ett finansiellt instrument, till exempel ränteswap, valutatermin eller option, vars värdeutveckling beror på värdeutvecklingen på underliggande värdepapper eller varor.

Diskontering, diskonteringsränta

Diskontering innebär att man beräknar vad en betalningsström i framtiden är värd idag utifrån ett avkastningskrav, en så kallad diskonteringsränta.

Driftskostnader

Kostnader för administration, affärsutveckling, marknadsföring och försäljning. Kostnader för kapitalförvaltning, skadereglering samt skadeförebyggande åtgärder ingår inte i begreppet.

Fondförsäkring

En försäkringsform där försäkringstagaren själv bär placeringsrisken och kan välja att placera premien i ett antal av försäkringsbolaget erbjudna fonder. Kallas ibland unit linked-försäkring.

Försäkringskapital, traditionell förvaltning

Försäkringens värde, försäkringskapitalet, avser att spegla verkligt utfall vad gäller kapitalavkastning, dödlighet och omkostnader. Om försäkringskapitalet är större än det garanterade värdet har det uppstått ett överskott i Skandias livbolag som har fördelats preliminärt till försäkringarna genom återbäringsräntan och tillförts försäkringskapitalet. Detta överskott är preliminärt fördelat och kan både öka och minska.

Försäkringstekniska avsättningar

En skuldpost i balansräkningen i livförsäkrings- och skadeförsäkringsbolag som avser bolagets åtaganden gentemot försäkringstagarna.

Förvaltad kapital

Verkligt värde på de tillgångar som Skandias livbolag förvaltar inklusive affärsstrategiska tillgångar.

Förvaltningskostnadsprocent

Driftskostnader, exklusive kapitalförvaltningskostnader, i förhållande till genomsnittligt förvaltad kapital enligt totalavkastningstabellen.

Kapitalförsäkring

En försäkringsform där premierna inte är avdragsgilla, vilket medför att utbetalningarna är fria från inkomstskatt.

Kollektiv konsolideringsgrad

Ett nyckeltal som för försäkringar med inslag av sparande i Skandias livbolag beskriver förhållandet mellan värdet av tillgångarna och det samlade värdet av kundernas försäkringskapital, såväl garanterat som preliminärt fördelat.

Konsolideringskapital

Eget kapital, obeskattade reserver samt övervärden i placeringstillgångar som inte redovisats i balansräkningen.

Livförsäkringsavsättning

Värdet av framtida försäkringsersättningar som garanteras försäkrings-tagaren, efter avdrag av värdet av framtida avtalade premieinbetalningar.

Premie

Det belopp som betalas för en försäkring. Förutom sparande och/eller riskskydd ska premien även täcka bolagets omkostnader.

Premiebefrielseförsäkring

En premiebefrielseförsäkring betalar premien för en sparförsäkring vid långvarig sjukdom.

Premieinkomst

Summa premier inbetalda under perioden eller upptagna som fordran vid dess slut för kontrakt klassificerade som försäkring.

Premieintäkt

Den del av premieinkomsten inom skadeförsäkringsverksamhet som avser räkenskapsåret.

Riskpremie

Den del av premien som avser att täcka själva försäkringsrisken, till exempel dödsfallsförsäkring, sjukförsäkring eller premiebefrielseförsäkring.

Räntenetto bankverksamhet

Ränteintäkter reducerat med räntekostnader relaterat till utlåning och inlåning av kapital inom bankverksamheten.

Solvensbalansräkning

Dagens solvensreglering, Solvens 2, baseras på ett riskbaserat synsätt där utgångspunkt tas i en balansräkning värderad till verkliga värden, en så kallad solvensbalansräkning. Solvensbalansräkningen ligger till grund för kapitalbasen och det riskbaserade solvenskapitalkravet.

Solvensgrad

Ett mått på värdet av Skandias livbolags tillgångar i förhållande till åtaganden enligt försäkringsavtal.

Solvenskapitalkrav

Solvenskapitalkravet fastställer hur mycket kapital Skandia behöver hålla för sina risker.

Solvensmarginal

Solvensmarginal är kapitalkrav enligt Solvens 1 (äldre solvensregler) och tillämpas fortfarande för Skandias livbolags tjänstepensionsverksamhet. Solvensmarginal är den minsta nivå på kapitalbas som krävs för att bedriva verksamheten för tjänstepensionsförsäkring.

Tillgångar under förvaltning

Verkligt värde på de tillgångar som förvaltas för försäkringstagarens/kundens räkning oavsett om tillgångarna förvaltas internt av Skandia eller av extern förvaltare.

Tjänstepension

Tjänstepension betalar arbetsgivaren in för sina anställda och den betalas sedan ut till arbetstagaren vid pension. Ett komplement till den allmänna pensionen. Anställda på företag med kollektivavtal har kollektivavtalade tjänstepensioner som till exempel ITP och Avtalspension SAF-LO. Anställda på företag utan kollektivavtal, personer som tjänar mer än tio basbelopp per år samt ett företags så kallade frikrets kan ha egna individuella tjänstepensionslösningar.

Traditionell förvaltning

Traditionell förvaltning innebär att Skandia placerar och förvaltar kapitalet åt kunden samt garanterar ett visst belopp för framtida utbetalning. Skandias traditionella portfölj innehåller en blandning av aktier, räntebärande placeringar, fastigheter och andra tillgångar.

Återbäringsränta

Räntesats som används för att fördela Skandias livbolags samlade överskott. För sparförsäkringar med traditionell förvaltning jämnas överskottet ut över tiden och fördelas till kundernas försäkringskapital genom återbäringsräntan.

Återköp

Ett försäkringsbolags utbetalning till försäkringstagaren av försäkringens värde avseende en i förtid annullerad, avslutad, försäkring.

Överskott

Överskott uppstår när värdet av Skandias livbolags tillgångar är större än värdet av de garanterade åtagandena, ett underskott uppstår om skillnaden är negativ. Hela rörelseresultatet påverkar överskottet.

Livförsäkringsbolaget Skandia, ömsesidigt
106 55 Stockholm

Org nr: 516406-0948
Säte: Stockholm